

**ETIESE AKADEMIESE REDIGERING VAN TESISSE
EN PROEFSKRIFTE: 'N ONDERSOEK NA
STUDIELEIERS AAN DIE UNIVERSITEIT
STELLENBOSCH SE HOUDINGS, BEHOEFTE EN
VERWAGTINGE EN DIE DAARSTELLING VAN 'N
PROTOTYPE-OOREENKOMSVORM**

deur

Anja Fourie

Tesis ingelewer ter voldoening aan die vereistes vir die graad van

Magister in die Lettere en Wysbegeerte

in die

Fakulteit Lettere en Sosiale Wetenskappe

aan die

Universiteit Stellenbosch

Studieleier: Dr. A. Lourens

Maart 2021

VERKLARING

Deur hierdie tesis elektronies in te lewer, verklaar ek dat die geheel van die werk hierin vervat, my eie, oorspronklike werk is, dat ek die alleenouteur daarvan is (behalwe in die mate uitdruklik anders aangedui), dat reproduksie en publikasie daarvan deur die Universiteit Stellenbosch nie derdepartyregte sal skend nie en dat ek dit nie vantevore, in die geheel of gedeeltelik, ter verkryging van enige kwalifikasie aangebied het nie.

Desember 2021

Kopiereg © 2021 Universiteit Stellenbosch

Alle regte voorbehou

OPSOMMING

Die sienings van redigeerders en studente oor akademiese redigering was hoofsaaklik die fokus van vorige internasionale en plaaslike navorsing op hierdie gebied. Daar is internasionale redigeerriglyne vir die redigeerder, wat basiese standaarde aandui, terwyl daar plaaslik voorlopige redigeerriglyne vir die rolspelers in die Suid-Afrikaanse akademiese redigeerpraktik opgestel is. Die plaaslike redigeerriglyne is in my honneursstudie (2018) op studente getoets en gebruik om 'n prototipe-ooreenkomsvorm vir etiese akademiese redigering op te stel. Daar is bevind dat die sienings van studieleiers verder ondersoek moet word en dat die plaaslike voorlopige redigeerriglyne nog nie op hulle getoets is nie. Hierdie studie verskuif die fokus na studieleiers en het ten doel om eerstens hulle houdings, behoeftes en verwagtinge te ondersoek en tweedens om die voorlopige redigeerriglyne op studieleiers te toets deur middel van die prototipe-ooreenkomsvorm, om vas te stel of dit volgens hulle bruikbaar is in die akademiese redigeerpraktik. Die studie word onderneem deur 'n gevallestudie en deur individuele aanlyn onderhoude met vyftien studieleiers te voer om hulle houdings, behoeftes en verwagtinge te ondersoek. Die verlangde resultate was dat die sienings van die studieleiers oor die etiese redigering van tesisse en proefskrifte bepaal word terwyl die toetsing van die prototipe-ooreenkomsvorm tot die verfyning van bestaande redigeerriglyne gelei het. Moontlike uitkomst was die verbetering van die prototipe-ooreenkomsvorm wat deur die student en redigeerder onderteken kan word voordat die redigeerproses begin en die beplanning van 'n bewusmakingsveldtog waar die lys take en verantwoordelikhede van die rolspelers uiteengesit kan word om etiese akademiese redigering aan te moedig. Die studie lewer dus 'n teoretiese bydrae deur die verfyning van riglyne en 'n verbeterde prototipe-ooreenkomsvorm, terwyl die toepassing daarvan 'n praktiese bydrae tot die akademiese redigeerpraktik lewer. Die bydrae van die studie tot die veld van akademiese redigering kan van waarde wees omdat studieleiers, studente en redigeerders bewus sal wees van en besin oor hulle rolle en verantwoordelikheid in die redigeerproses. Die oogmerk is om alle betrokkenes tevrede te stel, wat 'n bydrae kan lewer tot 'n verbeterde, eties gefundeerde akademiese redigeerpraktik.

ABSTRACT

The focus of previous international and local research has mostly been on editors' and students' opinions on academic editing. There are international editing guidelines, providing basic standards for the editor and there are provisional editing guidelines for the South African academic editing practice. The local editing guidelines were tested on students in my honnours study (2018) and used to create a prototype agreement form for ethical academic editing. The study found that the opinions of supervisors need to be further researched and that the local provisional editing guidelines have not been tested on supervisors. The focus of this study thus shifts to supervisors with the purpose to firstly determine their attitudes, needs and expectations, and secondly to test the provisional guidelines on them through the use of a prototype agreement form to determine whether it is useful for academic editing practice. Individual online interviews were conducted with fifteen supervisors to investigate their attitudes, needs and expectations, making it a case study. I wanted to determine the views of the supervisors on the ethical editing of theses and dissertations while testing the prototype agreement form to assess if it could lead to the refinement of the existing editing guidelines. Possible outcomes were the improvement of the prototype agreement form, which can be signed by the student and the editor before the editing process starts, as well as an awareness campaign where a list of the tasks and the responsibilities of the roleplayers is presented. This list can help to clarify how far an editor can intervene without overshadowing the writing and research skills of the student, a crucial distinction in implementing an ethical academic editing practice. The study makes a theoretical contribution through the refinement of the guidelines and the improved prototype agreement form, while the application thereof contributes to the academic editing practice. The study can make a valuable contribution to the academic editing practice because supervisors, students and editors will be aware of and consider their role and responsibilities in the editing process, with the aim to satisfy all the roleplayers, which might lead to an improved, ethically founded academic editing practice.

Opgedra aan my Skepper, Jan en Anna-marie (ouers), Jacques (broer), kêrel (Willem) en elke vriend en vriendin wat my op hulle unieke maniere ondersteun en aangemoedig het. Sonder hulle geloof en vertrouwe sou hierdie studie nie moontlik wees nie.

ERKENNINGS

Opregte dank aan die volgende persone en instansies:

- ❖ Aan my studieleier, doktor Amanda Lourens, vir haar kundigheid, mentorskap en leiding om onafhanklik navorsing te kan doen en eienaarskap te neem tydens my studies vanaf honneurs- tot op magistervlak.
- ❖ Aan die interne sowel as die eksterne eksaminator vir die eksaminering van hierdie tesis.
- ❖ Aan die Suid-Afrikaanse Akademie vir Wetenskap en Kuns vir die beurstoekenning ter ondersteuning van Afrikaans as wetenskapstaal.
- ❖ Aan Marica West vir haar vriendelike geduld en aanmoediging sowel as deeglike redigering.
- ❖ Aan Connie Park vir deeglike tegniese versorging.

INHOUDSOPGAWE

<i>Verklaring</i>	<i>i</i>
<i>Opsomming</i>	<i>ii</i>
<i>Abstract</i>	<i>iii</i>
<i>Erkennings</i>	<i>v</i>
<i>Inhoudsopgawe</i>	<i>vi</i>
<i>Lys van tabelle</i>	<i>xii</i>
<i>Lys van figure</i>	<i>xiii</i>
Hoofstuk 1: Inleiding	1
1.1 Agtergrond	1
1.1.1 Redigering	1
1.1.2 Akademiese redigering	3
1.1.3 Internasionale organisasies oor akademiese redigering	4
1.1.3.1 <i>Internasionale organisasies se uiteensetting van die redigeerder se take</i>	4
1.1.3.2 <i>Internasionale organisasies se uiteensetting van die akademiese redigeerder se take</i>	6
1.1.4 Plaaslike studies oor akademiese redigering	7
1.1.4.1 <i>Redigeerders se sienings oor die verantwoordelikhede van die akademiese redigeerder</i>	7
1.1.4.2 <i>Studieleiers se sienings oor die akademiese redigeerder</i>	9
1.1.4.3 <i>Studente se sienings oor die verantwoordelikhede van die studieleiers</i>	9
1.1.4.4 <i>NWU-studente se sienings oor die verantwoordelikhede van die akademiese redigeerder</i>	11
1.1.4.5 <i>Riglyne vir etiese akademiese redigering</i>	11
1.2 Voorafstudie	14
1.3 Navorsingsprobleem	14
1.3.1 Navorsingsvrae	15
1.4 Doelstelling	16
1.5 Metodologie	17
1.6 Verloop van die studie	19
Hoofstuk 2: Literatuuroorsig	20
2.1 Inleiding	20
2.2 Redigering	23
2.2.1 Oorsig	23
2.2.2 Internasionale organisasies se uiteensetting van die redigeerder se rol	25
2.2.2.1 <i>Editors' Association of Canada (EAC)</i>	25
2.2.2.2 <i>Council of Australian Societies of Editors (CASE)</i>	27
2.3 Akademiese redigering	29
2.3.1 Oorsig	29
2.3.2 Internasionale organisasies se uiteensetting van die akademiese redigeerder se rol	32
2.3.2.1 <i>Editors' Association of Canada (EAC)</i>	32
2.3.2.2 <i>Council of Australian Societies of Editors (CASE)</i>	33
2.3.2.3 <i>Society of English-language professionals in the Netherlands (SENSE)</i>	34

2.3.3	Plaaslike studies oor die akademiese redigeerder se rol	35
2.3.3.1	<i>Redigeerders se sienings oor die akademiese redigeerder se verantwoordelikhede</i>	35
2.3.3.2	<i>Studieleiers se sienings oor die akademiese redigeerder se verantwoordelikhede</i>	36
2.3.3.3	<i>Studente se sienings oor die akademiese redigeerder se verantwoordelikhede</i>	36
2.3.3.4	<i>Verdere plaaslike studies oor die akademiese redigeerder se rol</i>	37
2.3.4	Internasionale organisasies se uiteensetting van die student se rol	39
2.3.4.1	<i>Editors' Association of Canada (EAC)</i>	39
2.3.4.2	<i>Council of Australian Societies of Editors (CASE)</i>	40
2.3.5	Plaaslike studies oor die student se rol	40
2.3.5.1	<i>Studieleiers se sienings oor die student se rol</i>	40
2.3.6	Internasionale organisasies se uiteensetting van die studieleier se rol	41
2.3.7	Internasionale studies se sienings oor die studieleier se rol	42
2.3.8	Plaaslike studies oor die studieleier se rol	43
2.3.8.1	<i>Studente se sienings oor die studieleier se rol</i>	43
2.3.8.2	<i>Studieleiers se sienings oor die rol van die studieleier</i>	45
2.3.8.3	<i>Studieleiers se sienings oor studieleiding</i>	46
2.4	Riglyne vir etiese akademiese redigering in die Suid-Afrikaanse konteks	49
2.4.1	Oorsig	49
2.4.2	Voorlopige riglyne vir die etiese redigering van akademiese tekste	50
2.4.2.1	<i>Inhoudelike redigering</i>	50
2.4.2.2	<i>Interne strukturele redigering</i>	51
2.4.2.3	<i>Eksterne strukturele redigering</i>	51
2.4.2.4	<i>Stilistiese redigering</i>	51
2.4.2.5	<i>Kopieredigering</i>	51
2.4.2.6	<i>Konsekwentheid</i>	52
2.5	Voorafstudie	53
2.5.1	Oorsig	53
2.5.2	Studente se sienings oor elke rolspeler	53
2.5.2.1	<i>Redigeerder</i>	53
2.5.2.2	<i>Student</i>	54
2.5.2.3	<i>Studieleier</i>	55
2.5.3	Studieleiers se sienings oor elke rolspeler	55
2.5.3.1	<i>Redigeerder</i>	55
2.5.3.2	<i>Student</i>	56
2.5.3.3	<i>Studieleier</i>	56
2.5.4	Terugvoer van die studieleiers en studente oor die verfynde riglyne	58
2.5.4.1	<i>Inhoudelike redigering</i>	59
2.5.4.2	<i>Stilistiese redigering</i>	59
2.5.4.3	<i>Kopieredigering</i>	60
2.5.4.4	<i>Interne strukturele redigering</i>	60
2.5.4.5	<i>Eksterne strukturele redigering</i>	61
2.5.5	Aanbevelings vir die verfyning van die riglyne	62
2.5.5.1	<i>Inhoudelike redigering</i>	62
2.5.5.2	<i>Stilistiese redigering</i>	62
2.5.5.3	<i>Kopieredigering</i>	62
2.5.5.4	<i>Eksterne strukturele redigering</i>	63
2.5.6	Bespreking van die prototipe-ooreenkomsvorm	63

2.6	Gevolgtrekking.....	65
Hoofstuk 3: Metodologie		69
3.1	Navorsingsontwerp.....	69
3.2	Deelnemers	70
3.3	Etiese klaring	72
3.4	Data-insameling.....	73
3.4.1	Aangepaste vorm.....	73
3.4.2	Onderhoude.....	78
3.4.2.1	Navorsingsvraag 1.....	79
3.4.2.2	Navorsingsvraag 2.....	79
3.5	Prosedure	80
3.6	Data-analise	81
3.6.1	Tematiese analise	81
3.7	Betroubaarheid en egtheid van die data-insamelingsproses	83
3.7.1	Geloofwaardigheid.....	83
3.7.2	Oordraagbaarheid.....	83
3.7.3	Afhanklikheid.....	84
3.7.4	Bevestigbaarheid.....	84
3.7.5	Egtheid	85
3.8	Samevatting	85
Hoofstuk 4: Resultate		86
Inleiding		86
4.1	Navorsingsvraag 1	87
4.1.1	Tema 1: Houdings.....	87
4.1.1.1	<i>Wat voel u is u rol en verantwoordelikhede as studieleier?</i>	87
4.1.1.2	<i>Voel u dat redigering van tesse nodig is en waarom?</i>	91
4.1.1.3	<i>Dink u die verantwoordelikhede van die student, studieleier en redigeerder sal verskil in verskillende kontekste/studievelde? Indien ja, verduidelik.</i>	93
4.1.1.4	<i>Dink u dit is belangrik om die houdings, behoeftes en verwagtinge van studente in ag te neem voor redigering plaasvind?</i>	97
4.1.1.5	<i>Dink u dat u as die redigeerder van die tesse moet optree?</i>	99
4.1.1.6	<i>Is u van mening dat studente soms te veel van die studieleier verwag in terme van die skryf-en redigeerproses?</i>	101
4.1.1.7	<i>Het u dalk al self met etiese dilemmas te make gekry met verwysing na etiese vrae wat soms ontstaan oor die reikwydte/omvang van die redigeerder se betrokkenheid by die redigeerproses?</i>	103
4.1.1.8	<i>Is daar gestandaardiseerde riglyne vir die redigeerder nodig in die akademiese redigeerpraktik?</i>	105
4.1.1.9	<i>Dink u dat sulke gestandaardiseerde riglyne moontlike etiese dilemmas kan help voorkom?</i>	106
4.1.1.10	<i>Is u bewus daarvan dat daar sulke riglyne bestaan?</i>	107
4.1.1.11	<i>Hoe voel u daaroor dat die student en die redigeerder 'n ooreenkomstige teken voor die redigeerproses plaasvind wat uiteensit wat die redigeerder se verantwoordelikhede is?</i>	108
4.1.1.12	<i>Hoe voel u oor 'n moontlike bewusmakingsveldtog vir alle rolspelers oor etiese redigering?</i>	109
4.1.2	Tema 2: Behoeftes	111

4.1.2.1	<i>Het u 'n behoefte daaraan dat die studente vooraf weet wat u rol in die redigeerproses is?</i>	111
4.1.2.2	<i>Het u 'n behoefte om meer te weet oor wat presies akademiese redigeerders behoort te doen?</i>	112
4.1.2.3	<i>Voel u dat interaksie tussen die redigeerder en studieleier nodig is om die tesis en die redigering daarvan te bespreek voordat redigering plaasvind?</i>	113
4.1.2.4	<i>Voel u dat interaksie tussen die redigeerder en student nodig is om die tesis en die redigering daarvan te bespreek voordat redigering plaasvind?</i>	114
4.1.3	Tema 3: Verwagtinge.....	115
4.1.3.1	<i>Wat is u verwagtinge in terme van die rol en verantwoordelikhede van die redigeerder in die redigeerproses?</i>	115
4.1.3.2	<i>Wat is u verwagtinge van die verantwoordelikhede van die student in terme van die skryf-en redigeerproses?</i>	117
4.1.3.3	<i>Wat is u verwagtinge ten opsigte van die manier waarop die terugvoering tussen die student en die redigeerder plaasvind?</i>	119
4.1.3.4	<i>Verwag u om 'n verslag te ontvang wat uiteensit wat die redigeerder gedoen het?</i>	120
4.1.3.5	<i>Wat is u verwagtinge ten opsigte van die student se tesis ná die redigeerproses?</i>	121
4.2	Navorsingsvraag 2.....	123
4.2.1	Prototipe-ooreenkomsvormvrae.....	124
4.2.1.1	<i>Het u enige voorstelle by die inligting oor die student wat ingevul moet word?</i>	124
4.2.1.2	<i>Dink u afdeling 1 verlang belangrike algemene inligting?</i>	125
4.2.1.3	<i>Het u voorstelle om items by te voeg?</i>	125
4.2.1.4	<i>Dink u dat afdeling 2 belangrik is ten opsigte van bykomende inligting wat die redigeerder kan ontvang?</i>	126
4.2.1.5	<i>Is die insluiting van afdeling 3 oor die konsultasies belangrik?</i>	127
4.2.1.6	<i>Is afdeling 5 prakties werkbaar?</i>	128
4.2.1.7	<i>Stem u saam met die moontlike take vir inhoudelike redigering?</i>	128
4.2.1.8	<i>Dink u dat opmerkings vir inhoudelike redigering voldoende is?</i>	129
4.2.1.9	<i>Stem u saam met die moontlike take vir stilistiese redigering?</i>	130
4.2.1.10	<i>Dink u dat opmerkings en wysigings (vir stilistiese redigering) effektief sal wees? Wanneer dink u sal 'n opmerking nodig wees en wanneer kan 'n wysiging maar aangebring word?</i>	131
4.2.1.11	<i>Stem u saam met die moontlike take vir kopieredigering?</i>	132
4.2.1.12	<i>Dink u dat opmerkings en wysigings (vir kopieredigering) van hulp sal wees? Wanneer dink u sal 'n opmerking nodig wees en wanneer kan 'n wysiging maar aangebring word?</i>	133
4.2.1.13	<i>Stem u saam met die moontlike take vir eksterne strukturele redigering?</i>	134
4.2.1.14	<i>Dink u dat opmerkings en wysigings (vir eksterne strukturele redigering) doeltreffend sal wees? Wanneer dink u sal 'n opmerking nodig wees en wanneer kan 'n wysiging maar aangebring word?</i>	135
4.2.1.15	<i>Stem u saam met die moontlike take vir interne strukturele redigering?</i> ...	136
4.2.1.16	<i>Dink u dat opmerkings (vir interne strukturele redigering) effektief sal wees?</i>	137
4.3	Samevatting	138

Hoofstuk 5: Analise en Bevindinge.....	139
Inleiding	139
5.1 Navorsingsvraag 1	139
5.1.1 Tema 1: Houdings	140
5.1.1.1 Noodsaaklikheid van redigering.....	140
5.1.1.2 Studieleier as redigeerder	141
5.1.1.3 Rolspelers se verskillende verantwoordelikhede binne verskillende kontekste	142
5.1.1.4 Houdings, behoeftes en verwagtinge van studente voor redigering plaasvind.....	144
5.1.1.5 Houdings oor studente se verwagtinge van die studieleier	144
5.1.1.6 Etiese dilemmas	145
5.1.1.7 Gestandaardiseerde riglyne vir die akademiese redigeerder.....	147
5.1.1.8 Bewustheid van standaardriglyne	149
5.1.1.9 Studieleiers se verantwoordelikhede	149
5.1.2 Tema 2: Verwagtinge.....	151
5.1.2.1 Studente se verantwoordelikhede	151
5.1.2.2 Redigeerder se verantwoordelikhede	153
5.1.2.3 Redigeerder se terugvoer.....	155
5.1.2.4 Tesis ná redigering	155
5.1.2.5 'n Verslag wat uiteensit wat die redigeerder gedoen het	156
5.1.3 Tema 3: Behoeftes	157
5.1.3.1 Behoeftes oor die akademiese redigeerproses.....	157
5.1.3.2 Studieleiers se behoeftes dat die studente vooraf weet wat die studieleier se rol in die redigeerproses is.....	157
5.1.3.3 Vooraf interaksie tussen rolspelers	158
5.2 Navorsingsvraag 2	160
5.2.1 Tema: Inhoudelike redigering	161
5.2.2 Tema: Stilistiese redigering	161
5.2.3 Tema: Kopieredigering	163
5.2.4 Tema: Interne strukturele redigering.....	164
5.2.5 Tema: Eksterne strukturele redigering.....	164
5.3 Kort vergelyking tussen die studieleiers in die huidige studie en die studente in die honneursstudie (Fourie, 2018) se opinies oor die voorlopige redigeerriglyne van Lourens (2016).....	165
5.3.1 Inhoudelike redigering	166
5.3.2 Stilistiese redigering.....	167
5.3.3 Kopieredigering	168
5.3.4 Eksterne strukturele redigering	169
5.3.5 Interne strukturele redigering.....	170
5.4 Aanbevelings vir die verfyning van die voorlopige redigeerriglyne.....	171
5.4.1 Inhoudelike redigering	171
5.4.2 Stilistiese redigering.....	172
5.4.3 Kopieredigering	173
5.4.4 Eksterne strukturele redigering	175
5.4.5 Interne strukturele redigering.....	176
5.5 Aanpassings in die prototipe-ooreenkomsvorm	177
5.6 Motiverings vir die aanpassings in die prototipe-ooreenkomsvorm	181
5.6.1 Aanbevelings by nommer 1 oor algemene inligting	182
5.6.2 Aanbevelings by nommer 2 oor bykomende inligting.....	182

5.6.3	Aanbevelings by nommer 3 oor konsultasies	183
5.6.4	Aanbevelings by nommer 4 oor terugvoer.....	183
5.6.5	Aanbevelings by nommer 5 oor die soorte redigering.....	183
5.6.5.1	<i>Inhoudelike redigering</i>	183
5.6.5.2	<i>Stilistiese redigering</i>	184
5.6.5.3	<i>Kopieredigering</i>	184
5.7	Uiteensetting van die studente én die studieleiers in die honneursstudie (Fourie, 2018), en die studieleiers in die huidige studie se opinies oor die rolspelers se verantwoordelikhede	185
5.8	Riglyne vir die redigeerder, student en studieleier in die akademiese redigeerpraktyk.....	188
5.9	Bewusmakingsveldtog.....	193
5.9.1	Studieleiers se opinies oor 'n bewusmakingsveldtog	193
5.9.2	Beplanning van 'n bewusmakingsveldtog	194
5.10	Samevatting	195
Hoofstuk 6: Gevolgtrekking.....		196
6.1	Inleiding.....	196
6.2	Beperkinge van die studie	200
6.3	Toekomstige navorsingsmoontlikhede	201
Bronnelys		202
Addendum A:	Individuele onderhoude met die studieleiers (Afrikaans en Engels).....	205
Addendum B:	Beskrywing van elke tipe/soort redigering en die redigeertake daaronder, met die insluiting van voorbeelde van opmerkings en wysigings (Afrikaans en Engels).....	211
Addendum C:	Finale weergawe van die prototipe-ooreenkomsvorm (Afrikaans en Engels)	221
Addendum D:	SENSE-vorm	228
Addendum E:	Weergawe van prototipe-ooreenkomsvorm voorgestel in Fourie (2018).....	229
Addendum F:	Aangepaste prototipe-ooreenkomsvorm van Fourie (2018) ná die SENSE-vorm in ag geneem is met motiverings	232
Addendum G:	Voltooide vraelyste van die 15 studieleiers	236

LYS VAN TABELLE

Tabel 3.1:	Uiteensetting van die fakulteit, department en taal waarin die studieleier die vraelys beantwoord het.....	71
Tabel 5.1:	Inhoudelike redigering	166
Tabel 5.2:	Stilistiese redigering	167
Tabel 5.3:	Kopieredigering.....	168
Tabel 5.4:	Eksterne strukturele redigering	169
Tabel 5.5:	Interne strukturele redigering	170
Tabel 5.6:	Aanbevelings by inhoudelike redigering.....	171
Tabel 5.7:	Aanbevelings by stilistiese redigering.....	172
Tabel 5.8:	Aanbevelings by kopieredigering.....	173
Tabel 5.9:	Aanbevelings by eksterne strukturele redigering	175
Tabel 5.10:	Rolspelers se verantwoordelikhede	186
Tabel 5.11:	Riglyne vir al drie rolspelers	189

LYS VAN FIGURE

Figuur 4.1:	Redigering van tesis	91
Figuur 4.2:	Verantwoordelikhede in verskillende kontekste	93
Figuur 4.3:	Opinies oor die houdings, behoeftes en verwagtinge van studente	97
Figuur 4.4:	Redigeerder van die tesis	99
Figuur 4.5:	Studente se verwagtinge van die studieleier	101
Figuur 4.6:	Etiese dilemmas	103
Figuur 4.7:	Gestandaardiseerde riglyne	105
Figuur 4.8:	Voorkoming van etiese dilemmas deur gestandaardiseerde riglyne	106
Figuur 4.9:	Bewustheid van riglyne	107
Figuur 4.10:	Ooreenkomsvorm	108
Figuur 4.11:	Bewusmakingsveldtog	109
Figuur 4.12:	Studieleiers se behoeftes van studente	111
Figuur 4.13:	Studieleiers se behoeftes van akademiese redigeerders	112
Figuur 4.14:	Interaksie tussen die redigeerder en die studieleier	113
Figuur 4.15:	Interaksie tussen die redigeerder en die student	114
Figuur 4.16:	Ontvangs van 'n verslag	120
Figuur 4.17:	Voorstelle by inligting oor die student	124
Figuur 4.18:	Afdeling 1	125
Figuur 4.19:	Voorstelle by afdeling 1	125
Figuur 4.20:	Afdeling 2	126
Figuur 4.21:	Afdeling 3	127
Figuur 4.22:	Afdeling 5	128
Figuur 4.23:	Moontlike take vir inhoudelike redigering	128
Figuur 4.24:	Opmerkings vir inhoudelike redigering	129
Figuur 4.25:	Moontlike take vir stilistiese redigering	130
Figuur 4.26:	Opmerkings en wysigings vir stilistiese redigering	131
Figuur 4.27:	Moontlike take vir kopieredigering	132
Figuur 4.28:	Opmerkings en wysigings vir kopieredigering	133
Figuur 4.29:	Moontlike take vir eksterne strukturele redigering	134
Figuur 4.30:	Opmerkings en wysigings vir eksterne strukturele redigering	135
Figuur 4.31:	Moontlike take vir interne strukturele redigering	136
Figuur 4.32:	Opmerkings vir interne strukturele redigering	137
Figuur 5.1:	Noodsaaklikheid van redigering	140
Figuur 5.2:	Rolspelers se verskillende verantwoordelikhede binne verskillende kontekste	142
Figuur 5.3:	Etiese dilemmas	145
Figuur 5.4:	Gestandaardiseerde riglyne vir die akademiese redigeerder	147
Figuur 5.5:	Studieleiers se verantwoordelikhede	149
Figuur 5.6:	Studente se verantwoordelikhede	151
Figuur 5.7:	Redigeerder se verantwoordelikhede	153
Figuur 5.8:	Redigeerder se terugvoer	155
Figuur 5.9:	Tesis ná redigering	155
Figuur 5.10:	Vooraf interaksie tussen rolspelers	158

HOOFSTUK 1:

INLEIDING

1.1 AGTERGROND

1.1.1 Redigering

Redigering, skryf Mossop (2014:29) in sy boek *Editing and Revising for translators*, is die nagaan van 'n onvertaalde bestaande teks om problematiese dele uit te ken en die nodige korreksies of verbeterings aan te bring. In die dokument van Editors' Association of Canada (2009:1), word redigering beskryf as die evaluasie van materiaal deur voorstelle te maak en verbeterings aan te bring voordat dit gepubliseer word. Die doel is om te verseker dat die materiaal konsekwent en korrek is ten opsigte van die inhoud, taalgebruik, styl en uitleg sodat dit aansluit by die doel van die teks sowel as die lesers se behoeftes. Mossop (2014:31-23) sit die vier hoofsoorte redigering uiteen as kopieredigering, stilistiese redigering, strukturele redigering en inhoudelike redigering.

Kopieredigering verwys na die korreksies wat in 'n teks gemaak word sodat dit ooreenstem met voorafbepaalde reëls, spesifiek die algemene reëls ten opsigte van die spelling en grammatika wat in 'n taalgemeenskap geld. Dit verg aandag aan die klein besonderhede van die teks en daarom word daar ook daarna verwys as reël-vir-reël werk op die mikrovlak van die teks (Mossop, 2014:43). Die kopieredigeerder moet konsekwentheid verseker wat betref die gebruik van terminologie, nommers en die uitbeelding van opskrifte. Mossop (2014:42) verwys verder na kopieredigering wat ook aspekte insluit soos huisstyl ("house style"),¹ spelling, sintaksis en idioome, interpunksie en korrekte taalgebruik.

Tekste word stilisties geredigeer deur die woordeskat en die sinstruktuur van die teks te verbeter. Die doel is om 'n teks meer leesbaar te maak met die voorkeur vir bondige sinne sodat die lesers die teks makliker kan verwerk (Mossop, 2014:70). Stilistiese redigering hou ook verband met die duidelikheid van die betekenis in die teks sodat daar nie verwarring by die lesers veroorsaak word nie (Mossop, 2014:72).

¹ Huisstyl ("house style") verwys na bepaalde riglyne vir taalgebruik en die gebruik van visuele beelde ten einde 'n publikasie se unieke institusionele stem te verseker. 'n Voorbeeld daarvan is vaktydskrifte en tydskrifte wat konsekwentheid wil handhaaf in verskillende artikels deur middel van die huisstyl (Mossop, 2014: 44).

Wanneer 'n redigeerder strukturele redigering toepas, word die teks so georganiseer dat die volgorde van die aanbieding daarvan beter is en die verhoudings tussen die verskillende dele van die teks vir die leser duidelik is. Mossop (2014:77) onderskei tussen die fisiese struktuur en die konseptuele struktuur van die teks. Die fisiese struktuur verwys na die dele van 'n artikel soos die titel, opsomming en die volgorde van paragrawe.

Die konseptuele struktuur verwys na die innerlike bou, met ander woorde, elemente soos die probleem wat voorgelê word, die oplossing, die argumente en die gevolgtrekking, en hoe hulle mekaar opeenvolg en onderling verband hou.

Carstens en Van de Poel (2012) tref ook 'n onderskeid ten opsigte van struktuur deur twee subkategorieë, naamlik interne en eksterne struktuur, te onderskei. Die interne struktuur verwys na die koherensie van die teks, terwyl die eksterne struktuur verband hou met die uitleg van die teks soos die opskrifte en paragraafstrukture. Dus hou die konseptuele struktuur verband met die interne struktuur terwyl die fisiese struktuur verband hou met die eksterne struktuur.

Volgens Mossop (2014:83) is inhoudelike redigering die nagaan en verandering van die idees in 'n teks en die redigering vind op die makro- sowel as die mikrovlak plaas. Die mikrovlak behels voorstelle waar mindere brokkies inligting bygevoeg of weggelaat kan word sowel as die korreksies van feitlike, wiskundige en logiese foute. Logiese foute verwys na teenstellings, toutologie en enige idees wat verwarring kan veroorsaak (Mossop, 2014:86). Makrovlakkwessies sluit in hoe aanvaarbaar 'n teks vir die gehoor is, of die inligting waar en feitlik is en indien nie, hoe die vals inligting vermy en verwyder kan word. Ook die verwydering van oortollige inligting sowel as inhoudelike uitbreiding behoort tot die terrein van inhoudelike redigering op die makrovlak (Mossop, 2014:83).

1.1.2 Akademiese redigering

Akademiese instellings soos universiteite gebruik tesisse en proefskrifte om die vermoëns van nagraadse studente te toets waar hulle navorsing moet doen, hulle eie idees daarvoor formuleer, standpunte inneem en argumente opbou en aan die lesers oordra. Daarom is die afronding van hierdie tekste baie belangrik, en dit is waar die dienste van akademiese redigeerders ingekoop word. Akademiese redigering² ondersteun die skrywer om inligting effektief oor te dra en kan die kwaliteit van die teks verhoog.

Volgens Kruger en Bevan-Dye (2010:154) is die redigering van akademiese tekste 'n hoogs geïndividualiseerde skryfproses waaraan die student, studieleier³ en redigeerder deelneem en saamwerk. Dit is dus 'n komplekse proses wat ook as 'n leerskool kan dien deur skrywers te leer om beter te skryf. Volgens Kerin (2017) is akademiese redigering 'n gespesialiseerde vorm van redigering vir akademici, studente en universiteite en het nie alle redigeerders die nodige vaardighede en ervaring om die etiese riglyne⁴ vir akademiese redigering na te kom nie.

Etiese riglyne verwys na riglyne wat die akademiese redigeerder in staat stel om die werk op so 'n manier te redigeer dat die werk wat die student ingee, inderdaad sy/haar eie werk is (Council of Australian Societies of Editors, 2013:1). Sonder etiese riglyne kan daar onsekerheid wees oor die mate waartoe akademiese redigeerders mag ingryp en kan daar byvoorbeeld aan die inhoud van akademiese tekste verander word. Dit kan tot onetiese akademiese redigering lei omdat die eindproduk dan nie noodwendig die student se oorspronklike werk is nie. Kruger en Bevan-Dye (2010:155) is van mening dat beskikbare navorsing oor die Suid-Afrikaanse akademiese redigeerpraktyk beperk is. Lourens (2016:2) sluit hierby aan met die stelling dat die literatuur oor die etiese redigering van akademiese tekste baie beperk is en dat meer navorsing daarvoor nodig is.

² Die term “akademiese redigering” word as 'n sambreelterm in hierdie studie gebruik om te verwys na die redigering van akademiese tekste soos tesisse en proefskrifte waar die redigeerproses verskillende soorte redigering soos inhoudelike, kopie-, stilistiese en strukturele redigering insluit.

³ 'n Studieleier is 'n individu wat betrokke is by die ontwikkeling van 'n nagraadse student as 'n navorser en leiding gee wat betref die taalgebruik, skryf en aanbieding van die akademiese teks (Kruger en Bevan-Dye, 2013:877).

⁴ Daar word by die oorsig verwys na “riglyne”, maar sal by die bespreking van die studie na verwys word as “redigeertake”, omdat dit take is wat die redigeerder in die redigeerproses kan verrig.

1.1.3 Internasionale organisasies oor akademiese redigering

Kruger en Bevan-Dye (2013:879) verduidelik dat daar nie duidelikheid in die akademiese redigeerpraktyk is oor watter verantwoordelikhede in die voorafgenoemde skryfproses deur watter rolspelers aanvaar moet word nie. Dit veroorsaak onsekerheid by die rolspelers oor wie by die redigeerproses betrokke moet wees en tot watter mate elkeen moet ingryp. Veral ten opsigte van die studieleier as rolspeler is daar bevind dat daar uiteenlopende perspektiewe en opvattinge oor studieleiers se betrokkenheid is (Kruger en Bevan-Dye, 2013:878-879). Dit behels die betrokkenheid van die studieleier in die skryfproses, maar ook by die redigeerproses.

Tradisionele modelle van toesighouding verduidelik dat die studieleier 'n beperkte rol inneem en aanvanklik net die student help om op 'n onderwerp te besluit. Daarna word die proses deur die studieleier gemonitor en raak hy/sy meer betrokke aan die einde van die skryfproses wanneer die student klaar is met groter gedeeltes van die teks. Daarteenoor kan daar verwagtinge wees dat die studieleier meer betrokke is by die navorsing deur die student navorsingsvaardighede aan te leer, asook hoe om hulle tyd beter te bestuur en deeglike beplanning te doen (Kruger en Bevan-Dye, 2013:879).

Volgens Kruger en Bevan-Dye (2010:163) is verwagtinge oor die verantwoordelikhede van die akademiese redigeerder as rolspeler in Suid-Afrika teenstrydig met die verwagtinge van internasionale organisasies. Dit sluit organisasies soos Editors Association of Canada (EAC) en Council of Australian Societies of Editors (CASE) in wat standaarde vir redigering uiteensit. Beide hierdie internasionale organisasies werk in die rigting van die standaardisering van riglyne (Kruger en Bevan-Dye, 2010:163). Die internasionale organisasies het dokumente geskep wat die stel take en verantwoordelikhede van die redigeerder in baie spesifieke kategorieë uiteensit met die klem op kopieredigering en stilistiese redigering. Daarteenoor dui die beperkte navorsing in Suid-Afrika aan dat die fokus op stilistiese redigering minder is en dat daar onduidelikheid is oor wat presies kopieredigering behels en of take soos die nagaan van verwysings daarby ingesluit is (Kruger en Bevan-Dye, 2010:158).

1.1.3.1 *Internasionale organisasies se uiteensetting van die redigeerder se take*

Editors' Association of Canada (EAC) is 'n internasionale organisasie wat in 2009 die dokument "Professional editorial standards" (PES) saamgestel het. Dit verduidelik dat die doel van redigering is om te verseker dat die inhoud, taalgebruik, styl en uitleg aansluit by die doel van die teks en dat die behoeftes van die teikengehoor bevredig word.

Die standaard waaraan die redigeerder moet voldoen, sluit in:

- A. Die grondbeginsels van redigering;
- B. Strukturele redigering;
- C. Stilistiese redigering;
- D. Kopieredigering en
- E. Proeflees.

Deel A handel oor die kennis waaroor enige professionele redigeerder moet beskik, ongeag in watter fase hulle werk en Deel B tot E verduidelik die standaard waaraan redigeerders in elke fase (struktureel, stilisties en kopieredigering asook proeflees) moet voldoen (Editors' Association of Canada, 2009). Hierdie organisasie fokus dus op die verantwoordelikhede van die redigeerder.

Nog 'n internasionale organisasie, naamlik Council of Australian Societies of Editors (CASE), stel basiese standaard vir die redigeerpraktik in die dokument "Australian standards for editing practice" (ASEP), wat deur die Institute of Professional Editors Limited (IPed) gepubliseer is. Hierdie basiese standaard is gemik op die professionele domein met die doel om 'n raamwerk vir nuwe sowel as ervare redigeerders te skep wat aandui oor watter basiese vaardighede en kennis 'n bevoegde redigeerder moet beskik (Council of Australian Societies of Editors, 2013:vi).

Die genoemde dokumente van EAC en CASE fokus op die algemene verantwoordelikhede van die redigeerder in die redigeerpraktyk, maar nie spesifiek die akademiese redigeerpraktyk nie. Die fokus het verskuif na die akademiese redigeerpraktyk toe IPEd in 2010 take soos kopieredigering en proeflees⁵ ingesluit het wat deur die redigeerder toegepas kan word by die redigering van akademiese tekste (Conradie, 2018:16). Die riglyne sit verder uiteen dat dit die studieleier se verantwoordelikheid is om die student van raad te bedien en dat die student eers die studieleier se toestemming moet kry om 'n professionele redigeerder te gebruik. Volgens diegene wat etiese akademiese redigering voorstaan, word die werk van die redigeerder nader omskryf – redigeerders kan byvoorbeeld raad gee oor die struktuur en die inhoud van die teks, maar mag nie veranderinge ten opsigte daarvan aanbring nie (Conradie, 2018:17).

1.1.3.2 Internasionale organisasies se uiteensetting van die akademiese redigeerder se take

EAC het ook in 2012 'n dokument vrygestel wat bestaan uit riglyne vir die studieleier, student en redigeerder ten opsigte van die etiese redigering van proefskrifte op doktorsvlak, tesis op magistervlak, praktiese voorstelle vir redigeerders asook 'n ooreenkomstige vorm wat alle partye moet teken (Editors' Association of Canada, 2012).

In 2016 word 'n nuwe dokument geskep wat hersiene standaarde insluit (Editors' Association of Canada, 2016). Dié dokument verduidelik waarom standaarde nodig is en beklemtoon die feit dat PES nie op alle tipes redigering fokus nie. Volgens hierdie dokument het studente soms sekere verwagtinge van die redigeerder, soos dat die redigeerder die inhoud moet nagaan, wat nie noodwendig die studieleiers se goedkeuring sal wegdra nie. Die dokument verduidelik voorts dat redigeerders die akademiese doel van tesis en proefskrifte sowel as die prioriteite van die studieleiers moet verstaan en respekteer.

⁵ SENSE (2016) gebruik die terme “proeflees” en “proefleser” met verwysing na die verandering van 'n teks in die proses van evaluering deur middel van 'n derde party. Die aktiwiteite van die derde persoon sluit in “fixing” en “flagging”, met ander woorde ‘regmaak’ en ‘etiketteer’. Die aktiwiteite stem ooreen met wysigings en opmerkings wat ingespan word in akademiese redigering en daarom word die terme ‘redigering’ en ‘redigeerder’ gebruik in die bespreking van die SENSE-dokument.

Wat hiermee bedoel word, is dat die redigeerder net 'n waardevolle diens sal kan lewer as die tekste op 'n etiese wyse geredigeer word en die werk steeds dié van die student is (Editors' Association of Canada, 2016). Die dokument bevat dan ook 'n ooreenkomsvorm wat deur die redigeerder aan die student en/of studieleier gestuur word en vir hulle eie doeleindes aangepas kan word. Die ooreenkomsvorm sit uiteen watter take die redigeerder mag uitvoer sodat al drie rolspelers kan verstaan wat die beperkinge is en etiese grense nie oorskry word nie.

EAC is nie die enigste organisasie wat 'n ooreenkomsvorm voorstel nie. SENSE (Society of English-language professionals in the Netherlands), 'n organisasie gevestig in Nederland vir professionele Engelse taalpraktisyns, het in 2016 'n dokument geskep wat ook 'n ooreenkomsvorm insluit. Hierdie ooreenkoms word tussen die redigeerder en student gesluit en behels riglyne vir die redigering van studente se tekste deur die moontlike aktiwiteite en take van die redigeerder uiteen te sit.

Die doel hiervan is om aan SENSE se lede (redigeerders, vertalers, tolke, kopieskrywers en taalonderwysers) leiding te gee wat betref die redigering van akademiese tekste. Die ooreenkomsvorm kan deur die redigeerder aan die student en/of studieleier gestuur en deur hulle onderteken word. Dit dien as bevestiging dat redigering as 'n diens aan die student verskaf sal word en sodat die redigeerder weet watter take om uit te voer. Die riglyne kan deur redigeerders, studente en studieleiers gebruik word (SENSE, 2016).

1.1.4 Plaaslike studies oor akademiese redigering

1.1.4.1 Redigeerders se sienings oor die verantwoordelikhede van die akademiese redigeerder

Kruger en Bevan-Dye (2010, 2013) is die enigste navorsers wat plaaslik navorsing oor die rol van die redigeerder in magister- en doktorsale studies gedoen het (wat tesisse en proefskrifte insluit), deur die sienings van die redigeerder en die studieleier oor die take en verantwoordelikhede van die redigeerder te ondersoek. Kruger en Bevan-Dye (2010) se eerste studie fokus op die sienings van Suid-Afrikaanse redigeerders van nagraadse akademiese tekste ten opsigte van hulle take tydens die redigering van tesisse en proefskrifte.

Volgens Kruger en Bevan-Dye (2010:155) kan die spesifieke sosiale, ekonomiese, opvoedkundige en taalkundige situasie in Suid-Afrika 'n invloed hê op hoe die rol van die akademiese redigeerder gekonseptualiseer word. Studente kom byvoorbeeld vanuit verskillende skoolstelsels en opvoedkundige agtergronde en hulle taalvaardighede kan verskil. Dit impliseer dat nie alle studente noodwendig beskik oor die nodige akademiese taalgebruik en die vermoë om selfredigering toe te pas nie.

Studente dra ook nie noodwendig almal kennis van die dienste wat akademiese redigeerders kan bied en wat dit behels nie. In die Suid-Afrikaanse konteks word daar dikwels van studente vereis om in hulle tweede taal te skryf en daarom sal sekere studente moontlik meer hulp met die redigeerproses benodig as ander. Die ekonomiese konteks beïnvloed ook die akademiese redigeerpraktyk omdat sekere studente die diens sal kan bekostig en ander moontlik nie.

Kruger en Bevan-Dye (2010) se studie fokus op die verantwoordelikhede van die redigeerder en hulle het bevind dat Suid-Afrikaanse redigeerders 'n produkgeoriënteerde benadering bo 'n prosesgeoriënteerde benadering verkies. Die produkgeoriënteerde benadering plaas die fokus op die geredigeerde eindproduk na afloop van die redigeerproses en nie op interaksie met die skrywer nie (Lourens, 2014:261).

Die prosesgeoriënteerde benadering plaas die fokus op die betrokkenheid van die skrywer in die redigeerproses waar die rol van die redigeerder is om as 'n fasiliteerder op te tree (Lourens, 2014:261). Suid-Afrikaanse redigeerders is dus ten gunste van 'n beperkte rol waar hulle nie soseer deel vorm van die skryf- en leerproses deur interaksies met die skrywer te hê nie en daardie verantwoordelikhede meer op die student en studieleier geplaas word.

Kruger en Bevan-Dye (2010:156) noem ook wat nié as verantwoordelikhede van die redigeerder beskou kan word nie, byvoorbeeld die nagaan van inhoud, argumente en struktuur. Dus word die verantwoordelikhede van die studieleier en student – soos veranderinge aan die inhoud en argumente sowel as die struktuur – net geïmpliseer, maar daar is nie duidelikheid daaroor nie. Kruger en Bevan-Dye (2010:164) verduidelik dat hulle studie, wat fokus op die verantwoordelikhede van die redigeerder, verder uitgebrei moet word na ander rolspelers soos die studieleiers en studente ten einde uiteindelik standaarde te kan stel wat gebaseer is op die insette van al die rolspelers in die akademiese redigeerpraktyk.

1.1.4.2 Studieleiers se sienings oor die akademiese redigeerder

Kruger en Bevan-Dye (2013) het 'n verdere studie onderneem waar gefokus is op die rol van die redigeerder deur die sienings van studieleiers van nagraadse studente by Suid-Afrikaanse universiteite te ondersoek. Volgens Kruger en Bevan-Dye (2013:877) word daar aangeneem dat die sienings van die studieleiers oor die aard en funksie van nagraadse navorsing en hulle rolle en verantwoordelikhede ten opsigte daarvan 'n bepalende invloed sal hê op hulle beskouing van die rol van die redigeerder. Tog is die sienings van die studieleiers oor hulle eie rol en verantwoordelikheid nie verder ondersoek nie en is die studie weereens gemik op die verantwoordelikhede van die redigeerder.

Kruger en Bevan-Dye (2013:875) het bevind dat die studieleiers en redigeerders saamstem dat strukturele en inhoudelike redigering nie die verantwoordelikheid van die redigeerder is nie, maar hulle opinies verskil egter oor stilistiese en kopieredigering. Die studieleiers beskou van die kopieredigeringstake as die die student se verantwoordelikheid terwyl dit eintlik deel vorm van die dienste wat 'n redigeerder bied. Die studieleiers meen ook dat die redigeerder glad nie stilistiese redigering hoef toe te pas nie.

Dit is duidelik dat daar verskille in opinies is, veral oor watter rolspeler vir watter redigeertake verantwoordelik is. Die gevolglike onsekerheid kan moontlik tot onetiese akademiese redigering lei. Daarom is dit belangrik om vas te stel wat die rolspelers se verwagtinge van mekaar is en wat elkeen se verantwoordelikhede behels sodat etiese dilemmas in die toekoms vermy kan word.

1.1.4.3 Studente se sienings oor die verantwoordelikhede van die studieleiers

Volgens Kruger en Bevan-Dye (2013:878) is toesighouding oor nagraadse navorsing kompleks en multidimensioneel. Dit sluit benewens 'n professionele en intellektuele verhouding, gemik op die ontwikkeling van bevoegdheid in navorsingsvermoë, ook 'n persoonlike verhouding in waarbinne leierskap, mentorskap, sielkundige groei en ontwikkeling sentraal staan. Kruger en Bevan-Dye (2013:876) is van mening dat die rol van die studieleier baie belangrik is omdat swak toesig daartoe kan bydra dat nagraadse studente nie hulle graad kan voltooi of verwerf nie.

Volgens Hofstee (2006:65) is dit belangrik dat studieleiers oor kennis in die spesialisasiearea én oor kennis oor navorsingsmetodologie beskik. 'n Studieleier moet daartoe in staat wees om die navorsingsvaardighede wat self bemeester is aan die student oor te dra en aan laasgenoemde leiding te gee oor hoe om as navorser te ontwikkel. Die optimalisering van toesighoudingspraktyke is dus baie belangrik. As toesighoudingpraktyke verbeter kan word deur studente en studieleiers bewus te maak van hulle verwagtinge van mekaar en dat hulle daaroor kan saamstem, sal dit onnodige verwarring oor die rolspelers se verantwoordelikhede kan uitskakel. Dit kan tot 'n suksesvolle verhouding tussen die rolspelers lei en uiteindelik die suksesvolle afhandeling van die studieprojek.

Kruger en Bevan-Dye (2013:881) verduidelik dat Suid-Afrikaanse nagraadse studente ondersteuning van die studieleier verwag ten opsigte van die ontwikkeling van logiese argumente, die uitbreiding van woordeskat deur middel van terugvoer, asook die ontwikkeling van leesvaardighede en redigering. Daarbenewens verwag die studente meer betrokkenheid van hulle studieleiers en hierdie verwagtinge gaan dikwels verder as wat tradisioneel as die rol van die studieleier beskou word (Kruger en Bevan-Dye, 2013:878). Navorsing oor die verwagtinge van die studente is beperk en moet verder nagevors word.

In die honneursstudie (Fourie, 2018) is onderhoude met magisterstudente gevoer en volgens een van die studente is studieleiers daarvoor verantwoordelik om die inhoud na te gaan omdat die studieleier kennis van die onderwerp dra. Die deelnemer het verduidelik dat sy genoeg vertroue in die studieleier se skryfvermoë het en dat 'n eksterne redigeerder nie nodig is nie.

'n Ander deelnemer het beklemtoon dat die studieleier inhoudelik moet redigeer, maar het ook vertel dat die studieleier as sy/haar redigeerder opgetree het, alhoewel dit nie 'n vereiste is nie. Die rol wat die studieleier inneem, strek dus dikwels verder as wat tradisioneel beskou word as die rol van die studieleier en daar kan moontlik verwarring ontstaan oor die mate waartoe 'n redigeerder moet ingryp, indien nodig, en tot watter mate 'n studieleier moet ingryp.

Die studente wat aan die honneursstudie deelgeneem het, verwag meer betrokkenheid van die redigeerder en die studieleier in die skryf-as-leer-proses en die prosesgeoriënteerde benadering bied die moontlikheid om die redigeerder en ook die studieleier meer betrokke te maak in die proses. Die studente moet moontlik meer staatmaak op redigeerders in die redigeerproses omdat hulle op verskillende vlakke sal kan redigeer, en nie verwag dat die studieleiers hulle in daardie opsig ook moet ondersteun nie. Die individuele verhoudings tussen die rolspelers moet verder nagevors word sodat elke rolspeler bewus kan wees van wat van hom/haar verwag word en hoe dit kan bydra tot sy/haar verantwoordelikhede.

1.1.4.4 NWU-studente se sienings oor die verantwoordelikhede van die akademiese redigeerder

Conradie (2018) het 'n studie onderneem oor die redigeerder se rol in nagraadse navorsing deur nagraadse studente aan die Noordwes-Universiteit (NWU) se verwagtinge te ondersoek. Die doel was om te bepaal wat hulle verwagtinge van akademiese redigering is en hoe dit vergelyk met die verwagtinge van Suid-Afrikaanse redigeerders en studieleiers (Conradie, 2018:6).

Die bevindinge dui aan dat die studente en studieleiers se verwagtinge in terme van stilistiese redigering ooreenstem. Hulle is van mening dat die redigeerder 'n beperkte rol op die stilistiese vlak moet hê. Die studente se verwagtinge van kopieredigering is ooreenstemmend met dié van redigeerders waar bevind is dat studente leiding van die redigeerder verwag. Al drie rolspelers se verwagtinge ten opsigte van strukturele en inhoudelike redigering het ooreengestem waar bevind is dat dit grotendeels die verantwoordelikhede van die student is, maar dat die studieleier ook leiding op daardie vlakke kan bied (Conradie, 2018:61).

1.1.4.5 Riglyne vir etiese akademiese redigering

Universele riglyne vir redigering kan nie noodwendig in alle kontekste toegepas word nie omdat die take en verantwoordelikhede van die student en dít wat van die akademiese teks vereis word, kan verskil. Riglyne wat elders in die wêreld toepaslik is, is nie noodwendig geskik vir die Suid-Afrikaanse konteks nie. Kruger en Bevan-Dye (2010:158) maak die stelling dat riglyne vir die etiese redigering van akademiese tekste in Suid-Afrika beperk is en dat die Suid-Afrikaanse situasie moontlik 'n ander benadering ten opsigte van akademiese redigering nodig het as wat die internasionale redigeerriglyne voorstel.

Die rede hiervoor is dat studente vanuit verskillende skoolstelsels en opvoedkundige agtergronde kom en daar 'n gebrek aan taalvaardighede onder voor- en nagraadse studente in die meertalige universiteitsgemeenskap is (Kruger en Bevan-Dye, 2010:153). Die riglyne is beperk en daarom kan daar geargumenteer word dat die prosesgeoriënteerde benadering meer waardevol sal wees as die produkgeoriënteerde benadering, gegee die teenstrydige sienings oor die rolspelers se onderskeie verantwoordelikhede. Die prosesgeoriënteerde benadering kan daartoe bydra dat die sosiale en individuele dimensies van die student in ag geneem word en beter kommunikasie tussen al drie rolspelers bewerkstellig word sodat riglyne ten opsigte van die redigeertake vir die etiese redigering van akademiese tekste verskaf kan word (Kruger en Bevan-Dye, 2010:154).

Kruger en Bevan-Dye (2010:156) is van mening dat daar wel hoëronderwysinstellings in Suid-Afrika is wat redigeertake vir die redigering van tesisse en proefskrifte verskaf, maar dat 'n oorsig daarvan op heelwat variasie dui. Daar word byvoorbeeld van die redigeerder verwag om kopieredigering toe te pas, maar die redigering sluit dikwels take in soos die nagaan van inhoud en die logiese samehang van die teks, wat verby die grense van kopieredigering strek. Dit kan onsekerheid by redigeerders veroorsaak omdat daar nie duidelikheid is oor die mate waartoe hulle in die redigeerproses mag ingryp nie. Dit kan veroorsaak dat die redigeerproses nie deurgaans dieselfde hanteer word nie, met etiese probleme as gevolg.

Kruger en Bevan-Dye (2013) verduidelik verder dat standaardriglyne vir akademiese redigering daartoe kan bydra dat die diens wat redigeerders lewer in die ondersteuning van nagraadse studente, geoptimaliseer kan word sonder om die etiek van die proses te ondermyn. Kruger en Bevan-Dye (2013:875-877) maak weereens die gevolgtrekking dat standaardriglyne nodig is vir die akademiese redigeerpraktik wat die student, studieleier en redigeerder as 'n gids kan gebruik sodat elkeen sy/haar rol kan verstaan (Kruger en Bevan-Dye, 2013:875-877).

Lourens (2016:12-14) bou voort op Kruger en Bevan-Dye se studies en het voorlopige redigeerriglyne vir die etiese redigering van akademiese tekste in die Suid-Afrikaanse konteks opgestel. Dit is gebaseer op die redigeerprosesse wat op agt geredigeerde akademiese artikels toegepas is, en waar opmerkings van die redigeerders deur Lourens beskryf is. Die voorlopige redigeerriglyne is gekategoriseer volgens Mossop (2014) se voorstelling van die vier soorte redigering, naamlik inhoudelike, stilistiese, kopie- en strukturele (interne en eksterne) redigering.

Volgens Lourens (2016:4) bied dit 'n oplossing vir die probleme wat deur voorafgenoemde organisasies soos CASE en EAC geskep is ten opsigte van die standarde waaraan daar voldoen moet word. Lourens (2016) se studie noem dat die voorlopige riglyne getoets moet word sodat terugvoer van die skrywers ontvang kan word ten einde die redigeertake verder te verfyn en te bepaal of dit prakties werkbaar is.

Barben, Burch, Linnegar, Lotz, Lourens, Baumgardt en Robertson (2019) het 'n dokument vir die Professional Editors' Guild (PEG) geskep wat die sienings van Suid-Afrikaanse redigeerders en studieleiers uiteensit oor die vlakke waarop die redigeerder mag ingryp. Dit sluit 'n bespreking van die produk- en prosesgeoriënteerde benadering in. Nadat die etiese implikasies van elke benadering oorweeg is, met verwysing na die betrokkenheid van die rolspelers, is bevind dat die prosesgeoriënteerde benadering waardevol sal wees en dat dit nodig is om die studieleiers sowel as die redigeerders daarvan bewus te maak (Barben et al., 2019).

Die dokument stel ook riglyne vir akademiese redigering in die Suid-Afrikaanse konteks voor, wat dié van Lourens (2016) insluit. Volgens Barben et al. (2019:4) sal die studieleier en die student in 'n ideale wêreld saamwerk op die vlakke van inhoud, struktuur en taal en sal die redigeerder aandag gee aan kopieredigering sodat die student se tesis of proefskrif duidelik, logies en oortuigend is.

Wat blyk uit die navorsing tot op hede is dat daar 'n tekort is aan literatuur oor die verantwoordelikhede en verwagtinge van die rolspelers in die akademiese redigeerpraktik, maar dat daar ook teenstrydighede in die bestaande literatuur is. So ook is daar teenstrydighede tussen plaaslike en internasionale redigeerriglyne vir die akademiese redigeerpraktik, wat tot etiese dilemmas kan lei.

1.2 VOORAFSTUDIE

Die honneursstudie (Fourie, 2018) het die grondslag vir die huidige studie gevorm omdat 'n fokusgroeponderhoud met vier magisterstudente sowel as individuele onderhoude met twee studieleiers gevoer is om hulle houdings, behoeftes en verwagtinge te bepaal. Die bruikbaarheid van Lourens (2016:12-14) se voorlopige akademiese redigeerriglyne vir die etiese redigering van akademiese tekste is op werklike gebruikers (studente) in die Suid-Afrikaanse konteks getoets ten einde die effektiwiteit daarvan in die akademiese redigeerpraktyk te bepaal. Die redigeertake is deur die navorser getoets deur dele van die studente se tesse en proefskrifte te redigeer en daarna individuele onderhoude met die studente te voer om hulle terugvoer oor die redigering te verkry sodat die praktiese werkbaarheid daarvan in die akademiese redigeerpraktyk bepaal kon word.

Die fokusgroeponderhoud het rolspelers (studente en tot 'n mate studieleiers) wat nog nie by vorige navorsing betrek is nie, se houdings, behoeftes en verwagtinge probeer peil. Die uitkomst was eerstens die verfyning van Lourens (2016) se voorlopige redigeerriglyne en tweedens die opstel van 'n prototipe-ooreenkomsvorm vir gebruik in 'n eties gefundeerde akademiese redigeerpraktyk.

Die prototipe-ooreenkomsvorm wat reeds deur Fourie (2018) geskep is, is in die huidige studie aangepas omdat dit onder die navorser se aandag gekom het dat SENSE (2016) 'n vorm gepubliseer het wat redigeertake vir akademiese redigering vir die proefleser en redigeerder uiteensit. Die SENSE-vorm is gebruik om sekere aanpassings te maak aan die navorser se prototipe-ooreenkomsvorm – sien die bespreking van die metodologie in hoofstuk 3.

1.3 NAVORSINGSPROBLEEM

Wat blyk uit vorige navorsing is dat daar nie werklik 'n uiteensetting van die verwagtinge en verantwoordelikhede van elke rolspeler (student, studieleier en redigeerder) in die akademiese redigeerpraktyk is nie. Vorige navorsing het hoofsaaklik op redigeerders en studieleiers se sienings oor die verantwoordelikhede van die redigeerders gefokus. Navorsing oor die opinies van studieleiers en veral studente, ten opsigte van akademiese redigering, is beperk.

Wat wel uit die honneursstudie (Fourie, 2018) geblyk het, is dat studieleiers 'n behoefte aan meer inligting oor die akademiese redigeerpraktyk toon. Hulle stel veral belang in wat tydens die redigeerproses gebeur en wat die verantwoordelikhede van elke rolspeler is. Daarom moet die houdings, behoeftes en verwagtinge van studieleiers as rolspelers ondersoek word.

Wat ook blyk uit vorige navorsing, is dat daar 'n gebrek aan gestandaardiseerde riglyne vir die Suid-Afrikaanse akademiese redigeerpraktyk is. Die prototipe-ooreenkomsvorm, wat Lourens (2016) se voorlopige redigeerriglyne soos aangepas deur Fourie (2018) insluit, is nog nie op enige rolspelers in die Suid-Afrikaanse akademiese redigeerpraktyk getoets om vas te stel of dit aanvaarbaar en bruikbaar is in die akademiese redigeerpraktyk, en of dit aangepas/verder gestandaardiseer moet word nie.

Daarom kan die toetsing van die prototipe-ooreenkomsvorm onder studieleiers 'n bydrae lewer om hulle sienings te bepaal, die verwagtinge en verantwoordelikhede van die studieleier uiteen te sit en om die redigeertake in die prototipe-ooreenkomsvorm aan te pas vir 'n etiese redigeerproses.

1.3.1 Navorsingsvrae

Vraag 1

Wat is die houdings, behoeftes en verwagtinge van studieleiers ten opsigte van die akademiese redigering van hulle studente se werk?

Vraag 2

- 2.1 As hoe bruikbaar ervaar die studieleiers die prototipe-ooreenkomsvorm in die akademiese redigeerpraktyk?
- 2.2 Is daar enige verdere verfyning van die voorlopige redigeerriglyne (gebaseer op Lourens [2016] en aangepas deur Fourie [2018]) nodig aan die hand van die bevindinge oor die sienings van die studieleiers? Indien wel, wat sal dit behels?

1.4 DOELSTELLING

Die doel van die studie is eerstens om die sienings van studieleiers te ondersoek deur hulle houdings, behoeftes en verwagtinge ten opsigte van die redigering van tesisse en proefskrifte – oftewel akademiese redigering – te bepaal. Tweedens moet Fourie (2018) se prototipe-ooreenkomsvorm op studieleiers getoets word ten einde vas te stel of aanpassings (inhoud, vrae en formaat) nodig is. Daarmee saam moet die voorlopige redigeerriglyne van Lourens (2016), soos aangepas deur Fourie (2018), wat in die prototipe-ooreenkomsvorm ingesluit is, ook getoets word om vas te stel of dit prakties werkbaar is in die akademiese redigeerpraktyk en wél in die vorm ingesluit moet word.

’n Verdere doel is die standaardisering van die redigeerriglyne deur ’n lys of tabel op te stel wat die take en verantwoordelikhede van die redigeerder, studieleier en student uiteensit. Al die inligting wat ingesamel is oor redigeerders, die inligting oor studente uit Conradie (2018), die inligting oor studente uit die honneursstudie en die inligting wat in die huidige studie ingesamel sal word oor studieleiers, sal hiervoor gebruik word. ’n Moontlike verdere uitkoms van die studie is die beplanning van ’n bewusmakingsveldtog vir al drie rolspelers en gemik op etiese akademiese redigering waar die lys/tabel take en verantwoordelikhede deeglik in ’n werksdokument uiteengesit kan word of wat selfs deel kan vorm van die verbeterde prototipe-ooreenkomsvorm.

Die lys take en verantwoordelikhede kan ’n teoretiese bydrae tot etiese akademiese redigering lewer terwyl die aangepaste prototipe-ooreenkomsvorm in die akademiese redigeerpraktyk gebruik kan word om etiese akademiese redigering in die hand te werk. Redigeerders en studieleiers sal bewus gemaak kan word van hulle rolle in die redigeerproses en tot watter mate ingegryp mag word sonder om die skryf- en navorsingsvaardighede van die student te oorskadu. Die bewusmakingsveldtog kan werksessies en praatjies by SAVI (Suid-Afrikaanse Vertalersinstituut), PEG (Professional Editors’ Guild), Nagraadse skole of Navorsingskantore by plaaslike universiteite insluit, sowel as wetenskaplike of populêre artikels om rolspelers van die navorsing bewus te maak.

1.5 METODOLOGIE

In hierdie studie is 'n gevallestudie as benadering ingespan met die gemengdemetodebenadering vir volledigheid waar daar van oorwegend kwalitatiewe én beperkte kwantitatiewe data gebruik gemaak is om sodoende die opinies van die studieleiers te bepaal. Hulle is betrek deur 'n gerieflikheidsteekproeftrekking wat beteken dat die studieleiers nie ewekansig gekies is nie, maar ingesluit is omdat hulle beskikbaar en bereid was om aan die studie deel te neem (Wagner et al., 2012:29-93). Die studie sluit 15 studieleiers uit vyf fakulteite (ongeveer twee tot vier departemente uit elke fakulteit) aan die Universiteit Stellenbosch in. Dit sluit studieleiers in wat tans studieleiers is of al voorheen was.

Die volgende fakulteite en departemente is genader:

- Lettere en Sosiale Wetenskappe (Algemene Taalwetenskap, Sielkunde en Joernalistiek)
- Opvoedkunde (Kurrikulumstudie en Opvoedingsbeleidstudie)
- Ingenieurswese (Siviele, Elektriese en Elektroniese, Proses- [Chemiese] en Bedryfs-ingenieurswese)
- Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe (Gesondheids- en Rehabilitasiewetenskappe, Biomediese Wetenskappe, Geneeskunde en Pediatrie en Kindergesondheid)
- Teologie (Sistematiese Teologie en Praktiese Teologie en Missiologie.)

Nadat die etiek-aansoekproses deur die Departement Afrikaans en Nederlands via die Departementale Etieksiftingskomitee (DESK) en die Navorsingsetiekkomitee (NEK) voltooi is en institusionele goedkeuring en etiese klaring verkry is, kon die data-insamelingsproses begin deur studieleiers as databronne te gebruik. 'n Kommunikasie-gebaseerde metodologie is ingespan deur 15 individuele rekenaargesteunde onderhoude met studieleiers te voer waar e-posse⁶, met 'n aangehegte vraelys, as platform gebruik is. Die vraelys bestaan uit twee afdelings (sien addendum A) waar afdeling 1 uit vrae bestaan wat fokus op die houdings, behoeftes en verwagtinge van studieleiers sodat navorsingsvraag 1 beantwoord kon word. 'n Asinchroniese metode is gevolg, wat beteken dat die navorser en deelnemer nie dieselfde tyd aanlyn sal wees en vrae gevra word waarop die deelnemer dadelik moet antwoord nie.

Soos bespreek aan die einde van die voorafstudie, het dit onder die navorser se aandag gekom dat SENSE (2016) 'n vorm gepubliseer het (sien addendum D), wat redigeertake vir die proefleser en redigeerder tydens akademiese redigering uiteensit. Dus het ek sekere aanpassings gemaak aan die prototipe-ooreenkomsvorm (Fourie, 2018) wat ek reeds geskep het (sien addendum E). Die aangepaste prototipe-ooreenkomsvorm (sien addendum F), is in die huidige studie tydens die onderhoude met die studieleiers in afdeling 2 van die vraelys gebruik (sien hoofstuk 3, Metodologie).

Afdeling 2 in die vraelys is gebruik om vas te stel of die prototipe-ooreenkomsvorm bruikbaar is en of enige aanpassings benodig word om subvraag 2.1 te kon beantwoord. Dit handel oor die student en redigeerder se besonderhede, algemene inligting oor die redigeerproses, bykomende inligting wat die redigeerder kan ontvang, die insluiting van konsultasies en die ondertekening van die vorm. Die doel was om vas te stel of die prototipe-ooreenkomsvorm enige aanpassings in daardie gedeeltes benodig.

Verdere vrae is gestel om te bepaal hoe die studieleiers oor elke kategorie van die redigeerriglyne/redigeertake voel en hoe dit vergelyk met die sienings van die studente in die honneursstudie (Fourie, 2018) sodat subvraag 2.2 beantwoord kon word. Aangesien sommige van die studieleiers dalk nie vertrouwd sou wees met al die terme nie, is 'n dokument met verduidelikings van elke tipe redigering en voorbeelde van hoe 'n opmerking en 'n wysiging daarvan in 'n tesis sal lyk, in die e-pos aangeheg (sien addendum B).

⁶ Rekenaargesteunde onderhoude is gebruik omdat persoonlike onderhoude nie gevoer kon word nie as gevolg van die huidige omstandighede met die Covid-19-pandemie.

Die voltooië vraelyste wat in Word-formaat ontvang was, is gebruik vir data-analise. Die program wat gebruik is vir die tematiese analise van die kwalitatiewe data deur middel van die kodering van die data is ATLAS.ti (ATLAS.ti, s.a.). ATLAS.ti word gebruik vir die kwalitatiewe data-analise van 'n groot aantal tekste, grafika, klankopnames en videodata. Die kwantitatiewe data is met die hand verwerk deur die voltooië vraelyste wat ontvang is, volgens die fakulteite waarvan die studieleiers deel vorm te groepeer, en die grafiese voorstelling daarvan is die bespreking van elke deelnemer se antwoorde onder die betrokke fakulteit. Om die tematiese data-analise en bespreking van die voltooië vraelyste saam te vat, is die bevindinge geïnterpreteer en vasgestel hoe die interpretasies bydra tot die beantwoording van die navorsingsvrae.

1.6 VERLOOP VAN DIE STUDIE

In die tweede hoofstuk word 'n oorsig van die bestaande literatuur oor akademiese redigering en die ontwikkeling daarvan gegee. Relevante bronne en hulle bydraes tot die studieveld word krities bespreek sodat die agtergrond en konteks van die studie geskep kan word en daar duidelikheid is oor die plek van die studie in die teoretiese raamwerk. Die metodologie van die studie word in die derde hoofstuk uiteengesit wat die werkswyse aandui met betrekking tot wie die deelnemers van die studie was en watter data-insamelings- en analisemete ingespan is.

In die vierde hoofstuk word die resultate van die studie weergegee wat bestaan uit die antwoorde op die vrae wat verkry is deur middel van die data-insamelingsmetodes. Hoofstuk 5 rapporteer oor die tematiese data-analise sowel as die bewerking van die kwantitatiewe data; die bevindinge van die studie word bespreek en die navorsingsvrae word beantwoord.

Dit sluit die werkbaarheid van die prototipe-ooreenkomsvorm en die verfynde redigeertake in deur 'n nuwe vorm aan te bied en uiteen te sit; die sienings van die studieleiers te vergelyk met dié van die studente en studieleiers in die honneursstudie; 'n lys met riglyne te verskaf wat die moontlike take en verantwoordelikhede van die rolspelers uiteensit, gevolg deur die beplanning van 'n moontlike bewusmakingsveldtog. In die gevolgtrekking, hoofstuk 6, word die studie afgesluit met 'n opsomming van die belangrikste bevindinge en die relevansie daarvan tot die studieveld. Die hoofstuk sluit af met aanbevelings vir toekomstige navorsing gevolg deur die bronnelys.

HOOFTUK 2:

LITERATUUROORSIG

2.1 INLEIDING

Akademie se redigering is die algemene onderwerp wat in hierdie studie ondersoek word. Die fokus is op die rolspelers, die nagraadse student, studieleier en akademiese redigeerder in die akademiese redigeerpraktik, met klem op die studieleiers omdat hulle sienings ondersoek word. Die noodsaaklikheid van gestandaardiseerde redigeerriglyne word beklemtoon sowel as die daarstelling van 'n prototipe-ooreenkomsvorm vir 'n eties gegronde akademiese redigeerpraktik.

Daar is vantevore internasionale studies onderneem en dokumente gepubliseer wat die rol en verantwoordelikhede van die redigeerder, riglyne, redigeertake, en standarde waaraan hulle in die algemene redigeerpraktik moet voldoen, op die voorgrond plaas. Die studies wat wel op akademiese redigering gerig is, fokus oor die algemeen weereens op die redigeerder. Die tendens in plaaslike navorsing oor akademiese redigering is om die sienings van al die rolspelers te ondersoek.

Daar is min navorsing oor redigeerders se sienings oor die verantwoordelikhede van die student en die studieleier. Daar bestaan studies waar studente se sienings oor die studieleiers se verantwoordelikhede ondersoek is, maar daar is min literatuur oor studente en studieleiers se opinies oor hulle eie behoeftes en verantwoordelikhede in die redigeerproses. Daar is ook verskille tussen die opinies van die rolspelers wat daarop dui dat verwagtinge verskil.

Die tendense by die navorsing oor voorlopige redigeerriglyne, internasionaal en plaaslik, is die stel van standarde en voorlopige redigeerriglyne vir die akademiese redigeerpraktik. Daar bestaan universele riglyne en daar is ook plaaslik literatuur wat voorlopige redigeerriglyne stel, maar redelik variasie word waargeneem en dit moet op werklike gebruikers getoets word om vas te stel óf en hoe dit tot 'n eties gefundeerde akademiese redigeerpraktik kan bydra. Die idee van etik word nie altyd in die akademiese redigeerpraktik duidelik omskryf nie en daarom kan dit waardevol wees om aan te dui hoe gestandaardiseerde redigeerriglyne kan bydra tot 'n eties gegronde akademiese redigeerpraktik en dat dit nie voorskrifte of vereistes moet wees nie, maar slegs riglyne, aangesien dissiplines en studielevelde baie verskil.

Die bespreking van die literatuur begin deur 'n oorsig van redigering te gee en publikasies van internasionale organisasies soos Editors' Association of Canada en Council of Australian Societies of Editors in te sluit. Mossop (2014) se kategorisering van die redigeervlakke, naamlik inhoudelike, kopie-, stilistiese en strukturele redigering word omskryf omdat daar deurgaans in die studie na hierdie konsepte verwys word. Daarna word die twee internasionale publikasies se uiteensetting van die rol van redigeerder en die kernstandaarde waaraan die redigeerder in die redigeerpraktyk moet voldoen, afsonderlik beskryf. Dit is belangrik om die publikasies oor die algemene redigeerpraktyk in ag te neem omdat die vlakke van redigering en die redigeertake daaronder van akademiese redigering verskil.

Die literatuurbespreking verskuif dan na die aard van akademiese redigering omdat dit die onderwerp van die huidige studie is en dit sluit 'n oorsig van akademiese redigering en relevante bronne, naamlik Conradie (2018) Lessing (2011) en Kerin (2017) in. Inleidend word beskryf wat akademiese redigering behels en die nagraadse student, studieleier en akademiese redigeerder word gedefinieer omdat daar uiteindelik in die studie op elkeen se rol en hulsienings van mekaar gefokus word met die doel om etiese akademiese redigering te verseker.

Daarna word verduidelik wat etiese riglyne behels en wat die belang daarvan in die akademiese redigeerpraktyk is. 'n Bespreking van die produkgeoriënteerde benadering en die prosesgeoriënteerde benadering volg omdat daar deurgaans na hierdie konsepte verwys word met die oog op die resultate waarin aangedui sal word watter benadering deur die betrokke rolspelers verkies word.

Die eerste rolspeler, die akademiese redigeerder, word volgende bespreek. Internasionale organisasies soos EAC (2012), CASE (2010) en SENSE (2010) se uiteensetting van die rol van die akademiese redigeerder word dan bespreek. Die publikasies gee riglyne en voorstelle vir die akademiese redigeerder. EAC (2012) en SENSE (2016) sluit ook ooreenkomsvorms in wat bygedra het tot die prototipe-ooreenkomsvorm wat geskep is in die huidige studie. Universele riglyne is nie noodwendig van toepassing op die Suid-Afrikaanse akademiese konteks nie, omdat redigeerders binne verskillende kontekste redigeer en hulle redigeertake as gevolg daarvan kan verskil en daarom moet plaaslike studies ook ondersoek word.

Plaaslike studies van Kruger en Bevan-Dye (2010, 2013) word ingesluit waarin die rol van die akademiese redigeerder, deur die sienings van redigeerders en studieleiers, ondersoek is. Die uiteensetting van die rol van die redigeerder word aangevul deur die studie van Conradie (2018) waar studente se opinies ondersoek is. Verdere plaaslike bronne soos die US Taalsentrum (2019) en Barben et al. (2019) lewer ook 'n waardevolle bydrae tot die bespreking van die rol van die redigeerder. Hierdie bronne is ingesluit omdat dit daartoe bydra dat die rol van die akademiese redigeerder in die Suid-Afrikaanse redigeerpraktyk gekonseptualiseer kan word.

Die fokus verskuif dan van die redigeerder as rolspeler in die akademiese redigeerpraktyk na die student. Weereens word die internasionale organisasies (EAC en CASE) geraadpleeg om die uiteensetting van die rol van die student te beskryf. Dit is ook belangrik om plaaslike studies oor studente se verantwoordelikhede in ag te neem. Studente se verantwoordelikhede kan verskillend omskryf word binne verskillende dissiplines en studielevelde en daarom is verdere ondersoek nodig. Die plaaslike studies wat 'n belangrike bydrae lewer tot die sienings oor studente as rolspeler is dié van Lessing (2011) en Kruger en Bevan-Dye (2013).

Die laaste rolspeler, die studieleier, word dan bespreek. Die internasionale organisasie, CASE (2010) se uiteensetting oor die take van die studieleier word ingesluit, gevolg deur die studies van Wang en Li (2011) en Azman, Nor en Aghwela (2013) wat ook op studieleiding fokus. Die verantwoordelikhede van studieleiers kan konteksspesifiek wees en daarom moet plaaslike studies ook ondersoek word. Die plaaslike studies sluit dié van Kruger en Bevan-Dye (2013) en Albertyn, Kapp, en Bitzer (2008) in waar studente se sienings oor die verantwoordelikhede van studieleiers ondersoek is. Die sienings van studieleiers oor hulle eie rol is ook in Pillay en Balfour (2011), Lessing (2011) en Bitzer (2010) se studies ondersoek.

Nadat al drie rolspelers bespreek is, word die riglyne vir etiese akademiese redigering in die Suid-Afrikaanse konteks ondersoek met behulp van die waardevolle studies van Kruger en Bevan-Dye (2010, 2013) en Lourens (2016). Lourens (2016) se studie gee voorlopige redigeerriglyne ten einde die standaardisering van riglyne vir akademiese redigering te probeer bewerkstellig. Die vier redigeervlakke, oftewel die soorte redigering soos deur Mossop (2014) voorgestel, word in die bespreking van Lourens (2016) se studie ingesluit omdat haar voorlopige redigeerriglyne volgens Mossop (2014) se vier kategorieë uiteengesit word. Lourens (2016) se studie is belangrik omdat dit 'n moontlike oplossing bied vir die probleem van onetiese akademiese redigering.

Die bruikbaarheid van die voorlopige redigeerriglyne is in die voorafstudie, wat hierna bespreek word, op werklike gebruikers getoets en word ook verder in die huidige studie getoets. Ná die bespreking van die soorte redigering en voorlopige redigeerriglyne met behulp van internasionale organisasies en publikasies en plaaslike studies, word 'n gevolgtrekking gemaak oor die rolspelers se verantwoordelikhede en die voorlopige redigeerriglyne.

Die voorafstudie volg wat eerstens 'n oorsig van Fourie (2018) se studie gee om die doel daarvan uit te lig en hoe dit by vorige navorsing aansluit. Daarna word die belangrikste bevindinge oor die rolspelers se sienings, wat ook relevant tot die huidige studie is, bespreek. Studente se kommentaar op die voorlopige redigeerriglyne van Lourens (2016) word gegee en laastens word die prototipe-ooreenkomsvorm bespreek wat deur Fourie (2018) geskep is en in die huidige studie getoets sal word om akademiese redigering 'n etiese praktyk te maak.

2.2 REDIGERING

2.2.1 Oorsig

Die redigering van tekste behels die herskrywing en aanpassing van 'n bestaande teks waar veranderinge ten opsigte van die bewoording aangebring word om sodoende 'n verbeterde teks voor te stel (Mossop, 2014:33). Daar bestaan 'n magdom definisies vir redigering omdat verskillende redigeersoorte of -tipes uit verskillende redigeertake kan bestaan. Mossop (2014:29) verwys in sy boek, *Editing and Revising for translators*, na redigering as die nagaan van 'n onvertaalde bestaande teks om problematiese dele uit te ken en die nodige korreksies of verbeterings aan te bring. In die dokument, *Professional Editorial Standards* (2009:1) van Editors' Association of Canada (EAC), word redigering insgelyks beskryf as die hersiening van materiaal deur voorstelle te maak en verbeterings aan te bring voordat dit gepubliseer word.

Volgens Council of Australian Societies of Editors (CASE) in die dokument, *Australian standards for editing practice* (ASEP), behels die volledige redigeerproses onderskeibare vlakke van redigering (of ingrepe) sodat daar sistematies geredigeer kan word. Vir CASE (2013:viii) is die vlakke substantiewe redigering (organisasie, inhoud, duidelikheid en koherensie), kopieredigering (konsekwentheid, akkuraatheid en volledigheid) en proeflees (nagaan van materiaal nadat uitleg voltooi is sodat foute in tekstuele of visuele elemente reggemaak kan word).

Mossop (2014:31-23) kategoriseer die vier hoofsoorte redigering as kopie-, stilistiese, strukturele en inhoudelike redigering. Kopieredigering word gedefinieer as die korreksies in 'n teks sodat dit ooreenstem met voorafbepaalde reëls, spesifiek die algemene reëls ten opsigte van die spelling en grammatika wat in 'n taalgemeenskap geld. Dit verg aandag aan die klein besonderhede van die teks en daarom word daar ook daarna verwys as reël-vir-reël werk op die mikrovlak van die teks (Mossop, 2014:43). Die kopieredigeerder moet konsekwentheid verseker wat betref die gebruik van terminologie, numering en die formaat van opskrifte. Mossop (2014:42) verwys verder na nog konsepte onder kopieredigering soos huisstyl ("house style"), spelling, sintaksis, interpunksie, en idiomatiese en korrekte taalgebruik.

Stilistiese redigering sluit die konsepte "aanpassing" ("adaptation") en "gladmaking" ("smoothing") in. Aanpassing behels die nagaan van woordeskat en sinskonstruksies met die voorkeur vir bondige sinne om 'n teks meer leesbaar te maak sodat die lesers die teks makliker kan verwerk (Mossop, 2014:70). Gladmaking is die skep van 'n leesbare teks deur dubbelsinnigheid te vermy, sinstrukture te vereenvoudig en die korrekte voegwoorde te gebruik om die verhouding tussen idees duidelik te maak (Mossop, 2014:72).

Wanneer 'n redigeerder strukturele redigering toepas, word die teks so georganiseer dat die volgorde van die aanbieding daarvan beter is en die verhoudings tussen die verskillende dele van die teks vir die leser duidelik is. Mossop (2014:77) tref 'n onderskeid tussen die fisiese en die konseptuele struktuur van die teks. Die fisiese struktuur verwys na tekselemente soos die titel, opskrifte, opsomming, lysste en die volgorde van paragrawe. Die konseptuele struktuur verwys na die innerlike bou, met ander woorde, teksdele soos die probleem wat voorgelê word, die oplossing, die argumente en die gevolgtrekking.

Carstens en Van de Poel (2012) tref ook 'n onderskeid ten opsigte van struktuur deur dit in twee subkategorieë, naamlik interne en eksterne struktuur, te verdeel. Die interne struktuur verwys na die koherensie van die teks wat die logiese uiteensetting van die argumente insluit, terwyl die eksterne struktuur verband hou met die uitleg van die teks soos die opskrifte en paragraafstrukture. Dus kan die konseptuele struktuur soos voorgestel deur Mossop (2014) en die interne struktuur as soortgelyke konsepte beskou word en die fisiese struktuur soos voorgestel deur Mossop (2014) as soortgelyk aan die eksterne struktuur.

Mossop (2014: 83) beskryf inhoudelike redigering as die nagaan en verandering van die idees in 'n teks waar die redigering op die makrovlak sowel as die mikrovlak plaasvind. Die mikrovlak behels voorstelle waar mindere brokkies inligting bygevoeg of weggelaat kan word sowel as die korreksies van feitlike, wiskundige en logiese foute⁷. Makrovlakkwessies sluit in hoe aanvaarbaar 'n teks vir die gehoor is, of die inligting waar en feitlik is en hoe die vals inligting vermy en verwyder word (Mossop, 2014:83).

Vanuit bogenoemde bespreking waar verskeie bronne ingesluit is, is dit duidelik dat daar ooreenstemming oor die aanbring van korreksies is, dat voorstelle gegee moet word en dat daar vlakke van redigering is wat in die redigeerproses toegepas kan word. Die doel van redigering is om te verseker dat die materiaal konsekwent en korrek is ten opsigte van die inhoud, taalgebruik, styl en uitleg sodat dit aansluit by die doel van die teks en dat die behoeftes van die teikengehoor bevredig word.

2.2.2 Internasionale organisasies se uiteensetting van die redigeerder se rol

Volgens Mossop (2014:29) het redigeerders verskillende pligte omdat hulle in verskillende sektore met 'n verskeidenheid van skrywers sal werk en daarom nie almal dieselfde take sal prioritiseer nie. Mossop (2014:18) is van mening dat 'n redigeerder as 'n hekwagter optree wanneer hy/sy die teks korrigeer om by die taalkundige- en tekstuele reëls van die omgewing aan te sluit. Die redigeerder kan ook as 'n taalterapeut optree deur die teks te verbeter om die geskiktheid daarvan vir die lesers te verhoog en die teks sodoende maklik verwerk kan word.

2.2.2.1 *Editors' Association of Canada (EAC)*⁸

In 1991 is 'n internasionale organisasie gestig wat die Freelance Editors Association of Canada (FEAC) genoem is en die organisasie het die dokument, "Professional editorial standards" (PES), saamgestel. Vandag staan die organisasie bekend as Editors' Association of Canada (EAC). EAC het die dokument opgedateer en deur die jare hersien deur lede van die EAC te betrek. In die 2009-uitgawe van PES word die vraag bespreek oor wat presies redigeerders doen, met verwysing na die vaardighede en kennis wat vereis word.

⁷ Logiese foute verwys na teenstellings, toutologie en enige idees wat verwarring kan veroorsaak (Mossop, 2014:86).

⁸ Die afkorting vir die organisasie, EAC, sal in die res van die bespreking gebruik word.

Die PES-dokument dui die take van die redigeerder aan in verskeie fases van redigering asook die verwagtinge van werkgewers (Editors' Association of Canada, 2009). Die dokument verduidelik dat 'n redigeerder met vaardigheid en takt die belange van die betrokke partye (werknemer of kliënt, skrywer en leser) moet balanseer. Daar word klem gelê op die feit dat redigeerders met verskillende onderwerpe en tipes publikasies werk, wat gespesialiseerde kennis en vaardighede vereis.

Die standaard waaraan die redigeerder moet voldoen, word volgens die PES-dokument in vyf dele verdeel:

- A.** Die grondbeginsels van redigering
- B.** Strukturele redigering
- C.** Stilistiese redigering
- D.** Kopieredigering
- E.** Proeflees⁹

Deel **A**, die grondbeginsels van redigering, beskryf die kennis waaroor enige professionele redigeerder moet beskik asook wat sy/haar rol in die redigeerproses is, ongeag in watter fase daar gewerk word. Dit kom daarop neer dat die redigeerder inisiatief moet neem en plooibaar moet wees sodat hy/sy binne 'n spesifieke werksomgewing kan aanpas. Deel **B** tot **E** verduidelik die standaard waaraan redigeerders ten opsigte van elke redigeervlak (struktureel, stilisties en kopieredigering asook proeflees) moet voldoen (Editors Association of Canada, 2009:9-16).

In 2016 is daar 'n nuwe PES-dokument gepubliseer wat dieselfde struktuur as die 2009-dokument aanneem. Albei weergawes verduidelik dat redigeerders met verskeie onderwerpe en tipes publikasies werk wat gespesialiseerde kennis en vaardighede verg. Daarom sluit sekere publikasies oor redigering 'n aantal standaard in verskillende fases van redigering in.

⁹Dit is belangrik om in ag te neem dat proeflees en redigering verskillende deeltake insluit. EAC (2016:15) definieer *proeflees* as die ondersoek van materiaal vir foute in tekstuele en visuele elemente wanneer dit in die finale formaat is. 'n Professionele proefleser moet aan al die standaard van deel A voldoen.

Die nuwe dokument bevat wel bykomende inligting waar die vraag gestel word of PES alle tipes redigering beskryf, wat nie die geval is nie, omrede dit 'n algemene dokument is wat nie pasgemaak vir 'n spesifieke soort redigering (soos akademiese redigering) is nie. PES sluit nie alle standaarde waaraan redigeerders moet voldoen in nie, maar stel eerder hoof- of kernstandaarde bekend wat oor die algemeen vereis word (Editors Association of Canada, 2016:2-3).

2.2.2.2 *Council of Australian Societies of Editors (CASE)*¹⁰

Die internasionale organisasie, Council of Australian Societies of Editors (CASE), het in 2001 die dokument, Australian standards for editing practice (ASEP), vir die redigeerpraktyk saamgestel, wat deur die Institute of Professional Editors Limited (IPed) gepubliseer is. Die dokument is hersien en opgedateer en die nuutste weergawe is in 2013 deur IPed gepubliseer met behulp van die lede van IPed.

CASE (2013:ix) is van mening dat redigeerders logies moet kan dink, inisiatief moet neem, kennis moet dra van hoe gepubliseerde taal en kommunikasie werk en ook kennis moet hê van 'n verskeidenheid onderwerpe. Verder moet die redigeerder leiding gee deur die verskeie fases van die publikasieproses, van skepping tot voltooiing, en duidelik aan die skrywer moet kan kommunikeer terwyl ander se opinies gerespekteer word. Die basiese standaarde wat in die dokument uiteengesit word, is gemik op die professionele domein met die doel om 'n raamwerk vir nuwe sowel as ervare redigeerders, hulle opvoeders en kliënte te skep wat aandui aan watter standaarde 'n bevoegde redigeerder moet voldoen en oor watter kennis en vaardighede die redigeerder moet beskik (Council of Australian Societies of Editors, 2013:vi). Daar word beklemtoon dat dit net basiese standaarde is en nie die verantwoordelikhede van alle redigeerders in elke konteks beskryf nie.

¹⁰ Die afkorting vir die organisasie, CASE, sal in die res van die bespreking gebruik word.

Die standaard word in vyf dele verdeel, naamlik:

- A. Die professionele praktyk
- B. Bestuur en skakeling
- C. Inhoud en struktuur
- D. Taal en illustrasies
- E. Volledigheid en konsekwentheid

Deel **A** verduidelik dat redigeerders deel is van 'n groter publikasieproses en dat hulle elke fase daarvan moet verstaan deur vertrouwd te wees met die standaard in die praktyk. Deel **B** sit uiteen hoe redigeerders hulle tyd en hulpbronne moet bestuur, juis omdat die proses uit fases bestaan en verskillende redigeerders betrokke sal wees by verskillende fases, of selfs almal. Dit kom daarop neer dat die redigeerder die projek moet kan definieer, dokumenteer, beplan en monitor.

Die redigeerder moet volgens Deel **C** seker maak dat die vorm, fokus en lengte van die publikasie geskik is vir die doel deurdat die teikengehoor ook in ag geneem word. Korrekte taalgebruik word in Deel **D** behandel, wat neerkom op duidelikheid, styl, grammatika, spelling, puntuasie en illustrasies. Deel **E** verduidelik dat redigeerders al die elemente moet nagaan om seker te maak dat dit volledig, konsekwent en korrek geplaas is.

Die dokument word as 'genre-neutraal' gedefinieer wat beteken dat dit net basiese standaard vir redigeerders van enige tipe teks is en nie op projekte in spesifieke kontekste fokus nie (Council of Australian Societies of Editors, 2013:vii). Dit is duidelik dat CASE, net soos EAC, hoof- of kernstandaard wil bekendstel waaraan ervare redigeerders moet voldoen. Die uiteensetting van die redigeerder se rol en kernstandaard waaraan die redigeerder moet voldoen, dui op ooreenstemming by strukturele redigering, maar daar is egter verskille soos waar EAC dele oor stilistiese redigering en proeflees insluit, en CASE byvoorbeeld ander dele soos inhoud en konsekwentheid prioritiseer.

Myns insiens kan aangevoer word dat die PES-dokument (EAC, 2016) beter as dié van CASE is omdat daar redigeervlakke soos kopie, strukturele en stilistiese redigering voorgestel word wat met plaaslike voorlopige redigeerriglyne verband hou en dit 'n meer onlangse publikasie is. Die genoemde dokumente dui op variasie vir die standaarde en redigeertake en fokus egter net op die redigeerder en beskryf nie alle tipes redigering nie; 'n verkenning van die akademiese redigeerder se spesifieke werksaamhede ontbreek dus.

2.3 AKADEMIESE REDIGERING

2.3.1 Oorsig

Kruger en Bevan-Dye (2010:154) omskryf die redigering van tesisse en proefskrifte as die verbetering van 'n teks binne sekere grense, waar die student, studieleier en redigeerder deel vorm van 'n geïndividualiseerde lees- en skryfproses.

Daar is die afgelope tien jaar 'n groeiende fokus op akademiese redigering en volgens Conradie (2018:9) het kennis daaroor in Suid-Afrika “merkwaardig gegroei oor die afgelope agt jaar”. Die voorafgenoemde stelling kan as geloofwaardig beskou word omdat daar tans meer literatuur oor akademiese redigering en die verantwoordelikhede van die rolspelers beskikbaar is en hierdie onderwerpe nog steeds verder nagevors word.

Volgens Lessing (2011:921) is die studieleier die persoon wat leiding bied aan die nagraadse student en toesig hou oor die navorsing sodat die nagraadse student 'n studie van hoë kwaliteit kan lewer terwyl die student geleidelik toepaslike dissiplinêre navorsingskennis bemeester. Die terme wat verander van redigering na akademiese redigering kan beskryf word as die werkgewer wat verander na die studieleier en die kliënt wat verander na die student.

Volgens EAC (2012:1) gebruik akademiese instellings soos universiteite tesisse, proefskrifte en soms ook vakwetenskaplike artikels om die vermoëns van nagraadse studente te toets deurdat hulle navorsing moet doen, hulle eie idees daaroor moet formuleer, standpunte inneem en argumente opbou en effektief aan die lesers moet oordra. Conradie (2018:15) sluit hierby aan waar verduidelik word dat die akademiese redigeerpraktyk hoofsaaklik met twee tipes tekste werk waarvan tesisse en proefskrifte, wat deur nagraadse studente geskryf word om 'n graad te verwerf, as een tipe teks beskou word. Die ander tipe is tekste soos wetenskaplike boeke of akademiese artikels wat deur akademici gepubliseer word.

Kerin (2017), 'n akademiese redigeerder en gepubliseerde akademikus, skryf oor die belangrikheid van akademiese redigering deur drie argumente uit te lig. Die eerste argument is dat dit daartoe kan bydra dat die student 'n uitstekende eerste indruk deur sy/haar werk skep. Die tweede argument is dat akademiese redigering die student in staat stel om sy/haar boodskap effektief oor te dra omdat akademiese redigering die kwaliteit van die teks kan verhoog. Laastens is akademiese redigering ook 'n leerskool waardeur studente kan leer om beter te skryf (Kerin, 2017).

Dit is belangrik om die bogenoemde drie argumente in ag te neem, veral die argument oor die kwaliteit van die teks, en dit is waar die dienste van akademiese redigeerders ingekoop word. Kerin (2017) skryf dat akademiese redigeerders vaardige akademici asook opgeleide professionele redigeerders is, maar die stelling kan bevraagteken word omdat praktiserende redigeerders nie noodwendig akademici van beroep is nie. Die diens wat akademiese redigeerders bied, sluit meer redigeertake as net standaardkopieredigering in (wat roetinetake soos taalversorging insluit).

Die akademiese redigeerder raak ook verder betrokke by die dokument deur die logika en vloei van die teks te verbeter en hoofargumente te versterk. Die verbetering van logika en vloei kan as 'n waardevolle redigeertaak onder interne strukturele redigering beskou word omdat dit neerkom op die verbeterde samehang van die teks. Die aanbeveling om hoofargumente te versterk, moet egter bevraagteken word omdat dit inhoudelike veranderinge impliseer, wat tot etiese dilemmas kan lei.

Nie alle akademiese redigeerders het die nodige vaardighede en ervaring om die etiese riglyne vir akademiese redigering na te kom nie (Kerin, 2017). Etiese riglyne verwys na riglyne wat die akademiese redigeerder in staat stel om die werk op so 'n manier te redigeer dat die werk wat die student ingee, inderdaad sy/haar eie werk is en die skryf- en navorsingsvaardighede van die student nie in twyfel getrek kan word nie (Council of Australian Societies of Editors, 2013:1). Sonder etiese riglyne kan daar onsekerheid wees oor die mate waartoe akademiese redigeerders mag ingryp en kan daar byvoorbeeld aan die inhoud van akademiese tekste verander word. Dit kan tot onetiese akademiese redigering lei omdat die eindproduk dan nie noodwendig die student se oorspronklike werk is nie en eienaarskap bevraagteken kan word.

Lourens (2014) tref 'n onderskeid tussen die produkgeoriënteerde benadering en die prosesgeoriënteerde benadering tot redigering. Die produkgeoriënteerde benadering fokus op die eindproduk en nie soseer die dialoog tussen die skrywer en redigeerder nie. Daarteenoor fokus die prosesgeoriënteerde benadering op die rol van die redigeerder as 'n fasiliteerder in die proses deur van die begin af betrokke te wees en so ook word die betrokkenheid van die skrywer beklemtoon (Lourens, 2014:261). Kruger en Bevan-Dye (2010:154) beskryf die aard van akademiese redigering as 'n produkgeörienteerde benadering wat gebalanseer moet word deur 'n prosesgeoriënteerde benadering sodat die individu en die sosiale dimensies ook betrek word.

Laasgenoemde impliseer dat studente individue is met behoeftes en verwagtinge, en dat hulle voorts uit verskillende (ook opvoedkundige) agtergronde kom en oor verskillende akademiese skryfvaardighede beskik, wat belangrike aspekte is om voor die redigeerproses in ag te neem. Die studente sal dan in staat gestel kan word om sodanige vaardighede te ontwikkel.

Conradie (2018:10) lewer kommentaar op die twee benaderings en verduidelik dat daar afgelei kan word dat akademiese redigering 'n komplekse saak is omdat dit verskillende kontekste insluit waar studente wat uit verskillende sosiale, ekonomiese, opvoedkundige en linguistiese omstandighede kom, betrek word – wat verband hou met Kruger en Bevan-Dye (2013:878) se aanbeveling dat die individu en die sosiale dimensies ook in ag geneem moet word.

Volgens Kruger en Bevan-Dye (2013:879) is daar nie duidelikheid in die akademiese redigeerpraktyk oor watter verantwoordelikhede in die skryfproses deur watter rolspelers aanvaar moet word nie. Veral ten opsigte van die studieleier as rolspeler is daar bevind dat daar uiteenlopende perspektiewe en opvattinge oor hulle betrokkenheid is (Kruger & Bevan-Dye, 2013:878-879).

Dit behels die betrokkenheid van die studieleier in die skryfproses, maar ook by die redigeerproses. Hierdie onduidelikheid veroorsaak onsekerheid by die rolspelers oor wie in watter fases van redigering by die redigeerproses betrokke moet wees en tot watter mate elkeen moet ingryp. Dit is daarom noodsaaklik dat daar meer duidelikheid in die akademiese redigeerpraktyk is oor die verantwoordelikhede van die redigeerder, student en studieleier.

2.3.2 Internasionale organisasies se uiteensetting van die akademiese redigeerder se rol

2.3.2.1 *Editors' Association of Canada (EAC)*

Buiten die dokumente wat deur EAC in 1991, 2009 en 2016 gepubliseer is, is 'n dokument in 2012 vrygestel wat gerig is op die akademiese redigeerpraktik en uit drie dele bestaan:

Deel 1 Riglyne vir die studieleier, student en redigeerder ten opsigte van die etiese redigering van proefskrifte op doktorsvlak en tesis op magistervlak

Deel 2 Praktiese voorstelle vir redigeerders

Deel 3 'n Ooreenkomsvorm wat alle partye moet teken

Voorbeelde van die riglyne in **Deel 1** is dat die studieleier in 'n brief moet aandui tot watter mate die redigeerder mag ingryp, dat die redigering nie die inhoud of struktuur van die teks moet verander nie en dat die redigeerder bewus moet wees van die etiese vereistes van die studie.

Van die praktiese voorstelle wat in **Deel 2** beskryf word, is dat die redigeerder skriftelike toestemming van die student moet ontvang wat aandui dat die teks geredigeer mag word en dat die redigeerder bekend moet wees met terminologie binne 'n spesifieke veld.

Die dokument verduidelik voorts dat redigeerders die akademiese doel van tesis en proefskrifte sowel as die prioriteite van die studieleiers moet verstaan en respekteer. Daar sou hieruit afgelei kan word, dat dit dus belangrik is dat die redigeerder vooraf weet wat die verantwoordelikhede van die studieleier is en dat dit moontlik deur die student aan die redigeerder oorgedra kan word. Die redigeerder se werk kan slegs waardevol wees indien die akademiese teks op 'n etiese wyse geredigeer word en steeds die student se werk is.

Deel 3 is 'n ooreenkomsvorm wat deur die redigeerder aan die student en/of studieleier gestuur word en na gelang van hulle doelwitte en/of behoeftes aangepas kan word. Die ooreenkomsvorm sit die take uiteen wat die redigeerder mag uitvoer sodat al drie rolspelers kan verstaan wat die beperkinge is en etiese grense nie oorskry word nie. Die redigeertake behels proeflees, kopie-, stilistiese en strukturele redigering (Editors' Association of Canada, 2012). Die ooreenkomsvorm van EAC (2012) is 'n belangrike stap om rolspelers se verwagtinge uiteen te sit.

2.3.2.2 *Council of Australian Societies of Editors (CASE)*

CASE het in 2010 'n dokument vrygestel wat deur IPed goedgekeur is, en dit bied ook riglyne vir die redigering van tesisse en proefskrifte deur die take van die akademiese redigeerder uiteen te sit.

Die standaarde, soos voorheen bespreek (IPED, 2010) word in vyf dele verdeel, naamlik:

- A. Die professionele praktyk
- B. Bestuur en skakeling
- C. Inhoud en struktuur
- D. Taal en illustrasies
- E. Volledigheid en konsekwentheid

Volgens IPed (2010) is die redigeerder verantwoordelik vir deel C, D en E. Die akademiese redigeerder moet by **Deel C**, Inhoud en struktuur, die student se aandag op probleme vestig, maar dit is nie nodig om veranderinge aan te bring en oplossings daarvoor te gee nie. Voorbeelde kan wel gegee word om die student na oplossings te lei. Verder moet die redigeerder die verantwoordelikhede van die student tydens die redigeerproses verduidelik en dit duidelik maak dat die student verantwoordelik bly vir die finale produk.

Die diens wat die akademiese redigeerder mag bied volgens IPed (2010) word onderverdeel as kopieredigering en proeflees wat deel vorm van **Deel D**, Taal en illustrasies, en **E**, Volledigheid en konsekwentheid. Kopieredigering verwys hier na die duidelikheid en akkuraatheid van grammatika, spelling en interpunksie, die gepaste gebruik van styl en die akkurate en konsekwente gebruik van illustrasies sowel as diagramme. Proeflees sluit in om na te gaan hoe konsekwent die gebruik van styl en terminologie is; om grammatika, spelling en interpunksie na te gaan, sowel as verwysings, tabelle en laastens die formaat en uitleg.

EAC en CASE stem ooreen daaroor dat studente skriftelik toestemming van die studieleier moet verkry om die teks te laat redigeer en dat 'n bewys daarvan aan die redigeerder getoon moet word. Daar word ook in albei dokumente verduidelik dat die redigeerder nie aan die struktuur of inhoud van die teks moet verander nie, maar dat die redigeerder wel voorstelle kan gee om die student van probleme bewus te maak.

2.3.2.3 *Society of English-language professionals in the Netherlands (SENSE)*

SENSE, die Society of English-language professionals in the Netherlands, 'n organisasie gevestig in Nederland vir professionele Engelse taalpraktisyns, het in 2016 'n dokument geskep wat riglyne vir die proeflees van studente se tekste uiteensit deur die moontlike aktiwiteite en take van die akademiese redigeerder te beskryf (SENSE, 2016:1).

Die akademiese redigeerder se take sluit in om die korrektheid van spelling, grammatika, woordeskat en interpunksie na te gaan, en ook formulering – wat styl, register, sinskonstruksie en woordorde insluit – te kontroleer. Die redigeer moet ook die uitleg verbeter en die bronnelys nagaan (SENSE, 2016: 2-3). Die riglyne vir taalpraktisyns is om vas te stel hoe kommunikasie gaan plaasvind, wat die formaat van die teks moet wees, die tydsraamwerk vir die redigeerproses, finansiële oorwegings, etiek en hoe die proses gedokumenteerd moet word (SENSE, 2016:4-5). Dit is duidelik dat die riglyne vir taalpraktisyns meer van 'n minimalistiese benadering tot die ingryping van akademiese tekste uitlig en die produkgeoriënteerde benadering impliseer.

Internasionale organisasies soos EAC, CASE en SENSE stel standarde vir akademiese redigering en werk in die rigting van die standaardisering daarvan met 'n produkgeoriënteerde benadering. Die dokumente fokus wel op die akademiese redigeerpraktiek wat gapings vanuit hulle vorige publikasies vul, maar al die riglyne is nie noodwendig van toepassing op die Suid-Afrikaanse akademiese konteks nie, omdat die konteks waarin daar geredigeer word bepalend is van hoe die redigeertake van die akademiese redigeerder uiteengesit kan word.

Kruger en Bevan-Dye (2010:163) meen dat daar verwagtinge van die akademiese redigeerder (as rolspeler in Suid-Afrika) se verantwoordelikhede is wat ooreenstem, maar ook verskil van die internasionale organisasies, en studente, studieleiers en redigeerders het verskillende en selfs botsende verwagtinge van die verantwoordelikhede van die redigeerder van tesisse en proefskrifte (Kruger & Bevan-Dye, 2010:154). Die akademiese redigeerder se take verskil binne verskillende kontekste, omdat studente moontlik verskillende behoeftes en vereistes het, en daarom word plaaslike studies se bevindinge oor die akademiese redigeerder se rol en verantwoordelikhede ook in ag geneem.

2.3.3 Plaaslike studies oor die akademiese redigeerder se rol

2.3.3.1 *Redigeerders se sienings oor die akademiese redigeerder se verantwoordelikhede*

Kruger en Bevan-Dye (2010) se eerste studie fokus op die sienings van Suid-Afrikaanse redigeerders van nagraadse studies ten opsigte van hulle take tydens die redigering van tesisse en proefskrifte. Volgens Kruger en Bevan-Dye (2010:155) kan die spesifieke sosiale, ekonomiese, opvoedkundige en taalkundige situasie in Suid-Afrika 'n invloed hê op hoe die rol van die akademiese redigeerder gekonseptualiseer word.

Die fokus van Kruger en Bevan-Dye (2010) se studie bly op die verantwoordelikhede van die redigeerder en hulle het bevind dat Suid-Afrikaanse redigeerders van akademiese tekste 'n produkgeoriënteerde benadering bo 'n prosesgeoriënteerde benadering verkies. Suid-Afrikaanse redigeerders beskou dus hulle eie rol as beperk waar hulle nie soseer deel vorm van die skryf- en leerproses nie en meer verantwoordelikhede op die student en studieleier plaas wat verband hou met SENSE-lede se sienings oor 'n minimalistiese benadering. Vir Suid-Afrikaanse redigeerders bly die fokus egter net op die geredigeerde eindproduk na afloop van die redigeerproses en nie op gesprekke met die skrywer nie – wat bevraagteken kan word omdat die nut van 'n prosesgeoriënteerde benadering al bespreek is en motiverings daarvoor gegee is.

Volgens Kruger en Bevan-Dye (2010:153) noem die redigeerders dat dit hulle verantwoordelikheid is om kopie- en stilistiese redigering toe te pas. Die studie noem ook wat nie as verantwoordelikhede van die redigeerder beskou word nie, byvoorbeeld die nagaan van inhoud, argumente en struktuur (Kruger & Bevan-Dye, 2010:156). Dus word die verantwoordelikhede van die studieleier en student – soos veranderinge aan die inhoud en argumente sowel as die struktuur – net geïmpliseer. Kruger en Bevan-Dye (2010:164) verduidelik dat die studie verder uitgebrei moet word na ander rolspelers soos die studieleiers en studente ten einde standaarde te kan stel wat gebaseer is op die insette van al die rolspelers in die akademiese redigeerpraktyk en moontlike bewustheid oor die noodsaaklikheid van die prosesgeoriënteerde benadering te skep.

2.3.3.2 *Studieleiers se sienings oor die akademiese redigeerder se verantwoordelikhede*

Kruger en Bevan-Dye (2013) het 'n verdere studie onderneem waar weereens gefokus is op die rol van die redigeerder, maar hierdie keer deur die sienings van studieleiers van nagraadse studente by Suid-Afrikaanse universiteite te ondersoek. Kruger en Bevan-Dye (2013:877) het bevind dat die sienings van die studieleiers oor die aard en funksie van nagraadse navorsing en hulle rolle en verantwoordelikhede ten opsigte daarvan 'n invloed sal hê op hulle beskouing van die rol van die redigeerder.

Kruger en Bevan-Dye (2013:875) het bevind dat die studieleiers en redigeerders saamstem dat strukturele en inhoudelike redigering nie die redigeerder se verantwoordelikheid is nie, maar hulle opinies verskil egter oor stilistiese en kopieredigering. Die studieleiers meen dat die redigeerder glad nie stilistiese redigering hoef toe te pas nie.

Die redigeerder is beperk tot die vlak van kopieredigering en tog dink studieleiers dit is soms ook die student se verantwoordelikheid, terwyl dit in praktyk eintlik deel vorm van die dienste wat 'n redigeerder bied. Die studie het ook bevind dat die studieleiers 'n meer konserwatiewe en beperkte rol aan die redigeerder toeskryf. Dit beteken dat die studieleiers 'n nog meer beperkte en konserwatiewe siening van die redigeerder se rol het as wat die redigeerders self het (Kruger en Bevan-Dye, 2013:877). Daar kan dus afgelei word dat die studieleiers ook ten gunste is van die produkgeoriënteerde benadering. Die sienings van die redigeerders en studieleiers oor die akademiese redigeerder is ondersoek, maar nog nie dié van die studente nie.

2.3.3.3 *Studente se sienings oor die akademiese redigeerder se verantwoordelikhede*

Conradie (2018) het 'n studie onderneem oor die redigeerder se rol in nagraadse navorsing deur nagraadse studente aan die Noordwes-Universiteit (NWU) se verwagtinge te ondersoek. Die doel was om te bepaal wat hulle verwagtinge van akademiese redigering is en hoe dit vergelyk met die verwagtinge van Suid-Afrikaanse redigeerders en studieleiers (Conradie, 2018:6). Die student omskryf die redigeerder se werk van nader – hy/sy kan byvoorbeeld raad gee oor die struktuur en die inhoud van die teks, maar mag nie veranderinge ten opsigte daarvan aanbring nie (Conradie, 2018:17).

Die bevindinge dui aan dat die studente en studieleiers se verwagtinge in terme van stilistiese redigering ooreenstem. Studente is, soos die studieleiers in Kruger en Bevan-Dye (2013) se studie, van mening dat die redigeerder 'n beperkte rol op die stilistiese vlak moet hê. Veranderinge moenie aangebring word nie, maar leiding kan gebied word in die vorm van kommentaar. Die studente se verwagtinge van kopieredigering is ooreenstemmend met dié van redigeerders en tot 'n mate studieleiers waar bevind is dat studente baie leiding van die redigeerder verwag. Dit is ook duidelik uit die bevindinge dat die studente ten gunste is daarvan dat die redigeerder 'n ontwikkelingsrol aanneem, wat dui op die prosesgeoriënteerde benadering (Conradie, 2018:17).

2.3.3.4 *Verdere plaaslike studies oor die akademiese redigeerder se rol*

Die Taalsentrum aan die Universiteit Stellenbosch bied 'n diens wat studente in staat stel om hulle tesse of navorsingsverslae te laat redigeer. Die diens bestaan uit drie opsies, naamlik omvattende redigering, ligte redigering en die redigering van die bronnelys, met sekere redigeertake daarunder. Die opsies word in 'n dokument op die US Taalsentrum se webblad uiteengesit (Taalsentrum, 2019).

Die redigering vir al drie opsies word uitgevoer deur gebruik te maak van die spoorfunksie¹¹ ("track changes") en die invoeging van kommentaarblokkies aan die regterkant van die teks in die Word-dokument. Die eerste opsie, omvattende redigering, sluit die redigering van voorgeskrewe voorwerk soos die titelblad, verklaring, opsomming en die inhoudsopgawe in. Die redigeerder bepaal die korrektheid en die volledigheid daarvan ten opsigte van die bewoording en die volgorde.

¹¹ Die spoorfunksie is 'n funksie in Microsoft Word wat die redigeerder toelaat om wysigings te maak wat in kleur uitgelig sal word sowel as kommentaar in te voeg wat in blokkies in die dokumente aangedui word. Die studente kan dan besluit watter wysigings en voorstelle om te aanvaar en watter nie.

Probleme met sins- en paragraafbou (kopieredigering en interne strukturele redigering), teks wat herhaal word, vae bewoording, oortollige inligting en dubbelsinnigheid sal in die hoofteks uitgewys word (inhoudelike en stilistiese redigering). Stylprobleme word ook aangeraak soos wanneer daar byvoorbeeld nie aandag gegee is aan koherensie (interne strukturele redigering) en die gepaste register (stilistiese redigering) nie. Die toepaslikheid en duidelikheid van opskrifte (eksterne strukturele redigering) word geredigeer sowel as afkortings en akronieme wat nie korrek gebruik is nie. Aanhalings wat verkeerd toegepas word, word aangedui, maar nie verander nie en daar word gekyk na die verwysingstyl van inteksverwysings om te bepaal of dit korrek toegepas is (eksterne strukturele redigering). Opsie 1 sluit dan ook die take in wat verder onder opsie 2 en opsie 3 bespreek word.

Opsie 2 behels ligte redigering wat aanbeveel word wanneer studente reeds die tesis of navorsingsverslag deeglik geredigeer het. Hierdie “ligte redigering” is meestal ’n toepassing van kopieredigering, en sluit die redigering van spelfoute, tikfoute en die interpunksie van inteksverwysings (eksterne strukturele redigering) in. Daar word ook kommentaar gelewer op taalgebruik (stilistiese redigering) wat nie gepas is nie, sowel as die ooreenstemming tussen die onderwerp en die werkwoord (in Engelse tekste). Laastens word daar gekyk na die konsekwentheid van spelling en interpunksie.

Opsie 3 behels slegs die redigering van die bronnelys deur te kontroleer of al die bronne wat gelys is wel voorkom in die teks. Daar word ook gekontroleer of die bronnelys in die regte styl geskryf is en word gekorrigeer indien dit nie gepas is nie (eksterne strukturele redigering). Die akkuraatheid van die inligting word nie nagegaan nie. Die dokument maak dit duidelik watter take uitgesluit word om te verhoed dat studente dalk hulle eie afleidings kan maak oor die redigeringsproses wat telkens beskryf word.

Die US Taalsentrum het ook in 2019 ’n stylgids geskep wat riglyne vir akademiese redigering verskaf (Taalsentrum, 2019:42). Die stylgids lê klem daarop dat redigeerders nie die teks moet oorredigeer of herskryf nie. Volgens die US Taalsentrum (2019:43) moet die redigeerder seker maak dat die riglyne konsekwent toegepas word. Die stylgids dui aan dat die redigeerder toegelaat word om ’n ontwikkelingsrol te speel, wat op die prosesbenadering dui, omdat die redigeerder meer betrokke by die student se leerproses en ontwikkeling van vaardighede is en die fokus nie net op die eindproduk is nie. Die redigeerder kan byvoorbeeld ook op stilistiese en strukturele redigeertake fokus en nie net op kopieredigering wat in die algemeen as die redigeerder se verantwoordelikheid beskou word nie.

Voorbeelde van die riglyne in die stylgids is dat die struktuur en die inhoud van die tesis nie verander moet word nie. Kommentaarblokkies kan gebruik word vir voorstelle by inhoudelike redigering (soos inhoudelike feite) en interne strukturele redigering (argumente en samehang). Die redigeerder se fokus moet op kopieredigering wees (die verbetering van die grammatika, spelling en leestekengebruik sowel as idiomatiese taalgebruik en die korrekte woordkeuses).

Barben et al. (2019) het 'n dokument vir die Professional Editors' Guild geskep wat die sienings van Suid-Afrikaanse redigeerders en studieleiers uiteensit oor die vlakke waarop die redigeerder mag ingryp. Hulle meen redigering is veelsydig en sluit werk op die grammatikale en taalkundige vlak in sowel as op die vlakke van styl, struktuur en inhoud wat die kwaliteit van die teks beïnvloed – al die redigeervlakke word dus ingesluit. Dit sluit 'n bespreking oor die produk- en prosesgeoriënteerde benadering in. Nadat etiese oorwegings oor die twee benaderings gemaak is, is bevind dat die prosesgeoriënteerde benadering waardevol sal wees en dat dit nodig is om die studieleiers sowel as die redigeerders daarvan bewus te maak (Barben et al., 2019).

Daar is baie literatuur oor die take of rolle van die redigeerder asook die vaardighede waarvoor die redigeerder moet beskik en die standaarde waaraan voldoen moet word. Die verantwoordelikhede van die redigeerder is internasionaal en plaaslik deeglik nagevors en die besprekings dui op verskille in opinies tussen die organisasies, studies en rolspelers. Daarom is die verantwoordelikhede van die studente en studieleiers ook ondersoek om vas te stel hoe hulle rolle beskou word en of daar ook verskille is oor die redigeerder se verantwoordelikhede, maar ook dié van die studente en die studieleier.

2.3.4 Internasionale organisasies se uiteensetting van die student se rol

2.3.4.1 *Editors' Association of Canada (EAC)*

Volgens EAC (2012) moet die skrywer van die tesis skriftelike toestemming van die studieleier vir redigering kry. As die student se navorsing deel vorm van 'n instelling se etiese protokol, moet die redigeerder bewus gemaak word van die etiese vereistes. Die redigeerder moet ook 'n kopie van die etiese klaring ontvang (EAC, 2012:2).

2.3.4.2 *Council of Australian Societies of Editors (CASE)*

CASE (2010) verduidelik dat studente professionele redigeerders mag gebruik, maar stem saam met EAC dat studieleiers eers genader moet word om toestemming te verkry wat aan die redigeerder gewys moet kan word. Studente moet dit verder duidelik maak wat hulle moontlik van die redigeerder verwag om enige verwarring uit te skakel. Studente moet ook 'n volledige weergawe van die tesis (gedrukte kopie of elektronies) verskaf gepaardgaande met enige stylgidse of ander riglyne wat van toepassing is. Die student bly verantwoordelik vir die finale produk en moet elke verandering of verbetering wat voorgestel is, nagaan voordat dit aanvaar word. Soos uit die bespreking gesien kan word, is daar nie veel internasionale navorsing oor die rol van die student nie.

2.3.5 *Plaaslike studies oor die student se rol*

2.3.5.1 *Studieleiers se sienings oor die student se rol*

Lessing (2011) het 'n studie onderneem waar die opinies van Unisa-studieleiers oor die rol van die student nagevors is. Die resultate dui aan dat 88% van die studieleiers die keuse en formulering van 'n navorsingsprobleem as die verantwoordelikheid van die student beskou. Dit sluit dus ook die keuse van 'n onderwerp en die formulering van navorsingsvrae in. Die keuse van 'n gepaste teoretiese raamwerk is volgens 76% van die studieleiers, en die keuse van metodologie volgens 87,5%, ook die verantwoordelikheid van die student.

Dit is duidelik dat die student dan verantwoordelik is vir die navorsingsontwerp, literatuuroorsig en om die navorsingsproses in verskeie fases te verdeel en so af te handel. Daar word verder van studente verwag om gesprekke te inisieer, te vra vir hulp wanneer nodig en om te besluit wat hulle wil navors (Lessing, 2011:923). Die inhoud van die teks is grootliks die verantwoordelikheid van die student sowel as die verwysings, die bronnelys en die redigering van die teks (Lessing, 2011: 933).

Volgens Kruger en Bevan-Dye (2013:878) meen studieleiers dat die student verantwoordelik vir die navorsingsproses is. Die student se verantwoordelikhede sluit in om eienaarskap te neem en navorsing-, skryf- en voorleggingsvaardighede te ontwikkel sowel as goeie tydsbestuur. Kruger en Bevan-Dye (2013:896) skryf verder oor struikelblokke wat nagraadse studente in Suid-Afrika ervaar omdat hulle byvoorbeeld vanuit verskillende skoolstelsels en opvoedkundige agtergronde kom en hulle taalvaardighede verskil. Dit kan daartoe lei dat nie alle studente noodwendig oor die nodige akademiese taalgebruik beskik of die vermoë het om selfredigering toe te pas nie en daarom moet redigeerders al hoe meer ondersteuning bied.

Nie alle studente dra noodwendig kennis van die dienste wat akademiese redigeerders kan bied en wat dit behels nie. In die Suid-Afrikaanse konteks word daar dikwels van studente vereis om in hulle tweede taal te skryf en daarom sal sekere studente moontlik meer hulp met die redigeerproses as ander benodig. Die ekonomiese konteks beïnvloed ook die akademiese redigeerpraktyk omdat sekere studente die diens sal kan bekostig en ander moontlik nie (Kruger & Bevan-Dye, 2013:897).

Die fokus van die bespreking was sover op die rol van twee van die rolspelers in die akademiese redigeerpraktyk – die redigeerder en die student. Die studieleier speel ook 'n belangrike rol in die suksesvolle voltooiing van die tesis of proefskrif en daarom is die beskikbare navorsing oor studieleiers ook oorweeg om vas te stel wat hulle rol in die navorsingsproses is.

2.3.6 Internasionale organisasies se uiteensetting van die studieleier se rol

CASE (2010) verduidelik in die dokument wat riglyne vir die redigering van tesisse en proefskrifte bied dat die studieleier raad moet bied by Deel C, Inhoud en struktuur, Deel D, Taal en illustrasies, en E, Volledigheid en konsekwentheid. Die fokus is veral op Deel C omdat die studieleier probleme ten opsigte van inhoud en feitlikheid moet kan identifiseer asook wanneer die student nie genoeg erkenning aan bronne gee nie. Die take van die redigeerder (bespreek onder punt 2.3.2), is dat die redigeerders verantwoordelik is vir Deel D, Taal en illustrasies, en Deel E, Volledigheid en konsekwentheid.

Vanuit hierdie stellings kan daar moontlike verwarring ontstaan oor watter rolspeler eintlik verantwoordelikheid moet aanvaar vir Deel D en E. Volgens CASE (2013:17) moet akademiese studieleiers studente aanmoedig om gebruik te maak van akademiese redigeerders en hulle inlig oor die professionele redigeerder se verantwoordelikhede. Daarmee saam moet studieleiers ook seker maak dat daar 'n haalbare ooreenkoms tussen die student en die redigeerder is voordat die redigeerproses begin. Die studieleier moet verder aan die student oordra dat die student verantwoordelik bly vir die finale produk omdat die redigeerder nie finale verantwoordelikheid gaan neem vir die integriteit van die tesis nie (Council of Australian Societies of Editors, 2013:17).

2.3.7 Internasionale studies se sienings oor die studieleier se rol

Wang en Li (2011:109) het 'n internasionale studie gedoen wat fokus op die sienings van studente oor die terugvoer wat hulle van hulle studieleiers ontvang het. Daar is bevind dat die studente die terugvoerproses as emosioneel en frustrerend ervaar het. In sekere kulture word openlike kritiek nie aangemoedig nie en die outoriteit van die studieleier word beklemtoon. Die studieleier se terugvoer kan dus vir die studente uitdagend wees en hulle kan emosioneel reageer op die kritiese kommentaar wat hulle ontvang. Dit kan dan daartoe lei dat die student ook nie sy/haar eie werk krities kan beoordeel nie.

Studieleiers moet hiervan bewus wees en op 'n gepaste manier optree deur die studente se emosies as waardige en gesonde reaksies te beskou omdat dit 'n proses is waarin die student 'n onafhanklike navorser moet word (Wang & Li, 2011:110). Daarom is dit belangrik dat die studieleiers en die studente hulle verwagtinge openlik bespreek sowel as hoe die terugvoer benader sal word sodat enige botsende verwagtinge of gebrekkige kommunikasie vermy kan word.

'n Soortgelyke studie is deur Azman, Nor en Aghwela (2013:153) onderneem met die fokus op die terugvoer wat studieleiers in die navorsingsproses aan studente gee en die impak daarvan op die ontwikkeling van die student se tesis. Hulle verduidelik dat die terugvoer die kern van studieleidingspraktyke vorm omdat die terugvoer 'n plaasvervanger is vir die instruksies wat studente in lesings ontvang. Daar word ook geargumenteer dat die konstruktiewe en gedetailleerde terugvoer van die studieleier noodsaaklik is vir die suksesvolle voltooiing van 'n tesis en dat dit goeie studieleiding kenmerk.

2.3.8 Plaaslike studies oor die studieleier se rol

Kruger en Bevan-Dye (2013:878) het bevind dat toesighouding oor nagraadse navorsing kompleks en multidimensioneel is. Dit sluit benewens 'n professionele en intellektuele verhouding, gemik op die ontwikkeling van bevoegdheid in navorsingsvermoë, ook 'n persoonlike verhouding in waarbinne leierskap, mentorskap, sielkundige groei en ontwikkeling sentraal staan.

Tradisionele modelle van toesighouding behels dat die studieleier 'n beperkte rol inneem en aanvanklik net die student help om op 'n onderwerp te besluit. Daarna word die proses deur die studieleier gemonitor en raak hy/sy meer betrokke aan die einde van die skryfproses wanneer die student klaar is met die teks.

Daarteenoor kan daar volgens die studente verwagtinge wees dat die studieleier meer betrokke moet wees by die navorsing deur die student navorsingsvaardighede aan te leer, asook hoe om hulle tyd beter te bestuur en deeglike beplanning te doen (Kruger & Bevan-Dye, 2013:879).

2.3.8.1 *Studente se sienings oor die studieleier se rol*

Kruger en Bevan-Dye (2013:881) verduidelik dat Suid-Afrikaanse nagraadse studente ondersteuning van die studieleier verwag ten opsigte van die ontwikkeling van logiese argumente, die uitbreiding van woordeskat deur middel van terugvoer, die ontwikkeling van leesvaardighede asook redigering. Verder verwag die studente meer betrokkenheid van hulle studieleiers en hierdie verwagtinge gaan dikwels verder as wat tradisioneel beskou word as die rol van die studieleier (Kruger & Bevan-Dye, 2013:878).

Albertyn, Kapp, en Bitzer (2008:752) het 'n studie gedoen waar magister- en doktorale studente van die Departement Kurrikulumstudies aan die Universiteit Stellenbosch, ingesluit is. Daar is bevind dat 75% van die magisterstudente insette van die studieleier verwag ten opsigte van die verskaffing van relevante bronne en die monitering van die vordering van die studie. Voorts is 88% van die magisterstudente van mening dat die studieleier ook raad moet gee wat die keuse van onderwerp betref en dat studieleiers die kriteria vir die navorsingsvoorstelle moet verskaf (Albertyn et al., 2008:758).

Wanneer daar verwys word na akademiese insette, verwag 88-100% van die magisterstudente dat die studieleier kundigheid moet toon in die spesifieke vakgebied/dissipline sodat die kwaliteit van die navorsing verseker kan word. Al die doktrale studente (100%) stem saam met die beoordeling en evaluasie soos voorafgenoem.

Beide die magister- (63%) en doktrale (60%) studente is van mening dat die studieleier raad moet gee ten opsigte van 'n aanvaarbare en gepaste navorsingsmetodologie. Die magisterstudente het groter verwagtinge van die studieleier se betrokkenheid by taalkundige aspekte as die doktrale studente gehad. Volgens 63% van die magisterstudente moet die studieleier taalkundige insette bied in die vorm van hulp om logiese argumente te ontwikkel, terugvoering gee oor die uitbreiding van woordeskat en hulp verleen met die ontwikkeling van leesvaardighede en redigering. Die meerderheid van die doktrale studente verwag nie hierdie taalkundige insette nie (Albertyn et al., 2008:759).

'n Moontlike rede vir hierdie verskille in opinies kan wees omdat daar van doktrale studente verwag word om meer duidelikheid oor hulle navorsingsprojekte te hê omdat hulle hulle plek in die veld al beter sal verstaan en daarom meer onafhanklik te werk kan gaan. Daar kan ook afgelei word dat doktrale studente gewoonlik besef dat 'n PhD baie onafhanklike navorsing verg en minder insette van die studieleier verwag.

Die studente se sienings oor die sterkpunte van hulle studieleiers is opgeteken as goeie leiding, ondersteuning, kundigheid, professionaliteit, persoonlike eienskappe en tydige terugvoer. Daarteenoor is bevind dat die studente van mening is dat studieleiers kan verbeter deur meer betrokke te wees by die voorbereiding van die navorsingsmetode en ontwerp, tegniese ondersteuning te bied soos raad oor waar die studente relevante inligting kan vind, rekord te hou van die vordering en vinniger terugvoer te gee (Albertyn et al., 2008:761).

Daar word na dié bevindinge aanbeveel dat studieleiers werksessies moet aanbied tydens die verloop van die student se studie sodat relevante behoeftes in die spesifieke tydperke hanteer kan word. Studieleiers kan seminare vir groepe beplan en in werking stel om gevoelens van isolasie by studente teen te werk en studieleiers kan ook meer struktuur en ondersteuning aan studente bied deur vooraf studente se verwagtinge vas te stel (Albertyn et al., 2008:763).

2.3.8.2 *Studieleiers se sienings oor die rol van die studieleier*

Bitzer (2010:25) het 'n artikel geskryf nadat 21 studieleiers se persepsies oor hulle rol as studieleier ondersoek is. Daar is bevind dat studieleiers dikwels hulle benaderings baseer op die studieleiding wat hulle as studente ervaar het. Volgens Bitzer (2010:26) moet studieleiers 'n hoë kwaliteit navorsingsomgewing vir die student skep.

Studieleiers moet die individuele behoeftes en dit wat die studente in hulle loopbane wil bereik, akkommodeer. Die einddoel vir die studieleier is om as 'n fasiliteerder op te tree sodat die student 'n onafhanklike professionele navorser in sy/haar studieveld kan wees en in staat kan wees om as 'n navorser in ander studieveldde of universiteite aan te pas (Bitzer, 2010:29).

In Pillay en Balfour (2011) se studie is onderhoude met studieleiers gevoer en bevind dat die rol van die studieleier is om 'n bydrae tot die dissipline te lewer deur interaksie met ander akademici in die veld, maar ook om as 'n bemagtiger van kennis op te tree deur die studieleiding met die student (Pillay & Balfour, 2011:370). Die studieleier tree as 'n skakel tussen die universiteit en die student op deur 'n noodsaaklike gids, kollega en mentor in die navorsingsproses te wees.

'n Studie is deur Lessing (2011) onderneem wat fokus op rolle wat studieleiers kan inneem wat gekategoriseer is volgens aspekte soos die navorsingsprobleem, kontak en betrokkenheid en spesifieke inligting vir die voltooiing van die tesis.

In die studie word baie duidelike take vir die studieleier voorgestel:

- Hou gereeld vergaderings om leiding te bied.
- Vra vorderingsverslae.
- Spesifiseer navorsingstake en standaarde waaraan voldoen moet word.
- Besluit op sperdatums en terugvoer.
- Hou werksessies oor navorsing.
- Lees artikels en relevante publikasies.

Vanuit die studieleiers se opinies is bevind dat hulle min van hierdie rolle as hulle verantwoordelikheid aanvaar (Lessing, 2011:934). Daar is ook bevind dat daar wel 'n verandering in die houdings van studieleiers plaasgevind het en hulle begin het om mentorskaprolle aan te neem en meer ondersteuning ten opsigte van die ontwikkeling van verskeie navorsingsvaardighede te bied (Lessing, 2011:932). Lessing (2011:933) beveel aan dat studieleiers meer bewus van 'n mentorskaprol en meer ondersteuning moet wees veral omdat studente oor verskillende motiveringsvlakke, agtergronde, opinies en navorsingsvaardighede beskik.

2.3.8.3 *Studieleiers se sienings oor studieleiding*

Volgens Bitzer (2010:24) moet studieleiding effektief toegepas word en daarom moet studieleiers daartoe in staat wees om selfrefleksie te doen en krities te dink oor studieleiding en dit met ander kollegas en studente te bespreek. Studieleiers moet oop wees om terugvoer te ontvang oor hulle vaardighede en optrede as leiers en mentors. Volgens Bitzer (2010:46) is die aanstelling as 'n studieleier nie genoeg om van iemand 'n goeie studieleier te maak nie. Omdat die aantal nagraadse studente besig is om te groei, is dit belangrik om werksessies en konferensies aan te moedig.

Bitzer (2010:39) lewer waardevolle kommentaar oor die Suid-Afrikaanse konteks en verduidelik dat daar nie baie formele opleidings- en ontwikkelingsprogramme vir studieleiers bestaan nie. Daar word net institusionele pogings aangewend deur navorsingskantore, fakulteite, werksessies en konferensies.

Die Sentrum vir Hoër en Volwassene Onderwys aan die Universiteit Stellenbosch het 'n internasionale konferensie oor nagraadse studieleiding in Suid-Afrika aangebied. Deelnemers is gevra wat hulle ervarings van sulke konferensies is en hoe dit moontlik kan bydra tot beter studieleidingpraktyke (Bitzer, 2010: 40). Die konferensie het daartoe bygedra dat studieleiers hulle rol meer krities benader het en dat hulle hulle vaardighede vir mentorskap, leierskap en kritiese refleksie kon verbreed (Bitzer, 2010:44). Daar is bevind dat studieleiers se opvattinge oor wat as kwaliteitstudieleiding beskou word, verander het. Die bevindinge dui aan dat die studieleiers die rol van 'n mentor moet aanneem in die proses van studieleiding, wat dui op die prosesgeoriënteerde benadering (Bitzer, 2010:44).

Bitzer (2010:49) stel voor dat die ondersteuning wat aan studieleiers gebied word, voortdurend gemonitor en aangepas moet word omdat enige professionele ontwikkelingsprogram vir individuele studieleiers sal verskil ten opsigte van omvang, volgorde en aanbieding. Daarom moet geleenthede vir ontwikkeling opsies insluit soos programme, werksessies, konferensies en selfrefleksie-oefeninge. Die uitkoms moet 'n aanpasbare en plooibare studieleier wees wie se vaardighede gegrond is in die bewustheid van wyer kwessies, soos botsende verwagtinge en etiese dilemmas, binne die komplekse akademiese gemeenskap.

Studieleiers kan self ook bronne deurwerk wat eintlik geskryf is vir hoe nagraadse studente tesse en proefskrifte moet aanpak. 'n Maatskappy met die naam EXACTICA (Exact Innovative Corporate Achievement Solutions) wat deur dr. Erik Hofstee gestig is, bied praktiese werksessies aan vir die suksesvolle voltooiing van 'n tesis of proefskrif. Die praktiese werksessies gee aan studente leiding oor hoe om 'n goeie tesis of proefskrif te skryf (EXACTICA, 2003). Dit kan dus waardevol vir studieleiers wees om ook daarvan gebruik te maak.

Lessing (2011) lewer ook kommentaar op studieleiding deur te verduidelik dat studieleiers 'n verskeidenheid rolle moet inneem om die student te kan ondersteun. Verder word daar ook voorgestel dat studieleiers opleiding oor studieleiding moet ontvang deur middel van riglyne vir studieleiding, medestudieleiding en mentorskap. Daar word ook aanbeveel dat die sienings van studieleiers by ander universiteite ondersoek word om vas te stel hoe dit ooreenstem of verskil van die Unisa-studieleiers wat in hierdie studie betrek is (Lessing, 2011:934).

Die studie van Pillay en Balfour (2011) het ook ten doel om 'n genuanseerde begrip van die komplekse aard van studieleiding te ontwikkel. Volgens Pillay en Balfour (2011:361) word die tradisionele benadering tot studieleiding gekenmerk as geïsoleerd, intens en dit behels intieme persoonlike verhoudings tussen die student en studieleier wat dui op 'n afhanklike verhouding. Die studie het bevind dat studieleiding as 'n kontinuum gesien kan word met 'n tradisionele model aan die een kant waar die fokus 'n geïsoleerde en afhanklike verhouding is en 'n hibriede model aan die ander kant waar die verhouding aangepas en oopgestel word vir onderskeie verhoudings met byvoorbeeld ander navorsers in die studieveld (Pillay & Balfour, 2011:358). Hulle het bevind dat daar nuwe metodes en kennis beskikbaar is wat die tradisionele konvensies uitdaag en plek maak vir die hibriede model waar studieleiding nie noodwendig as afhanklik en geïsoleerd beskou word nie en ander verhoudings, byvoorbeeld met ander navorsers in die studieveld, aangemoedig word.

Kruger en Bevan-Dye (2013:876) is van mening dat die rol van die studieleier baie belangrik is omdat swak toesig daartoe kan bydra dat nagraadse studente nie hulle graad kan voltooi of verwerf nie. Daarom is die optimalisering van toesighoudingspraktyke baie belangrik. As toesighoudingspraktyke verbeter kan word deur studente en studieleiers bewus te maak van hulle verwagtinge van mekaar en dat hulle daarvoor kan saamstem, sal dit onnodige verwarring oor die rolspelers se verantwoordelikhede kan uitskakel. Dit kan tot 'n suksesvolle verhouding tussen die rolspelers lei en uiteindelik die suksesvolle afhandeling van die studieprojek.

Ná die bespreking oor die studieleier se rol asook die ontwikkeling van studieleiding, kan daar myns insiens aangevoer word dat die studieleier vooraf aan die student moet verduidelik wat sy/haar rol in die navorsingsproses sal wees en wat die verantwoordelikhede van die student is sodat enige misplaaste verwagtinge vermy kan word.

Daar is baie teenstrydighede oor die rol van studieleier, maar daar is ooreenstemming dat die studieleier hulp moet verleen by die keuse van onderwerp, 'n gepaste navorsingsmetodologie en relevante bronne vir die studie. Die studieleier moet kundigheid in die vakgebied toon en beskik oor die nodige vakkundige taalgebruik sodat die inhoud van die teks nagegaan kan word en hy/sy ook kan help met logiese argumente en die samehang van die teks. Tydige terugvoer is ook belangrik.

Die studieleier moet die student bewus maak van probleme wat deurgaans na vore kom en studente aanmoedig om 'n akademiese redigeerder te gebruik indien dit nie 'n vereiste is nie. Verder moet die studieleier leiding bied deur die student te help om 'n onafhanklike navorser te word en die student inlig dat hy/sy finale kontrole oor die teks moet behou en eienaarskap daarvan moet neem. Die prosesgeoriënteerde benadering is 'n stap in die regte rigting omdat die studieleier dan die navorsingsproses kan monitor en bewus bly van die student se sosiale en individuele dimensies ten einde die regte ondersteuning te kan bied. Dit is ook belangrik dat studieleiers opleiding in studieleiding ontvang sodat hulle krities kan nadink oor hulle eie vaardighede en hoe om as 'n professionele studieleier op te tree en enige misplaaste verwagtinge te vermy.

Ná die bespreking van die internasionale organisasies en plaaslike studies oor die rol van die redigeerder, student en studieleier sowel as die riglyne en standarde wat daarmee gepaard gaan, is dit duidelik dat daar nie altyd ooreenstemming is tussen die studies of tussen die rolspelers nie, wat tot etiese probleme kan lei. Daar bestaan universele riglyne vir redigering, maar dit is nie noodwendig geskik vir die Suid-Afrikaanse konteks nie omdat daar nie kongruensie tussen die studente se verwagtinge en vaardighede is nie. Die rede hiervoor is dat studente vanuit verskillende skoolsisteme en opvoedkundige agtergronde kom en daar 'n gebrek aan taalvaardighede onder voor- en nagraadse studente in die meertalige universiteitsgemeenskap is (Kruger & Bevan-Dye, 2010:153). Daarom het die Suid-Afrikaanse situasie 'n ander benadering ten opsigte van akademiese redigering nodig as wat die universele riglyne voorstel.

2.4 RIGLYNE VIR ETIESE AKADEMIESE REDIGERING IN DIE SUID-AFRIKAANSE KONTEKS

2.4.1 Oorsig

Kruger en Bevan-Dye (2010:158) maak die stelling dat riglyne vir die etiese redigering van akademiese tekste in Suid-Afrika beperk is. Lourens (2016:2) stem saam met die stelling dat die literatuur oor 'n eties gegronde akademiese redigeerpraktiek baie beperk is en dat meer navorsing daarvoor nodig is. Volgens Kruger en Bevan-Dye (2010:158) is daar wel hoërsonderwysinstellings in Suid-Afrika wat redigeertake vir die redigering van tesisse en proefskrifte verskaf, maar 'n oorsig daarvan dui op heelwat variasie.

Studieleiers verwag byvoorbeeld dat die redigeerder kopieredigering toepas, maar die redigering sluit dikwels redigeertake soos die nagaan van inhoud en die logiese samehang van die teks in, wat verder as die grense van kopieredigering strek. Dit kan onsekerheid by redigeerders veroorsaak omdat daar nie duidelikheid is oor die mate waartoe hulle in die redigeerproses mag ingryp nie en kan sodoende tot etiese probleme lei (Kruger & Bevan-Dye, 2010:159).

Standaardriglyne vir akademiese redigering kan dus daartoe bydra dat die diens wat redigeerders lewer in die ondersteuning van nagraadse studente, geoptimaliseer kan word sonder om die etiek van die proses te ondermyn. Dit sal daartoe bydra dat die redigeerproses deurgaans dieselfde hanteer kan word. Kruger en Bevan-Dye (2013:875-877) maak die gevolgtrekking dat standaardriglyne vir die akademiese redigeerpraktyk nodig is wat die student, studieleier en redigeerder as 'n gids kan gebruik sodat elkeen van sy/haar rol bewus kan wees (Kruger & Bevan-Dye, 2013:875-877). Barben et al. (2019:27) sluit hierby aan en is van mening dat die standaardiseringsproses refleksie oor die rol en identiteit van die redigeerder moet insluit, terwyl veranderende verhoudings tussen die studieleier, student en redigeerder ook oorweeg word.

Lourens (2016) bou voort op Kruger en Bevan-Dye se studies en is van mening dat standaardisering vir die akademiese redigeerpraktyk nodig is. Lourens (2016:12-14) het 'n stap verder gegaan en voorlopige redigeerriglyne vir die etiese redigering van akademiese tekste in die Suid-Afrikaanse konteks opgestel, wat veronderstel dat redigeerders 'n prosesbenadering sal volg. Dit is gebaseer op die redigeerprosesse wat op agt geredigeerde akademiese artikels toegepas is, en waar opmerkings van die redigeerders deur Lourens ontleed en beskryf is en dit as 'n strategie gebruik is sodat voorlopige riglyne vir die etiese redigering van akademiese tekste geskep kan word. Mossop (2014) se kategorisering van die vier soorte redigering dien as grondslag vir Lourens (2016) se indeling van die voorlopige redigeerriglyne wat vervolgens bespreek word.

2.4.2 Voorlopige riglyne vir die etiese redigering van akademiese tekste

2.4.2.1 *Inhoudelike redigering*

Inhoudelike probleme moet deur middel van opmerkings aangedui word. As daar 'n korreksie van 'n meer tegniese aard is, kan dit ook deur 'n opmerking hanteer word. Indien die redigeerder voorstelle wil maak waar die outeur inligting kan byvoeg of weglaat, kan dit as vrae geformuleer word waar die redigeerder voorstelle gee sodat die outeur self kan besluit of hy/sy die voorstel wil aanvaar of nie. Die redigering moet basiese berekeninge kontroleer en ooglopende probleme merk of bevraagteken. Inhoudelike redigering hou ook verband met logiese en konseptuele probleme asook nalatige feitefoute wat deur die redigeerder uitgewys moet word (Lourens, 2016:12).

2.4.2.2 *Interne strukturele redigering*

Lourens (2016:12) verduidelik dat die redigeerder altyd opmerkings moet gebruik vir interne strukturele redigering. Dit verwys na die uitwys van probleme met koherensie waarvoor die outeur self 'n oplossing moet soek. Redigeerders kan wel voorstelle byvoeg vir die invoeging van byvoorbeeld oorgangsinne en -paragrafe deur dit in vraagvorm aan te bied sodat die outeur die voorstel makliker kan begryp en daar nie betekenisveranderinge aangebring word nie.

2.4.2.3 *Eksterne strukturele redigering*

Lourens (2016:12-13) meen dat eksterne wysigings aangebring kan word as dit meer meganies van aard is, maar dat dit nog steeds deur 'n opmerking vergesel moet word wat die wysiging verduidelik. Die doel is om die outeur bewus te maak van die probleem sodat dit in die toekoms vermy kan word. Wanneer die wysiging verband hou met die inhoud, moet 'n opmerking ingesluit word. Uitlegprobleme wat tydens die redigering ontstaan, moet deur die redigeerder reggestel word indien die redigeerder by magte is om dit te doen. Andersins moet dit onder die outeur se aandag gebring word.

2.4.2.4 *Stilistiese redigering*

Die redigeerder kan stilistiese probleme wat verband hou met bondigheid, helderheid en formaliteit regstel sonder om opmerkings by te voeg, maar dit word aanbeveel om die wysiging aan die outeur te verduidelik nadat dit aangebring is.

Opmerkings word gebruik vir voorstelle oor taalgebruik soos verbeterings aan vaktaal as daar enige twyfel oor die korrektheid daarvan is. Opmerkings word ook gebruik om stilistiese probleme vir die outeur uit te lig, soos by die hantering van afkortings (Lourens, 2016:13).

2.4.2.5 *Kopieredigering*

Volgens Lourens (2016:13) kan dié wysigings aangebring word sonder die gebruik van opmerkings. Opmerkings kan ingesluit word wanneer die outeur herhaaldelik 'n fout maak soos in die gebruik van verwysingstegnieke. Die redigeerder behoort so ver moontlik al die probleme op te los, maar die opmerkings kan ingespan word om die outeur te bemagtig sodat dieselfde probleme nie weer voorkom nie. Wanneer die redigeerder dit moeilik vind om 'n tegniese wysiging aan te bring, word 'n opmerking gebruik.

2.4.2.6 Konsekwentheid

Daar is nie riglyne vir die hantering van probleme met konsekwentheid nie, maar daar word voorgestel dat redigeerders so ver moontlik die probleme oplos of een opmerking per probleem byvoeg sodat die outeur van die probleem bewus is (Lourens, 2016:13).

Volgens Lourens (2016:4) bied dié riglyne, tesame met 'n prosesgeoriënteerde benadering, 'n oplossing vir die probleme wat deur voorafgenoemde organisasies soos CASE, EAC en SENSE afgelei kan word ten opsigte van die standarde waaraan daar in redigering voldoen moet word. Lourens (2016:4) reken dat die riglyne redigeerders kan help om te bepaal wanneer net 'n opmerking verskaf moet word, die probleem reggestel mag word of 'n verklarende opmerking bygevoeg moet word. Daar word ook voorgestel dat die voorlopige riglyne op werklike gebruikers getoets moet word deur ná die redigeerproses terugvoering van die studente/outeurs te ontvang, ten einde te bepaal of die voorlopige riglyne verfyning nodig het en prakties werkbaar gemaak kan word (Lourens, 2016:13).

Na die algemene bespreking van redigering met behulp van verskeie publikasies is dit duidelik dat daar baie definisies vir redigering is en dat verskillende redigeersoorte daartoe lei dat redigeerders verskillende redigeertake kan prioritiseer en daar ook klem gelê kan word op verskillende vaardighede waaroor die redigeerder moet beskik. Die literatuuroorsig het gepoog om 'n oorsig te gee oor algemene redigering en hoe akademiese redigering daarby aansluit.

Die huidige stand van die beskikbare literatuur is ondersoek deur die belangrikste bydraes van 'n aantal organisasies, studies en dienste te bespreek sowel as om die gapings in die studies uit te wys ten einde die motivering vir die voorafstudie van Fourie (2018) duidelik te maak.

2.5 VOORAFSTUDIE

2.5.1 Oorsig

Die honneursstudie (Fourie, 2018) het die grondslag vir die huidige studie gevorm. 'n Fokusgroeponderhoud met vier magisterstudente vanuit verskillende departemente sowel as individuele onderhoude met twee studieleiers vanuit die Fakulteit Lettere en Sosiale Wetenskappe (Departement Afrikaans en Nederlands) is gevoer om hulle houdings, behoeftes en verwagtinge te bepaal. Die bruikbaarheid van Lourens (2016:12-14) se voorlopige akademiese redigeerriglyne vir die etiese redigering van akademiese tekste is op werklike gebruikers (studente) in die Suid-Afrikaanse konteks getoets ten einde die effektiwiteit daarvan in die akademiese redigeerpraktyk te bepaal. Die redigeertake is getoets deur die navorser deur dele van die studente se tesisse en proefskrifte te redigeer en daarna individuele onderhoude met die studente te voer om hulle terugvoer oor die redigering te verkry sodat die praktiese werkbaarheid daarvan in die akademiese redigeerpraktyk bepaal kon word.

Albertyn, Kapp, en Bitzer (2008:749) is van mening dat dit belangrik is om die behoeftes van nagraadse studente te hanteer sodat aanspreeklikheid sowel as kwaliteit binne die hoër onderwys verseker kan word. Navorsing oor die ervarings van nagraadse studente kan bydra tot die aanbieding van nagraadse programme wat die fokus op die behoeftes van die studente plaas. Die fokusgroeponderhoude het rolspelers (studente en tot 'n mate studieleiers) se houdings, behoeftes en verwagtinge probeer peil. Die uitkomst was eerstens die verfyning van Lourens (2016) se voorlopige redigeerriglyne en tweedens die opstel van 'n prototipe-ooreenkomstvorm vir gebruik in 'n eties gefundeerde akademiese redigeerpraktyk.

2.5.2 Studente se sienings oor elke rolspeler

2.5.2.1 *Redigeerder*

Die studie het bevind dat verskillende departemente aan die Universiteit Stellenbosch verskillende vereistes ten opsigte van die redigering van magisterstudente se tesisse het. Dit wissel van die student wat nie weet wat die vereistes is nie tot 'n studieleier wat 'n ander student se redigeerder is. Ander studente noem ook dat dit nie 'n vereiste is nie, maar al die studente ag redigering as belangrik omdat hulle kwaliteit werk wil lewer.

Daar is bevind dat die studente dink dat akademiese redigering belangrik is en hulle is ten gunste van die prosesbenadering. Dit is vir studente belangrik dat die redigeerder die nodige agtergrond van die studieveld het (Fourie, 2018:60). Volgens die studente moet die redigeerder 'n sistematiese proses volg wanneer hulle begin redigeer met instruksies vir 'n etiese akademiese redigeerpraktyk (Fourie, 2018:60).

Die studente se behoeftes oor die redigeervlakke stem ooreen waar hulle meen dat inhoudelike, kopie-, stilistiese en strukturele redigering toegepas moet word. Hulle plaas klem op spelling wat deel vorm van kopieredigering en hulle verkies die gebruik van opmerkings vir stilistiese redigering. Eksterne strukturele redigering moet plaasvind ná die ander vlakke se verbeteringe aangebring is. Die redigeerder moet genoeg agtergrond oor die onderwerp hê om eties te redigeer en moenie buite sy/haar mandaat optree en inhoudelike wysigings aanbring wat eintlik die verantwoordelikheid van die student en studieleier is nie (Fourie, 2018:71).

Die studente meen ook dat 'n vooraf konsultasie met die redigeerder kan help sodat hulle kan verduidelik waaroor die tesis gaan, of om 'n ooreenkoms aan te gaan sodat elke rolspeler weet wat van hom/haar verwag word (Fourie, 2018:61). Die studente is van mening dat hulle 'n konsultasie moet kan aanvra ná die redigeerproses, of dalk net notas wat in 'n dokument per e-pos gestuur kan word, indien daar vir die diens betaal word. Dit sal vir hulle sinvol wees om die wysigings en opmerkings met die redigeerder te kan bespreek (Fourie, 2018:71). Die studente se verwagtinge vir hulle tesse ná die redigeerproses is dat dit goed afgerond moet wees sonder enige spel- en interpunksiefoute, dat die eksterne struktuur so goed moontlik moet lyk en dat die leeservaring maklik en genotvol moet wees (Fourie, 2018:61).

2.5.2.2 Student

Volgens Fourie (2018:60) beskou die studente hulle eie rol in die redigeerproses as om seker te maak dat die inhoud voldoende is deur die werk 'n paar keer te lees. Dit is verder hulle verantwoordelikheid om seker te maak dat die teks goed versorg en afgerond is. Daar is bevind dat dit vir studente baie belangrik is om selfstandig op te tree en eienaarskap van die tesis te neem deur die leier van die projek te wees. Hulle wil deurgaans in beheer bly van die tesis en in 'n span saam met die studieleier werk (Fourie, 2018:71). Die studente plaas klem op finale kontrole en verduidelik dat hulle met behulp van opmerkings deur die redigeerder beheer sal behou oor die finale produk (Fourie, 2018:81).

2.5.2.3 *Studieleier*

Volgens die studente moet die studieleier die inhoud aandagtig nagaan omdat die studieleier die vakgebied die beste ken en kennis van die onderwerp het (Fourie, 2018:71). Vir party van die studente is dit ook belangrik dat die studieleier inhoudelik redigeer, indien die studieleier wel betrokke is by die redigeerproses, omdat hulle genoeg vertroue in die studieleier se skryfvermoë het sodat 'n eksterne redigeerder nie nodig is nie. Die studente is wel daarvan bewus dat volgens die tradisionele rol van die studieleier, dit nie noodwendig 'n vereiste is dat die studieleier as 'n redigeerder moet optree nie (Fourie, 2018:61).

Dit is belangrik om hier in ag te neem dat die nagaan van inhoud en inhoudelike redigering nie noodwendig dieselfde konsep is nie. Die *nagaan van inhoud* is wat oor die algemeen as die verantwoordelikheid van die studieleier beskou word terwyl *inhoudelike redigering* verwys na die uitwys van ooglopende feitefoute, die maak van voorstelle om inligting by te voeg en/of weg te laat, die nagaan van basiese berekeninge en die uitwys van logiese en konseptuele probleme, wat dan ook die werk van die redigeerder kan wees. Dit kan dus waardevol wees as daar vooraf vasgestel word wat die studieleier en die redigeerder se verantwoordelikhede ten opsigte van die inhoud van 'n teks is.

Die feit dat studente betrokkeheid van die redigeerder en studieleier in hulle leerproses verwag, dui weereens op die belang van die prosesgeoriënteerde benadering. Daar is verskille in opinies oor die rol van die studieleier in die redigeerproses omdat die verskillende departemente aan die Universiteit Stellenbosch verskillende vereistes het ten opsigte van die redigering van magisterstudente se tesisse en daar kan moontlik verwarring ontstaan oor die mate waartoe 'n redigeerder moet en mag ingryp, en tot watter mate 'n studieleier moet ingryp.

2.5.3 *Studieleiers se sienings oor elke rolspeler*

2.5.3.1 *Redigeerder*

Die studieleiers verwag dat die redigeerder aandag sal gee aan probleme ten opsigte van interpunksie, woordkeuse, taalgebruik, sinsbou en problematiese teksdele (Fourie, 2018:71). Hulle verduidelik dat dit sinvol sal wees indien die redigeerder voorstelle kan maak wanneer daar aan groter teksdele verander moet word. Verdere verwagtinge is dat die redigeerder moet kyk na korrekte bronverwysings en dat die formaat van die tesis korrek is (Fourie, 2018:63).

2.5.3.2 Student

Daar moet in ag geneem word dat die studieleiers in hierdie voorafstudie vanuit die Departement Afrikaans en Nederlands praat waar studente verskeie vaardighede op voorgraadse en nagraadse vlak aanleer. Studieleiers se verwagtinge van die studente is om die projek saam met hulle reg te konseptualiseer en dat die student betyds met die tesis moet begin. Verder moet die student selfredigering toepas en gebruik maak van speltoetsers, woordeboeke en skryfgidse. Hulle plaas dus klem op hulpbronne wat die student sal help om 'n kwaliteit-studie te lewer omdat hulle ook verwag dat die student 'n goeie greep op taalgebruik sal hê (Fourie, 2018:71).

Albei studieleiers wat aan die studie deelgeneem het, verduidelik dat hulle nie as die redigeerders van die tesis moet optree nie en hulle erken die belangrikheid van redigeerders, maar verskil oor die benadering. Die een studieleier verwag dat die student self 'n redigeerder sal nader indien dit nodig is waarteenoor die ander studieleier verduidelik dat hy aan die student leiding sal gee. Die studieleiers is van mening dat die student en die redigeerder vooraf interaksie moet hê, sodat die student weet wat redigering is, kan en behoort te wees. Dit sal ook die redigeerder en student in staat stel om hulle rolle ten opsigte van mekaar te verduidelik (Fourie, 2018:63).

2.5.3.3 Studieleier

Die studieleiers het 'n behoefte daaraan dat die studente vooraf weet wat die studieleiers se rol en verantwoordelikhede is en wat buite die bestek daarvan val. Dit moet volgens hulle ten minste mondelings aan die studente oorgedra word omdat skriftelike vereistes oorweldigend kan raak (Fourie, 2018:63).

Daarmee saam dink hulle ook dat dit belangrik is om die houdings, behoeftes en verwagtinge van studente in ag te neem omdat die studente die kliënte is met wie die “kontrak” gesluit word (Fourie, 2018:62). Daar is deesdae 'n ooreenkoms by die Universiteit Stellenbosch wat tussen die student en studieleier aangegaan word voor die navorsingsproses begin (Stellenbosch University, 2018).

Studieleiers meen dat hulle kleiner kwessies moet hanteer, tekortkominge in die student se taalgebruik moet uitwys, maar dat ingrypende redigering nie nodig is nie omdat die student verantwoordelikheid moet neem vir die redigering en die taalversorging van sy/haar tesis. Tog maak hulle dit duidelik dat hulle nie foute net sal ignoreer wat hulle dalk dink die verantwoordelikhede van die student of 'n redigeerder is nie en dat hulle die student daarop attent sal maak (Fourie, 2018:62).

Daar is bevind dat die studieleiers nie werklik ervarings gehad het waar studente te veel van hulle verwag het nie en dat studente meestal pligsgetrou is en hulle werk eerder onbedoelde foute en gebreke het. Studieleiers se einddoel is om aan die studente leiding te bied sodat die student en projek se volle potensiaal bereik kan word (Fourie, 2018:62).

Die een studieleier meen dat dit ongesond is dat 'n persoon, soos 'n redigeerder, die persoonlike verhouding tussen die studieleier en student betree. Hy het wel gesê dat die studieleier terugvoer moet gee en die student dan kan besluit of die tesis redigeer moet word. Die ander studieleier dink dit is belangrik om die eerste aanvoerwerk te doen sodat die student nie 'n redigeerder kies wat nie die regte ervaring het nie. Hy meen dat 'n afspraak/interaksie kan help om die verantwoordelikhede te skei sodat etiese probleme nie voorkom nie (Fourie, 2018:63). Daar is dus 'n duidelike verskil in opinie tussen die twee studieleiers en dit sal interessant wees om ander studieleiers se opinies daaroor te verkry.

Die studieleiers het ook 'n behoefte getoon om meer te weet oor wat tydens die akademiese redigeerproses plaasvind en tot watter mate die redigeerder ingryp. Hieruit kan moontlik afgelei word dat nie alle studieleiers genoeg weet van akademiese redigering nie. Daar is dus 'n behoefte aan meer inligting vir studieleiers en dit kan moontlik verder ondersoek word (Fourie, 2018:72).

Die studente en studieleiers stem saam dat die redigering van tesse belangrik is, alhoewel daar verskille binne en tussen die twee groepe is oor wie presies die redigeerwerk moet doen en waarom redigering nodig is. Dit is ook duidelik dat studieleiers en studente van mening is dat dit belangrik is dat alle rolspelers bewus is van hulle rolle en verantwoordelikhede teenoor mekaar (Fourie, 2018:82).

2.5.4 Terugvoer van die studieleiers en studente oor die verfynde riglyne

Fourie (2018:63) het ook bevind dat beide studieleiers al met etiese dilemmas te make gekry het waar die redigeerder inhoudelik te veel ingegryp het. Dit kom daarop neer dat die inhoud en argumente groot dele van die studente se studies uitmaak, en sodra die redigeerder byvoorbeeld aan sinskonstruksies verander wat tot betekenisveranderinge lei of die formulering en die argument duideliker maak, etiese grense oorskry word en die werk nie meer dié van die student is nie. Die studieleiers het 'n behoefte getoon om meer te weet oor wat werklik alles tydens die redigeerproses deur die redigeerder gedoen word, en het genoem dat hulle nie bewus is van gestandaardiseerde riglyne nie (Fourie, 2018:63).

Studieleiers het verduidelik dat die akademiese redigeerpraktyk gestandaardiseerde riglyne nodig het omdat daar volgens hulle 'n gebrek is en sodat daar onderskeid getref kan word tussen watter veranderinge aangebring mag word, en wat nie. Dit sal daartoe bydra dat die proses van redigering gesistematiseer kan word en voorbeelde gegee kan word van die mate waartoe die redigeerder kan ingryp sonder om etiese grense te oorskry en sodat eksaminators kan sien hoe ingrypend die redigeerder gewerk het (Fourie, 2018:62).

Die studente het ook saamgestem dat standaardriglyne nodig is wat in verskeie dissiplines en kontekste van toepassing is, sodat daar regverdigheid en eenvormigheid tussen departemente kan wees en sodat redigeerders 'n sistematiese proses kan volg met instruksies vir 'n etiese akademiese redigeerpraktyk. Daarmee saam dink hulle dat dit belangrik is om subafdelings by die standaardriglyne vir die redigeerder te voeg omdat verskillende reëls by verskillende departemente geld en daar vir spesifieke teikengroepe geskryf word.

Dit kom daarop neer dat alle aspekte van redigering nie in een stel riglyne saamgevat kan word nie (Fourie, 2018:60). In die akademiese redigeerpraktyk sal dit belangrik wees om alle redigeertake en soorte redigering duidelik uiteen te sit en baie aandag te gee aan die bewoording daarvan sodat die rolspelers dit nie beskou as vereistes nie, maar slegs riglyne.

Hier volg die studente se kommentaar op elkeen van Lourens (2016) se riglyne volgens die soorte redigering:

2.5.4.1 *Inhoudelike redigering*

Al die studente het saamgestem dat opmerkings gebruik moet word vir inhoudelike redigering. Die studente is vertroud daarmee en dit is vir hulle aanvaarbaar omdat daar nie sonder meer aan hulle dokumente verander word nie. Die studente was tevrede met die voorstelle wat gemaak is vir die invoeg en weglaat van inligting omdat die voorstelle daartoe bydra dat die inhoud makliker gelees kan word en die voorstelle hulle van probleme bewus gemaak het wat in die toekoms vermy kan word (Fourie, 2018:64).

Die studente het dit ook waardevol gevind dat logiese en konseptuele probleme, soos herhalings, uitgewys is. Die studente het saamgestem dat hulle ná inhoudelike redigering nog steeds finale kontrole daarvoor gehad het omdat opmerkings gebruik is en geen veranderinge bloot net aangebring is nie. Hulle voel dat hulle eienaarskap kon behou en dat 'n tweerigting-gesprek tussen die redigeerder en student moontlik gemaak is (Fourie, 2018:65).

2.5.4.2 *Stilistiese redigering*

Fourie (2018:66) het bevind dat die studente tevrede met die redigering van woordkeuses en ander stilistiese kwessies is en dat hulle saamgestem het met die voorstelle wat gemaak is. Die studente het ook saamgestem met die redigering van sinskonstruksies. Hulle is van mening dat die voorstelle vir sintaktiese wysigings die teks makliker laat lees, beter laat lyk en die vloei verbeter sonder dat die betekenis van die sinne verander word. Dit het duidelik geword dat die studente hulle eie foute ten opsigte van sinskonstruksies en sintaksis agtergekom het toe die voorstelle met hulle bespreek is.

Die studente is ten gunste van opmerkings sowel as wysigings by stilistiese redigering. Hulle verkies breedvoerige opmerkings wanneer voorstelle gemaak word en daar is afgelei dat die studente hier meer breedvoerige opmerking verkies as dié wat by inhoudelike redigering gebruik word. Die studente het verduidelik dat die opmerkings aanvaarbaar is aangesien hulle daaruit kan leer en die voorstelle hulle in die regte rigting lei. Al die studente het saamgestem dat die wysigings en opmerkings bydra tot helderheid en leesbaarheid (Fourie, 2018:66).

2.5.4.3 *Kopieredigering*

Die studente het saamgestem dat 'n kombinasie van opmerkings en wysigings aanvaarbaar vir kopieredigering is. Hulle was tevrede met die redigering van spelfoute en het uitgelig dat dit probleme is wat hulle nie altyd raaksien nie. Die studente het aangedui dat wysigings soos interpunksietekens en eenvoudige spelfoute net aangebring kan word, solank dit in kleur uitgelig/gemerk word, sodat hulle presies kan sien wat die redigeerder verander het. Wat hiermee bedoel word, is dat die redigeerder gebruik maak van verskillende kleure by die spoorfunksie sodat die studente bewus kan wees van elke verandering. Opmerkings moet wel gebruik word wanneer byvoorbeeld 'n hele sin verander moet word (Fourie, 2018:67).

Dit is ook duidelik dat die opmerkings belangrik is sodat die studente nie iets wat die redigeerder sonder motivering verander het, net weer terug verander nie. Die studente was tevrede met die sintaktiese voorstelle. Uit hierdie proses het dit duidelik geword dat die studente ook daarvan hou om self voorstelle te gee om die teks te verbeter. Hulle het grotendeels saamgestem met die voorstelle vir korrekte taalgebruik, maar het uitgelig dat dit nie die styl waarin daar geskryf word, enigsins moet beïnvloed nie. Die redigering van taalgebruik het baie bewusmaking by die studente geskep dat dit belangrik is om hulle werk te proeflees (Fourie, 2018:68).

2.5.4.4 *Interne strukturele redigering*

Die studente het nie baie probleme met die interne struktuur gehad nie. Dit kan moontlik wees omdat net 'n uittreksel van hulle tesisse geredigeer is. Waar voorstelle vir oorgangsinne en -paragrafe of koherensieprobleme aangedui is, het die studente daarmee saamgestem en self ook voorstelle gemaak om dit te verbeter. Die studente verkies dit as die redigeerder oplossings en voorstelle kan bied vir interne probleme omdat hulle vir die diens sal betaal. Een student het verduidelik dat hy hulp sal verkies in die proses omdat hy nie die interne struktuur self reggekry het nie (Fourie, 2018:68).

Die studente besef dat die redigeerder eties te werk moet gaan en nie hulle werk vir hulle kan doen nie, maar hulle het 'n versoek gerig vir voorstelle en oplossings wat hulle kan help om die interne struktuur te verbeter omdat hulle nie self kon regkom met sekere aspekte van die interne struktuur van hulle tesisse nie (Fourie, 2018:69). Ek dink dat 'n professionele redigeerder goeie oordeel kan gebruik oor wanneer 'n voorstel of 'n oplossing vir 'n probleem nodig is en wanneer die student self aan 'n oplossing moet dink.

2.5.4.5 *Eksterne strukturele redigering*

Die studente het hier ook uitgelig dat wysigings en opmerkings gebruik moet word. Wysigings kan aangebring word wanneer byvoorbeeld 'n ander lettertipe gebruik moet word, solank dit in kleur gemerk word. Die studente verkies opmerkings wanneer byvoorbeeld paragrawe geskuif word of titels ingevoeg word om by te dra tot 'n beter eksterne struktuur.

Die studente is tevrede en stem saam met die redigering van opskrifte, voetnotas en verwysings. Die studente ag opmerkings belangriker by interne strukturele redigering omdat dit moontlik meer voorstelle behels, maar hulle erken ook die nodigheid van opmerkings vir eksterne strukturele redigering (Fourie, 2018:69). Die een deelnemer meen dat opmerkings vir alle probleme sal help. Daarmee saam moet in ag geneem word dat die redigeerder beperk word deur die tyd wat hy/sy het om die werk te redigeer en dat daar nie noodwendig genoeg tyd vir 'n groot aantal opmerkings is nie (Fourie, 2018:70).

Die studente het aanbeveel dat eksterne strukturele redigering ná die ander hoofsoorte redigering moet plaasvind. Nadat die ander hoofsoorte se voorstelle en wysigings deurgegaan, aanvaar en verander is, kan eksterne strukturele redigering toegepas word solank die studente steeds bewus is van alle wysigings (Fourie, 2018:69).

Hulle meen dat hulle finale kontrole oor die inhoudelike redigering gehad het, wat vir hulle baie belangrik was. Die stilistiese riglyne was voldoende en hulle stem saam dat sekere wysigings ten opsigte van kopieredigering aangebring kan word, maar ook dat opmerkings in sekere gevalle verkies word. Hulle is tevrede met die hantering van interne strukturele wysigings sowel as die eksterne strukturele riglyne. Hulle het genoem dat klein besonderhede aangeroei is waaraan hulle nooit sou dink nie, dat dit hulle verwagtinge oortref het en dat dit hulle oë oopgemaak het vir probleme waarvan hulle nie gewoonlik bewus is nie (Fourie, 2018:64).

Die riglyne spreek dus tot die houdings, behoeftes en verwagtinge van die studente omdat die redigeerproses vir hulle opbouend was en hulle het beklemtoon dat dit 'n goeie ervaring was. Hulle het verduidelik dat hulle glad nie gevoel het dat hulle werk afgekraak is nie. Dit is duidelik dat hulle tevrede sou wees indien die res van die redigering van hulle tesisse so hanteer sou word (Fourie, 2018:64).

2.5.5 Aanbevelings vir die verfyning van die riglyne

Daar kan dus gemotiveer word dat Lourens (2016) se voorlopige redigeerriglyne bruikbaar is in die akademiese redigeerpraktyk, alhoewel sommige riglyne verfyn kan word (Fourie, 2018:7). Die verfyning van die voorlopige redigeerriglyne kan daartoe bydra dat daar geen verwarring by die rolspelers geskep word oor die manier waarop die redigeerder te werk moet gaan nie. Die verfyning kan ook daartoe bydra dat die studente verseker word van etiese redigering, veral omdat hulle baie klem plaas op die gebruik van opmerkings in elke afdeling.

Die voorlopige redigeerriglyne (Lourens, 2016) kan op grond van die voorafstudie se peiling oor die studente se sienings, soos volg verfyn word:

2.5.5.1 *Inhoudelike redigering*

Die konsep van inhoudelike redigering (Lourens, 2016:13) kan moontlik net anders benoem word omdat 'n deelnemer uitgelig het dat die woord “inhoudelik” verwarrend is en haar laat dink aan dit waaraan net die studieleier aandag moet gee.

2.5.5.2 *Stilistiese redigering*

Lourens (2016:13) se algemene riglyn vir stilistiese wysigings verduidelik dat die redigeerder wysigings kan aanbring by kwessies soos bondigheid, formaliteit en helderheid. Sy noem wel dat dit sinvol kan wees om die wysigings aan die outeur te verduidelik.

Daar is bevind dat die studente daarmee saamstem dat wysigings aan hulle verduidelik moet word en dat hulle op alle stilistiese wysigings attent gemaak wil word deur middel van opmerkings. Die riglyn kan dus net verfyn word deur aan te dui dat geen wysigings aangebring moet word sonder opmerkings nie.

2.5.5.3 *Kopieredigering*

Die bewoording van die eerste sin by kopieredigering (Lourens, 2016:13), naamlik “Die redigeerder mag wysigings ten opsigte van kopieredigering aanbring sonder om opmerkings te verskaf”, kan moontlik net aangepas word. Die studente is ten gunste van 'n kombinasie van wysigings en opmerkings. Wysigings kan aangebring word vir byvoorbeeld tegniese probleme, soos die hantering van afkortings, terwyl opmerkings gebruik kan word vir byvoorbeeld taalgebruik.

Die riglyn self is nie noodwendig problematies nie, maar meer die bewoording daarvan. Dit kan moontlik net aangepas word deur die frase, “mag wysigings ten opsigte van kopieredigering aanbring sonder om opmerkings te verskaf”, uit te laat en subklasse in te sluit sodat die redigeerder bewus kan wees van wanneer opmerkings wel verskaf moet word (omdat dit in sekere gevalle meer waardevol as net wysigings is), en wanneer wysigings alleen voldoende is. Die moontlikheid van subklasse is gedeeltelik in die huidige studie verder ondersoek.

2.5.5.4 Eksterne strukturele redigering

Die riglyne by eksterne strukturele redigering kan moontlik net byvoeg dat eksterne strukturele redigering uitgevoer kan word nadat inhoudelike, stilistiese, kopie- en interne strukturele redigering toegepas is en die wysigings aangebring is omdat dit (byvoorbeeld veranderinge binne paragrawe) die eksterne struktuur van die teks beïnvloed. Andersins kan dit moontlik 'n keuse wees wat aan die student gegee word wat aandui dat hy/sy kan besluit hoe die eksterne strukturele redigering hanteer moet word.

2.5.6 Bespreking van die prototipe-ooreenkomsvorm

Fourie (2018:80) het bevind dat die studente en studieleiers bewus is van etiese dilemmas en beklemtoon die belangrikheid van standaardriglyne en subafdelings sowel as die moontlikheid van 'n ooreenkomsvorm vir 'n eties gefundeerde akademiese redigeerpraktyk. Die studente het nie veel kommentaar gelever oor die moontlikheid van 'n ooreenkomsvorm nie (Fourie, 2018:61). Dit kan dalk wees omdat hulle nog nie so 'n tipe vorm gesien het nie.

Die studieleiers stem saam dat etiese dilemmas wel voorkom, maar dat dit vermy kan word deur middel van gestandaardiseerde riglyne. Hulle is ten gunste van 'n ooreenkomsvorm en die een studieleier dink dat dit as 'n “integriteitsbevestiging” kan dien wat uiteensit dat die skryfproses en die versorging van die teks op 'n etiese wyse plaasgevind het. Dit sal volgens hom 'n bedryfstandaard kan vestig, sodat die rolspelers bewus is van hulle rolle en verantwoordelikhede.

Die ander studieleier noem dat die riglyne en ooreenkomsvorm op 'n sinvolle manier in een dokument gekombineer kan word. Daar is dan die moontlikheid om die gestandaardiseerde riglyne en 'n moontlike ooreenkomsvorm te kombineer sodat alle rolspelers weet wat hulle verantwoordelikhede is (Fourie, 2018:72).

Die navorser het in die honneursstudie, soos genoem aan die begin van die voorafstudie, 'n prototipe-ooreenkomsvorm vir 'n eties gefundeerde akademiese redigeerpraktyk geskep (sien hoofstuk 3). Hierdie ooreenkomsvorm is in die huidige studie aangepas omdat dit onder die navorser se aandag gekom het dat SENSE in 2016 'n dokument geskep het wat 'n ooreenkomsvorm tussen die redigeerder en student ingesluit het. Hierdie dokument behels riglyne vir die redigering van die tekste van studente deur die moontlike aktiwiteite en take van die redigeerder uiteen te sit – sien die bespreking in hoofstuk 3 oor die metodologie.

Die ooreenkomsvorm kan deur die redigeerder aan die student en/of studieleier gestuur en deur hulle onderteken word. Dit dien as bevestiging dat redigering as diens aan die student verskaf sal word en sodat die redigeerder weet watter take om uit te voer. Die riglyne kan deur redigeerders, studente en studieleiers gebruik word (SENSE, 2016).

Die Fakulteit Lettere en Sosiale Wetenskappe aan die Universiteit Stellenbosch het 'n ooreenkomsvorm opgestel wat deur die studieleier en die student geteken word. Dit verduidelik basiese beginsels en wat die verantwoordelikhede van albei rolspelers is sodat daar begrip van albei se rol in die navorsingsproses is (Stellenbosch University, 2018:1-3). Daarom is daar besluit dat net die besonderhede van die studieleier by die prototipe-ooreenkomsvorm in die huidige studie ingesluit moet word en dit verder 'n private ooreenkoms tussen die student en wie ook al verantwoordelik vir redigering is, moet wees.

Die ondersoek na die houdings, behoeftes en verwagtinge van studieleiers en studente was die eerste stap in die honneursstudie sodat opinies van ander rolspelers betrek kon word ten einde by te dra tot die prototipe-ooreenkomsvorm. Die toetsing van die redigeerriglyne was die tweede stap in die rigting van die verfyning van die bestaande redigeerriglyne vir die akademiese redigeerpraktyk in die Suid-Afrikaanse konteks. Die prototipe-ooreenkomsvorm is die laaste stap om moontlik die verfynde redigeerriglyne in die akademiese redigeerpraktyk toe te pas.

Fourie (2018) se voorafstudie is ingelei met 'n oorsig sodat daar verstaan kan word waarom dit uitgevoer is en watter gapings uit die literatuuroorsig dit moontlik vul. Die sienings van studente en kortliks studieleiers oor elke rolspeler in die redigeerproses is ondersoek en die voorlopige redigeerriglyne is op die studente getoets. Die samevatting dui aan hoe dit 'n bydrae gelewer het tot die literatuur in die akademiese redigeerpraktyk wat verder nagevors kon word. Vandaar is dit ook duidelik waarop toekomstige navorsers kan fokus en hoe die voorafstudie as grondslag vir die huidige studie dien.

2.6 GEVOLGTREKKING

Daar is bevind dat daar 'n toenemende behoefte aan akademiese redigering is, dat dit 'n komplekse proses is waarin etiek in ag geneem moet word en dat daar onduidelikheid en onsekerheid heers oor watter rolspeler in watter fases van die redigeerproses betrokke moet wees en wat elkeen se verantwoordelikhede behels.

Beskikbare navorsing oor die eerste rolspeler, die akademiese redigeerder, is ondersoek. Die internasionale organisasies gee in die publikasies riglyne en voorstelle vir die akademiese redigeerder. Plaaslike studies, soos Kruger en Bevan-Dye (2010, 2013) se uiteensetting van die rol van die akademiese redigeerder deur die sienings van redigeerders (eerste studie) en studieleiers (tweede studie) is waardevol, maar 'n tekortkoming in die twee studies is dat die sienings van studente nie ondersoek is nie. Conradie (2018) lewer 'n waardevolle bydrae tot die literatuur deur die sienings van studente oor akademiese redigeerders te ondersoek.

Wat afgelei is uit die drie studies is dat al drie rolspelers saamstem dat die redigeerder verantwoordelik is vir kopieredigering. Redigeerders is van mening dat hulle stilisties moet redigeer, maar die studieleiers en studente se sienings daaroor verskil. Stilistiese redigering word dus geïmpliseer as die verantwoordelikheid van die student en/of studieleier. Redigeerders is van mening dat hulle nie verantwoordelik is vir inhoud en struktuur nie en die studieleiers stem daarmee saam.

Daarteenoor verwag studente weer inhoudelike en strukturele redigering deur raad van die redigeerder te verlang. Redigeerders is van mening dat hulle nie aan argumente aandag hoef te gee nie, wat kan dui op inhoudelike of interne strukturele redigering, maar dit is onduidelik. Die redigeerders verkies 'n beperkte rol in die redigeerproses wat op die produkgeoriënteerde benadering dui. Daar is bevind dat die studieleiers daarmee saamstem, maar selfs 'n nog meer beperkte rol aan die redigeerder toeskryf. Daarteenoor verwag die student meer betrokkenheid van die redigeerder, meer van 'n ontwikkelingsrol, wat dui op die prosesgeoriënteerde benadering.

Daar is bevind dat daar verskille in die konseptualisering van die akademiese redigeerder deur die sienings van die drie rolspelers (student, studieleier en redigeerder) is. Die sienings van die rolspelers is in hierdie studies ondersoek, maar die fokus bly op die akademiese redigeerder en nie soseer die verantwoordelikhede van die student en die studieleier nie.

Navorsing van internasionale organisasies dui aan dat studente hulle verwagtinge moet kommunikeer, dat hulle toestemming moet kry om 'n redigeerder te gebruik en dat 'n kopie van die etiese klaringstoestemmingsvorm, indien etiese klaring nodig was, ook aan die redigeerder gestuur moet word. Plaaslike studies oor die sienings van studieleiers oor die verantwoordelikhede van die student dui aan dat die student verantwoordelik is vir die keuse van onderwerp, navorsingsprobleem, metodologie, verwysings en bronnelys wat dan neerkom op die inhoud. Daar word ook genoem dat die student eienaarskap moet neem van die tesis en finale kontrole moet behou.

Die studente se eie opinies oor hulle verantwoordelikhede ten opsigte van die navorsings- en skryfproses is nie deeglik ondersoek nie, net dié van die studieleiers, en meer navorsing daaroor sal waardevol vir die akademiese redigeerpraktik wees omdat dit belangrik is dat die twee rolspelers hulle verwagtinge openlik aan mekaar moet kan kommunikeer. Studente kom uit verskillende agtergronde en beskik oor verskillende vaardighede wat hulle verantwoordelikhede in die navorsingsproses kan beïnvloed. 'n Ooglopende gapings in die beskikbare literatuur oor akademiese redigering in Suid-Afrika is dat die sienings van studente oor al die rolspelers verder ondersoek kan word. Deur nagraadse studente se verwagtinge te vergelyk met die verwagtinge van studieleiers en redigeerders, sal dit dalk moontlik wees om 'n meer volledige beeld te kry van die verskillende partye se verwagtinge van die proses. Die bevindinge hieruit kan moontlik in die toekoms gebruik word om standaarde vir akademiese redigering te skep, wat die unieke Suid-Afrikaanse konteks in ag neem.

Die literatuur van internasionale organisasies verduidelik dat die studieleier se take insluit die nagaan van inhoud, struktuur, taal en konsekwentheid . Daar is ook oorsleueling met die take van die redigeerder, soos bespreek. Bevindinge van plaaslike studies waar die sienings van studente oor studieleiers ondersoek is, dui aan dat studente soms verwagtinge het wat verder strek as wat tradisioneel as die rol van die studieleier beskou word en dat daar verskille is tussen die verwagtinge van byvoorbeeld magister- en doktorsale studente.

Wat bevind is uit internasionale studies oor studieleiding, is dat verwagtinge tussen rolspelers openlik bespreek moet word, dat daar verantwoordelikhede vir studieleiding is, dat die produkgeoriënteerde benadering verkies word en dat konstruktiewe terugvoer van die studieleiers noodsaaklik is vir die suksesvolle voltooiing van die tesis of proefskrif.

Plaaslike studies voer aan dat tradisionele rolle van die studieleier uitgedaag moet word, opleiding vir studieleiers oor studieleiding nodig is (veral formele opleiding in Suid-Afrika) en dat die opinies van studieleiers by ander universiteite ook ondersoek moet word. Die navorsers beveel in die studie aan dat verdere navorsing oor studieleiers en nagraadse studente nodig is om meer perspektief oor hulle behoeftes en verwagtinge te kry. Studieleiding kan verskillend gekonseptualiseer word binne verskillende kontekste en daarom kan dit waardevol wees om ook meer navorsing daarvoor te doen en die resultate te vergelyk met die bestaande plaaslike navorsing.

Nog 'n duidelike gaping is die gebrek aan gestandaardiseerde redigeerriglyne vir die akademiese redigeerpraktyk. Wat blyk uit die navorsing tot op hede is dat die standarde en riglyne in die algemene redigeerpraktyk nie noodwendig toegepas kan word op die akademiese redigeerpraktyk nie. Voorlopige redigeerriglyne is wel gepubliseer, maar nog nie getoets om vas te stel of dit prakties werkbaar is nie. Vanuit plaaslike studies oor die riglyne vir etiese akademiese redigering in die Suid-Afrikaanse konteks is bevind dat etiese riglyne beperk is, dat daar onsekerheid tussen die rolspelers oor elkeen se verantwoordelikheid is en dat beide die beperkings en onsekerhede tot etiese probleme kan lei. Die literatuur wat internasionaal en plaaslik gepubliseer is oor die rol van die akademiese redigeerder, student en studieleier, verskil. Daar is teenstrydighede oor verwagtinge, verantwoordelikhede, standarde en riglyne wat tot etiese probleme kan lei.

Wat uit die honneursstudie geblyk het, is dat studieleiers se opinies oor hulle eie rol, maar ook oor dié van die redigeerder en student verder ondersoek kan word omdat studieleiers 'n behoefte getoon het aan meer inligting oor wat in die akademiese redigeerproses gebeur. Daar is besluit om in hierdie studie op die studieleiers se houdings en sienings oor die akademiese redigeerproses te fokus, omdat slegs twee studieleiers in die honneursstudie ingesluit is en na data-analise bevind is dat daar teenstrydighede in hulle opinies is, maar ook tussen die verwagtinge van die studieleier en die student.

Studieleiers vorm deel van departementele kontekste wat dan ook deel van 'n spesifieke universiteit vorm en daarom verskuif die fokus van die studie na die houdings, behoeftes en verwagtinge van studieleiers in die Suid-Afrikaanse akademiese redigeerpraktyk deur meer studieleiers uit verskillende fakulteite en departemente aan die Universiteit Stellenbosch in die huidige studie te betrek.

Dit sal waardevol wees om die prototipe-ooreenkomsvorm, wat die verfynde riglyne insluit, op werklike gebruikers te toets om vas te stel of dit prakties werkbaar is in die akademiese redigeerpraktyk. Studieleiers is in hierdie studie betrek en daarom is besluit om hulle houdings, behoeftes en verwagtinge te ondersoek ten einde 'n bydrae te lewer tot bestaande navorsing en om die prototipe-ooreenkomsvorm (wat in die huidige studie weer aangepas is) op hulle te toets. Die doel is om te bepaal of die verfynde redigeerriglyne verder aangepas moet word ten einde die prototipe-ooreenkoms te verbeter in die strewe na gestandaardiseerde redigeerriglyne vir die Suid-Afrikaanse akademiese redigeerpraktyk. 'n Bespreking van die metodologie vir die studie volg hierna sodat daar duidelikheid kan wees oor die keuse van deelnemers en die data-insamelings- en analiseproses ten einde die navorsingsvrae te beantwoord.

HOOFTUK 3:

METODOLOGIE

3.1 NAVORSINGSONTWERP

Die navorsingsontwerp bestaan uit 'n gevallestudie waarvan die doel volgens Bryman (2012:67) is om 'n gedetailleerde en intensiewe ondersoek van 'n spesifieke groep binne 'n spesifieke konteks en met betrekking tot 'n sekere saak te doen. Die spesifieke groep wat in hierdie studie ondersoek word sluit in 'n beperkte getal studieleiers aan die Universiteit Stellenbosch en die doel is om hulle sienings oor akademiese redigering te bepaal. 'n Kwalitatiewe sowel as kwantitatiewe benadering kan nuttig wees om die nodige data in gevallestudies te verkry en in hierdie studie word beide benaderings gebruik.

Die data is verkry deur vyftien semigestruktureerde aanlyn onderhoude met studieleiers as metode in te span. Die gemengdemetodebenadering is in hierdie studie gebruik omdat daar van oorwegend kwalitatiewe én beperkte kwantitatiewe data gebruik gemaak is met die fokus op die opinies van die studieleiers en die doel om gedetailleerde antwoorde te verkry. Bryman (2012:628) verwys na volledigheid as motivering vir die gebruik van dié tipe benadering, wat beteken dat die navorser 'n meer omvattende bespreking van die onderwerp kan bied en die navorsingsvrae volledig beantwoord kan word sonder dat enige belangrike inligting verlore gaan.

Die kwalitatiewe data in die studie is waardevol omdat die kontekste van die studieleiers in ag geneem kon word en aangedui is waar daar ooreenstemmings of verskille tussen die studieleier oor hulle houdings, behoeftes en verwagtinge is. Die kwalitatiewe data lei wel nie altyd tot die beklemtoning van spesifieke temas, sodat die navorsingsvrae beantwoord kan word nie, en daarom is die insluiting van kwantitatiewe data noodsaaklik. Die data kan dan tematies analiseer word om sodoende temas te identifiseer, te interpreteer en te bespreek en om frekwensies aan te dui om sodoende die navorsingsvrae volledig te beantwoord. Dié navorsingsontwerp en metodes is die beste gepas ten einde die navorsingsvrae te beantwoord.

3.2 DEELNEMERS

Die deelnemers is betrek deur 'n gerieflikheidsteekproefneming wat beteken dat die studieleiers nie ewekansig gekies is nie, maar ingesluit is omdat hulle beskikbaar en bereid was om aan die studie deel te neem (Wagner et al., 2012:29-93). Die steekproef kan ook gedefinieer word as 'n doelgerigte steekproef. Die navorser maak op eie navorsing staat en spesifieke deelnemers is geselekteer (Huysamen, 1993: 46).

Volgens Kruger en Bevan-Dye (2013:878) verskil die persepsies van die rol en verantwoordelikhede van studieleiers binne verskillende kontekste en moet hulle sienings as rolspelers in die akademiese redigeerpraktyk in ag geneem word. Die studie se doelgerigte steekproef sluit vyftien studieleiers uit vyf fakulteite (ongeveer twee tot vier departemente uit elke fakulteit) aan die Universiteit Stellenbosch in. Dit sluit studieleiers in wat tans studieleiers is of al voorheen was.

Die rede waarom ek studieleiers aan die Universiteit Stellenbosch wou betrek, is omdat dit maklik was om toegang tot die studieleiers te verkry as gevolg van die Covidpandemie en omdat hulle relevant is vir die studie waar die opinies van die groep studieleiers ondersoek word. Die doel is om hulle houdings, behoeftes en verwagtinge vas te stel sowel as om die prototipe-ooreenkomsvorm op hulle te toets. Die rede waarom studieleiers uit verskillende fakulteite en departemente gekies is, is sodat daar verskeie menings uitgelig kon word en die prototipe-ooreenkomsvorm binne verskillende kontekste/studievelde getoets kon word. Tabel 3.1 op die volgende bladsy dui aan hoeveel studieleiers daar is, uit watter departement en fakulteit elkeen kom en in watter taal die vraelys voltooi is.

Tabel 3.1: Uiteensetting van die fakulteit, department en taal waarin die studieleier die vraelys beantwoord het

Deelnemer- nommer	Fakulteit	Departement	Taal
1	Ingenieurswese	Elektriese en Elektroniese Ingenieurswese	Afrikaans
2	Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe	Biomediese Wetenskappe	Engels
3	Lettere en Sosiale Wetenskappe	Sielkunde	Afrikaans
4	Opvoedkunde	Opvoedingsbeleidstudie	Engels
5	Lettere en Sosiale Wetenskappe	Algemene Taalwetenskap	Engels
6	Ingenieurswese	Proses- (Chemiese) Ingenieurswese	Engels
7	Teologie	Praktiese Teologie en Missiologie	Afrikaans
8	Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe	Geneeskunde	Engels
9	Opvoedkunde	Kurrikulumstudie	Engels
10	Lettere en Sosiale Wetenskappe	Joernalistiek	Afrikaans
11	Ingenieurswese	Bedryfsingenieurswese	Afrikaans
12	Ingenieurswese	Siviele Ingenieurswese	Afrikaans
13	Teologie	Sistematiese Teologie en Ekklesiologie	Engels
14	Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe	Pediatrie en Kindergesondheid	Engels
15	Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe	Gesondheids- en Rehabilitasiewetenskappe	Afrikaans

3.3 ETIESE KLARING

Voordat enige data ingesamel kon word, moes etiese klaring verkry word omdat die studie menslike deelnemers insluit. Die aansoek om etiese klaring verduidelik dat die studieleiers 'n inligtingsvorm sal ontvang wat die studie uiteensit en dat die navorser die studie aan die studieleiers sal verduidelik. Die aansoek verduidelik ook dat die studieleiers die geleentheid sal kry om vrae te stel en daaroor na te dink. Die aansoek om etiese klaring maak dit duidelik dat die studie geen voorsienbare risiko's vir die studieleiers inhou nie en dat hulle deelname vrywillig is. Studieleiers kon weier om sekere vrae te beantwoord en hulle kon ook in enige stadium van die studie onttrek, sonder enige nadelige gevolge. Daar is ook verduidelik dat die navorser 'n deelnemer uit die studie mag onttrek indien omstandighede dit sou nodig maak.

Die aansoek verklaar dat alle data wat ingesamel is, vertroulik sal bly en dat die identiteit van die studieleiers beskerm sal word. Die dokumente verduidelik presies aan die studieleiers wat van hulle verwag gaan word en hulle is ingelig dat hulle elektronies 'n verklaring moet teken waar hulle toestemming gee om aan die studie deel te neem. Die verklaring word ook deur die navorser onderteken en daardie getekende weergawe word aan die deelnemer teruggestuur.

Die eerste stap in die etiek-aansoekproses was om aanlyn aansoek te doen by die Departement Afrikaans en Nederlands via die Departementale Etieksiftingskomitee (DESK). Volgens DESK-riglyne kan 'n studie geklassifiseer word as een met lae risiko wanneer dit navorsing insluit waar die risiko na verwagting slegs ongemak en ongerief inhou. Die navorsing handel hoofsaaklik oor onomstrede onderwerpe waar die inligting wat ingesamel word as niesensitief beskou word. Die inligting word gewoonlik ingesamel deur middel van onderhoude, opnames en waarnemings en die deelnemers is gewoonlik volwassenes wat nie as 'n kwesbare navorsingspopulasie beskou word nie (DESK, 2012). Die studie kon dus geklassifiseer word as een met 'n lae risiko omdat die sienings van volwassenes, spesifiek studieleiers, ondersoek is.

Die DESK-vorm is aan die Navorsingsetiekkomitee (NEK) voorgelê en die aansoek is deur NEK bekragtig. DESK het veranderinge voorgestel en nadat dit aangebring en goedgekeur is, kon ek voortgaan met die studie. Die studie het ook vereis dat ek institusionele goedkeuring verkry omdat die studie personeel van die Universiteit Stellenbosch insluit.

Een individuele onderhoud is persoonlik gevoer, maar as gevolg van die huidige omstandighede, met die Covid-19-pandemie, moes die metodologie verander word na elektroniese kommunikasie en weer aansoek gedoen word vir etiese klaring by DESK sowel as institusionele toestemming. Nadat die aansoek om etiese klaring weer goedgekeur is kon die dokumente wat die inligting vir die studie uiteensit en waar die toestemming van die studieleiers gevra word, aan die hulle gestuur word sodat hulle dit kon lees en onderteken. Daarna kon die data-insamelingsproses werklik begin deur studieleiers as bronne van data te gebruik en die vraelyste via e-pos aan hulle te stuur.

3.4 DATA-INSAMELING

3.4.1 Aangepaste vorm

Soos bespreek aan die einde van die voorafstudie (sien afdeling 1.2 in hoofstuk 1) het dit onder die navorser se aandag gekom dat SENSE (2016) 'n vorm gepubliseer het wat redigeertake vir die proefleser en redigeerder vir akademiese redigering uiteensit. Dus het ek sekere aanpassings gemaak aan die prototipe-ooreenkomsvorm wat ek reeds geskep het (Fourie, 2018). Die idees vanuit die SENSE-vorm waarmee die ou weergawe van die prototipe-ooreenkomsvorm aangepas is, kan gesien word in addendum D met die aanduiding van pyle (➡). Addendum E is die ou weergawe van die prototipe-ooreenkomsvorm wat reeds deur die navorser geskep is (Fourie, 2018).

Die verbeterde prototipe-ooreenkomsvorm is in addendum F ingesluit en die -simbool word gebruik om die aanpassings en die redes daarvoor aan te dui. Veranderings wat nie deur kommentaarblokkies aangedui is nie, sluit in die afdelingnommers wat aangepas is, meer besonderhede van die student wat ingevul kan word asook algemene inligting oor die redigeerproses. Die insluiting van die studieleier by die ooreenkoms is heroorweeg en daar is besluit om die ooreenkoms net tussen die student en die redigeerder te hou omdat daar gewoonlik reeds 'n ooreenkoms tussen die studieleier en student aangegaan word voor die navorsing begin. Alhoewel die fokus van die studie op die akademiese redigering van tesisse en proefskrifte is, is die vorm meerdoelig en kan studente dit ook gebruik wanneer hulle 'n redigeerder wil gebruik om hulle vakwetenskaplike artikels vir vaktydskrifte te redigeer.

Addendum F is die weergawe van die prototipe-ooreenkomsvorm wat in die huidige studie in die rekenaargestesteunde onderhoude met die studieleiers gebruik is om hulle opinies daaroor te bepaal en of dit bruikbaar in die akademiese redigeerpraktyk kan wees.

Die Afrikaanse weergawe van die vorm word hier ingevoeg omdat die res van die bespreking deurgaans daarna sal verwys.

Ooreenkomsvorm

Toestemming vir die redigering van 'n akademiese teks, gestuur deur die redigeerder aan die voornemende student. Elke rolspeler vul die gedeelte in wat op hom/haar van toepassing is.

Student se naam en van: _____

E-posadres: _____

Nommer: _____

'n Student [*naam*] _____ by die [*universiteit*] _____

_____ in die Departement/Fakulteit _____

berei 'n [*verslag/navorsingswerkstuk/tesis/proefskrif/artikel*] _____ voor, met

die titel _____

vir die [*kursus/diploma/graad/vaktydskrif*] _____

1. Algemene inligting

Aantal woorde van die teks: _____

Tarief¹²: _____

Betaalwyse: _____

Elektroniese of handgeskrewe redigering: _____

Leweringsdatum: _____

2. Is daar enige bykomende inligting oor die

verslag/navorsingswerkstuk/tesis/proefskrif/artikel wat die redigeerder kan ontvang wat in ag geneem moet word of wat hom/haar mag help? (omkring regte keuse)

- Dokumente wat die reëls/vereistes van die departement/fakulteit uiteensit. JA NEE

¹² Tariëwe verskil tussen redigeerders omdat dit op verskillende maniere bereken kan word, byvoorbeeld per woord of per bladsy en daarom is dit nodig dat dit ook in die ooreenkomsvorm gespesifiseer word.

- Dokumente wat die reëls/vereistes van die vaktydskrif uiteensit, indien daar vir 'n spesifieke vaktydskrif geskryf word. JA NEE

3. Konsultasies

- Is 'n konsultasie tussen die student en redigeerder nodig voor of ná redigering (of voor én ná redigering)? _____
- Word notas van die veranderinge vereis ná redigering? _____

4. Die redigeerder het die toestemming om die volgende soorte redigering toe te pas:¹³

4.1 Inhoudelike redigering (opmerkings)

Ooglopende feitefoute ¹⁴ uitwys (byvoorbeeld as gevolg van 'n tikfout)	JA NEE
Voorstelle om inligting by te voeg	JA NEE
Voorstelle om inligting weg te laat	JA NEE
Basiese berekeninge ¹⁵ nagaan	JA NEE
Logiese en konseptuele probleme ¹⁶ uitwys	JA NEE

4.2 Stilistiese redigering (opmerkings en wysigings)

Vakkundige terme ¹⁷ nagaan	JA NEE
Woordkeuses nagaan	JA NEE
Sinskonstruksies nagaan	JA NEE
Tegniese probleme ¹⁸ uitwys	JA NEE

4.3 Kopieredigering (opmerkings en wysigings)

Spelfoute korrigeer	JA NEE
Interpunksieprobleme oplos	JA NEE

¹³ Die student moet asseblief rekening hou daarmee dat aspekte soos tegniese probleme, spelfoute, interpunksieprobleme, sintaktiese kwessies en korrekte taalgebruik ononderhandelbaar is.

¹⁴ Verwys na inkonsekwentheid en/of onnodige herhaling (Lourens, 2016:12).

¹⁵ Basiese berekeninge soos persentasies en ander ooglopende probleme (Lourens, 2016:12).

¹⁶ Dit verwys na teenstellings, toutologieë en enige idees wat verwarring kan veroorsaak (Mossop, 2014:86).

¹⁷ Verwys na die taalgebruik ten opsigte van vaktal (Lourens, 2016:13).

¹⁸ Verwys na die hantering van afkortings (Lourens, 2016:13).

Sintaktiese kwessies aandui	JA NEE
Taalgebruik nagaan (korrekte en keurige taalgebruik)	JA NEE

4.4 Eksterne strukturele redigering (opmerkings en wysigings)

Moet hierdie afdeling afsonderlik geredigeer word nadat ander afdelings geredigeer is en die spoorveranderinge aangebring en deur die student aanvaar is, of kan die redigeerder die eksterne strukturele redigering saam met die ander afdelings hanteer?¹⁹

Lettergroottes en lettertipes nagaan	JA NEE
Opskrifte nagaan	JA NEE
Tabelle en diagramme nagaan	JA NEE
Voetnotas nagaan	JA NEE
Verwysings nagaan	JA NEE

4.5 Interne strukturele redigering (opmerkings)

Voorstelle vir oorgangsinne en -paragrafe maak	JA NEE
Koherensieprobleme uitwys	JA NEE

5. Ek het die dokument gelees en stem saam:

[Student se handtekening]

[Redigeerder se handtekening]

[Datum]

¹⁹ Let op dat die redigering van die ander kategorieë 'n invloed kan hê op die eksterne struktuur.

3.4.2 Onderhoude

'n Kommunikasie-gebaseerde metodologie is ingespan deur 15 individuele rekenaargesteunde²⁰ onderhoude met studieleiers te onderneem. Daar is besluit om die term "onderhoud" te gebruik omdat die studie aanvanklik so gekonseptualiseer is, alhoewel die onderhoude deur middel van e-posse gevoer is. Dit behels dus aanlyn kommunikasie, meer spesifiek die gebruik van e-posse met 'n aangehegte vraelys, as platform om data in te samel. 'n Vraelys is ingespan, wat dien as 'n onderhoudsgids, alhoewel dit nie so benoem word nie omdat die onderhoude nie in-persoon plaasgevind het nie en daar van die studieleiers verwag is om hulle antwoorde in te tik.

'n Asinchroniese metode is dus gevolg, wat beteken dat die navorser en deelnemer waarskynlik nie dieselfde tyd aanlyn sal wees en vrae gevra word waarop die deelnemer dadelik moet antwoord nie. Die studieleiers kan dus self op 'n tyd besluit, maar ook op 'n veilige plek waar hulle gemaklik voel en hulle identiteit beskerm word (Bryman, 2012:658). Die studieleiers se identiteit is beskerm deurdat hulle in die vraelys hulle deelnemernommer moes invoeg wat vooraf aan hulle gegee is. Sodoende is die privaatheid van elke deelnemer beskerm en kon hulle spesifieke antwoorde gee deur hulle eie opinies te lug. (Bryman, 2012:579). Die deelnemer maak die vraelys oop, voltooi dit op sy/haar eie tyd en stuur dit aan die navorser terug.

Die onderhoude het elektronies plaasgevind omdat dit baie tyd bespaar en die onderhoudvoerder niks hoeft te skryf, op te neem en te transkribeer nie, en dit die proses bespoedig om die data te analiseer. Ander voordele vir die gebruik van rekenaargesteunde onderhoude is dat 'n groep deelnemers makliker bereik kan word omdat afstand nie 'n faktor is nie en die deelnemers self kan besluit wanneer hulle die vraelys wil invul. Dit is ook minder waarskynlik dat die studieleiers beïnvloed kan word deur enige karaktereienskappe van die onderhoudvoerder wat die studieleier bevooroordeel kan maak.

Die onderhoude met die aangehegte vraelys is semigestruktureerd omdat dit, volgens Wagner et al. (2012:134), 'n dieper verkenning van die onderwerpe toelaat met oop vrae wat gevra word sodat kommunikasie tussen die navorser en studieleiers aangemoedig word. Die onderhoude sluit 'n vraelys in (sien addendum A), wat in 'n afsonderlike e-pos aan elke deelnemer gestuur is, met behulp van Microsoft Word-sagteware – sien voltooië vraelyste in addendum G.

²⁰ Die rekenaargesteunde onderhoude is bekend as CAPI (computer-assisted personal interviewing) wat navorsers toelaat om kommunikasie-gebaseerde navorsing te doen met byvoorbeeld aangehegte vraelyste (Bryman, 2012:216).

Die vraelys bestaan uit twee afdelings waar afdeling 1 uit vrae bestaan wat fokus op die houdings, behoeftes en verwagtinge van studieleiers sodat navorsingsvraag 1 beantwoord kon word en afdeling 2 fokus op die toets van die prototipe-ooreenkomstvorm. Huysamen (1993:159) verduidelik dat 'n vraelys uit onderwerp-areas bestaan en opvolgvrae sowel as debat toelaat. Die vraelys laat die onderhoudvoerder toe om op die spesifieke onderwerpe te fokus omdat dit 'n basiese struktuur, gebaseer op die navorsingsvrae, het sodat gapings wat geïdentifiseer is, gevul kan word. Die afdelings word onderskeidelik onder die twee navorsingsvrae bespreek.

3.4.2.1 Navorsingsvraag 1

Wat is die houdings, behoeftes en verwagtinge van studieleiers ten opsigte van die akademiese redigering van hulle studente se werk?

Die navorsingsvraag is al gedeeltelik in die honneursstudie (Fourie, 2018) ondersoek, maar meer navorsing was nodig vir die volledige beantwoording van die vraag. Afdeling 1 van die vraelys (sien addendum A) bestaan uit vrae onder die drie temas, naamlik houdings, behoeftes en verwagtinge. Die fokus is dus op die houdings, behoeftes en verwagtinge van die studieleiers ten einde navorsingsvraag 1 te beantwoord.

3.4.2.2 Navorsingsvraag 2

- 2.1 As hoe bruikbaar ervaar die studieleiers die prototipe-ooreenkomstvorm in die akademiese redigeerpraktyk?
- 2.2 Is daar enige verdere verfyning van die voorlopige redigeerriglyne (gebaseer op Lourens [2016] en aangepas deur Fourie [2018], nodig aan die hand van die bevindinge oor die sienings van die studieleiers? Indien wel, wat sal dit behels?

Die aanlyn onderhoude met die studieleiers sluit vrae in soos uiteengesit in afdeling 2 van die vraelys (sien addendum A). Die eerste ses vrae in die vraelys onder die subopskrif “Prototipe-ooreenkomsvorm” is gebruik om die opinies van die studieleiers oor nommer 1 tot 3 asook 5 in die prototipe-ooreenkomsvorm te bepaal. Die eerste ses vrae handel oor die besonderhede van die student en redigeerder wat ingevul moet word, algemene inligting oor die redigeerproses, bykomende inligting wat die redigeerder kan ontvang, die insluiting van konsultasies en die ondertekening van die vorm. Die doel was om vas te stel of die prototipe-ooreenkomsvorm enige aanpassings in daardie gedeeltes benodig om sodoende subvraag 2.1 oor die bruikbaarheid van die prototipe-ooreenkomsvorm te beantwoord.

Vraag 7 tot 16 in die vraelys onder die subopskrif “Prototipe-ooreenkomsvorm”, is gebruik om die opinies van die studieleiers oor nommer 4 in die prototipe-ooreenkomsvorm te bepaal. Dit handel oor die vyf soorte redigering, naamlik inhoudelike redigering, stilistiese redigering, kopieredigering, interne strukturele redigering en eksterne strukturele redigering sowel as die redigeertake wat onder elkeen uiteengesit is.

Die studieleiers se terugvoer het die navorser in staat gestel om te bepaal hoe die studieleiers oor elke kategorie van redigering en die redigeertake daaronder voel en hoe dit vergelyk met die sienings van die studente in die honneursstudie (Fourie, 2018) om sodoende subvraag 2.2 te beantwoord. Die redigeertake onder elke soort redigering kon dan aangepas word. Van die studieleiers is dalk nie vertrou met al die terme nie, daarom is daar verduidelikings van elke tipe redigering en voorbeelde van hoe ’n opmerking en ’n wysiging daarvan in ’n tesis sal lyk, in die e-pos aangeheg.

3.5 PROSEDURE

Nadat ’n deelnemer die inligtingsblad deurgelees het, ingewillig het om aan die studie deel te neem en die toestemmingsvorm geteken het, is die rekenaargesteunde aanlyn individuele onderhoud via e-pos aan die deelnemer gestuur waarin die vraelys aangeheg is en ’n nommer aan die deelnemer toegeken is. Die prototipe-ooreenkomsvorm is ook aangeheg wat ten doel het om te verseker dat die student en die redigeerder saamstem oor die verantwoordelikhede van die redigeerder sodat etiese akademiese redigering bewerkstellig kan word. ’n Laaste dokument wat aangeheg is, is die uiteensetting van die tipes redigering (sien addendum B) omdat die vraelys gedeeltelik die tipes redigering ondersoek en die studieleiers moontlik nie almal bewus is van wat elke tipe redigering behels en hoe opmerkings en wysigings lyk nie.

Die studieleiers moes die dokumente aflaai en die vraelys voltooi deur die antwoorde in die Microsoft Word-dokument in te sleutel. Tydens die voltooiing van die onderhoud was studieleiers welkom om die navorser te e-pos met enige vrae. Ná hulle tevrede was met die voltooiing van hulle vraelys moes hulle die dokument op so 'n manier stoor dat hulle nie as deelnemers geïdentifiseer kon word nie. Die stappe wat hulle moes volg om sodoende hulle privaatheid te beskerm, is stap-vir-stap aan hulle verduidelik – soos verduidelik in die inligtingsblad wat aan hulle gestuur is.

Die voltooide vraelyste wat in Word-formaat ontvang is, is gebruik vir data-analise. Die navorser het uiteindelik 15 dokumente vir data-analise gehad. Daarom was dit belangrik om 'n analyse-metode in te span waar die nodige en relevante inligting op 'n effektiewe manier gesistematiseer kon word.

3.6 DATA-ANALISE

Bryman (2012:14) is van mening dat data-analise uit die bestuur en interpretasie van data bestaan. Wagner (et al., 2012:229) bou voort op hierdie siening deur te verduidelik dat die data vereenvoudig moet word deur die fokus op temas te plaas en sodoende die data te omskep. Die data van hierdie studie is bestuur, vereenvoudig, ontleed en geïnterpreteer deur gebruik te maak van tematiese analise.

3.6.1 Tematiese analise

Tematiese analise vorm deel van die groter term “tekstuele analise”. Tekstuele analise verwys daarna dat die navorser na temas soek wat as motiewe in die data optree (Bryman, 2012:579). Dit verwys na temas wat na vore gekom het uit die data wat ingesamel is, maar ook na temas wat vooraf gevorm word uit die navorsingsvrae.

Die tematiese analise begin deur die terugvoering/data tematies te ontleed sodat vooraafgenoemde hoof temas onderskei en bespreek kan word, ten einde die navorsingsvrae te beantwoord. Die navorser raak eerstens bekend met die inhoud van die data en begin dan om hoof temas te identifiseer deur middel van kodering. Die program wat gebruik is vir die tekstuele analise deur middel van die kodering van die data is ATLAS.ti. ATLAS.ti word gebruik vir die kwalitatiewe data-analise van 'n groot aantal tekste, grafika, klankopnames en videodata (ATLAS.ti, s.a.).

Die tematiese kodes skep die basis vir die ontwikkeling van kategorieë deur kodes saam te groepeer wat met dieselfde onderwerp verband hou (Wagner et al., 2012:231-235). Die data word dus in kleiner dele opgedeel en geëtiketteer, sodat die frekwensies aangedui kan word (Bryman, 2012:13).

Die struktuur van die vraelys bestaan uit houdings, behoeftes en verwagtinge en die vrae onder elke afdeling is daarop gemik om vas te stel wat die opinies van die studieleiers oor daardie spesifieke tema is. Die hooftemas (wat dus dien as die groepe in ATLAS.ti) wat vooraf bepaal is vir die ontleding van die data vir navorsingsvraag 1 is *houdings*, *behoeftes* en *verwagtinge*. Die kodering het die navorser in staat gestel om nog temas wat na vore gekom het, te identifiseer en om uiteindelik vas te stel wat die houdings, behoeftes en verwagtinge van die studieleiers is. Ooreenkomste en verskille tussen die studieleiers se antwoorde is opgemerk en selfs ook tussen dié van die studieleiers en die studente in die honneursstudie (Fourie, 2018).

Vir die beantwoording van navorsingsvraag 2 is voorafbepaalde hooftemas, naamlik inhoudelike, stilistiese, kopie- en strukturele redigering gebruik. Die studieleiers se terugvoer oor die redigeerproses is volgens elke tema en die vrae daaronder hanteer en beantwoord. Dit het die navorser in staat gestel om te bepaal hoe die studieleiers oor elke kategorie van die redigeertake voel en om enige verbintenisse met die studente se antwoorde in die honneursstudie (Fourie, 2018), te etiketteer. Die hooftemas wat verder via ATLAS.ti in die data geïdentifiseer is, het gespruit uit die antwoorde wat die studieleiers gegee het.

Die tematiese ontleding is die beste metode omdat dit die navorser in staat stel om data wat nie betekenisvol is nie uit te sluit, sodat die relevante data geïdentifiseer en bespreek kan word. Die tematiese ontleding word deurgaans in verband gebring met die navorsingsvrae sodat geen belangrike inligting oorgesien word nie. Om die kwalitatiewe, tematiese data-analise saam te vat, is die bevindinge geïnterpreteer en daar moes vasgestel word hoe die interpretasies tot die beantwoording van die navorsingsvrae bydra. Dit stel die navorser dan in staat om die navorsingsvrae en die bevindinge te bespreek.

3.7 BETROUBAARHEID EN EGTHEID VAN DIE DATA-INSAMELINGSPROSES

Wagner et al. (2012:80) verduidelik dat navorsers in kwantitatiewe studies die kwaliteit van data meet volgens die betroubaarheid en geldigheid van die data. Daarteenoor fokus navorsers in kwalitatiewe studies op die betroubaarheid van die data (Wagner et al., 2012:137). Betroubaarheid word onderverdeel as geloofwaardigheid, oordraagbaarheid, afhanklikheid en bevestigbaarheid wat hier onder verder uitgebrei en bespreek word (Wagner et al., 2012:243).

Wagner et al. (2012:81) is van mening dat navorsing in sosiale wetenskappe wat menslike deelnemers insluit, altyd onderhewig is aan menslike invloede en foute. Daarom is dit belangrik om bewus te wees van enige elemente wat die betroubaarheid van die navorsing kan bedreig. Bryman (2012:389) meen ook dat kwantitatiewe terme aangepas is om alternatiewe kriteria te skep vir kwalitatiewe navorsing. Dié kriteria stem ooreen met Wagner se idees oor betroubaarheid en die vier onderafdelings, maar Bryman (2012:390) voeg die kriteria van egtheid by.

3.7.1 Geloofwaardigheid

Wagner et al. (2012) verduidelik dat die data geloofwaardig is wanneer dit duidelik is dat die bevindinge van die data afgelei is. Die voltooiende vraelyste wat vanaf die studieleiers verkry is en as addendums aangeheg word, dui aan dat die bevindinge van die vraelyste afgelei is. Die uitvoer van die studie kan voorts as geloofwaardig beskou word omdat dit eers deur 'n etiek-aansoekproses gegaan het en die navorser binne die parameters van die metodologie gebly het.

3.7.2 Oordraagbaarheid

Volgens Bryman (2012:392) kan inligting wat verkry word, gebruik word om oordele te maak oor die moontlike oordrag van die bevindinge na 'n ander konteks. Betekenisse wat uit data afgelei kan word, verskil tussen verskillende kontekste van menslike interaksie en daarom word gepoog om 'n sosiale verskynsel te beskryf of te begryp en nie om bevindinge te veralgemeen nie. Die studie behels die intensiewe ondersoek van 'n groep deelnemers wat sekere eienskappe deel byvoorbeeld dat hulle studieleiers is of al voorheen was. Die studieleiers is verbonde aan dieselfde universiteit en die studie is dus gerig op die konteks van die Universiteit Stellenbosch en die spesifieke studieleiers.

Die groep studieleiers kom uit verskillende departemente en kan dus nie die hele bevolking verteenwoordig nie, maar die aanbevelings wat uit die data kom, kan veralgemeen word en van toepassing wees op die groter bevolking, tipies van 'n gevallestudie.

'n Voorbeeld van 'n aanbeveling is die redigeerriglyne wat verfyn is sodat dit in alle kontekste vir die studente, studieleiers en redigeerders voordelig kan wees. Nog 'n aanbeveling is die verbeterde prototipe-ooreenkomsvorm wat verder getoets kan word, moontlik onder redigeerders, vir 'n verbeterde weergawe wat dalk eendag in die akademiese redigeerpraktyk gebruik kan word. Daarmee saam kan die lys wat die verantwoordelikhede van elke rolspeler uiteensit, bewusmaking oor elke rolspeler se verantwoordelikhede in die akademiese redigeerpraktyk, maar ook die algemene redigeerpraktyk bewerkstellig.

Die bevindinge van die studie kan as basis vir 'n groter studie dien deur moontlik vas te stel of die redigeerriglyne bruikbaar kan wees by ander universiteite en die prototipe-ooreenkomsvorm gebruik kan word in die praktyk. Die bevindinge kan ook uitlig of 'n bewusmakingsveldtog nodig sal wees waar riglyne vir elke rolspeler oor hulle verantwoordelikhede uiteengesit word.

3.7.3 Afhanklikheid

Volgens Bryman (2012:392) word die meriete van navorsing bepaal volgens hoe goed daar op 'n toeganklike wyse rekord gehou is van elke fase van die navorsingsproses – van die probleemstelling, keuse van deelnemers, data-insameling en data-analise tot die opskryf van die resultate. Daar is in die studie rekord gehou van alle fases van die navorsing, soos die seleksie van die studieleiers, hoe elke studieleier genader is en wat die prosedure vir die voltooiing van die vraelys was. Die vraelyste wat aangeheg is en wat daaruit afgelei is ná data-analise, kan presies aandui hoeveel daar staatgemaak is op teoretiese raamwerke en of die navorser ook onafhanklik te werk gegaan het.

3.7.4 Bevestigbaarheid

Wagner (2012:243) verwys na bevestigbaarheid as hoe die bevindinge gegrond is in die data. Die bevindinge van die studie is gegrond in die data wat ingesamel is omdat tematiese analise plaasgevind het. Die struktuur van die vraelys en die vrae wat ingesluit is sowel as tematiese kodes vir die data-analise is vooraf beplan. Daarteenoor kon die studieleiers nog steeds hulle opinies lug en ook ander punte aanraak wat nie direk op die navorsingsvrae gerig is nie, maar ook verband hou met die studie.

3.7.5 Egtheid

Die deelnemers se opinies kan as betroubaar en “eg” beskou word omdat daar vooraf vasgestel is of die inligting wat nodig is om die navorsingsvrae te beantwoord, deur die deelnemers verskaf kan word. Die studieleiers het vooraf geweet wat die doel van die navorsing is en wat presies van hulle verwag word deur die deeglike beskrywing van die prosedure. Daarteenoor kan die egtheid van die studieleiers se opinies ook in twyfel getrek word.

Dit is moontlik dat deelnemers deur faktore beïnvloed is tydens die voltooiing van die vraelyste, soos hulle gesondheid, gemoedstoestand en fisiese omstandighede (Wagner et al., 2012:81). In die geval van onderhoude kan deelnemers angstig of onvoorbereid voel en kan dit die onderhoud negatief affekteer, wat tot 'n groot mate deur die elektroniese vraelyste voorkom word omdat deelnemers dit in 'n private en bekende ruimte kon voltooi. Die navorser kan egter nie altyd seker wees dat die studieleier wat genader is, die persoon is wat wel die vraelys voltooi het nie.

3.8 SAMEVATTING

Ná die metodologiese bespreking is dit duidelik waarom die navorsingsontwerp die gemengdemetodebenadering met oorwegend kwalitatiewe en beperkte kwantitatiewe data is en waarom sekere metodes ingespan is sodat die data ontleed en geïnterpreteer kon word. Die steekproeftrekking is uiteengesit wat insluit waarom sekere deelnemers gekies is en wie die deelnemers is. Die belangrikheid van die etiek-aansoekproses is bespreek en daar is gemotiveer watter data-insamelingsmetodes gekies is sowel as die geskiktheid van elke metode om die navorsingsvrae te beantwoord. Die keuse van rekenaargesteunde individuele onderhoude is verduidelik, gevolg deur die gekose metode van data-analise asook waarom dit die beste metode vir die analise van die data is. Samevattend is daar gekyk na die betroubaarheid en egtheid van die data-insamelingsproses en dan uiteindelik die invloed daarvan op die studie.

HOOFTUK 4:

RESULTATE

INLEIDING

In hierdie hoofstuk word die antwoorde van die studieleiers op die verskillende onderhoudsvrae bespreek. Dit is belangrik om in gedagte te hou dat die studieleiers uit verskillende fakulteite en departemente kom (soos voorgestel in tabel 3.1) en dat dit moontlik hulle opinies oor verskeie temas kan beïnvloed. Elke studieleier se vraelys is apart ingevul, maar ter wille van leesbaarheid word die resultate bespreek volgens studieleiers se terugvoer op elke vraag in die vraelys.

Soms is die antwoorde op 'n vraag onderverdeel volgens departemente binne 'n fakulteit, omdat die antwoorde/data nie na 'n figuur verwerk kan word nie. Elke studieleier se terugvoer op die vraag word dus gegee (kwalitatiewe data). Dit word so gedoen omdat die volgorde van die individuele onderhoude (sien addendum G) volgens deelnemernommers georganiseer is en nie volgens fakulteite nie en daarom word die bespreking van die data soms so georganiseer dat daar makliker afgelei kan word wat die studieleiers van 'n spesifieke fakulteit se opinie oor 'n saak is. Soms is antwoorde saamgegroepeer met behulp van figure waar die bespreking dan deur die persentasies gelei word (kwantitatiewe data).

Elke deelnemer is by die persentasies ingereken, maar elke rede wat die studieleiers gee, word nie noodwendig by die bespreking ingesluit nie omdat daar soms net “ja-” of “nee-” antwoorde sonder verduidelikings gegee is. Daar moet in gedagte gehou word dat nie elke vraag in die vraelys deur elke studieleier beantwoord is nie, moontlik omdat die vraag misgekyk is of die studieleier nie die vraag wou beantwoord of dit nie verstaan het nie. Aanhalinge word ook ingesluit en die volledige voltooide vraelyste kan gesien word in addendum G.

4.1 NAVORSINGSVRAAG 1

Wat is die houdings, behoeftes en verwagtinge van studieleiers ten opsigte van die akademiese redigering van hulle studente se werk?

Die volgende resultate sluit die vrae in soos uiteengesit in afdeling 1 van die vraelys (sien addendum A). Die hooftemas wat vooraf bepaal is vir die bespreking van navorsingsvraag 1 is die houdings, behoeftes en verwagtinge van studieleiers en die vraelys wat deur die 15 studieleiers ingevul is, is daarvolgens gestruktureer.

4.1.1 Tema 1: Houdings

4.1.1.1 *Wat voel u is u rol en verantwoordelikhede as studieleier?*

Ingenieurswese

Volgens studieleier 1²¹ is haar verantwoordelikhede om vir die student sperdatums te gee vir die inlewering van sekere dele, om te kyk of dit vakkundig korrek is en of daar swak taalgebruik is wat volgens haar dikwels gebeur.

Sy sal swak taalgebruik vir die student regmaak, maar maak dit duidelik dat sy “nie die hele tesis vir hulle redigeer nie” en byvoorbeeld net die eerste hoofstuk so sal nagaan en dan besluit of ’n redigeerder nodig is en of die student net sagteware soos “Grammarly” kan gebruik of die Taalsentrum moet raadpleeg.

²¹ Afkortings soos S1 vir studieleier 1 ensovoorts sal verder gebruik word wanneer daar na die 15 studieleiers verwys word.

S6 verduidelik dat sy rol is om seker te maak dat die meerderheid van die intellektuele bydrae dié van die student is, en dat plagiaat nie gepleeg is nie. Verder is sy rol om die projek te konseptualiseer, te help met befondsing en leiding vir die student te bied om sukses te behaal. S11 is van mening dat hy die student moet lei om op skedule te bly en stel dus mediumtermyn doelwitte, tipies watter werk aan die einde van elke kalendermaand voltooi moet wees. Dit is ook sy verantwoordelikheid om die student na die relevante literatuur te verwys, die nodige programmatuur te verskaf asook geleenthede te bied om konferensies by te woon. Hy moet toesien dat 'n gefokusde navorsingsvraag ondersoek, en 'n gepaste metodologie gevolg is. Hy maak ook seker dat die navorsingsdokument die korrekte struktuur het en doen 'n "eerste-orde taalversorging". Hy is van mening dat hy streng is oor stilistiese versorging, veral met betrekking tot wiskunde, figure en tabelle.

S12 verduidelik dat hy met die doelwit van die studie help, tegniese advies gee oor navorsingsinhoud in die vakrigting en die verwysingsmetode nagaan. Dit is ook sy verantwoordelikheid om die samehang na te gaan, veral die koherensie van die inleiding en gevolgtrekkings. Hy verwys na die vyf redigeertake soos uiteengesit in die prototipe-ooreenkomstige vorm en verduidelik dat hy probleme sal uitwys en hulp verleen deur voorstelle te maak waar nodig. Volgens hom moet die studieleier die student aanmoedig om verantwoordelikheid vir die vooraangenoemde aspekte te neem, en die studieleier moet toesien dat die dokument hieraan voldoen wanneer dit ingehandig word.

Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe

S2 noem eerstens dat daar in ag geneem moet word dat hy kommentaar lewer as 'n studieleier in Biomediese Wetenskappe. Hy is van mening dat hy die student moet help om te ontwikkel "into a mature and knowledgeable scientist" deur kennis oor te dra en kritiese analitiese vaardighede aan te moedig. Hy moet ook selfstudie aanmoedig, opleiding in tegniese aspekte van die studieveld verskaf sowel as die nodige infrastruktuur en finansiële bystand verleen. Verder moet hy help met die eksperimentele ontwerp en dit monitor ten einde die student in staat te stel om die resultate op 'n gepaste wyse voor te stel. Die laaste stelling wat hy maak is "to supervise the successful completion of the examination process".

Volgens S8 moet sy die student ondersteun in terme van akademiese ontwikkeling wat verband hou met die navorsingsprojek. Verder moet sy as mentor die nodige ondersteuning by beursaansoeke en verwysings bied asook navorsingsopleiding verskaf. S14 meen dat studieleiding op verskillende vlakke aangebied word en dat die verantwoordelikhede dus tot 'n mate kan verskil. Hy noem dat hy sy antwoorde op die studieleiding van magister- en doktorale studente rig. Hy dink dat die studente gelei moet word tot 'n toepasbare en doenbare onderwerp/navorsingsvraag wat nie te min of te veel werk vir hulle graadvlak is nie. Die studieleier moet verder leiding bied in die verloop van die studie en uiteindelik om die bevindinge op die korrekte wyse aan te bied, byvoorbeeld vir die doeleinde van 'n tesis, proefskrif of artikel. Verder moet die student aangemoedig word om alles betyds in te handig deur gereelde vergaderings, met die klem op *aanmoediging* wat volgens hom 'n groot deel van 'n studieleier se rol is.

Volgens S15 speel die studieleier 'n belangrike rol om nagraadse studente aan sekere konvensies in akademiese skryfwerk bekend te stel en om hulle te help om steeds hulle eie “stem” in die proses te behou. Nagraadse studente het nie noodwendig almal dieselfde vlak van akademiese geletterdheid wanneer hulle met hulle nagraadse studies begin nie en hulle verskil baie in terme van hulle vorige ervarings met akademiese skryfwerk en navorsing. Sy dink die toesighouer moet dus probeer identifiseer tot watter mate die studente ondersteuning nodig het om hulle navorsing en idees op 'n samehangende wyse aan 'n akademiese gehoor oor te dra, en hulle verder te verwys vir professionele ondersteuning waar nodig.

Lettere en Sosiale Wetenskappe

S3 is van mening dat hy die student moet lei in wetenskaplike navorsingsvaardighede sodat die student deur die toepassing daarvan die “bes moontlike wetenskaplike produk kan voorlê wat die navorsingsvraag duidelik en gefundeerd beantwoord”. Hy verduidelik dat elke vakgebied metodes en wyses het en dat die studieleier die student in hierdie werkswyses moet begelei ten einde 'n produk te lewer wat in ooreenstemming met vakwetenskaplike standaarde en prosedures is.

S5 verduidelik dat sy daarvoor verantwoordelik is dat die student akademiese vaardighede vir onafhanklike navorsing ontwikkel wat uiteindelik tot 'n goed-afgeronde tesis lei. Sy moet raad gee oor die navorsingsonderwerp, die studente lei om idees te ontwikkel en verseker dat die tesis geskik is vir eksaminering. Soms is uitgebreide kommentaar en voorstelle vir formulering, styl en struktuur ook nodig.

S10 is ook van mening dat die student gelei moet word om onafhanklike navorsing te kan doen. Vóór 'n student egter dié punt bereik, moet die studieleier raad gee wat betref vakkennis, insig tot die spesifieke navorsingsprobleem en akademiese register.

Opvoedkunde

Volgens S4 is sy rol om die argument wat deur die student aangebied word, te evalueer. S9 is van mening dat die rol van die studieleier in terme van die projek se vereistes, student se behoeftes en die vlak van die studie, verskil. Haar verantwoordelikheid is om die magisterstudent te help om die basiese beginsels van navorsing te verstaan en hoe om die studie binne die akademiese gemeenskap waarop dit van toepassing is uit te voer, deur middel van literatuur en skakels na ander navorsers in die veld. Op doktorale vlak moet sy die student help om onafhanklikheid in die navorsingsproses te bereik en seker maak dat die student 'n oorspronklike bydrae maak wat volgens haar die hoofverwachting van doktorale studente is. Haar belangrikste verantwoordelikheid is die wetenskaplike meriete van die werk wat in die tesis voorgelê word.

Teologie

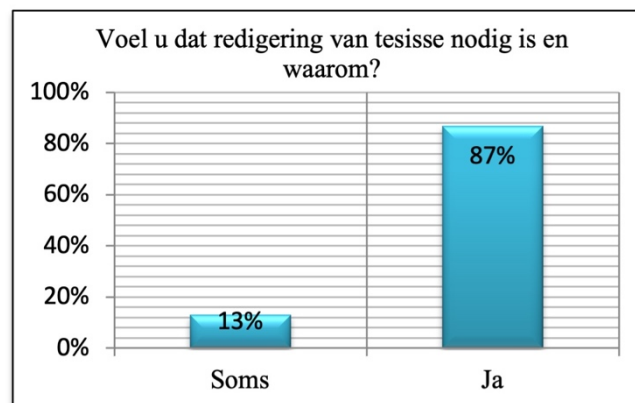
S7 verduidelik dat sy die student moet “begelei met die proses van die skryf en voltooiing van 'n tesis”. Dit sluit in om vakspesifieke leiding te gee en om te help met die navorsingsvraag en die uitwys van die leemte wat die studie relevant maak. Daarmee saam moet sy ondersteuning en aanmoediging bied en laastens gereelde en duidelike terugvoer gee.

S13 verskaf vier stellings wat die rol van die studieleier uiteensit. Eerstens moet die student op die studieleier se ervaring van die studieveld/dissipline kan staatmaak, sodat die student sy/haar denkwys kan verskerp en die navorsingsmoontlikhede ten opsigte van die onderwerp verbreed kan word ten einde 'n projek te skep wat 'n geloofwaardige bydrae maak. Dit moet ook die studieleier se bedoeling wees om die akademiese integriteit en die kwaliteit van die navorsing te handhaaf deur die metodologiese, etiese en teoretiese aspekte van die navorsing na te gaan en seker te maak dat dit versigtig en goed ontwikkel is.

S13 verduidelik verder dat die studieleier dikwels 'n “experienced guide and coach” in die navorsingsproses is deur die student te help om probleme op te los, hulle gemotiveerd te hou en aan te moedig om hard te werk en hulle beste te lewer. Laastens dien die studieleier as 'n informele eerste eksaminator en lees hy die student se werk, hersien dit vir akademiese klarigheid en kyk na die kwaliteit van die argumente en redenering, teoretiese en metodologiese korrektheid en die aanbieding van die bevindinge en gevolgtrekkings.

Indien hy oortuig is dat die werk goed gedoen is, sal hy die projek afteken sodat dit vir eksaminering ingehandig kan word, andersins bied hy gedetailleerde, konstruktiewe en nuttige terugvoer om dit gereed te kry.

4.1.1.2 *Voel u dat redigering van tesisse nodig is en waarom?*

Figuur 4.1: Redigering van tesisse

Soos gesien kan word in figuur 4.1, voel 87% van die studieleiers, wat dus die meerderheid is, dat die redigering van tesisse nodig is. Volgens S2 word die rol van redigeerder meestal deur die studieleier vervul. Hy noem wel dat redigeerders sy rol as studieleier baie makliker kan maak wanneer daar met nie-Engelssprekende studente gewerk word.

S3 omskryf redigering as die “verfyning en versorging van algemene taalreëls en-gebruik” en moet die redigeerder moet onsekerheid, onduidelikheid en dubbelsinnigheid uitskakel sodat die oorspronklike bedoeling van elke woord en sin so akkuraat moontlik oorgedra word. S4 meen die redigering van tesisse is op 'n tegniese vlak nodig, maar soms ook op 'n konseptuele vlak, andersins sal die student se werk onsamehangend wees.

S5 is van mening dat min studente in staat is om 'n perfekte teks te skryf, alhoewel daar soms 'n student is wat reeds akademies baie goed kan skryf. Sy noem dat sy self daaruit voordeel trek as iemand op haar eie werk kommentaar lewer en studente se werk vereis meestal “extensive reworking and editing at each stage of the process”. S6 beskou redigering as belangrik, maar nie noodwendig as sy werk nie. S7 beskryf redigering as “noodsaaklik” en volgens S8 is studente dikwels beginnerskrywers en is redigering nodig sodat die akademiese standaard van die tesis aanvaarbaar is.

S9 beskou akademiese redigering as 'n ander genre van skryfwerk – 'n ontwikkelingsproses waarvan redigering deel vorm. Sy noem dat redigering waardevol sal wees vir Engelse eerstetaalsprekers, maar ook vir studente wat nie Engels as hulle eerste taal het nie. S10 meen dat redigering daarop dui dat die student ernstig oor hulle werk is en dit 'n goeie indruk op die eksaminator maak “as 'n tesis taalkundig en stilisties goed afgerond is”.

S11 beklemtoon dat die tesis op SUNScholar²² gaan verskyn tesame met die studieleier se naam en hy nie 'n tesis met taal-, spel- en tikfoute ernstig opneem nie. S12 sê dat redigering absoluut nodig is en “geen tesis voldoen ooit aan hierdie vereistes nie”. Volgens S13 is dit van kardinale belang omdat taalgebruik en kommunikasie in Teologie veral, baie kritiek tot die oordrag van inligting en die skep van betekenis is. Hy motiveer dat elke woord, sin en paragraaf doelbewus geskep moet wees om die benadering tot die navorsingsprobleem en die bevindinge effektief te verduidelik. As die studie onduidelik en sleg voorberei of geredigeer is, sal die betekenis en waarde van die studie afneem.

S13 verduidelik verder dat die waarde van 'n studie op veral magister- en doktorale vlak die breër dissiplinêre veld moet bereik en dit dus in die korrekte akademiese register, met volledige en akkurate verwysings, konsekwente formaat en logiese argumentasie geskryf moet wees.

Hy meen “most of our students need help with this” omdat hulle nog nie genoeg tyd gehad het om voorafgenoemde vaardighede aan te leer nie. Daarom is die hulp van 'n akademiese redigeerder met kennis van die studieveld nodig, veral wanneer die studente werk met tegniese aspekte wat verband hou met 'n studieveld, byvoorbeeld die Griekse taal, Filosofie of die wetenskappe.

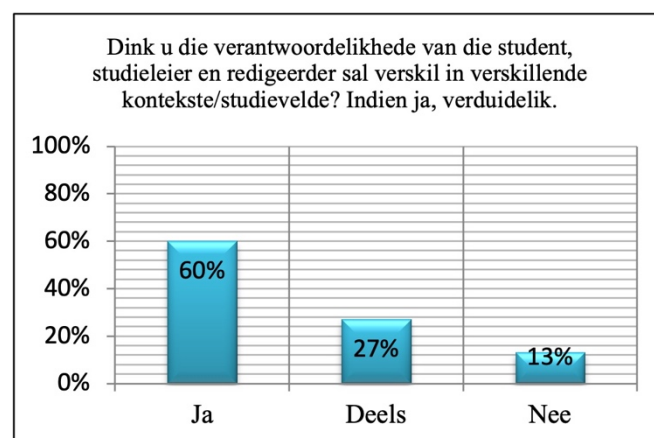
²² SunScholar is 'n digitale argief wat aangebied en bestuur word deur die universiteitsbiblioteek en is 'n insitusionele bewaarplek vir die behoud en bevordering van die navorsingsuitsette van die Universiteit Stellenbosch, byvoorbeeld US tesisse en proefskrifte (Stellenbosch University Library and Information Services, 2020).

S14 verduidelik dat 'n student 'n wonderlike studie en resultate kan hê, maar wanneer dit nie goed voorgelê word nie, dit “wasted knowledge” is. Hy verduidelik dat mediese dokters wat in sy fakulteit spesialiseer, 'n navorsingsprojek moet doen en 'n tesis moet skryf, maar gewoonlik geen ervaring in navorsing het nie. Hy verwys dan na PhD-studente en noem dat hulle gewoonlik meer navorsingservaring het, maar dat die vermoë om wetenskaplik te skryf nie natuurlik voorkom nie en leiding sowel as redigering dikwels nodig is, veral met die opskryf van bevindinge.

Dertien persent van die studieleiers beskou nie redigering as onnodig nie, maar dat dit net soms vir sekere studente nodig is (soos aangedui in figuur 4.1). S1 noem dat daar nie vooraf van die studente vereis word om 'n eksterne redigeerder te gebruik nie en dat dit van studente se vaardighede afhang. Vir studente wat wel redigering benodig, kan daar dan besluit word van watter redigeringsdienste hulle gebruik moet maak.

S15 meen dat sommige studente akademies baie goed skryf en nie noodwendig verdere insette benodig as dit wat die toesighouer reeds gee nie. Studieleiers kan byvoorbeeld een keer 'n algemene opmerking maak aan die hand van iets wat die studente geskryf het, en hulle moet dit self verder op hulle skryfwerk toepas. Daarteenoor benodig sommige studente meer insette voor hulle die vaardigheid voldoende bemeester het en kan dan baat vind by redigering.

4.1.1.3 Dink u die verantwoordelikhede van die student, studieleier en redigeerder sal verskil in verskillende kontekste/studievelde? Indien ja, verduidelik.

Figuur 4.2: Verantwoordelikhede in verskillende kontekste

Sestig persent van die studieleiers, soos hierbo aangedui, dink dat die verantwoordelikhede van die rolspelers in verskillende kontekste sal verskil. S1 meen dat sekere tesse meer verduidelikings as ander het en die hoeveelheid teks dus verskil so daar is dalk minder redigering nodig as daar minder woorde is.

S3 is van mening dat dit eerder die relatiewe gewig van elkeen se verantwoordelikhede is wat tussen vakgebiede mag verskil en dat dit deur die vakgebied se metodes, prosedure, aanbiedingstyl(e) en belangrikheid van akkurate kommunikasie bepaal word. Volgens S5 sal dit waarskynlik so wees dat die verantwoordelikhede in verskillende kontekste sal verskil, en tref sy 'n vergelyking tussen die Natuurwetenskappe en die Lettere en Sosiale Wetenskappe, maar maak dit duidelik dat sy moontlik veralgemeen. Volgens haar sal 'n studieleier in die Natuurwetenskappe moontlik minder bevoegd wees om self te redigeer waarteenoor akademiese skryfwerk en redigering deel is van 'n studieleier se vaardighede in byvoorbeeld Taalwetenskappe. S7 dink dat die verantwoordelikhede van die rolspelers tussen verskillende kontekste verskil en dat dit beter is wanneer 'n redigeerder ook in dieselfde studieveld werk, maar noem dat studente selde redigeerders in hulle studieveld (Praktiese Teologie en Missiologie) vind.

S10 meen dat dit sal verskil – afhangende van hoe tegnies/statisties/dissipline-spesifiek enige tesismateriaal is. S11 verduidelik dat korrekte feite en berekenings sowel as die staving en toetsing van programme en ontwerpe baie belangrik in ingenieurswese is, teenoor byvoorbeeld die Regte waar daar op korrekte feite gefokus word, maar veral op geldige argumente.

Hy noem dat hy 'n ooreenkoms met sy redigeerder, wat hy gereeld gebruik, het om op die Engelse grammatika te fokus en die wiskunde te ignoreer. S12 stem ook saam en gee 'n voorbeeld van sy eggenoot wat met 'n tesis in 'n vreemde taal besig is waar die studieleier baie meer betrokke is om die taalgebruik op standaard te kry, teenoor sy vakgebied (Siviele Ingenieurswese) waar hy net foute uitwys, met voorbeelde en verwag dat die studente dit regmaak.

S13 dink dat daar beduidende verskille sal wees en is van mening dat daar van die studente in die Sosiale Wetenskappe verwag word om beter vaardighede in kommunikasie en skryf te hê as studente in die Natuurwetenskappe wat oor ander vaardighede in ontwerpe, wetenskaplike metodes en die betroubaarheid van eksperimente en resultate, moet beskik. Hy verduidelik verder dat studieleiers in die Sosiale Wetenskappe hoofsaaklik met die student se verstaan van probleme in verband met historiese en kontemporêre teorieë werk en hulle dus goed belese moet wees, krities oor verskeie posisies en idees kan dink en daartoe in staat moet wees om vas te stel wanneer 'n student moontlik inligting misgekyk of verkeerd verstaan het. Hy noem dat die doel van die redigeerder nie is om aandag aan die akademiese inhoud te gee nie, maar om die student te help om die inhoud duidelik, netjies, verstaanbaar en verifieerbaar aan te bied. Hy is van mening dat die rolle verskillende vaardighede vereis, maar dat dit die student se verantwoordelikheid is om toe te sien dat hy/sy die beste kwaliteit navorsing op die duidelikste manier moontlik lewer.

S14 het dit moeilik gevind om die vraag te antwoord omdat hy net mediese ervaring het, maar hy dink dat die verantwoordelikhede sal verskil en moontlik anders is by ander departemente in sy fakulteit (Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe). Hy verduidelik dat hulle nog nie 'n amptelike redigeerder vir die studente se tesisse of proefskrifte gebruik het nie. Wanneer die studente hulle verantwoordelikhede met die nodige leiding nagekom het, sal hulle as studieleiers met die skryfwerk en redigering help waar nodig.

Volgens figuur 4.2 dink 27% van die studieleiers dat dit deels die geval is dat die rolspelers se verantwoordelikhede binne verskillende kontekste sal verskil. S2 verduidelik dat daar in sy studieveld (Biomediese Wetenskappe) op duidelikheid en tegniese geldigheid gefokus word en dat taalkundige aspekte gereeld in sy veld afgeskeep word – wat nie goed is nie omdat wetenskaplike werk nie dubbelsinnig moet wees nie en reg geïnterpreteer moet word. Hy noem dat studente dikwels met “horrific grammar and poor style” slaag.

S2 verduidelik verder dat hy dink dat daar in die Geesteswetenskappe meer klem geplaas sal word op die taalkundige aspekte en die redigeerder op ooglopende grammatikale en tipografiese foute kommentaar sal lewer. Hy voel wel dat redigeerders dit soms moeilik vind om taalkundige kwessies in die student se werk aan te stip sonder om aan die bedoeling van sekere stellings te verander en redigering dus die konteks kan verander. Die vraag ontstaan dus of die werk wat die student inhandig, sy/haar eie idees is of dié van die redigeerder. Hy is ook van mening dat die kans dat dit in die wetenskaplike studieveld gebeur, baie skraler is.

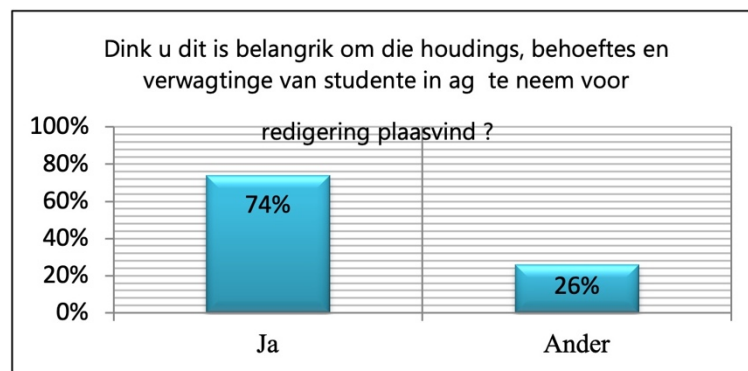
S6 verduidelik dat dit belangrik in sy departement (Proses- [Chemiese] Ingenieurswese) is dat die nagraadse studie relevant tot die praktyk is en deur vennote in die bedryf geborg word. Net die studieleier sal die ervaring en kontakte daarvoor hê en 'n magisterprojek kos gewoonlik ongeveer R500 000, wat nie deur die student befonds kan word nie. Hy dink dat die vereistes vir redigering dikwels tussen dissiplines ooreenstem.

S9 meen dat die verantwoordelikhede deels tussen verskillende kontekste sal verskil omdat die formaat van die tesis en die behoeftes van die studente verskil, byvoorbeeld studente wat empiriese en/of eksperimentele navorsing doen sal ander behoeftes hê as studente wat tekstuele werk doen. Sy meen dat redigering wel in al die gevalle waardevol sal wees en noem dat die meeste aspekte generies tussen die velde en studies sal wees.

S15 dink nie dat dit sal verskil nie, behalwe moontlik in die geval van kwalitatiewe navorsing waar rapportering van ander mense se woorde van sentrale belang is en waar 'n toesighouer, meer bekend met die konvensies van die studieveld, moontlik meer spesifieke insette as die redigeerder kan lewer.

Slegs 13% van die studieleiers dink nie dat die rolspelers se verantwoordelikhede binne verskillende kontekste sal verskil nie (sien figuur 4.2). S4 is van mening dat binne alle studieveld, die studieleier die helderheid en koherensie moet nagaan, redigeerders na tegniese kwessies moet kyk en die student bondig en versigtig moet skryf. S8 het “nee” geantwoord en verduidelik dat die rolle baie spesifiek en onafhanklik van mekaar is.

4.1.1.4 Dink u dit is belangrik om die houdings, behoeftes en verwagtinge van studente in ag te neem voor redigering plaasvind?

Figuur 4.3: Opinies oor die houdings, behoeftes en verwagtinge van studente²³

Die meerderheid van die studieleiers, 74% soos aangedui, dink dat dit belangrik is om die houdings, behoeftes en verwagtinge van studente in ag te neem voor redigering plaasvind. S1 verduidelik dat studente se behoeftes bepaal sal word deur die vaardighede waaroor hulle reeds beskik. Sy verduidelik dat party studente meer sensitief as ander is en wanneer jy die student al beter ken, dit makliker is om hulle te motiveer waar 'n eksterne redigeerder nie noodwendig daarvan sal kennis dra nie. S4 stem saam, maar hy maak dit duidelik dat skryfvaardighede 'n belangrike voorvereiste vir die aanvaarding en toegang tot die studieprogramme in die Fakulteit Opvoedkunde is.

S5 beskou dit as belangrik, andersins sal die eindproduk ná die redigeerproses vir die student oorweldigend of teleurstellend wees. As al die rolspelers weet wat hulle verwagtinge is en dit aan mekaar kommunikeer, is daar minder kanse tot misverstande. S6 stem saam dat dit belangrik is, veral om die taalvermoë van die student versigtig te oorweeg en hy meen dat “expectations need to be mutually agreed”.

²³ Daar is studieleiers wat ander opinies gelewer het wat meer op die student se verantwoordelikhede gemik is en nie soseer die student se behoeftes nie.

S7 meen dat dit nodig is om die student se houdings, behoeftes en verwagtinge in ag te neem, veral omdat baie van haar departement (Praktiese Teologie en Missiologie) se studente nie Engels as moedertaal het nie, alhoewel daar van hulle verwag word om hulle tesisse in Engels te skryf. Gevolglik steun hulle swaar op die redigeerder om die kwaliteit van die werk te verbeter. S8 en S9 dink ook dat dit nodig is om die houdings, behoeftes en verwagtinge van studente in ag te neem voor redigering plaasvind.

S12 meen dat dit “seker belangrik” is, maar dat hy dit nooit pertinent vooraf bespreek nie en die redigering maar deur die loop van die studie plaasvind. S14 (Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe) verduidelik dat veral PhD-studente baie onafhanklik en goed skryf en dat hulle verwagtinge van dié van magisterstudente sal verskil. Sy ervaring is dat PhD-studente wel steeds die studieleier se raad of voorstelle waardeur. Hy voel dat die behoeftes van PhD-studente vooraf bespreek moet word, waarteenoor leiding vir studente op magistervlak noodsaaklik is omdat die meerderheid nie enige navorsingservaring of opleiding het nie en hulp met redigering amper ’n gegewe is. Hy noem ook dat hy as studieleier natuurlik in ag neem dat dit die student se eie werk moet bly en dat die student se opinie belangrik is, maar dat hy as studieleier uiteindelik ’n produk wil hê wat wetenskaplik korrek is met ’n goeie kans op sukses.

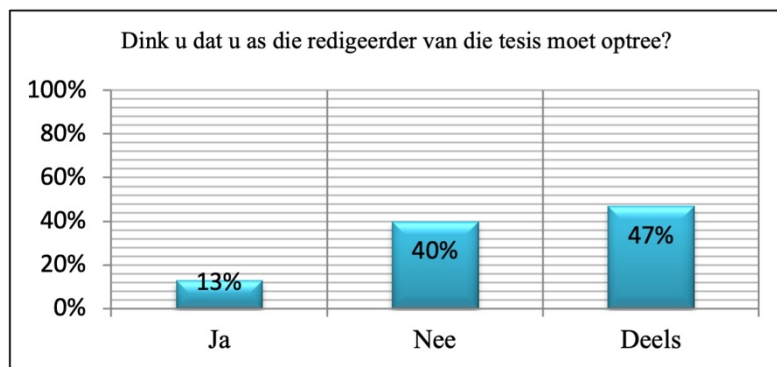
Volgens S13 is dit belangrik omdat die werk wat ingehandig word, die intellektuele eiendom van die student moet wees en die student sy/haar eie projek moet lewer. Dit is ook belangrik dat die studieleier en redigeerder as gidse optree en met duidelikheid en sorg aan die student kommunikeer wat hulle dink die student in ag moet neem om die beste werk te kan lewer. Uiteindelik dra die student die verantwoordelikheid vir die “academic integrity and academic quality” van die werk. S15 meen dit is belangrik sodat misverstande nie maklik tussen die student en redigeerder kan ontstaan nie.

26% van die studieleiers het egter ander opinies gelewer wat meer op die student se verantwoordelikhede gemik is en nie soseer die student se behoeftes nie (sien figuur 4.3). S2 is van mening dat die studente moet weet dat die finale tesis hulle verantwoordelikheid is en dat die redigeerder bloot leiding aan die student gee om die studie beter voor te lê. Die studente moet weet dat dit hulle oorspronklike idees moet wees asook die analise, interpretasie en kontekstualisering van die teks. S3 meen dat die studieleier aan die student moet kommunikeer dat redigering ’n belangrike aspek van die navorsingsproses is en die student dit moet verstaan. Hy dink dat “studieleiding en redigering nie heeltemal geskei kan word nie”.

Volgens S10 moet die student weet waarvoor hy/sy verantwoordelikheid aanvaar alvorens die redigeerproses begin, en sodat die student weet waarvoor hy/sy betaal. S11 (Ingenieurswese) verduidelik dat hy 'n onderhoud met 'n student voer voordat hy hom/haar vir 'n navorsingstaak aanvaar.

Hy bespreek dan met die student hoe om verslagdoening te benader, hoe LaTeX²⁴ werk en lei die student op om dit te gebruik. Daarby leer hy hulle ook sy stilistiese beginsels en konvensies en fokus hy meer daarop om hulle houding oor skryf te belyn met sy gebruike. Hy het nog nooit daaraan gedink dat studente houdings, behoeftes en verwagtinge voor redigering het nie en sê: “Ek sal hulle in die toekoms daarvoor vra”.

4.1.1.5 *Dink u dat u as die redigeerder van die tesis moet optree?*

Figuur 4.4: Redigeerder van die tesis

Soos gesien kan word in figuur 4.4, dink 13% van die studieleiers dat hulle as die redigeerders van die student se tesis moet optree. S8 noem dat sy net nie daarvoor verantwoordelik is om die tesis te struktureer of oor te skryf nie. Volgens S14 het hy altyd gedink dat redigering deel van die studieleier se verantwoordelikheid is en voeg by “my mentors taught me that way”.

²⁴ LaTeX is gratis sagteware en word as 'n hoë-kwaliteitstelsel beskryf, wat funksies bevat vir die voorbereiding en vervaardiging van tegniese en wetenskaplike dokumente (The LaTeX Project, 2020).

Uit die studieleiers dink 47% van die studieleiers nie dat hulle as die redigeerders moet optree nie. S4 verduidelik dat dit net sy verantwoordelikheid is om die argumente, helderheid en konsekwentheid van die tesis na te gaan. Volgens S5 sal sy in 'n ideale wêreld op inhoud en die konseptuele struktuur kommentaar lewer en die student dan die voorstelle toepas en wanneer sy tevrede is, kan die tesis dan, indien nodig, professioneel geredigeer word. Sy noem dat sy daarvan bewus is dat nie alle studente die finansies het om 'n professionele redigeerder te gebruik nie en sy dit ongelukkig moeilik vind om kommentaar te lewer sonder redigering en dit dan net self doen.

Dit is dus deel van S5 se proses om aan die student se formulering te werk tot so 'n mate dat finale redigering oor die algemeen nie nodig is nie omdat die tesis uiteindelik ook 'n refleksie van haar as studieleier is. Sy meen wel dit is baie tydrowend en “detracts from the amount of time I am able to spend grappling with the content and structure as a whole”. Sy dink nogtans dat dit nie die studieleier se werk is om omvattend te redigeer nie.

S7 noem dat sy regstellings met die lees van die werk sal maak om die teks “meer sinvol en verstaanbaar te maak”, maar dat sy dit egter duidelik maak aan die student dat die werk deur 'n professionele persoon redigeer moet word. S9 deel hierdie siening. S12 het 'n soortgelyke siening en noem dat hy wel foute sal uitwys en voorbeelde sal gee.

Volgens S13 is die studieleier 'n kenner van die onderwerp en nie noodwendig van die taal, formaat of kommunikasie nie. Hy meen dat studieleiers wel deur jare se eksamineer-ervaring en studieleiding, leer wat aanvaarbaar is, wat die aanbieding van die werk kan help of belemmer en wat die student sal help tot die beste kans op sukses. Hy verduidelik dat hy dikwels voorstelle maak oor hoe studente hulle werk kan verbeter, maar dat hy nie verantwoordelik is vir die skryf, redigering, formatering en bronverwysing van die student se werk nie.

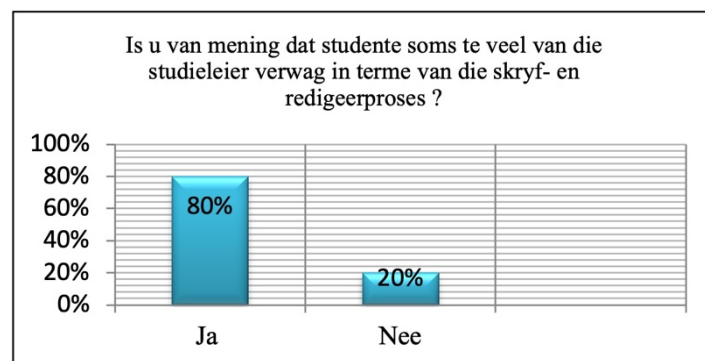
S15 dink ook nie dat dit sy rol is nie en stem saam dat die studieleier belangrike insette kan gee en voorstelle kan maak. Sy is van mening dat die hoofrol van die studieleier is om “die oorsig en insig te bied oor die inhoud binne die gegewe studieveld”.

Soos aangedui in figuur 4.4, voel 40% van die studieleiers dat hulle deels verantwoordelikheid vir die redigering van die tesis dra. S1 meen dat daar 'n vlak van kwaliteitsbeheer moet wees omdat haar naam ook op die tesis staan. Volgens S2 is hy die redigeerder en sal hy foute uitlig en aanbevelings maak, maar hy beskou dit nie as sy rol om die student te leer skryf en om die teks te herskryf nie. Hy noem dat hulle nie die nodige befondsing het vir die redigering van elke student se tesis nie en daarom neem die studieleier daardie rol in, wat volgens hom “frustrating and very time consuming” is.

S3 meen dat studieleiding en redigering nie heeltemal geskei kan word nie omdat hy van vroeg af besig is met redigering deur die student te wys op basiese of ooglopende foute. Hy beskou wel formele redigering as 'n afsonderlike proses. Volgens S6 moet hy die tesis redigeer, maar nie soseer uitgebreide taalredigering toepas nie.

S10 dink dat daar van die studieleier verwag kan word om basiese taalfoute uit te wys, maar noem dat haar aandag as studieleier egter meer op inhoud en (oorhoofse) struktuur gefokus is, as op spesifieke taalfoute. S11 het “ja” en “nee” hierop geantwoord. Hy beskou dit as sy plig om 'n wetenskaplike redigeerder te wees, maar nie taalkundige aspekte hoeft na te gaan nie, veral omdat hy Afrikaanssprekend is, maar nes baie studente in Engels moet lees, praat en skryf.

4.1.1.6 Is u van mening dat studente soms te veel van die studieleier verwag in terme van die skryf-en redigeerproses?

Figuur 4.5: Studente se verwagtinge van die studieleier

Soos hierbo aangedui, voel 80% van die studieleiers dat studente soms te veel van die studieleier verwag. Volgens S1 is dit 'n moontlikheid dat studente soms te veel van die studieleier verwag, tensy daar vooraf aan studente oorgedra word wat die studieleier bereid is om te doen, sodat studente nie verwag dat die studieleier tot op sinsvlak elke woord nagaan nie. S2 meen dat studente definitief soms te veel van die studieleier verwag en verduidelik dat studente soms werk ingee wat nie op standaard is nie en dan verwag dat die studieleier alles sal regmaak.

Hy noem ook dat wanneer studente soms ná inlewering vir eksaminering nie slaag nie, die studieleier daarvoor blameer word en hy beklemtoon dat dit die student se eie verantwoordelikheid is om werk in te gee wat aan al die standaarde voldoen.

S4 verduidelik dat dit veral die geval is met studente wat slordige werk inhandig en dan te veel van die studieleier verwag. Volgens S7 is dit oor die algemeen die geval en word daar baie keer meer van die studieleier op die gebied van ondersteuning en aanmoediging verwag as waarvoor die studieleiers regtig kapasiteit het. Sy verduidelik dat studente soms daarvan wegstrem "om te stoei met hulle eie idees, genoegsaam te soek na gepaste literatuur en dit dan sorgvuldig te lees". Sy noem wel dat die proses meestal verbeter met tyd soos die student aan die proses en alles wat dit behels gewoond raak.

S10 noem dat studente dalk soms te veel van die studieleier verwag, veral as 'n student van 'n studieleier verwag om elke taalfout reg te maak of formatering te doen. S11 het dit ook al ervaar en noem dat studente dikwels dink dat hy hulle "on-site" redigeerder is of verwag dat hy hulle programkode ontfout of 'n wiskundige bewerking moet doen.

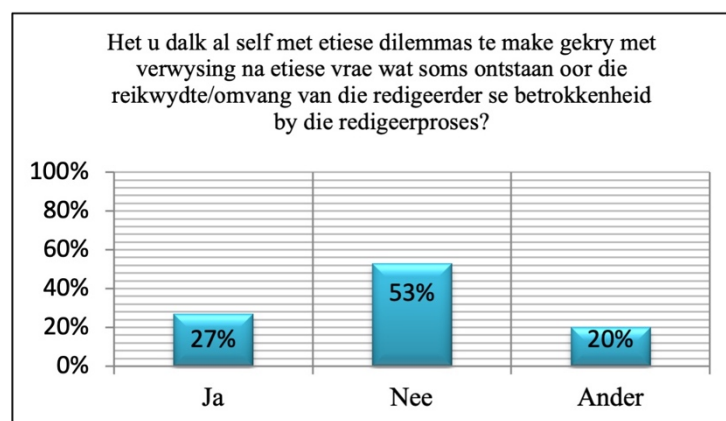
Volgens S13 verwag baie van sy studente dat hy hulle van leeswerk verskaf, idees gee om hulle probleme op te los, die werk redigeer en 'n medenavorser word, maar dat hy met die jare geleer het om dit nie te doen nie. Volgens hom verlaag die integriteit van die akademiese projek wanneer die student slaag as gevolg van die studieleier se werk aan die navorsing. Hy verduidelik dat alhoewel hulle dit dalk verwag, hy duidelik aan hulle kommunikeer wat hy bereid en in staat is om te doen, en wat die studente se verantwoordelikheid is.

S14 dink dit is in party gevalle so en volgens hom wil die magisterstudente gewoonlik net die navorsing gedoen kry om hulle graad te ontvang en sodra hulle slaag, hulle nie daarin belangstel om die werk te publiseer nie. Hy dink dat studente op hierdie vlak eerder 'n wetenskaplike manuskrip vir publikasie, eerder as 'n tesis moet skryf omdat hulle gewoonlik nie belangstel om te publiseer nie en die verantwoordelikheid vir publikasie gewoonlik op die studieleier val, wat volgens hom tyd en energie is wat gemors word.

Soos gesien kan word in figuur 4.5, dink 20% van die studieleiers dat studente nie te veel van die studieleier verwag nie. S5 dink wel dat studente dikwels nie bewus is van die behoefte aan redigering nie omdat hulle nog nie besef hoeveel werk daarin gaan om seker te maak dat 'n tesis 'n "polished and well-written piece of text" is nie.

S6 noem dat hy oor die algemeen nie ervaar dat studente te veel van hom verwag nie en S12 deel sy siening, maar hy verduidelik dat studente soms nie weet wat van hulle verwag word nie en dat hulle dink dat dit wat hulle doen goed genoeg is.

4.1.1.7 *Het u dalk al self met etiese dilemmas te make gekry met verwysing na etiese vrae wat soms ontstaan oor die reikwydte/omvang van die redigeerder se betrokkenheid by die redigeerproses?*

Figuur 4.6: Etiese dilemmas

Soos aangedui in figuur 4.6, het 27% van die studieleiers al met etiese dilemmas te make gekry nie. Volgens S4 het hy al met etiese dilemmas te doen gekry, maar voel dat die redigeerders meestal baie hulpvaardig in die finalisering van die tesis is en help om die tesis vir eksaminering gereed te kry. S8 noem dat dit al die geval was en dat 'n paar van haar kollegas dit ook al gerapporteer het en S9 het ook ervaring met etiese kwessies.

S13 verduidelik dat hy al studente gehad het wie se werk deur onervare redigeerders (moontlik nie gekwalifiseerd nie of agterlosig) geredigeer is en hy dan gewoonlik uitvind wie die redigeerder is en toekomstige studente afraai om van daardie redigeerder se dienste gebruik te maak. Daarteenoor was daar al gevalle waar 'n meer ervare redigeerder (moontlik 'n senior akademikus of iemand wat betaal word) aan die inhoud van die tesis verander het. Hy meen dat dit gewoonlik maklik is om raak te sien deur die kwaliteit van die argument wat verander, nuwe idees en bronne wat skielik voorgestel word en die kwaliteit en styl wat nie konsekwent toegepas is nie.

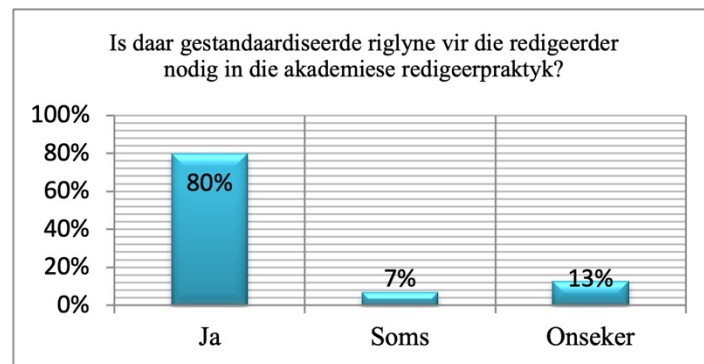
Die meerderheid, naamlik 53% van die studieleiers, het nog nie met etiese dilemmas te make gekry nie (sien figuur 4.6). S1 noem dat etiese probleme nie werklik in haar departement (Siviele Ingenieurswese) na vore kom nie omdat die fokus meer op tegniese wetenskap is. S3 het ook nog nie met etiese dilemmas te make gekry nie, maar kan hom/haar indink dat dit moontlik is.

Volgens S5 was etiese dilemmas nog nooit 'n probleem nie, maar sy wonder of sy nie te veel van haar eie stem in die student se werk laat hoor nie. Dit is vir haar belangrik dat die student se akademiese stem altyd duidelik moet wees, maar gegewe die verwagtinge van eksaminators, is sy geneig om baie raad te gee wanneer dit by akademiese formulering kom. S6 het dit ook nog nie in sy ervaring van studieleiding ondervind nie en S10 noem dat dit nog nie met haar gebeur het nie. S11 skryf die gebrek aan etiese dilemmas daaraan toe dat die redigeerders wat hy gebruik net na die taalgebruik en styl omsien. S12 het “nee” geantwoord en S14 het bygelas, “not that I can remember”.

Volgens figuur 4.6 het 20% van die studieleiers ander opinies. S2 reken dit is moeilik om sulke gevalle te identifiseer omdat net die studieleiers die eerste weergawe sien en net die studieleier en student weet hoeveel daar deur die studieleier of redigeerder ingegryp is. S7 het nie ervaring met etiese dilemmas nie, maar sy het wel al ondervind dat studente bewyse het dat die tesis geredigeer is, maar daar soms nog steeds taalfoute voorkom.

S15 noem dat sy nog nie self daarmee te doen gekry nie, maar dat sy wel in haar kapasiteit as evalueerder van navorsingsvoorleggings aan 'n voorgraadse etiekkomitee, al te make gekry het met situasies waar sy sekere probleme met die navorsingsontwerp geïdentifiseer het. Die vraag ontstaan dan of dit binne haar “brief” is om enigsins daarop kommentaar te lewer, selfs al beïnvloed dit volgens haar die akademiese en wetenskaplike integriteit van die studie.

4.1.1.8 *Is daar gestandaardiseerde riglyne vir die redigeerder nodig in die akademiese redigeerpraktik?*

Figuur 4.7: Gestandaardiseerde riglyne

Soos gesien kan word in figuur 4.7, dink die meerderheid (80%) van die studieleiers dat gestandaardiseerde riglyne vir die redigeerder nodig is. Studieleier 1 noem sy “het eintlik nog nie gedink aan so iets nie”, maar dat dit handig kan wees indien die studente weet wat van hulle verwag word en wat die tydlyn is omdat redigeerders ook daarop attent gemaak moet word. Volgens S2 kan gestandaardiseerde riglyne baie goed wees omdat studieleiers/redigeerders onder baie druk is om studente te laat slaag, en daar geen aanvaarde riglyne is wat hulle help om nie uiteindelik te veel verantwoordelikheid vir die finale produk te neem nie.

S4 is van mening dat redigeerders dit nodig het en “they should be asked to use a respective procedure”. Volgens S5 kan sodanige riglyne help om ’n raamwerk te skep wat dit vir die student en studieleier duidelik maak wat hulle van die redigeerder kan verwag, maar omdat die akademie divers is sal daar verskillende vereistes tussen verskillende kontekste wees. S6 meen daar moet binne elke fakulteit/departement standarde vir studieleiers wees, maar as die studieleier nie die redigeerder is nie moet die verwagtinge duideliker in dokumente uiteengesit word.

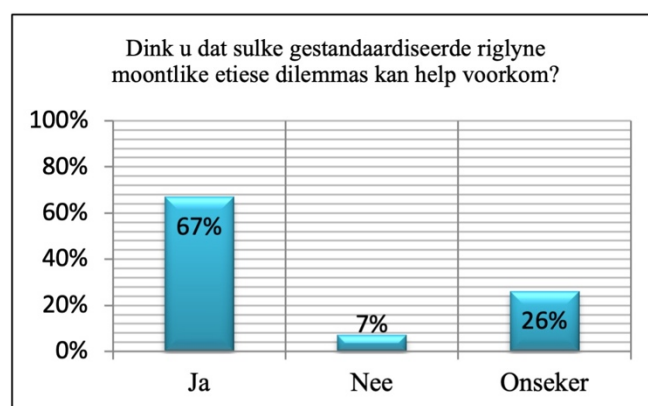
S7 dink dat gestandaardiseerde riglyne van groot hulp kan wees. Volgens S8 is riglyne nodig vir redigeerders en S10 en S15 sluit hierby aan deur aan te dui dat basiese riglyne sal help sodat daar minder ruimte is vir die ontstaan van misverstande. S11 dink riglyne sal nuttig wees, “maar nie voorskrifte nie” omdat die student vryheid van uitdrukking en styl moet hê en S12 meen dat gestandaardiseerde riglyne die student en studieleier sal help.

Volgens S13 sal dit help alhoewel hy versigtig is om dit te oorreguleer. Hy meen dat dit onbekostigbaar sal wees en dus die sukses van baie studente kan belemmer wat dit nie kan bekostig of nie 'n geskikte, opgeleide en gesertifiseerde redigeerder kan vind nie. Hy dink wel dat riglyne (eerder as gereguleerde standaarde) studente kan help om 'n gekwalifiseerde persoon te vind wat hulle op die gepaste wyses met die “finishing touches” kan help.

13% van die studieleiers is onseker oor gestandaardiseerde riglyne vir die redigeerder (sien figuur 4.7). Wat gestandaardiseerde riglyne vir die redigeerder betref, noem S3 hy “kan nie dink hoe dit gaan werk nie”, maar hy kan wel sien dat 'n redigeerder begrip van die akademiese vakgebied moet hê, met ander woorde wat in die algemeen van die redigeerder verwag word en hoe vertrouwd die redigeerder met aanbiedingstyle in die vakgebied is. S14 is van mening dat as 'n redigeerder in die mediese veld gebruik word, hulle die mediese terminologie en idees baie goed moet verstaan. Die konteks van die manuskrip moenie verander word nie en indien die redigeerder iets wil verander, moet dit met die student (en moontlik die studieleier) bespreek word, voordat enige betekenis moontlik verander word.

Slegs 7%, dus een studieleier, dink dat gestandaardiseerde riglyne vir die redigeerder soms nodig is (sien figuur 4.7). Volgens S9 is dit nie nodig wanneer die redigeerder ervare is en die student baie na aan die studieleier werk nie.

4.1.1.9 Dink u dat sulke gestandaardiseerde riglyne moontlike etiese dilemmas kan help voorkom?

Figuur 4.8: Voorkoming van etiese dilemmas deur gestandaardiseerde riglyne

Die meerderheid van die studieleiers, 67% soos hierbo aangedui, dink dat gestandaardiseerde riglyne kan help om moontlike etiese dilemmas te voorkom. Volgens S2 kan dit help om etiese dilemmas te vermy en S4 dink dat dit 'n bydrae kan lewer om krisisse te minimaliseer.

S5 is van mening dat etiese dilemmas só voorkom kan word omdat die rolspelers se verwagtinge bestuur kan word. S6 stem saam, maar hy beklemtoon dat dit buigbare riglyne moet wees sodat probleme in verskillende dissiplines voorkom kan word.

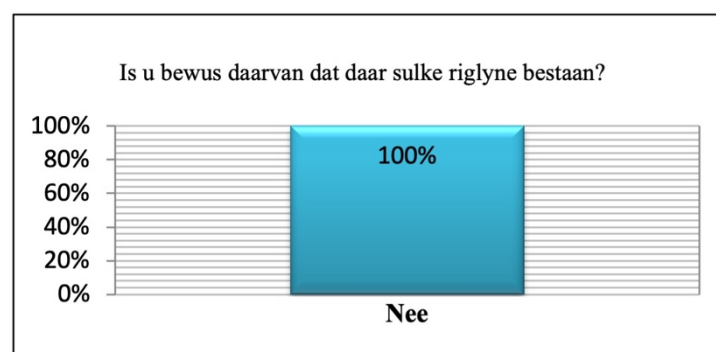
Volgens S7 kan dit help om etiese dilemmas te voorkom en sy verwys ook na die prototipe-ooreenkomsvorm en noem dat dit wat in die vorm voorgestel word, die proses baie kan help. S8 is ten gunste van gestandaardiseerde riglyne en S15 meen ook “dit sou help”. S9 stem saam dat gestandaardiseerde riglyne kan help, maar is van mening dat hierdie riglyne nodiger vir beginner-redigeerders is. S11 dink dat dit kan help om “moontlike slaggate te vermy”.

Net een van die studieleiers, oftewel 7% van die studieleiers, verskil met die stelling. S12 is van mening dat gestandaardiseerde riglyne juis etiese dilemmas kan skep. Soos aangedui in figuur 4.8, is 26% van die studieleiers onseker oor die nut van gestandaardiseerde riglyne. S1 noem dat sy nog nooit met etiese dilemmas te make gekry het nie en dat sy nie sal weet “hoe om dit te hanteer of wat dit eers behels nie”. Die vraag is vir S3 moeilik om te beantwoord. Hy dink dat die studieleier die eerste linie van moontlike onetiese gedrag is en moet toesien dat die werk werklik dié van die student is.

S10 is nie seker wat met moontlike “etiese dilemmas” bedoel word nie en verduidelik dat sy dit verstaan as die redigeerder wat buite sy/haar mandaat optree deur inhoud te wysig. Sy dink dat riglyne kan help, maar dat dit vir elke vakdissipline aangepas sal moet word.

S13 weet nie wat die vereistes daarvoor is nie en noem dat dit nie standaard in sy veld van akademiese navorsing is nie, maar hy weet dat party redigeerders deur sertifisering kan aandui dat hulle as taalkundige/wetenskaplike redigeerders opgelei is.

4.1.1.10 Is u bewus daarvan dat daar sulke riglyne bestaan?

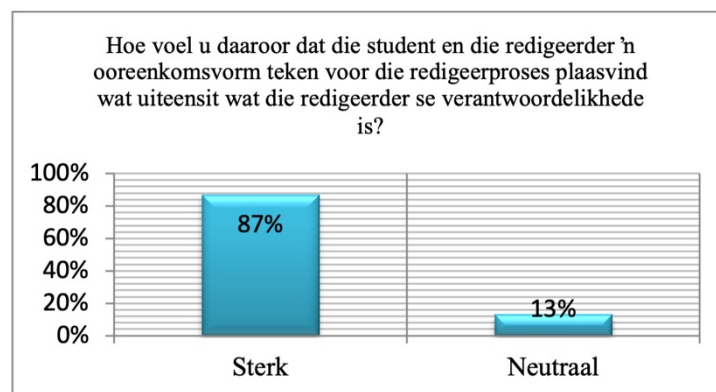

Figuur 4.9: Bewustheid van riglyne

Geen van die studieleiers, dus 100%, was daarvan bewus dat daar voorlopige riglyne bestaan nie. S2 reken dat dit wyd versprei en aangeneem sal moet word deur 'n instelling, andersins sal net sekere mense by die standarde hou. S4 en S6 is net bewus van riglyne en minimum vereistes vir nagraadse studies en studieleiers, maar nie vir akademiese redigering nie. S5 noem dat daar seker sulke riglyne bestaan, maar dat sy nie daarvan bewus is nie omdat sy nie gewoonlik redigeerders vir haar eie werk of studente se tesisse gebruik nie en S15 sluit hierby aan waar sy noem dat sy nog nie in haar rol as studieleier, self met 'n akademiese redigeerder gewerk het nie, so dit kan wees dat sy dit net nog nie teëgekom het nie.

S7 is nie van sulke riglyne bewus nie en meen dat dit moontlik is omdat sy nie veel betrokke by die student se keuse van redigeerder is nie. S10 ken die basiese uiteensettings deur die Taalsentrum, wat aandui waarvoor iemand betaal wanneer hy/sy die dienste gebruik, maar sy is nie van enige verdere riglyne bewus nie. S12 meen dat dit moontlik is dat sulke riglyne bestaan en S13 dink dat daar sulke riglyne moet bestaan, maar beide is nie daarvan bewus nie.

4.1.1.11 *Hoe voel u daaroor dat die student en die redigeerder 'n ooreenkomstvorm teken voor die redigeerproses plaasvind wat uiteensit wat die redigeerder se verantwoordelikhede is?*

Figuur 4.10: Ooreenkomstvorm

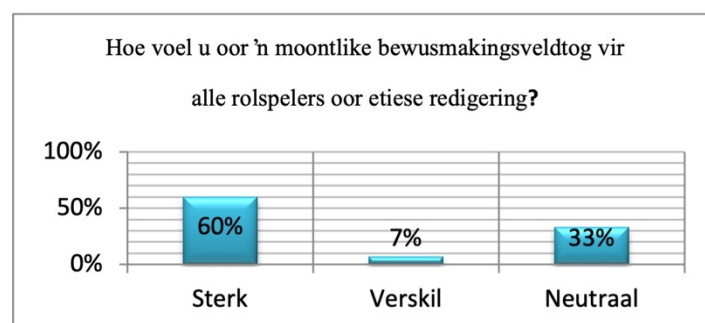
Soos aangedui in figuur 4.10, dink 87% van die studieleiers dat 'n ooreenkomstvorm tussen die redigeerder en die student waardevol sal wees. S1 meen dat dit belangrik is, veral wanneer daar betaling betrokke is en S2 noem dat almal in die fakulteit dit moet toepas en daar dus 'n standaardvorm moet wees wat in die spesifieke veld van toepassing is. S4 is van mening dat dit nodig is omdat beide die student en die redigeerder verantwoordelik gehou word vir die redigeerproses.

S7 dink dat dit tot groot voordeel van veral die student kan wees aangesien die meeste redigeerders fooie hef en die student vir die diens moet betaal. Volgens S8 is 'n ooreenkomsvorm belangrik en S9 meen dat 'n ooreenkomsvorm dalk 'n goeie idee kan wees. S5 dink dat dit 'n uitstekende idee is, maar sy beveel aan dat die studieleier ook ingesluit word, sodat al die rolspelers op dieselfde bladsy kan wees en daar minder kanse vir misverstande, onrealistiese verwagtinge en etiese kwessies is. S10 meen dit is 'n goeie idee om “enige moontlike misverstande betyds uit die weg te ruim”.

S11 meen dat 'n ooreenkoms beide partye sal beskerm, maar noem dat hy en sy studente dit nog nie nodig gehad het nie. S12 beskou die ooreenkomsvorm as 'n “goeie plan” en volgens S13 kan dit gepas en nuttig wees en dink hy dat die student en die redigeerder só moontlike probleme en konflik uit die weg kan ruim. S14 is van mening dat dit 'n goeie idee kan wees sodat partye bewus kan wees van byvoorbeeld die verwagtinge en kostes. Volgens S15 is dit goeie praktyk, net soos wat daar verwag word dat studieleiers en studente soortgelyke ooreenkomste aan die begin van die navorsingsproses aangaan.

Dertien persent van die studieleiers het 'n neutrale opinie oor die inisiëring van 'n ooreenkomsvorm. Volgens S3 is dit nie nodig vir 'n ooreenkoms nie, maar dat daar wel kommunikeer kan word oor wat presies die redigeerder kan bydra om die gehalte van die produk te verhoog sonder om die student se werk te doen. Hy meen ook “studieleiers sit voortdurend met presies hierdie probleem”. S6 dink dat dit oor die algemeen nie nodig sal wees in sy studieveld nie, maar hy noem wel dat daar gevalle kan wees waar dit sou help, spesifiek wanneer die studieleier die tesis moet hersien en redigeer.

4.1.1.12 Hoe voel u oor 'n moontlike bewusmakingsveldtog vir alle rolspelers oor etiese redigering?

Figuur 4.11: Bewusmakingsveldtog

Volgens figuur 4.11 is 60% van die studieleiers ten gunste van 'n bewusmakingsveldtog. S1 verduidelik dat sy verstaan dat studieleiers na die inhoud moet kyk en die redigeerder aandag aan taalkundige aspekte gee, maar dat dit waardevol sal wees as die take verder uiteengesit kan word. Volgens S2 is bewusmakingsveldtogte noodsaaklik wanneer riglyne of beleide geïmplementeer moet word.

S3 dink “dit kan net goed wees” en dat dit vir hom as studieleier baie help as hy presies aan die student kan verduidelik wat van die redigeerproses verwag kan word. S5 hou van die idee van 'n bewusmakingsveldtog omdat sy nie bekend genoeg is daarmee om geskikte, professionele redigeerders vir die studente te kry nie en sy noem dat sy nie altyd weet wie om te vertrou nie. Selfs al is sy nie 'n professionele redigeerder nie, het sy as 'n taalkundige al voorheen slegte ervarings met professionele redigering ondervind waar sy die tesis weer moes redigeer omdat die werk nie op standaard was nie.

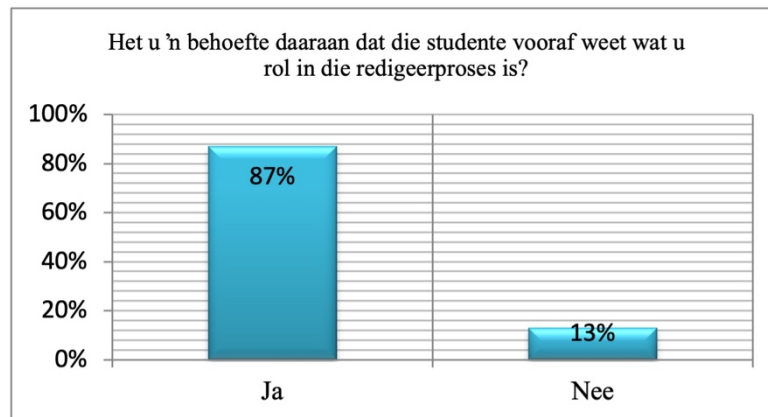
S8 is van mening dat 'n bewusmakingsveldtog 'n goeie idee is en volgens S11 kan dit nie skade doen nie. S12 stel voor dat dit saam met die opleiding wat studente oor plagiaat kry gedoen kan word en S13 dink dat dit van groot hulp vir studente, studieleiers en redigeerders kan wees. Volgens S15 sal dit 'n goeie idee wees om “studieleiers van die kwessies bewus te maak, en ook hoe dit aangespreek sou kon word”.

Volgens figuur 4.11 het 33% van die studieleiers neutrale opinies oor 'n moontlike bewusmakingsveldtog. S4 meen etiese redigering is 'n konsep wat deur studieleiers beklemtoon moet word en S7 het nie die vraag beantwoord nie. S9 is van mening dat dit sal afhang van wat met “veldtog” bedoel word en dat daar buigbaarheid moet wees gebaseer op die konteks en behoeftes. Sy beklemtoon dat sy nie beïndruk sal wees as daar reëls en regulasies en “yet another bureaucratic layer” gestel word wat deur die studieleier onderhandel en bestuur moet word nie. Volgens S10 kan dit waarde hê indien die term “etiese redigering” behoorlik uiteengesit word en S14 meen ook dat 'n verduideliking van wat “etiese redigering” impliseer, belangrik is.

Net S6, dit wil sê 7% van die studieleiers, dink nie dat 'n bewusmakingsveldtog nodig is nie en dui aan dat dit nie in sy studieveld nodig is nie.

4.1.2 Tema 2: Behoeftes

4.1.2.1 *Het u 'n behoefte daaraan dat die studente vooraf weet wat u rol in die redigeerproses is?*

Figuur 4.12: Studieleiers se behoeftes van studente

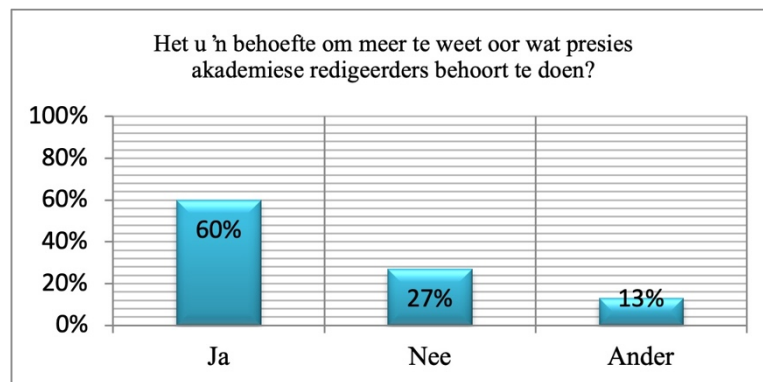
Die meerderheid, naamlik 87% van die studieleiers, het 'n behoefte daaraan dat die studente vooraf moet weet wat hulle rol in die redigeerproses is. Studieleier 1 maak dit duidelik dat sy haar rol vooraf met die student bespreek en S5 veronderstel dat dit dinge makliker kan maak, alhoewel sy baie van die redigering doen.

Sy verduidelik dat as die student nie daardie verwagting het nie, sy haarself moontlik daarvan kan weerhou om so baie redigering toe te pas. Volgens S10 kan dit help, veral vir studente wat nie baie onafhanklik kan werk nie en S11 noem dat hy duidelik aan die begin van hulle studies uitlig wat sy rol is.

S13 meen dit is belangrik en hy verduidelik aan die studente wat hy bereid is om te doen en wat nie. Volgens S14 moet studente verstaan wat van hulle verwag word en dat studieleiers daar is om te help en hy veronderstel dat redigering nie deel van studieleiding is nie, maar dat hy dikwels daarmee help. S15 dink dat dit 'n goeie idee is en dat dit kan "deel vorm van die ooreenkoms wat ek as studieleier vooraf aangaan met 'n nagraadse student".

Dertien persent van die studieleiers toon nie 'n behoefte daaraan dat studente vooraf weet wat hulle rolle in die redigeerproses is nie (sien figuur 4.12). Volgens S6 weet studente gewoonlik wat die rol en beperkings van die studieleier is. S12 het nie 'n behoefte daaraan nie en verduidelik dat die navorsingsproses, wat redigering insluit, hom afspeel soos die studie vorder.

4.1.2.2 Het u 'n behoefte om meer te weet oor wat presies akademiese redigeerders behoort te doen?

Figuur 4.13: Studieleiers se behoeftes van akademiese redigeerders

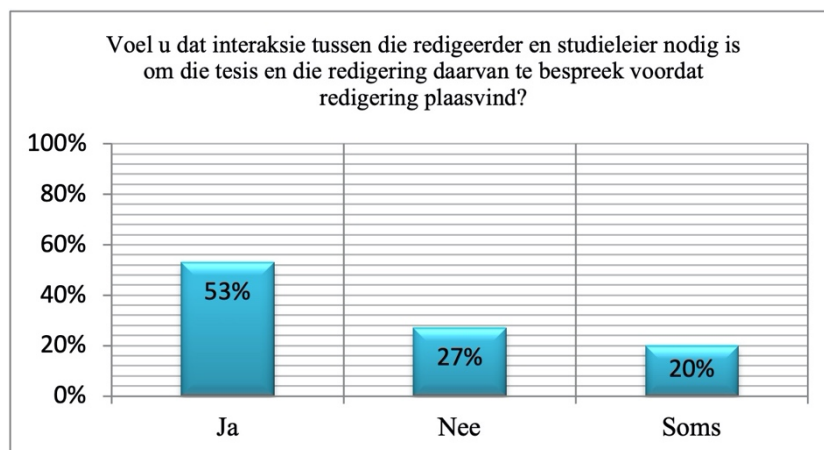
Soos gesien kan word in figuur 4.13, wil 60% van die studieleiers meer weet oor wat redigeerders veronderstel is om te doen. S1 motiveer dat sy graag sal wil weet omdat redigeerders soms raad gee oor hoe om goed te skryf, maar dit dan die konteks van die dokument verander. Volgens haar is die redigeerder nie soseer met vakkundige terme bekend nie en daarom moet die studieleier dit monitor en sal dit dus waardevol wees om meer ingelig te wees oor die redigeerder se take.

Volgens S5 wil sy meer oor die akademiese redigeerproses weet en verwys dan na die dokument wat saam met die vraelys gestuur is wat elke kategorie van redigering en die take daaronder uiteensit. Sy sê: “I found the document very illuminating and it outlined my intuitive experience/knowledge of the editing process”. S10 meen dat dit kan help om meer te weet, veral oor die spesifieke redigeerders waarmee haar studente werk en S15 toon 'n behoefte om meer te weet wanneer sy antwoord dat sy “graag meer daaroor wil uitvind”.

Slegs 27% van die studieleiers toon nie 'n behoefte daaraan om meer te weet oor wat die redigeerder se rol is nie (sien figuur 4.13). Volgens S13, verduidelik hy sy verwagtinge van kwaliteit, oorspronklike akademiese navorsing aan die studente en aangesien die werk hulle verantwoordelikheid is, sal hy die problematiese dele uitwys en aandui waar verbeter kan word. Hy sal hulle ook inlig van bronne in die akademiese veld wat riglyne en voorbeelde van die verwagtinge aandui. Hy meen “it is dangerous to expect the supervisor to get involved in the editing process”. Die student moet toesien dat die teks hersien word ten einde aan die standaard wat vereis word, te voldoen sonder om sy/haar akademiese integriteit in gevaar te stel. S14 noem dat hy al 'n aantal boeke en artikels geredigeer het, maar dat hy amper gaan aftree en dus op hierdie stadium nie meer daarvoor hoef te weet nie.

Volgens figuur 4.13 het 13% van die studieleiers ander opinies gelewer. S2 is van mening dat die definisie van die redigeerder se rol, van dissipline tot dissipline sal verskil. S6 verwag dat die redigeerder hoofsaaklik op die vlak van kopieredigering te werk sal gaan.

4.1.2.3 *Voel u dat interaksie tussen die redigeerder en studieleier nodig is om die tesis en die redigering daarvan te bespreek voordat redigering plaasvind?*

Figuur 4.14: Interaksie tussen die redigeerder en die studieleier

Soos hierbo aangedui, dink 53% van die studieleiers dat interaksie tussen die redigeerder en studieleier nodig is voor die redigeerproses plaasvind.

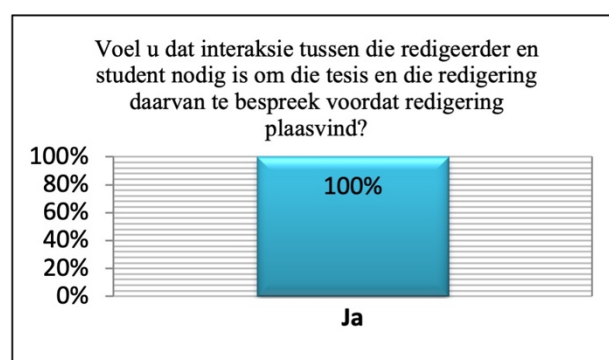
Volgens S2 sal dit nodig wees indien dit in sy studieveld die standaard raak om 'n redigeerder te gebruik. S3 dink dit is nodig om die tesis en die redigering daarvan te bespreek voordat redigering plaasvind en S7 is van mening dat dit moontlik kan help, maar dat dit meer werk vir die studieleier sal beteken.

S11 meen dat dit nodig is en dat hy vooraf moontlike probleme in die tesis met die redigeerders wat hy gebruik, bespreek. S12 dink dat dit dalk 'n goeie idee is, maar dat daar nie tyd daarvoor is nie. Volgens S14 is dit belangrik vir die redigeerder, indien een gebruik word, om die studie en die konteks te verstaan en sal dit dus voordelig wees om vooraf 'n bespreking met die studieleier te hê, tensy die fokus net op grammatikale redigering is.

Volgens figuur 4.14, dink 27% van die studieleiers nie dat 'n interaksie tussen die redigeerder en studieleier voor die redigeerproses begin, nodig is nie. Volgens S1 is 'n interaksie tussen die redigeerder en die student belangriker vir die uitvoering van die redigeerder se take, veral om die taalgebruik op 'n sekere standaard te kry en sy wil nie in daardie proses betrokke wees nie. Sy wil net seker maak of die tesis vakkundig sin maak en korrek in die konteks van die vakgebied is. S10 dink dit is onnodig omdat studente op 'n nagraadse vlak, veral van magistervlak af, self daarvoor verantwoordelikheid moet aanvaar en S13 noem “I feel that is inappropriate”.

Twintig persent van die studieleiers dink dat interaksie tussen die redigeerder en studieleier soms nodig sal wees (sien figuur 4.14). S4 meen dat dit net af en toe nodig sal wees en S9 verduidelik dat dit partykeer nodig is afhangende van die projek, student en die vlak van kundigheid van die redigeerder. S15 dink nie dat interaksie tussen die redigeerder en studieleier noodwendig nodig is nie, alhoewel dit moontlik in sommige situasies waardevol kan wees.

4.1.2.4 *Voel u dat interaksie tussen die redigeerder en student nodig is om die tesis en die redigering daarvan te bespreek voordat redigering plaasvind?*

Figuur 4.15: Interaksie tussen die redigeerder en die student

Al die studieleiers, dit wil sê 100%, dink dit is belangrik vir die redigeerder en student om die tesis en die redigering daarvan te bespreek voordat redigering plaasvind. S2 sê “[a]bsolutely” en volgens S5 is dit nodig omdat studente dikwels nie bewus is van wat redigering behels en vereis nie en dit kan help om hulle verwagtinge te bestuur. S6 meen dat dit waarskynlik nodig is om seker te maak dat verwagtinge vooraf kommunikeer word en S8 reken dit is ’n “great idea”. S11 is van mening dat dit die student baie sal help, want dan kan die student oefen om reg te skryf. Hy meen dat redigeerders vir daardie tyd vergoed moet word en dat hy elke jaar die Taalsentrum gebruik om vir sy studente ’n kort skryfkursus aan te bied.

S12 dink ’n interaksie tussen die redigeerder en student is “absoluut” nodig en S13 dink dat dit “crucial” is omdat die student vir die kwaliteit en oorspronklikheid van die werk verantwoordelik is. Dit moet die student se leiding, instruksies en besluite wees wat uiteensit wat die redigeerder moet of nie moet doen om hom/haar te help om die projek te finaliseer nie. S14 dink dat dit wys sal wees om verwagtinge te bespreek, andersins kan die redigeerproses moontlik ’n mors van tyd wees en S15 is van mening dat dit waardevol sal wees.

4.1.3 Tema 3: Verwagtinge

4.1.3.1 Wat is u verwagtinge in terme van die rol en verantwoordelikhede van die redigeerder in die redigeerproses?

Ingenieurswese

S1 verwag dat die redigeerder op taalaspekte fokus en S6 noem ook taalaspekte deur te verwys na “primarily copy editing” en lig die voorbeelde in die prototipe-ooreenkomsvorm onder kopieredigering uit wat volgens hom voldoende is. Volgens S11 moet die redigeerder taal-, spel- en tikfoute uitwys, teenstrydige argumente en onnodige herhaling vind en stilistiese versorging doen. Hy noem wel dat hulle al die voorafgenoemde aspekte reg probeer doen, maar dat die kundige die werk byna perfek moet maak. S12 is van mening dat die redigeerder moet uitwys wat reggemaak moet word en toesien dat dit gedoen is. Volgens hom is ’n groot deel van die tesis-ervaring om die student te leer om behoorlik te skryf.

Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe

Volgens S2 is dit die redigeerder se verantwoordelikheid om grammatikale, tipografiese en taalkundige kwessies op te los asook raad te gee oor die formaat. S8 verwag dat die redigeerder nie aan die inhoud sal verander nie en S14 dink dat die redigeerder hoofsaaklik na die grammatika, spelling en ooglopende foute moet omsien. Hy verwys na die take in die prototipe-ooreenkomsvorm en noem dat dit reg behoort te wees en dat die redigeerder versigtig moet wees om nie aan betekenis te verander indien hy/sy iets nie verstaan nie.

S15 beskou die rol van die redigeerder as “iemand wat vanuit die objektiewe oog van ’n professionele taalpraktisyn kan kyk na ’n stuk skryfwerk, en voorstelle kan maak oor hoe die student daardie inligting meer bondig en effektief kan kommunikeer”.

Sy gee die voorbeeld van ’n student wat geneig is om onnodige lang sinne te gebruik en dit moeilik vir die leser is om die hoofidee van die sin te identifiseer. Sy meen dat die redigeerder dan spesifieke voorstelle kan maak oor hoe om die teks te verbeter.

Lettere en Sosiale Wetenskappe

Volgens S3 is die redigeerder verantwoordelik vir taalkundige versorging en duidelike, logiese kommunikasie wat so min as moontlik dubbelsinnigheid of onduidelikheid by die leser sal los. Hy beskou dit as ’n bonus om irrelevante dele of teenstrydighede in ’n sin of paragraaf uit te wys of die student net op die moontlikheid daarvan te kan wys en om op hoogte te wees van die verwysingstyl wat gebruik word.

S5 noem dat sy onseker is en nog nooit werklik daarvoor gedink het nie. Sy veronderstel dat die verantwoordelikhede van die redigeerder baie met dié van die studieleier ooreenstem wanneer dit kom by taalkundige en stilistiese formulering sowel as die struktuur van die tesis. Die redigeerder moet klein veranderinge aanbring om die teks te verbeter, sonder om die teks te herskryf en moet ook ander beduidende probleme uitlig en voorstelle gee waaraan die student dan aandag moet gee. Volgens S10 wentel die verantwoordelikhede van die redigeerder hoofsaaklik om keurige taalversorging deur seker te maak dat daar konsekwentheid is wat die gebruik/spelling van terminologie en name betref en die redigeerder is ook daarvoor verantwoordelik om die verwysings na te gaan.

Opvoedkunde

S4 het reeds verduidelik dat die redigeerder op tegniese en konseptuele vlak moet redigeer, maar meen dat die redigeerder se fokus op tegniese kwessies moet wees. Die redigeerder moet ook help met die finalisering van die tesis om dit vir eksaminering gereed te kry. S9 verkies dat die redigeerder op 'n "Socratic manner" werk deur teenstrydighede, foute en dubbelsinnighede deur middel van kritiese bevraagtekening uit te wys. Verder is dit die student se verantwoordelikheid om daaraan aandag te gee.

Teologie

S7 se verwagtinge is dat daar geen spelfoute is nie, formulerings goed sal wees en dat inligting betekenisvol oorgedra word. S13 het geen formele verwagtinge van die redigeerder nie omdat dit volgens hom niks met hom te doen het nie en die student 'n kontrak met die redigeerder sluit, maar as 'n morele persoon verwag hy dat die redigeerder regverdig, eerlik en verantwoordelik sal optree.

4.1.3.2 Wat is u verwagtinge van die verantwoordelikhede van die student in terme van die skryf-en redigeerproses?

Ingenieurswese

S1 is van mening dat "die student moet eienaarskap vat van die tesis" en die tesis moet laat redigeer indien sy foute uitgelig het en 'n redigeerder aanbeveel. Volgens S6 moet die student volle intellektuele verantwoordelikheid vir die tesis neem. S11 verduidelik dat die student alle aspekte, soos bespreek in die eerste vraag onder verwagtinge, na die beste van sy/haar vermoë in ag moet probeer neem en van meet af korrek toepas. S12 verwag dat die student die foute tot bevrediging van die redigeerder regmaak en deur die oefening leer.

Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe

Volgens S2 moet die student met die konseptuele aspekte vorendag kom, die resultate op 'n korrekte en akkurate manier voorlê, dit onafhanklik interpreteer en die finale weergawe skryf. Die student moet die werk onafhanklik kontekstualiseer en die beste moontlike taalkundige standaard van die tesis weergee. S8 is van mening dat die student nie moet verwag dat die redigeerder of die studieleier die tesis gaan skryf nie.

S14 verduidelik dat beide die magisterstudente en PhD-studente die onderwerp/navorsingsvraag moet identifiseer, die navorsing uitvoer en opskryf en die studieleier (en soms ander navorsers) sal hulp verleen. Die werk is hoofsaaklik die student se verantwoordelikheid en die student moet die tesis skryf, van die eerste weergawe tot die finale weergawe. Volgens S15 is dit die student se verantwoordelikheid om die voorstelle wat die redigeerder oor die geskrewe werk maak, te bestudeer en verder op hulle skryfwerk toe te pas. Die student moet terselfdertyd die terugvoer van die redigeerder opweeg teenoor die terugvoer wat hulle van die studieleier ontvang het, omdat “die studieleier se terugvoer teen die agtergrond van ’n bepaalde dissipline/studieveld gegee is”.

Lettere en Sosiale Wetenskappe

Volgens S3 moet die student die dokument na die beste van sy/haar vermoë skep, wat beteken dat die dokument in geheel ’n eenheid vorm, sodat die lesers nie verlore voel nie en ingelig kan volg wat die navorser oordra. Die student moet so konkreet en spesifiek as moontlik wees en moet die verslag op so ’n wyse aanbied dat dit aan die betrokke vakgebied se vereistes voldoen.

S5 is van mening dat die studente hulle bes moet doen om ’n koherente tesis met logiese argumentasie te produseer en aandag te gee aan die probleme wat deur die redigeerder geïdentifiseer word. S10 verduidelik dat die student genoeg trots in sy/haar werk moet hê om “uit die staanspoor self te fokus op behoorlike taalversorging”. Die student se hooffokus moet egter op die inhoud van die tesis wees.

Opvoedkunde

Volgens S4 is die student veronderstel om goeie skryfvaardighede te hê sodat hy/sy bondig kan skryf, nie slordige werk ingee nie en saam met die redigeerder verantwoordelik gehou sal word vir die tesis. S9 is van mening dat die werk dié van die student moet bly en die student verantwoordelikheid vir die redigering moet neem, kyk dat dit behoorlik gedoen word en daarna aandag gee aan enige tekortkominge wat die redigeerder moontlik uitlig.

Teologie

S7 vermoed dat studente te veel verwagtinge van die proses het – veral as die redigeerder nie met die vakgebied bekend is nie en sekere dele nie sal verstaan en sinvol kan verander nie. Volgens S13 moet die student die vereistes van die dissipline waarbinne hy/sy werk ten opsigte van akademiese integriteit, metodologiese vereistes, uitleg, formaat, taal en styl, nakom.

Daarmee saam moet die student ook die spesifieke vereistes van die department/fakulteit/universiteit nakom deur werk in te handig wat geloofwaardig, duidelik en van die hoogste akademiese standaard is ten einde die graad te verdien. Hy verduidelik dat die studente die verantwoordelikheid het om die nodige ondersteuning, leiding en insigte te kry om die projek duidelik, bondig en oortuigend vir die eksaminators aan te bied.

4.1.3.3 Wat is u verwagtinge ten opsigte van die manier waarop die terugvoering tussen die student en die redigeerder plaasvind?

Ingenieurswese

S1 verkies die gebruik van spoorfunksies in die dokument, maar dit moet 'n leerproses vir studente wees en daarom moet hulle attent gemaak word op probleme en alles nie net reggemaak word nie. Die redigeerder moet volgens S11 'n dokument van die redigeerwerk met MS-Word se spoorfunksies aanbied sodat die student die regstellings kan aanvaar of nie. S12 het geen verwagtinge oor hoe die terugvoering tussen die student en redigeerder plaasvind nie.

Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe

S2 verwag dat die terugvoer hoofsaaklik elektronies sal plaasvind en indien dit nodig is, van aangesig tot aangesig. Volgens S8 kan 'n konsultasie goed wees om die terugvoer te bespreek of die student moet kommentaar via 'n aparte dokument ontvang. S14 dink dat terugvoer elektronies moet plaasvind, maar verduidelik dat in hulle geval die studieleier dit met die student sal bespreek. Volgens S15 kan dit goed wees indien 'n gesprek telefonies of in persoon kan plaasvind en aangevul kan word met inligting in 'n geskrewe formaat wat byvoorbeeld per e-pos aangestuur word.

Lettere en Sosiale Wetenskappe

S3 verwag dat die redigeerder kortliks verduidelik wat problematies, teenstrydig of onduidelik is en moontlik herformuleer kan word. S5 verduidelik dat die terugvoer kan plaasvind hoe ook al dit die student en redigeerder pas. S10 noem dat sy nie hier spesifieke verwagtinge het nie, want sy glo dat die interaksies onafhanklik van die studieleier moet plaasvind.

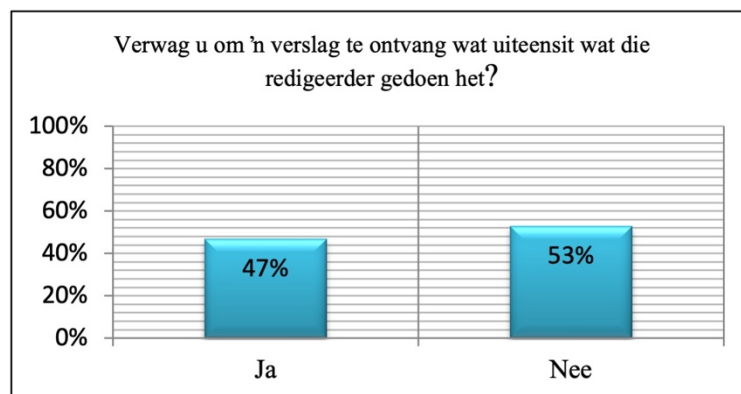
Opvoedkunde

S4 meen dat die terugvoer tussen die student en redigeerder baie bondig moet wees. S9 verwag dat die terugvoer elektronies op die werklike tesisdokument sal plaasvind.

Teologie

S7 noem dat sy nie baie weet oor hoe die terugvoer tussen die student en redigeerder plaasvind nie omdat sy nog nooit daarby betrokke was nie. Volgens S13 behoort dit niks met die studieleier te doen hê nie en dit net tussen die student en redigeerder hanteer word. Hy sal die student kan raad gee oor die tipe advies wat hy sal verwag as hy vir 'n redigeerder gaan betaal en dat hy 'n geskrewe ooreenkoms sal verwag, 'n dokument wat veranderinge via die spoorfunksie aandui, en die geleentheid om die veranderinge en voorstelle met die redigeerder te bespreek.

4.1.3.4 *Verwag u om 'n verslag te ontvang wat uiteensit wat die redigeerder gedoen het?*

Figuur 4.16: Ontvangs van 'n verslag

Soos aangedui in figuur 4.16, verwag 47% van die studieleiers om 'n verslag van die redigeerder te ontvang. S2 verwag om te sien wat die redigeerder gedoen het en S5 verduidelik dat sy graag sal wil weet hoe baie werk in die redigering van die tesis ingegaan het, maar dat sy net breë trekke sal wil ontvang. S7 dink dit kan van groot waarde wees wanneer dit byvoorbeeld per hoofstuk ontvang kan word. Volgens S11 ontvang hy so 'n verslag van die redigeerder wat hy gebruik en omdat dit nuttig is, deel hy dit met ander studente (sonder om die betrokke student wie se verslag dit oorspronklik was te na te kom). S14 noem dat hy daarvan sal hou om die veranderinge te sien, indien 'n redigeerder betrek is.

Vir 53% van die studieleiers is daar geen verwagting om 'n verslag te ontvang nie (sien figuur 4.16). S1 verwag nie noodwendig 'n verslag nie, maar meen dat dit goed kan wees om te kan sien wat die redigeerder gedoen het indien daar geld betrokke is. S3 voel dat dit tussen die student en redigeerder moet bly en dat dit belangriker is dat die student iets uit die redigeerproses sal leer, maar dat hy betrek kan word indien dit nodig is.

S6 verwag nie so 'n verslag nie, maar kan sien dat dit nuttig kan wees, byvoorbeeld wanneer die kwaliteit van die finale tesis baie beter as die oorspronklike weergawe is en waar die moontlikheid bestaan dat die redigeerder nie net op taalkundige vlak ingegryp het nie. S10 verduidelik dat sy ná afloop van die finale redigering gewoonlik nie weer 'n student se tesis sien nie en sy dink dat die kommunikasie tussen die redigeerder en die student, die student se verantwoordelikheid is.

S13 verwag nie 'n verslag nie, maar wel 'n afgehandelde tesis wat aan die vereistes vir eksaminering voldoen. Hoe die student te werk gaan om by die finale weergawe uit te kom, behoort nie die verantwoordelikheid van die studieleier te wees nie omdat dit akademiese grense oorskry.

S15 meen dat dit vir haar interessant sal wees om die terugvoer van die redigeerder te ontvang, “vir persoonlike ontwikkeling en raad wat mens self in die toekoms sou kon oorweeg met ander studente”. Sy noem wel dat so 'n verslag nie 'n verwagting is nie aangesien die kontak gewoonlik tussen die student en redigeerder is en die studieleier nie betrokke is nie.

4.1.3.5 Wat is u verwagtinge ten opsigte van die student se tesis ná die redigeerproses?

Ingenieurswese

Volgens S1 moet die tesis taalkundig op 'n sekere vlak wees, met ander woorde die kwaliteit van die tesis moet verbeter in terme van taalversorging. S6 noem slegs dat kopieredigering toegepas moet wees en die tesis moet volgens S11 die minimum of selfs geen foute hê nie hoewel daar verder aan wetenskaplike argumente gewerk kan word en algoritmes verbeter kan word. S12 se verwagting is dat die tesis geen taalfoute meer bevat nie.

Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe

Volgens S2 bly die student verantwoordelik vir die toepassing van die redigeerder se voorstelle en dat die studieleier die korrektheid van die werk moet verifieer en die metodologie, resultate, analise, bevindinge en kontekstualisering nagaan. S8 verwag dat die tesis leesbaar moet wees en dat daar geen taal-, inhoudelike of strukturele foute is nie. S14 is van mening dat die kwaliteit van die tesis grootliks van die studie en die bevindinge afhang en dat sy verwagting ná redigering is dat die teks leesbaar en grammatikaal korrek sal wees.

Volgens S15 is die student verantwoordelik om die veranderinge aan te bring. Sy verduidelik dat sy nog nie self met 'n redigeerder gewerk het nie, maar dat sy aanneem dat die tesis wat vir redigering ingehandig word, die finale weergawe is waarin haar terugvoer reeds opgeneem is, en sy dus nie verwag om weer daarna te kyk nie.

Lettere en Sosiale Wetenskappe

S3 verwag dat die dokument, nadat die student op aanbevelings gereageer het, taalkundig goed versorg is en dat daar so min as moontlik onduidelikheid, teenstrydighede en dubbelsinnigheid in die teks sal wees. Volgens S5 moet die tesis geen tikfoute hê nie, die formaterings- en tekskonvensies konsekwent wees, die formulering meestal duidelik wees en dit tegnies goed afgerond wees. S10 verwag dat die student deeglik kennis moet neem van die redigeerder se aanbevelings en navraag doen wanneer iets onduidelik is.

Opvoedkunde

S4 verwag dat die werk verbeter is en dat dit gereed vir inhandiging sal wees. Volgens S9 moet daar geen tegniese of formateringsfoute wees nie en elke aspek van die tesis moet ooreenstem met die vereistes wat in die US Jaarboek uiteengesit is. Die redigering moet behoorlik gedoen word sodat die inhoud en wetenskaplike meriete van die werk nie daaronder ly nie. Wanneer redigering nie goed toegepas word nie, sal die eksaminators “overly critical” wees en 'n slegte eerste indruk kry.

Teologie

S7 se verwagtinge van die tesis ná die redigeerproses is dat daar geen spelfoute sal wees nie en dat daar goeie formulering sal wees. S13 verwag dat die tesis wat ná redigering ingehandig word, kwaliteitwerk sal wees wat waardig is om geëksamineer te word en waarvoor 'n graad ontvang kan word. Die student moet die tipe werk lewer wat sy/haar beste pogings weergee en voldoen aan die verwagtinge van die Universiteit sowel as die dissiplinêre veld vir die verwerwing van die graad.

4.2 NAVORSINGSVRAAG 2

Subvraag 2.1: *As hoe bruikbaar ervaar die studieleiers die prototipe-ooreenkomsvorm in die akademiese redigeerpraktyk?*

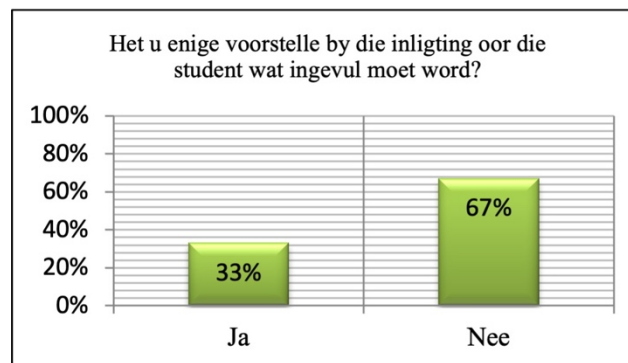
Subvraag 2.2: *Is daar enige verdere verfyning van die voorlopige redigeerriglyne (gebaseer op Lourens [2016] en aangepas deur Fourie [2018]) nodig aan die hand van die bevindinge oor die sienings van die studieleiers? Indien wel, wat sal dit behels?*

Die volgende resultate sluit die vrae in soos uiteengesit in afdeling 2 van die vraelys (sien addendum A). Die eerste ses vrae in die vraelys onder die subopskrif “Prototipe-ooreenkomsvorm” is gebruik om die opinies van die studieleiers oor nommer 1 tot 3 asook 5 in die prototipe-ooreenkomsvorm (addendum F) te bepaal. Die doel was om vas te stel of die prototipe-ooreenkomsvorm enige aanpassings in daardie gedeeltes nodig om sodoende subvraag 2.1 oor die bruikbaarheid van die prototipe-ooreenkomsvorm te beantwoord.

Vraag 7 tot 16 in die vraelys onder die subopskrif “Prototipe-ooreenkomsvorm”, is gebruik om die opinies van die studieleiers oor nommer 4 in die prototipe-ooreenkomsvorm te bepaal om sodoende subvraag 2.2 te beantwoord. Dit handel oor die vyf soorte redigering, naamlik inhoudelike redigering, stilistiese redigering, kopieredigering, interne strukturele redigering en eksterne strukturele redigering en die redigeertake wat onder elkeen uiteengesit is. Van die studieleiers is dalk nie vertrou met al die terme nie; so daar is dus verduidelikings van elke tipe redigering en voorbeelde van hoe 'n opmerking en 'n wysiging daarvan in 'n tesis sal lyk, in die e-pos aangeheg (sien addendum B).

4.2.1 Prototipe-ooreenkomsvormvrae

4.2.1.1 *Het u enige voorstelle by die inligting oor die student wat ingevul moet word?*

Figuur 4.17: Voorstelle by inligting oor die student

Die meerderheid, naamlik 67% van die studieleiers, het nie voorstelle nie met redes soos “dit lyk voldoende” (S1) en “I like the form that you attached” (S2, S6). Die orige 33% van die studieleiers het voorstelle gemaak en kommentaar gelewer (sien figuur 4.17). S5 stel voor dat die studieleier se naam en of hy/sy bewus is van die gebruik van ’n redigeerder, ingesluit kan word. S9 het die navorser na ander bronne vir addisionele agtergrond verwys. S12 dink dit “mag waardevol wees om die huistaal in te vul” sodat die redigeerder voorbereid kan wees op die vlak van taalgebruik wat (dalk) verwag kan word.

S13 is van mening dat die ooreenkomsvorm waardevol is, maar dat dit ’n private ooreenkoms tussen die student en wie ook al gekies word om te help met sy/haar werk, moet wees. Hy dink dat dit gevaarlik is vir die Universiteit, byvoorbeeld die studieleiers as werknemers van die Universiteit, om deel te raak van ’n formele ooreenkoms tussen die student en ’n eksterne redigeerder. Hy meen ook dat dit tot belangebotsing by die erkenning en aanstelling van redigeerders kan lei en dat die student se verantwoordelikheid om eienaarskap te neem, verminder word.

S13 dink dat dit moeilik sal wees om ervare redigeerders te kry om in te stem tot so ’n vorm, omdat goeie redigeerders nooit sukkel om werk te kry nie, en hulle nie verantwoordelik gehou sal wil word vir standarde buite die praktyk of deur die persoon met wie hulle ’n kontraktuele of finansiële verhouding het nie. Tog maak hy die stelling dat dit nie beteken dat dit nie ’n goeie ooreenkoms is nie. S14 stel voor dat dit duidelik gestel moet word watter nommer op die vorm verwag word, byvoorbeeld of dit die kontak/telefoonnommer is.

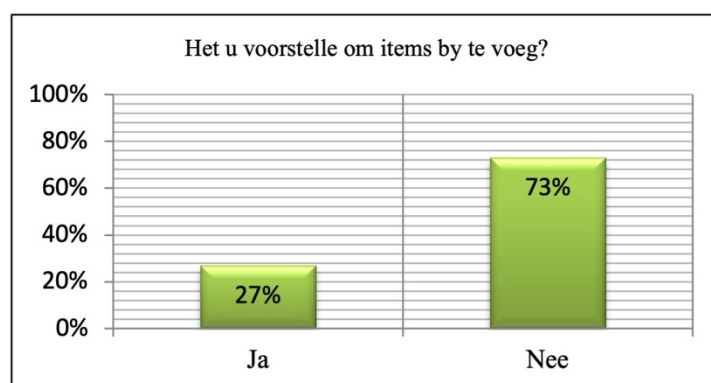
4.2.1.2 *Dink u afdeling 1 verlang belangrike algemene inligting?*

Figuur 4.18: Afdeling 1

Al die studieleiers, dus 100%, dink dat afdeling 1 belangrike algemene inligting versoen en het kommentare soos “beslis” (S3), “clearly sets out practical expectations” (S5), “dit lyk voldoende” (S10), “veral die leweringsdatum”(S11) en “it seems very practical and reasonable” (S13), gelos (sien figuur 4.18). S14 het bevraagteken wat met die aantal woorde bedoel word en of dit verwys na die aantal woorde van die tesis of wat die beperkinge op die aantal woorde of bladsye is.

4.2.1.3 *Het u voorstelle om items by te voeg?*

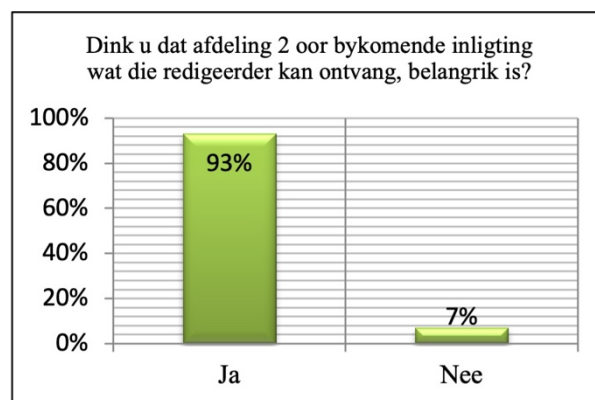
Figuur 4.19: Voorstelle by afdeling 1

Die meerderheid (73%) van die studieleiers, soos gesien kan word in figuur 4.19, het nie voorstelle nie en meen dat die afdeling 1 “adequate enough!” (S4) is en “it seems pretty comprehensive” (S5).

Die res (27%) van die studieleiers het voorstelle om afdeling 1 te verbeter. S1 stel voor dat die datum wat die student die teks afgelewer het bygevoeg word, sodat daar boekgehou kan word van die tydsverloop en hoe lank dit tipies vat om geredigeer te word. S6 stel 'n PDF-weergawe met “drop-downs” vir die finale weergawe voor om opsies te kan kies en in te vul.

S12 dink nie dat die dokument tot die rol van die redigeerder en/of die student spreek nie en dit moet duidelik wees wat die redigeerder se betrokkenheid is (tot watter mate) en wat die rol van die studente is (moet hulle die voorstelle/veranderinge self gaan regmaak en weer bring?). Daar word voorgestel dat die student uit die proses moet leer en nie net 'n korrekte weergawe ontvang nie. S14 bevraagteken of konsultasies addisionele koste sal meebring en veronderstel dat dit so sal wees.

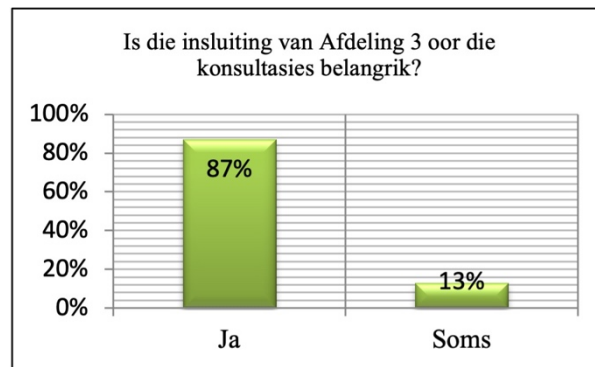
4.2.1.4 *Dink u dat afdeling 2 belangrik is ten opsigte van bykomende inligting wat die redigeerder kan ontvang?*

Figuur 4.20: Afdeling 2

'n Oorweldigende meerderheid (93%) van die studieleiers het “ja” geantwoord met die motiverings “verseker, as dit byvoorbeeld vir 'n konferensie of joernaal is” (S1), “as dit vir publikasie is, is daar spesifieke vereistes by joernale” (S2), “essential” (S5), “dit kan latere onduidelikhede uitskakel” (S10), “dan is die werk vir my makliker voor die student indien” (S11) en “I think this is very helpful” (S13). Slegs 7%, dus net een studieleier, dink nie dat die bykomende inligting belangrik is nie omdat dit “too over-zealous” (S14) is.

4.2.1.5 *Is die insluiting van afdeling 3 oor die konsultasies belangrik?*

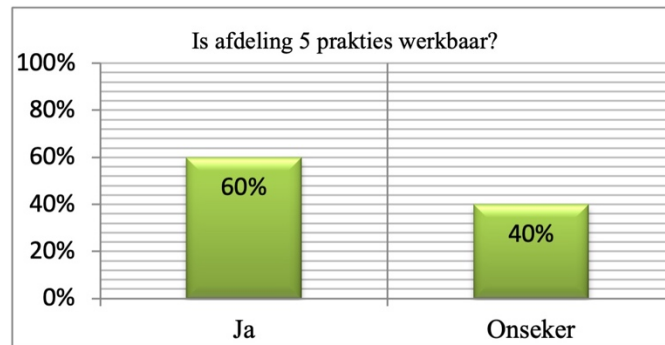

Figuur 4.21: Afdeling 3

Vir 87% van die studieleiers, wat dus die meerderheid is, is die insluiting van afdeling 3 van die vraelys belangrik. S1 noem dat dit duidelik gemaak moet word dat 'n konsultasie 'n verwagting is en S2 wil sien watter veranderinge aanbeveel en toegepas is. S6 sê “good idea”, S10 dink dit is goed dat die student die keuse het en S11 is van mening dat 'n konsultasie voor en na die tyd belangrik is. Volgens S12 is notas oor veranderinge tussen die redigeerder en die student nuttig, maar lig uit dat die studieleier dit nie nodig het nie. S14 stem saam en bevraagteken wat die koste-implikasies sal wees.

Volgens figuur 4.21, het dertien persent (13%) van die studieleiers neutrale opinies oor afdeling 3 en meen dat konsultasies soms nodig is. S3 dink dat konsultasies net belangrik is as die student dit verkies en wonder of dit in die meeste gevalle nie net elektronies plaasvind nie. S13 dink dit is wys vir die student om seker te maak dat hy/sy die regte ondersteuning ontvang om die werk/projek te finaliseer. Hy is wel bevrees dat konsultasies nie baie prakties is nie en moeilik kan wees om 'n gekwalifiseerde redigeerder te kry om aan sulke vereistes te voldoen, en indien wel, sal die koste moontlik hoog wees en baie studente uitgesluit word omdat hulle nie die diens kan bekostig nie.

4.2.1.6 *Is afdeling 5 prakties werkbaar?*

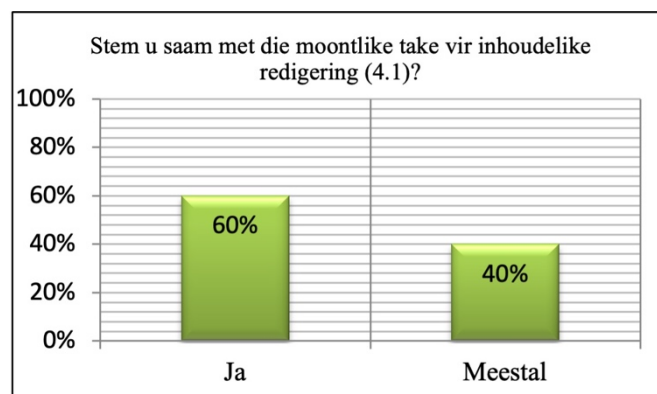

Figuur 4.22: Afdeling 5

Sestig persent (60%) van die studieleiers stem saam dat afdeling 5 prakties werkbaar is. S5 is wel van mening dat die studieleier by die ooreenkomstvorm ingesluit moet word, al werk dit nie perfek in die praktyk nie, want dit kan help om verwagtinge te bestuur en sodoende die proses gladder laat verloop. S7 motiveer dat sy baie daarvan hou, “want dit beklemtoon die verantwoordelikhede van beide die redigeerder en student asook die erns van die aspek van redigering”.

Die orige 40% van die studieleiers is onseker oor afdeling 5 (sien figuur 4.22). S3 noem dat hy twyfel en S6 weet nie wat afdeling 5 is nie. S10 noem dat dit onduidelik is waarna hier verwys word en S11 is nie seker nie. S13 meen dat die vorm nie duidelik genoeg is nie en hy onseker is waarna afdeling 5 verwys. S14 stel voor dat “agreement document” gespesifiseer moet word.

4.2.1.7 *Stem u saam met die moontlike take vir inhoudelike redigering?*

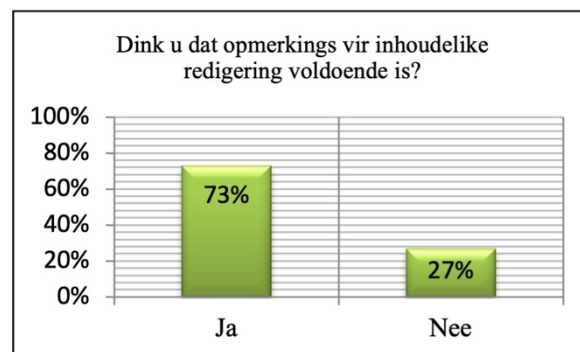
Figuur 4.23: Moontlike take vir inhoudelike redigering

Uit die steekproef het 60% van die studieleiers saamgestem met die moontlike take vir inhoudelike redigering en het ‘ja’ geantwoord. S14 het die motivering “it seems fair”, bygevoeg.

Die oorblywende 40% van die studieleiers stem meestal saam met die moontlike take vir inhoudelike redigering. Volgens S1 sal berekeninge en konseptuele probleme meer die studieleier se werk wees en meen dat as iemand nie ’n kenner op die vakgebied is nie, dit moeilik sal wees om raak te sien. S2 meen dat inhoudelike redigering die rol van die studieleier in sy studieveld (Biomediese Wetenskappe) is.

S3 verwag nie dat die redigeerder basiese berekeninge kontroleer nie, maar foute kan aangedui word by getalle soos wanneer die student vier faktore wil lys en daar net drie gemeld word. Volgens S6 is daar die risiko dat die kopieredigeerder ’n intellektuele bydrae begin lewer. S11 weet nie of “basiese berekeninge” die taak van die redigeerder is nie en meen dat hy dit nie aan die redigeerder sal oorlaat nie en dat die interne en eksterne eksaminators dit maar kan kontroleer. S13 dink dat dit deels kan werk, maar dat dit nie die redigeerder se verantwoordelikheid is om “theoretical content matters” na te gaan nie omdat die redigeerder nie ’n akademiese spesialis of studieleier is nie.

4.2.1.8 *Dink u dat opmerkings²⁵ vir inhoudelike redigering voldoende is?*

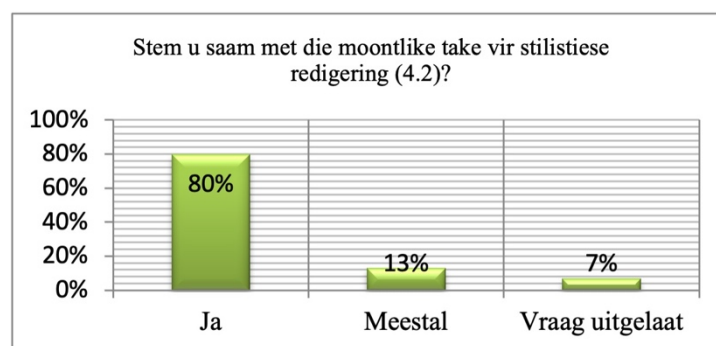
Figuur 4.24: Opmerkings vir inhoudelike redigering

²⁵ “Comments” in die Word-dokument.

Die meerderheid, naamlik 73% van die studieleiers, het “ja” geantwoord met redes soos “uitwys is beter as wysigings, want dan sal dit duidelik wys hoe ’n leser verstaan wat jy geskryf het” (S1) en “te veel kategorieë kan die proses kompliseer” (S7). Nog kommentare sluit in, “ek dink nie die redigeerder moet direkte veranderinge aanbring wat die student nie kan naspur nie” (S10) en “soms oorskryf ek groot dele of voeg groot dele by in die teks, dus gebruik ek nie altyd opmerkings nie” (S11).

Die 27% van die studieleiers, sien figuur 4.24, wat nie saamstem nie, meen “dit is die studieleier se verantwoordelikheid” (S2) en “party van die take is dalk meer as wat verwag moet word” (S6). Nog kommentaar is “daar word baie keer redigering gedoen, maar die dokument is dan steeds onlogies” (S12) en “I don’t think it is the responsibility of the editor to do content work – that is the responsibility of the academic supervisor. The editor deals with issues of style and clarity, not academic content” (S13).

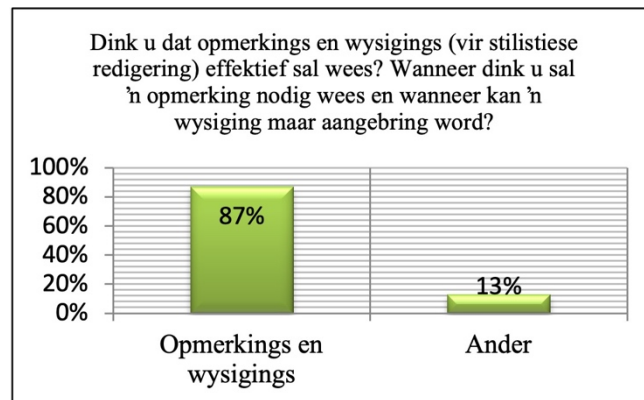
4.2.1.9 *Stem u saam met die moontlike take vir stilistiese redigering?*

Figuur 4.25: Moontlike take vir stilistiese redigering

Volgens figuur 4.25 stem 80% van die studieleiers saam met die moontlike take vir stilistiese redigering. ’n Verdere 13% van die studieleiers stem meestal saam. S1 noem dat sy onseker is hoe ’n redigeerder die vakkundige terme sal nagaan as hulle nie bekend is met die vakgebied nie. S10 “verstaan nie hoekom afkortings as ‘tegniese probleme’ aangedui word nie” en dink nie “tegniese probleme uitwys” is moontlik vir die redigeerder nie. S13 stem “in large measure” saam. S11, wat die 7% uitmaak soos aangedui in figuur 4.25, het nie die vraag beantwoord nie.

4.2.1.10 Dink u dat opmerkings en wysigings²⁶ (vir stilistiese redigering) effektief sal wees? Wanneer dink u sal 'n opmerking nodig wees en wanneer kan 'n wysiging maar aangebring word?

Figuur 4.26: Opmerkings en wysigings vir stilistiese redigering

Wat hierdie vraag betref het 87% van die studieleiers gedink dat opmerkings én wysigings effektief sal wees by stilistiese redigering. Volgens S1 kan dit help om opmerkings en wysigings te gebruik wanneer daar woordkeuses en sinskonstruksies is wat die konteks onduidelik maak. S2 beveel aan dat albei ingespan kan word aangesien party van die studente nie met alternatiewe vorendag sal kan kom nie omdat hulle nie eerste- of tweedetaalsprekers van Engels is nie. S5 meen dat opmerkings gebruik kan word vir konseptuele probleme en wysigings as iets net vir duidelikheid herformuleer moet word. Sy verduidelik dat sy self sukkel om hier te onderskei.

S9 verkies opmerkings omdat studente geneig is om net voorstelle via die spoorfunksie te aanvaar, maar wysigings met behulp van die spoorfunksie is nuttig om aan te dui hoe iets die eerste keer gedoen moet word en dit dan die student se verantwoordelikheid is om dit deurgaans reg te maak.

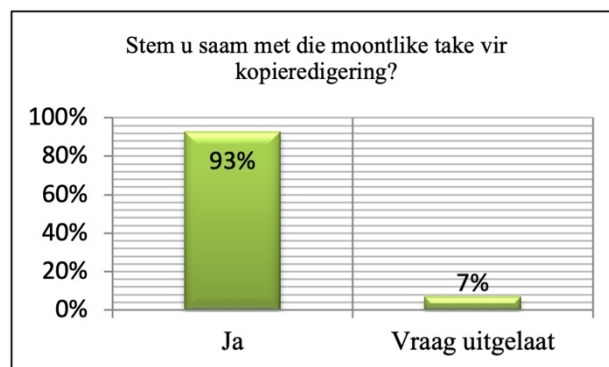
Volgens S10 help dit as wysigings direk uitgewys word en is sy nie 'n voorstander van onnodige wysigings wat nie deur opmerkings verduidelik word nie. S11 is van mening dat alle opmerkings en wysigings deur die student toegepas moet word, selfs wanneer hulle 'n ooglopende taalfout maak, sodat hulle dit kan sien en daaruit leer. Indien die redigeerder dit wysig sonder dat hy of die student weet, sal hulle nie besef dat hulle die fout gemaak het nie.

²⁶ Wanneer veranderinge aangebring word sonder kommentaar deur middel van die spoorfunksie.

S12 dink dat dit effektief sal wees by woordkeuses en sinskonstruksies en S13 meen dat 'n ervare redigeerder moet kan sien wat nodig en problematies is en die student met duidelikheid en samehang help deur opmerkings te maak en wysigings aan te bring wanneer dit nodig is en omdat die student daarvoor betaal. Volgens S14 moet daar versigtig gewerk word sodat betekenis nie verander word nie. Indien dit net woorde is wat problematies is, is opmerkings nie nodig nie, maar wanneer dit op betekenisveranderinge neerkom, is opmerkings beslis nodig. S15 dink dat daar plek is vir opmerkings en wysigings, waar daar byvoorbeeld enige twyfel bestaan oor of iets wat 'n student geskryf het, spesifiek en korrek vir daardie studieveld is, selfs al word dit dalk nie algemeen só gebruik nie, byvoorbeeld vakkundige terme.

Die ander 13% van die studieleiers lewer ander kommentaar, soos aangedui in figuur 4.26. S3 meen dat die redigeerder moet oordeel oor die gebruik van opmerkings en wysigings, maar dink wel dit is belangrik dat die student op onduidelikhede of foute gewys moet word. S6 is van mening dat dit van die hoeveelhede wat nodig is sal afhang, maar dat dit dalk eenvoudiger mag wees om wysigings aan te bring en dit in 'n opvolg-konsultasie te verduidelik.

4.2.1.11 *Stem u saam met die moontlike take vir kopieredigering?*

Figuur 4.27: Moontlike take vir kopieredigering

Bykans al die studieleiers, naamlik 93%, stem saam met die moontlike take vir kopieredigering.

S1 was onseker oor interpunksieprobleme en nadat dit aan haar verduidelik is, het sy saamgestem. Volgens S10 lyk dit voldoende. Soos gesien kan word in figuur 4.27, het S11 wat die ander 7% uitmaak, die vraag uitgelaat.

4.2.1.12 Dink u dat opmerkings en wysigings (vir kopieredigering) van hulp sal wees?

Wanneer dink u sal 'n opmerking nodig wees en wanneer kan 'n wysiging maar aangebring word?

Figuur 4.28: Opmerkings en wysigings vir kopieredigering

Soos afgelei uit figuur 4.28, dink 27% van die studieleiers dat slegs opmerkings die beste opsie vir kopieredigering is. S1 is van mening dat “kleiner goed die teks ophef” en omdat die studente nie so baie skryf nie, dit belangrik is om dit te leer. S2 meen dat opmerkings beter is sodat studente self veranderings of wysigings kan aanbring. S4 is ten gunste van opmerkings, maar beklemtoon dat die werk dié van die student moet bly en S13 dink “such comments are necessary”.

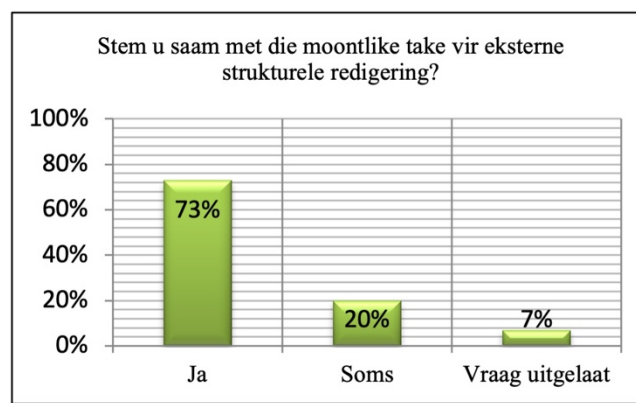
Daarteenoor dink 13% van die studieleiers, dat wysigings die beste opsie vir kopieredigering is (sien figuur 4.28). Net een deelnemer, naamlik 7% van die studieleiers, meen dat opmerkings en wysigings hier minder nodig of van hulp sal wees.

Die meerderheid (53%) van die studieleiers dink dat opmerkings én wysigings van hulp sal wees by kopieredigering. S3 meen dat dit nodig is wanneer die redigeerder agterkom dat daar 'n probleem is met begrip omdat dit tog 'n leerproses vir die studente is om beter navorsers te word en beklemtoon dat redigering en studieleiding oorvleuel. S9 verkies weereens opmerkings omdat studente geneig is om net voorstelle via die spoorfunksie te aanvaar, maar beveel ook wysigings met behulp van die spoorfunksie aan om aan te dui hoe 'n fout reggemaak moet word en dit dan die student se verantwoordelikheid is om dit deurgaans reg te maak.

S10 verduidelik dat wysigings voldoende vir eenvoudige spelfoute is, maar wanneer daar 'n meer obskure verandering/voorstel gemaak word, moet dit in 'n opmerking verduidelik word. S11 is ten gunste van albei en meen “dit is hoekom ek in die eerste plek redigering vereis en self laat doen vir my eie werk”.

S12 dink dat dit veral van hulp kan wees by taalgebruik en volgens S14 is opmerkings nodig wanneer betekenisveranderinge voorgestel word, andersins is wysigings via die spoorfunksie voldoende sodat die student en studieleier kan sien wat verander is.

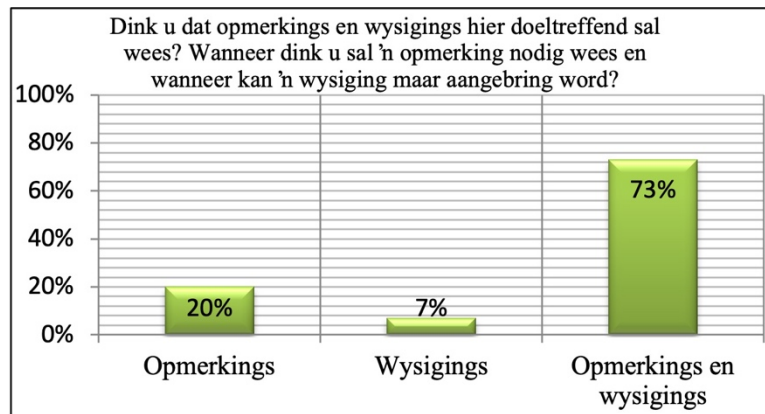
4.1.2.13 *Stem u saam met die moontlike take vir eksterne strukturele redigering?*

Figuur 4.29: Moontlike take vir eksterne strukturele redigering

Die meerderheid van die studieleiers, 73% soos hierbo aangedui, stem saam met die moontlike take vir eksterne strukturele redigering en motiveer dat dit “noodsaaklik vir die aanbieding van die dokument” is (S11) en “this is what I would expect an editor to do” (S13). Twintig persent van die studieleiers stem tot 'n mate saam waar deelnemer 1 verduidelik dat hulle reeds template het en lettertypes is dan nie belangrik nie, maar “dit kan waardevol wees, net nie in ons vakgebied nie”. S4 stem met “net party” saam en S10 stel voor dat 'n opsie bygevoeg word om te kyk dat die spesifieke departement/universiteit/vakdissipline se formatering in gedagte gehou word. S8, die ander 7%, het die vraag uitgelaat.

4.2.1.14 Dink u dat opmerkings en wysigings (vir eksterne strukturele redigering) doeltreffend sal wees? Wanneer dink u sal 'n opmerking nodig wees en wanneer kan 'n wysiging maar aangebring word?

Figuur 4.30: Opmerkings en wysigings vir eksterne strukturele redigering

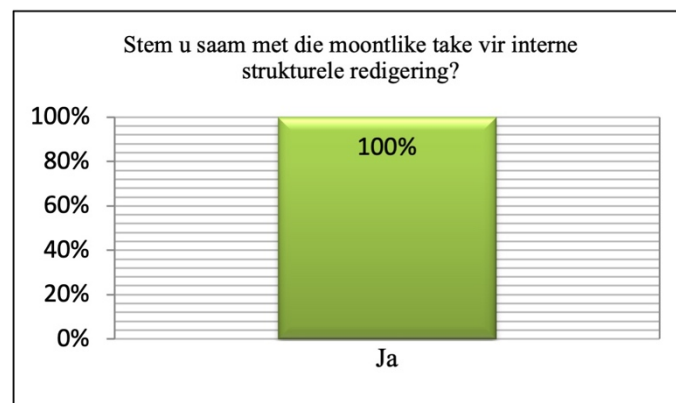
Soos aangedui in figuur 4.30, dink 20% van die studieleiers dat slegs opmerkings doeltreffend sal wees by eksterne strukturele redigering. S6 is van mening dat dit nodig is sodat die student daaruit kan leer. Net een deelnemer, dit wil sê 7% van die studieleiers, dink dat net wysigings doeltreffend sal wees by eksterne strukturele redigering en stel voor dat dit soos kopieredigering hanteer moet word.

Opmerkings én wysigings sal volgens 73% van die studieleiers doeltreffend wees by eksterne strukturele redigering (sien figuur 4.30). S3 meen dat wysigings aangebring kan word, tensy die probleem herhalend is en dit dan deur middel van opmerkings aangedui moet word. S9 verkies weereens opmerkings omdat studente geneig is om net voorstelle via die spoorfunksie te aanvaar. Sy beveel weer aan dat wysigings met behulp van die spoorfunksie gedoen kan word om aan te dui hoe iets die eerste keer gedoen moet word en dit dan die student se verantwoordelikheid is om dit deurgaans reg te maak. S10 meen “albei sal hier van waarde wees” en S11 noem weereens dat alle opmerkings en wysigings wat die redigeerder aanbring, aan die student en studieleier oorgelaat word om te aanvaar of nie, selfs al dien dit net sodat hulle uit hulle foute kan leer.

S12 meen dat beide opmerkings en wysigings nodig is omdat studente soms nie verstaan watter fout hulle begaan het nie en ook nie kennis van die fout kan neem as daar nie 'n beskrywing is nie. S13 noem dat dit is wat van die redigeerder verwag sal word wanneer daar vir die diens betaal word. S14 verduidelik weereens dat opmerkings nodig is wanneer betekenisveranderinge voorgestel word, andersins is wysigings via die spoorfunksie voldoende sodat die student en studieleier kan sien wat verander is.

Volgens S15 mag 'n opmerking dalk nodig wees in 'n geval waar 'n verandering aanbeveel word, maar waar die student eers moet besluit (moontlik in konsultasie met die studieleier) of die verandering wel nodig is.

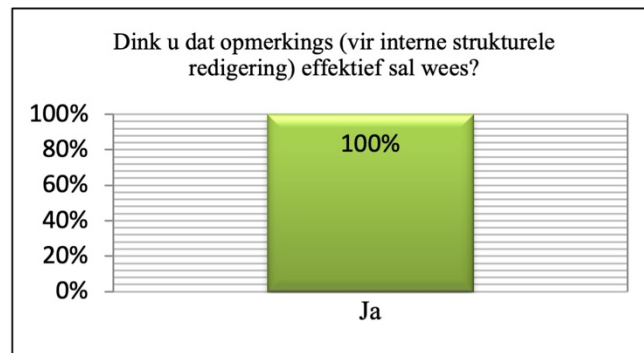
4.2.1.15 Stem u saam met die moontlike take vir interne strukturele redigering?

Figuur 4.31: Moontlike take vir interne strukturele redigering

Al die studieleiers (100%) stem saam met die moontlike take vir interne strukturele redigering, soos gesien kan word in figuur 4.31. S1 dui aan dat dit baie belangrik is, S10 noem dit lyk voldoende en S11 meen "baie van ons sukkel daarmee en ek versoek die redigeerder om daarvoor op die uitkyk te wees". S13 meen dat alhoewel 'n goeie redigeerder die student kan help om duideliker te kommunikeer, moet mens net versigtig wees dat die kwaliteit en die oorspronklikheid van student se eie argument nie belemmer word nie.

4.2.1.16 Dink u dat opmerkings (vir interne strukturele redigering) effektief sal wees?

Figuur 4.32: Opmerkings vir interne strukturele redigering

Weereens dink al die studieleiers (100%) dat opmerkings effektief sal wees vir interne strukturele redigering.

S2 en S5 is van mening dat die student self daaraan moet werk en die veranderinge aanbring, maar dat dit waardevol kan wees as 'n redigeerder probleme uitlig. S9 verkies opmerkings omdat studente geneig is om alle “track changes” net te aanvaar. Die spoorfunksie is behulpzaam om een keer aan te dui hoe iets reggestel moet word, maar dit is die student se verantwoordelikheid om dit regdeur die tesis reg te maak.

S11 dink dit is effektief omdat dit is waar “goeie, logiese vloei verseker word” en S12 dink dat dit “beslis” effektief sal wees. S14 dink dat opmerkings nodig is wanneer betekenisveranderinge voorgestel word en die spoorfunksie gebruik kan word vir ander veranderinge sodat die student en studieleier kan sien wat verander is. S15 dink “dit is 'n waardevolle leerproses vir studente om te reflekteer op hul eie skryfstyl en dit te verbeter”.

4.3 SAMEVATTING

Die data wat ingesamel is vir elke navorsingsvraag is weergegee volgens temas wat vooraf bepaal is, naamlik die houdings, behoeftes en verwagtinge van die studieleiers asook die afdelings in die prototipe-ooreenkomsvorm en die vier kategorieë van redigering. Die resultate is geloofwaardig omdat dit die voltooië vraelyste reflekteer.

Die tematiese analise van die data stel die navorser in staat om ander temas wat uit die besprekings na vore kom, uit te ken deur middel van kodering, wat verder verduidelik sal word in die analise en bevindinge. Ná analise sal dit duidelik wees hoe die bevindinge in die data gegrond is en dat daar binne die parameters van die metodologie gebly is.

HOOFTUK 5:

ANALISE EN BEVINDINGE

INLEIDING

Hierdie hoofstuk bevat die verdere analise van die resultate om temas uit te ken en sodoende die navorsingsvrae te kan beantwoord. Die resultate is gedeeltelik met behulp van ATLAS.ti ontleed waar kodes geskep en/of geïdentifiseer is wat in grafieke met frekwensies voorgestel word, sodat die temas wat meestal in die resultate na vore kom – dus dié met die hoogste frekwensies, bespreek kan word. Van die data is moeiliker om te kodeer waar daar nie baie temas na vore kom nie en daarom is ván die resultate bespreek volgens die fakulteite waaraan die studieleiers behoort en hulle houdings, behoeftes en verwagtinge oor 'n saak, saamgegroeper. Dit is veral relevant by besprekings waar hulle studieverde (departemente en fakulteite waarbinne hulle studieleiers is) én hulle eie ervarings as studieleiers moontlik hulle antwoorde in sekere rigtings gelei het.

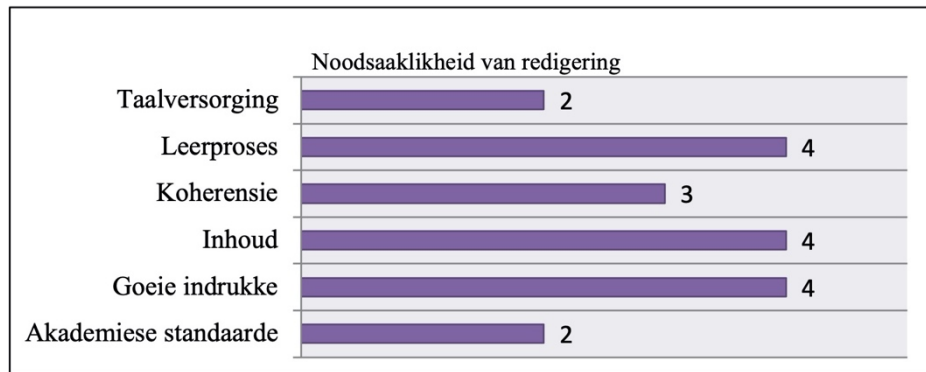
Die sub-opskrifte wat deurgaans voorkom onder die twee navorsingsvrae en dan spesifiek onder die temas houdings, verwagtinge en behoeftes, eggo die vrae in die vraelyste. Die opinies van die studente én die studieleiers uit die honneursstudie (Fourie, 2018) word deurgaans by die bespreking ingesluit sodat ooreenkomste en verskille uitgelig kan word. Die data-analise lei tot die bevindinge wat geïnterpreteer moes word sodat daar vasgestel kon word hoe die interpretasies tot die beantwoording van die navorsingsvrae bydra.

5.1 NAVORSINGSVRAAG 1

Wat is die houdings, behoeftes en verwagtinge van studieleiers ten opsigte van die akademiese redigering van hulle studente se werk?

5.1.1 Tema 1: Houdings

5.1.1.1 Noodsaaklikheid van redigering²⁷

Figuur 5.1: Noodsaaklikheid van redigering

Ná die ontleding van studieleiers se houdings oor die noodsaaklikheid van redigering, het die temas *leerproses*, *inhoud* en *goeie indrukke* meestal (4 keer elk) voorgekom. Daar is bevind dat die meerderheid van die studieleiers die redigering van tesse as belangrik en noodsaaklik beskou omrede studente nie van meet af 'n perfekte teks kan skryf nie. Studente is dikwels beginnerskrywers wat nog nie genoeg tyd gehad het om voldoende wetenskaplike skryfvaardighede aan te leer nie en daarom moet dit 'n *leerproses* wees waar studente se vaardighede ontwikkel word.

Inhoud word as 'n belangrike tema beskou omdat die redigering daarvan essensieel tot die oordrag van inligting en die skep van betekenis is. Dit is belangrik dat die bevindinge effektief opgeskryf word, sodat die waarde van die studie nie kan afneem nie. 'n Studieleier meen dat 'n studie nie baie waarde dra indien dit wonderlike resultate het, maar dit nie goed voorgelê word nie – dit is dan net kennis wat verlore gaan.

²⁷ Die temas wat deurgaans aan die linkerkant van elke figuur staan is kodes wat vooraf geskep is sodat die temas wat die meeste na vore kom deur die frekwensies aangedui en bespreek kan word.

Nog 'n tema wat beklemtoon word is *goeie indrukke*. Die redigering van 'n teks kan aandui dat die student ernstig oor sy/haar werk is en baie waarde aan die studie heg. Die redigering is ook belangrik om goeie indrukke in die breër dissiplinêre veld te skep omdat die doel van die studie ook is om 'n waardevolle bydrae tot die betrokke studieveld te maak. 'n Studieleier het ook genoem dat eksaminators beïndruk word as tesse goed afgerond is. Die studieleiers se houding oor goeie indrukke sluit aan by Fourie (2018:64) waar bevind is dat die studente ook meen dat redigering baie belangrik is omdat dit hulle punte kan beïnvloed asook die beeld wat eksaminators van hulle kan kry.

Daar is studieleiers wat nie altyd redigeertake genoem het, wat direk in verband gebring kan word met die tipes redigering wat 'n redigeerder kan toepas om 'n sistematiese proses te volg nie. Daar kan uit die studieleiers se houdings daaroor afgelei word dat dié studieleiers moontlik nie ingelig is oor al die redigeertake wat in die akademiese redigeerproses deur 'n akademiese redigeerder ingesluit kan word en hoe dit moontlik 'n bydrae tot studies kan lewer nie.

5.1.1.2 Studieleier as redigeerder

Daar is bevind dat die studieleiers verskillende opinies het oor wie die redigeerder van die tesis moet wees en of 'n eksterne redigeerder nodig is. Die meerderheid van die studieleiers dink *nie* dat omvattende redigering hulle verantwoordelikheid is nie omdat dit tydrowend is en daar dan minder tyd vir die nagaan van inhoud en struktuur is.

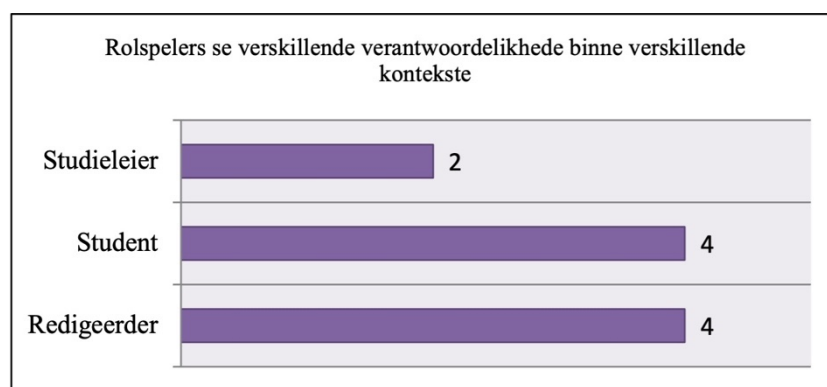
Hulle meen studieleiers se hoofverantwoordelikheid is om *inhoudelike voorstelle* te maak omdat hulle kenners van die onderwerpe is. Dit sluit een studieleier elk uit die Fakulteit Opvoedkunde en Lettere en Sosiale Wetenskappe sowel as twee studieleiers uit die Fakulteit Teologie in.

Van die studieleiers wat verduidelik dat hulle *deels as die redigeerders optree*, beklemtoon dat hulle wel nie verantwoordelik vir kopieredigering is nie. Daar is wel bevind dat hierdie studieleiers (een uit die Lettere en Sosiale Wetenskappe, een uit die Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe en die meerderheid vanuit Ingenieurswese) redelik vaag is oor die ander redigeertake wat hulle toepas en nie werklik voorbeelde uitlig oor wat hulle dink die redigeerder se take is nie.

Die minderheid van die studieleiers wat glo dat hulle *verantwoordelik vir die redigering* is, is ook baie vaag oor wat hulle as hulle verantwoordelikhede in die redigeerproses beskou. Dit sluit twee studieleiers vanuit die Fakulteit Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe in.

Die studieleiers het dus uiteenlopende sienings oor wie die redigeerder moet wees en watter take die studieleier of die redigeerder se take is en daar kan afgelei word dat hulle opinies moontlik beïnvloed kan word deur hulle eie ervarings as studente, maar ook deur die departement en fakulteit waarbinne hulle studieleiers is. Dit is te betwyfel of die studieleiers, wat meen dat hulle die redigeerders moet wees, ingelig is oor die diens wat 'n akademiese redigeerder kan bied en die vraag ontstaan oor wat dan werklik die akademiese redigeerder se verantwoordelikhede is.

5.1.1.3 Rolspelers se verskillende verantwoordelikhede binne verskillende kontekste

Figuur 5.2: Rolspelers se verskillende verantwoordelikhede binne verskillende kontekste

Ná ontleding is bevind dat die meerderheid van die studieleiers dink dat die rolspelers se verantwoordelikhede en vaardighede binne verskillende studieverde/kontekste sal verskil.

Hulle meen dat dit deur die vakgebied se metodes, prosedure en aanbiedingstyl(e) bepaal sal word, maar ook sal afhang van hoe tegnies/statisties/dissipline-spesifiek enige tesismateriaal is.

Die *redigeerder* se verantwoordelikheid word vier keer beklemtoon. S2 (Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe) meen dat taalkundige aspekte in die Geesteswetenskappe belangrik is en die redigeerder op ooglopende grammatikale en tipografiese foute kommentaar moet lewer, sonder om aan betekenis te verander. Daar kan afgelei word dat die gevaar vir onetiese redigering groter in die Geesteswetenskappe is omdat die vraag ontstaan of die werk wat die student inhandig, sy/haar eie idees of dié van die redigeerder is. Die studieleier meen dat dit nie sommeer die geval in die wetenskaplike studievervelde is nie.

Die vraag by etiese kwessies ontstaan omdat dit volgens 'n studieleier algemener, oftewel makliker kan voorkom in sekere fakulteite/departemente waar redigeerders meer ingrypend na betekenis kyk. Dit is duidelik waarom *kopieredigering* in die Geesteswetenskappe dus op die voorgrond geplaas word. Kopieredigering word ook in die Fakulteit Ingenieurswese beklemtoon waar S11 verduidelik dat hy 'n ooreenkoms met sy redigeerder het om op die Engelse grammatika te fokus en wiskunde te ignoreer. Die vraag is of ander studieleiers dit ook doen, of dit nodig is en of dit 'n bydrae tot etiese akademiese redigering kan lewer.

Die *student* se verantwoordelikhede word ook vier keer beklemtoon. Volgens S11 is korrekte feite en berekenings baie belangrik in Ingenieurswese, teenoor byvoorbeeld die Regte waar ook op korrekte feite, maar veral geldige argumente gefokus word. Daar kan hieruit afgelei word dat die kwaliteit van die *inhoud* indirek beklemtoon word. S13 (Teologie) is van mening dat daar van die studente in die Sosiale Wetenskappe verwag word om beter vaardighede in kommunikasie en skryf te hê, teenoor studente in die Natuurwetenskappe wat oor ander vaardighede in ontwerpe, wetenskaplike metodes en die betroubaarheid van eksperimente en resultate moet beskik. Dus moet studente oor verskillende *akademiese vaardighede* beskik.

Die fokus het ook verskuif na *studieleiers* waar S5 (Lettere en Sosiale Wetenskappe) die Natuurwetenskappe en die Lettere en Sosiale Wetenskappe vergelyk, en meen dat 'n studieleier in die Natuurwetenskappe moontlik minder bevoegd is om self te redigeer as 'n studieleier in die Lettere en Sosiale Wetenskappe, waar akademiese skryfwerk en redigering meer deel van 'n studieleier se *vaardighede* is.

Daar kan afgelei word dat studieleiers in die Natuurwetenskappe nie gewoonlik as redigeerders optree nie maar die veralgemening oor studieleiers in die Lettere en Sosiale Wetenskappe moet bevraagteken word omdat nie elke studieleier binne daardie fakulteit noodwendig as professionele redigeerders kan/wil optree nie. Daar is argumenteer oor studieleiers wat in sekere studievelde meer bevoegd is om as redigeerders op te tree, maar daar kan vrae ontstaan oor wanneer die studieleiers as redigeerders moet optree en hoe daar verseker word dat die studieleiers oor die nodige vaardighede beskik.

5.1.1.4 *Houdings, behoeftes en verwagtinge van studente voor redigering plaasvind*

Die meerderheid van die studieleiers dink dit is belangrik om die studente se houdings, behoeftes en verwagtinge in ag te neem omrede al die rolspelers hulle *verwagtinge aan mekaar moet oordra om misverstande teen te werk*. Daar word aangedui dat doktorale studente se verwagtinge van dié van die magisterstudente sal *verskil* en dat die doktorale studente se behoeftes slegs vooraf bespreek kan word, waarteenoor leiding vir studente op magistervlak noodsaaklik is omdat hulle minder ervare akademiese skrywers is. Een studieleier het selfs genoem dat hy nog nooit daaraan gedink het dat studente redigeerbehoefte het nie, maar dat hy hulle in die toekoms daarvoor sal vra.

Studieleiers is dus soms *onbewus* van studente se behoeftes, moontlik omdat hulle so op die student se verantwoordelikhede fokus. Daar kan afgelei word dat dit in die toekoms waardevol kan wees om studieleiers daarvoor in te lig.

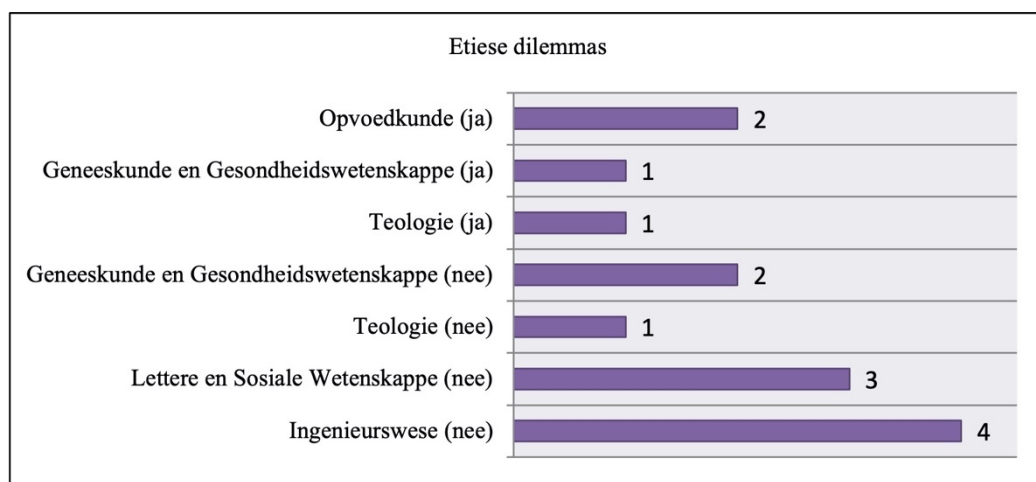
5.1.1.5 *Houdings oor studente se verwagtinge van die studieleier*

Die meerderheid van die studieleiers meen dat studente te veel verwagtinge van die studieleier het. Hulle verduidelik dat studente byvoorbeeld verwag dat die studieleier elke woord tot op sinsvlak moet nagaan, taalfoute regmaak en formatering doen en dus as 'n tipe "on-site"-redigeerder of medenavorser moet optree. Studente verwag dus dat die studieleier soms redigeertake toepas wat eintlik aan die redigeerder oorgelaat kan word. Hulle voel ook dat studente nie genoeg oor hulle eie idees besin en genoegsame gepaste literatuur soek en dit sorgvuldig lees nie en dan verwag dat die studieleier hulle van leeswerk verskaf.

Wat uit die besprekings afgelei kan word, is dat die rolspelers se wedersydse verwagtinge vooraf duidelik oorgedra moet word, sodat die studente byvoorbeeld weet wat hulle verantwoordelikhede is en wat die studieleier van hulle verwag. Daarmee saam moet die student bewus wees van wat die studieleier bereid en in staat is om te doen, en dit moet aan hom/haar verduidelik word om enige misverstande te vermy.

Studente moet ingelig word oor die nut van die gebruik van professionele redigeerders omdat studente soms verwagtinge van die studieleier het wat eintlik as die akademiese redigeerder se werk beskou kan word.

5.1.1.6 Etiese dilemmas

Figuur 5.3: Etiese dilemmas

Ná ontleding is bevind dat die meerderheid van die studieleiers *nog nie* met etiese dilemmas te make gekry het nie waar die frekwensie altesaam 10 is (sien figuur 5.3). Al vier studieleiers vanuit die Fakulteit Ingenieurswese verduidelik dat die redigeerders wat gebruik word net na taalgebruik en styl omsien – wat impliseer dat daar dan nie ruimte vir etiese grense is om oorskry te word nie. Net een van die drie studieleiers (Algemene Taalwetenskap) vanuit die Fakulteit Lettere en Sosiale Wetenskappe het kommentaar gelewer en verduidelik dat alhoewel sy nog nie daarmee te make gekry het nie, sy wonder of sy wel nie te veel ingryp nie. Een studieleier vanuit die Fakulteit Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe het ook genoem dat sy nie enige etiese kwessies onthou nie en een Teologiestudieleier dui aan dat sy nog nie etiese dilemmas ervaar het nie, maar dat sy wel al ondervind het dat studente bewys dat die tesis geredigeer is, maar daar soms nog steeds taalfoute voorkom.

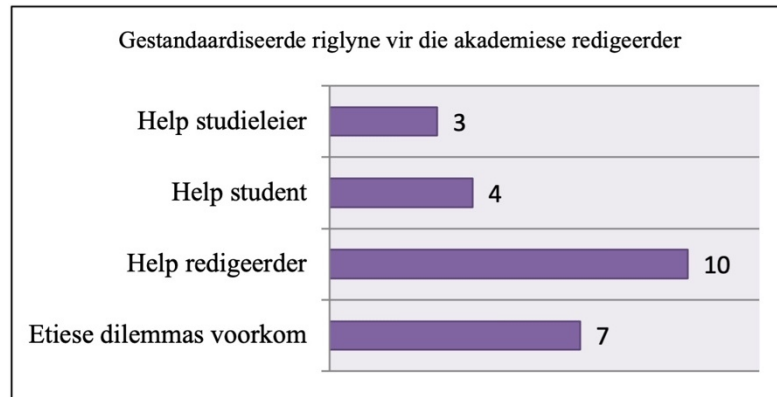
Die frekwensie van studieleiers wat *wel al* met etiese dilemmas te make gekry het, is slegs vier. 'n Studieleier vanuit Fakulteit Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe het al met etiese dilemmas te make gekry en noem dat 'n paar van haar kollegas dit ook al gerapporteer het.

Albei studieleiers vanuit die Fakulteit Opvoedkunde het ervaring met etiese dilemmas en 'n studieleier vanuit Teologie verduidelik dat hy al studente gehad het wie se werk deur onervare redigeerders geredigeer is of selfs deur 'n meer ervare redigeerder, waar daar aan die inhoud van die tesis verander is en tot etiese probleme in beide gevalle gelei het.

Daar is studieleiers wat van mening is dat dit moeilik is om etiese dilemmas te identifiseer. Daar kan afgelei word dat dit moontlik as gevolg van onbewustheid oor etiese akademiese redigering is. Soos gesien kan word in figuur 5.3 is daar uiteenlopende opinies binne die fakulteite, maar ook die departemente daaronder. Etiese kwessies is moontlik minder algemeen in Ingenieurswese en Lettere en Sosiale Wetenskappe, alhoewel een studieleier vanuit die laasgenoemde meen dat sy moontlik te veel ingryp, wat etiese probleme impliseer.

In Fourie (2018:63) se honneursstudie is bevind dat beide studieleiers al met etiese dilemmas te make gekry het waar redigeerders te ingrypend geredigeer het deur veranderinge aan te bring wat tot betekenisveranderinge gelei het en etiese grense dus oorskry is. Die feit dat die meerderheid van die studieleiers in die huidige studie nog nie met etiese dilemmas te make gekry het nie, maak nie die argument van hulle wat het, ongeldig nie. Dit kan waardevol wees om vas te stel waarom dit in sekere fakulteite 'n groter of algemener kwessie is, watter rolspelers 'n invloed daarop het en of meer bewustheid oor etiese akademiese redigering nodig is. Uit die ontleding is dit duidelik dat meer bewustheid oor etiese dilemmas geskep kan word sodat studieleiers weet wat dit behels en hoe dit voorkom kan word.

5.1.1.7 Gestandaardiseerde riglyne vir die akademiese redigeerder

Figuur 5.4: Gestandaardiseerde riglyne vir die akademiese redigeerder

Die motivering daarvoor wat meestal (10 keer) voorgekom het, is dat gestandaardiseerde riglyne die *akademiese redigeerder kan help*, omrede daar geen aanvaarde riglyne is wat hulle help om nie te veel verantwoordelikheid vir die finale produk te neem nie. Riglyne is nodig sodat 'n raamwerk geskep kan word wat uiteensit wat oor die algemeen van die redigeerder verwag word en die redigeerder 'n sistematiese prosedure kan volg. Dit kan ook daartoe bydra dat die redigeerder nie buite sy/haar mandaat optree en die inhoud op so 'n manier wysig dat daar betekenisveranderinge voorkom wat tot etiese dilemmas kan lei nie.

Die *voorkoming van etiese dilemmas* is nog 'n tema wat sewe keer uitgelig word. Daar word verduidelik dat gestandaardiseerde riglyne kan help om misverstande te voorkom en verwagtinge te verduidelik omdat daar 'n verstandhouding tussen 'n redigeerder en 'n student kan wees. Daar kan dus uiteengesit word wat in die algemeen van die redigeerder verwag word en hoe vertrouwd die redigeerder met aanbiedingstyle in die vakgebied is. Die studieleiers is van mening dat gestandaardiseerde riglyne nodig is en kan help om moontlike etiese dilemmas te voorkom, omrede die rolspelers se verwagtinge bestuur kan word.

Die gestandaardiseerde riglyne kan nie net die redigeerder as rolspeler help nie, maar die *student* ook. Die riglyne is nodig sodat 'n raamwerk geskep kan word wat uiteensit wat die student van die redigeerder kan verwag. Die riglyne kan ook die student in die regte rigting lei om 'n gekwalifiseerde redigeerder te vind. Die *studieleier* kan ook baat vind by gestandaardiseerde riglyne omdat hulle onder baie druk is om studente te laat slaag en daar geen aanvaarde riglyne is wat hulle help om nie te veel verantwoordelikheid vir die finale produk te neem nie. Riglyne kan 'n raamwerk skep wat uiteensit wat die studieleier van die redigeerder kan verwag, maar kan ook van hulp wees vir studieleiers wat as die redigeerder van die tesis optree.

Uit die data-analise het waardevolle kommentaar oor *studieleiers se verwagtinge van die voorgestelde gestandaardiseerde riglyne* na vore gekom. Daar word uitgelig dat die akademie divers is en verskillende kontekste dus verskillende vereistes sal hê, wat dan die voorstelling en toepassing van gestandaardiseerde riglyne kan beïnvloed. Dit sal daarom nuttig wees as daar binne elke fakulteit/departement gestandaardiseerde riglyne is, alhoewel daar verkies word dat die *riglyne eerder buigbaar moet wees* en nie voorskrifte en geregleerde standaarde nie sodat dit binne verskillende dissiplines toegepas kan word.

Die studente in die honneursstudie (Fourie, 2018:64) het ook genoem dat standaardriglyne nodig is sodat redigeerders 'n sistematiese redigeerproses kan volg. Die studente meen dat die standaardriglyne op almal van toepassing moet wees en stel sub-afdelings voor omdat verskillende reëls by verskillende departemente geld (Fourie, 2018:74).

Die gevolgtrekking word gemaak dat studieleiers en studente ten gunste is van buigbare riglyne, wat binne verskeie kontekste toegepas word. Dit kan daartoe bydra dat die redigeerproses gesistematiseer word en buigbare riglyne sowel as sub-afdelings die mate waartoe die redigeerder (of die studieleier soos in sekere gevalle) kan ingryp, voorstel – soos ook uiteengesit in die prototipe-ooreenkomsvorm – wat dus ook die bruikbaarheid van die prototipe-ooreenkomsvorm beklemtoon. Meer bewustheid oor riglyne en wat professionele redigeerders kan doen, is nodig. Die vraag ontstaan ook of alle redigeerders bewus is van voorlopige redigeerriglyne en of hulle enigsins 'n sistematiese proses volg wanneer akademiese tekste geredigeer word.

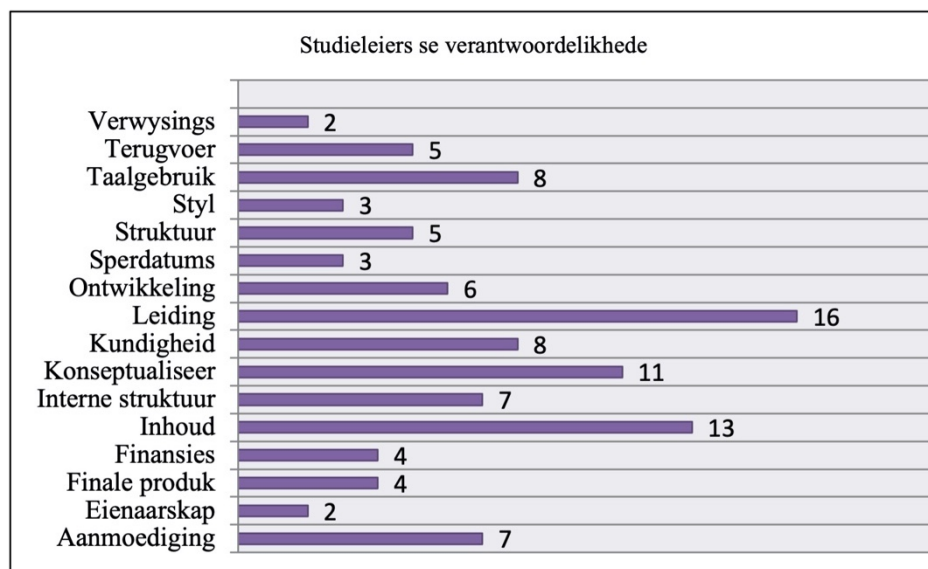
5.1.1.8 *Bewustheid van standaardriglyne*

Die vorige bespreking dien as bevestiging dat daar meer bewustheid geskep moet word van veral riglyne vir die akademiese redigeerpraktyk. Nie een van die studieleiers is daarvan bewus dat daar voorlopige redigeerriglyne – dié van Lourens (2016) – bestaan nie.

Die vraag ontstaan of studieleiers werklik kan help om etiese dilemmas te voorkom, terwyl hulle nie bewus is van riglyne wat aandui wat die akademiese redigeerder se moontlike redigeertake is nie. Daar is die moontlikheid dat daar dan misplaaste verwagtinge tussen die rolspelers oor hulle verantwoordelikhede in die redigeerproses is, wat dan juis tot etiese dilemmas kan lei. Laastens kan die redigeerproses van studieleiers, wat as die redigeerders van tesse optree, bevraagteken word omdat riglyne daartoe kan bydra dat 'n tesis omvattend redigeer word.

Bewustheid van die voorlopige redigeerriglyne is nodig sodat studieleiers dan moontlik kan insien wat die nut van riglyne vir die redigeerder kan wees, hoe dit daartoe kan bydra dat die akademiese inhoud dié van die student bly, en die ingryping van die redigeerder of studieleier nie tot die bevraagtekening van die student se werk sal lei nie.

5.1.1.9 *Studieleiers se verantwoordelikhede*

Figuur 5.5: Studieleiers se verantwoordelikhede

Die studieleiers het baie breedvoerig kommentaar gelewer oor hulle rolle en verantwoordelikhede en verskeie temas het na vore gekom (sien figuur 5.5). Die tema wat die meeste (16 keer) na vore gekom het, is *leiding*. Daar is bevind dat die studieleiers se houdings teenoor hulle eie rol is om as ervare en kundige mentors/gidse op te tree wat die student deurgaans leiding aan die begin van die skryfproses moet gee sowel as wanneer die tesis voltooi word.

Dit kom ook neer op verantwoordelikhede wat nie soseer op die teks self fokus nie, maar eerder op die verskaffing van navorsingsopleiding, die nodige programmatuur sowel as die voorsiening van geleentheid om konferensies by te woon. Verder moet die studieleier die student verwys na die relevante literatuur, wat navorsingsinhoud in die vakrigting insluit, asook lei na ander navorsers in die studieveld. Daar word ook aangedui dat hulle leiding moet gee ten opsigte van wetenskaplike navorsingsvaardighede en werkswyses met die doel vir studente om onafhanklike navorsers te word.

Die *nagaan van inhoud* is 13 keer beklemtoon waar studieleiers meen dat hulle moet verseker dat die inhoud vakkundig korrek is en wetenskaplike meriete het. Dit sluit in om die kwaliteit van die argumente na te gaan en te verseker dat die bevindinge op die korrekte wyse aangebied is.

Daarmee saam moet vasgestel word of die meerderheid van die werk die student se intellektuele bydrae is en geen plagiaat gepleeg is nie, sodat die akademiese integriteit en die geloofwaardigheid van die navorsing nie bevraagteken kan word nie. Die studieleier moet dus aandag gee aan etiese aspekte en verseker dat die studente hulle eie “stem” behou.

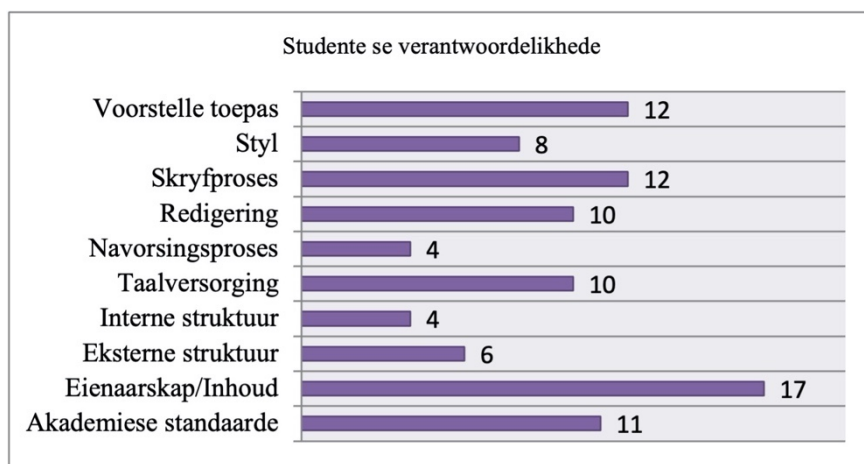
Die *konseptualisering* van die akademiese teks is ’n proses wat 11 keer genoem is en ook as een van die studieleier se verantwoordelikhede uitgelig word. Die proses behels die vasstel van die doelwit en die skep van ’n navorsingsontwerp met ’n gefokusde en toepasbare navorsingsvraag, sodat die relevansie van die studie duidelik is. Die student moet in die skryfproses leiding ontvang oor keuses vir ’n gepaste metodologie en moet die studieleier help met die eksperimentele ontwerp, dit monitor en ook die verwysingsmetode nagaan. Die studieleier moet die student help om die resultate op ’n gepaste wyse voor te stel en die bevindinge op die korrekte wyse op te skryf ten einde ’n produk te lewer wat in ooreenstemming met vakwetenskaplike standaarde en prosedures is sodat dit duidelik is hoe die studie ’n oorspronklike bydrae lewer.

Drie verdere temas wat ewe veel (agt keer) uitgelig is, is 'n aanduiding van studieleiers se houdings oor hulle verantwoordelikhede om *kundig* te wees en dat hulle ook *taalgebruik* moet nagaan. Die student moet op die studieleier se ervaring van die studieveld/dissipline kan staatmaak. Studieleiers moet dus hulle kennis kan oordra, vakspesifieke leiding gee en die student aan sekere konvensies in akademiese skryfwerk bekendstel ten einde die student te help met die verskerping van hulle denkwysse en die ontwikkeling van akademiese en kritiese analitiese vaardighede, sodat die student 'n kundige en onafhanklike navorser kan word. Die studieleier neem die rol van 'n informele eerste eksaminator in en wanneer hy/sy oortuig is dat die werk goed gedoen is, word die projek vir eksaminering afgeteken.

Die studieleiers meen dat dit hulle verantwoordelikheid is om *taalgebruik* na te gaan en indien nodig, die student aan te raai om sagteware soos “Grammarly” te raadpleeg of die dienste van die Taalsentrum of 'n professionele redigeerder te gebruik – wat dui op kopieredigering. Voorbeelde wat aangedui word, is die nagaan van formulering en basiese taalfoute, maar hulle meen ook dat hulle die student na 'n redigeerder sal verwys indien dit nodig is. Al die verantwoordelikhede wat bespreek is, is belangrik om 'n goed afgeronde studie in te handig.

5.1.2 Tema 2: Verwagtinge

5.1.2.1 *Studente se verantwoordelikhede*

Figuur 5.6: Studente se verantwoordelikhede

Uit die resultate is dit duidelik dat die studieleiers verwag dat die student volle intellektuele verantwoordelikheid vir die tesis moet aanvaar en dus *eienaarskap* van die tesis neem aangesien dit 17 keer beklemtoon is. Die student moet leiding neem en onafhanklik werk, terwyl sy/haar hooffokus op inhoudelike aspekte bly. Die student moet bewus wees van akademiese integriteit sodat die werk deurgaans dié van die student bly.

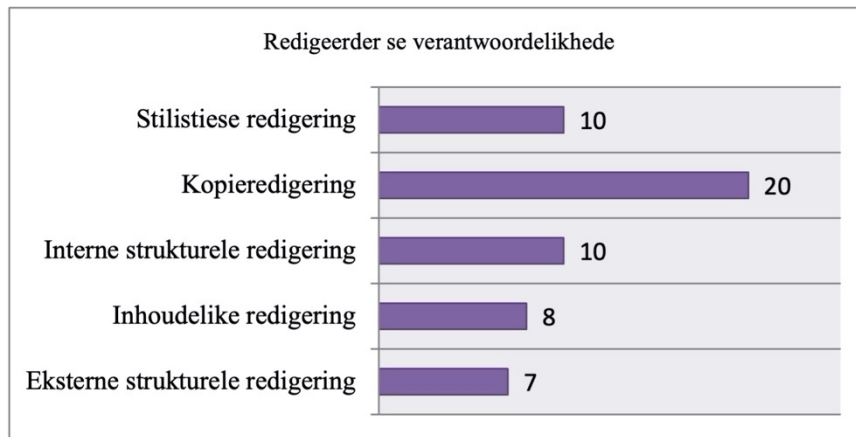
Die *skryfproses* as tema is 'n verwagting wat 12 keer deur die studieleiers beklemtoon is. Die student is verantwoordelik vir die skryf van die tesis, van die eerste tot die finale weergawe. Die skryfproses behels dat die student met die konseptuele aspekte vorendag moet kom soos om die navorsingsvraag te identifiseer, die metodologiese vereistes in ag te neem en die werk onafhanklik te kontekstualiseer. Dan moet die navorsing deur die student uitgevoer en ontleed word en die resultate op die korrekte manier voorgelê en onafhanklik geanaliseer en geïnterpreteer word. Die student moet goeie skryfvaardighede hê om so konkreet, duidelik, bondig en oortuigend moontlik te skryf en 'n logiese en koherente finale weergawe inhandig wat beteken dat die teks in geheel 'n eenheid is, sodat die leser ingelig kan volg wat die navorser oordra.

Nadat die redigeerproses (deur die studieleier of redigeerder) afgehandel is, verwag die studieleiers dat die student die *voorstelle* moet bestudeer en *toepas*, wat ook 12 keer na vore gekom het. Hulle moet ook probleme en tekortkominge identifiseer en dit regmaak, sodat dit 'n leerproses bly. Indien 'n eksterne redigeerder gebruik word, moet die student terselfdertyd die redigeerder se terugvoer teenoor die studieleier se terugvoer opweeg.

Ná ontleding is dit duidelik dat studieleiers verwag dat die akademiese teks geloofwaardig, oorspronklik en kwaliteitwerk moet wees wat aan *akademiese standaarde* voldoen. Die teks moet op so 'n wyse aangebied word dat dit aan die betrokke vakgebied/dissipline asook die departement/fakulteit/universiteit waarbinne daar gewerk word, se standaarde en vereistes voldoen. Daarmee saam moet dit ook aan die vereistes vir eksaminering voldoen ten einde die studie suksesvol af te handel.

Taalversorging en *redigering* is ook twee temas wat deur die studieleiers uitgelig word. Die studieleiers is van mening dat die taalversorging en die redigering van die teks die student se verantwoordelikheid is sodat die beste moontlike taalkundige standaard van die werk weergegee word, alhoewel die student grootliks op die inhoud moet fokus.

5.1.2.2 *Redigeerder se verantwoordelikhede*

Figuur 5.7: Redigeerder se verantwoordelikhede

Die studieleiers beskou *kopieredigering* as die belangrikste redigeertaak waar die redigeerder vir grammatikale kwessies en keurige taalversorging, spesifiek die uitwys van taal-, spel- en tikfoute en die nagaan van konsekwentheid, verantwoordelik is. Een studieleier het verwys na die redigeertake in die prototipe-ooreenkomsvorm onder kopieredigering en meen dat dit voldoende is. Daar is aangedui dat taalgebruik wesenlik tot die oordrag van inligting en die skep van betekenis is, wat ook die noodsaaklikheid van kopieredigering belig.

Die studieleiers beklemtoon *stilistiese redigering* en stel voor dat die redigeerders formulerings, onnodige lang sinne en tegniese stilistiese kwessies moet nagaan en voorstelle maak wat daartoe kan bydra dat die inligting bondig, duidelik en effektief oorgedra word.

Verder meen die studieleiers dat die redigeerder irrelevantheid of teenstrydige argumente moet uitwys, wat 'n voorbeeld van inhoudelike redigering is, alhoewel dit ook as stilistiese redigering én/of interne strukturele redigering beskou word.

Interne strukturele redigering het dieselfde hoeveelheid aandag as stilistiese redigering gekry. Die studieleiers meen dat die redigeerder duidelike en logiese kommunikasie en argumente moet verseker wat bevraagteken moet word omdat daar versigtig met die argumente van 'n teks omgegaan moet word. Die redigeerder kan aanbevelings vir logiese en duidelike argumentasie maak, maar opmerkings moet gebruik word voordat daar aan die betekenis van die teks verander word. Die studieleiers meen dat teks so min moontlik dubbelsinnigheid, onsekerheid of onduidelikheid by die leser sal laat, terwyl daar ook op tegniese en konseptuele vlakke geredigeer moet word om die interne struktuur te verbeter.

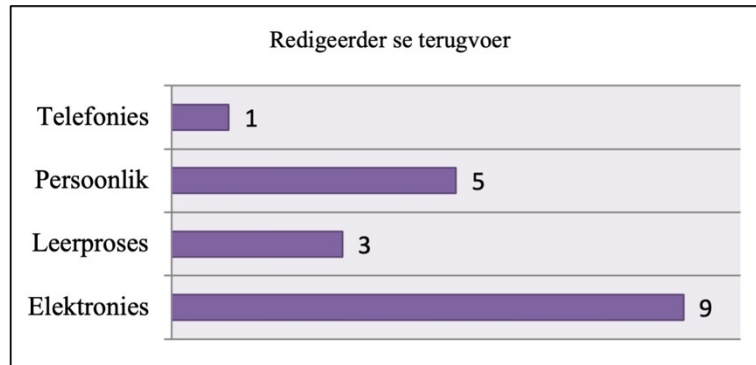
Vanuit die bespreking oor die redigeerder se verantwoordelikhede, is dit duidelik dat die klem meestal op *kopie*-, *stilistiese* en *interne strukturele redigering* is. Daar is minder voorstelle by inhoudelike redigering en dit is belangrik om in ag te neem dat daar 'n verskil tussen die nagaan van inhoud (tipies die studieleier se verantwoordelikheid) en inhoudelike redigering is – waar die klem meer op ooglopende feitefoute, die nagaan van basiese berekeninge en die uitwys van logiese foute is met behulp van opmerkings in byvoorbeeld die Word-dokument.

Inhoudelike redigering het nie werklik in die bespreking na vore gekom nie omdat studieleiers moontlik nie van die redigeertake onder inhoudelike redigering bewus is nie of versigtig is om etiese grense te oorskry. Een studieleier het pertinent genoem dat die redigeerder nie aan die inhoud moet verander nie. Hieruit kan afgelei word dat studieleiers dink dat daar aan die betekenis van die teks verander word, wat etiese dilemmas impliseer, en dit hou verband met die bevinding dat dit vir die studieleiers belangrik is dat die redigeerder kennis en begrip van die studieveld het.

In die bespreking oor redigeerders is een studieleier van mening dat 'n redigeerder *kennis oor die studieveld* moet hê en 'n ander, S7, meen dat die redigeerder in dieselfde studieveld moet werk, maar dat daar 'n tekort aan redigeerders in haar studieveld (Teologie) is. Hier word impliseer dat redigeerders dus oor verskillende vaardighede moet beskik om in sekere studieveld te kan redigeer en daar verstaan kan word hoekom studieleiers nie inhoudelike redigering verkies nie.

Eksterne strukturele redigering word nie deur die studieleiers as die redigeerder se verantwoordelikheid beskou nie. Dit is moontlik dat studieleiers nie bewus is van al die redigeertake wat 'n redigeerder onder eksterne strukturele redigering kan toepas nie en dit net as die verantwoordelikheid van die student beskou en/of voel dat studieleiers ook daarvoor verantwoordelik is. Studieleiers is moontlik oningelig oor die akademiese redigeerproses en dit is nodig dat rolspelers hulle verwagtinge aan mekaar kommunikeer, andersins sal 'n studieleier en 'n redigeer moontlik dieselfde werk doen of 'n student kan onsekerheid ervaar oor watter rolspeler vir watter redigeertake verantwoordelik is.

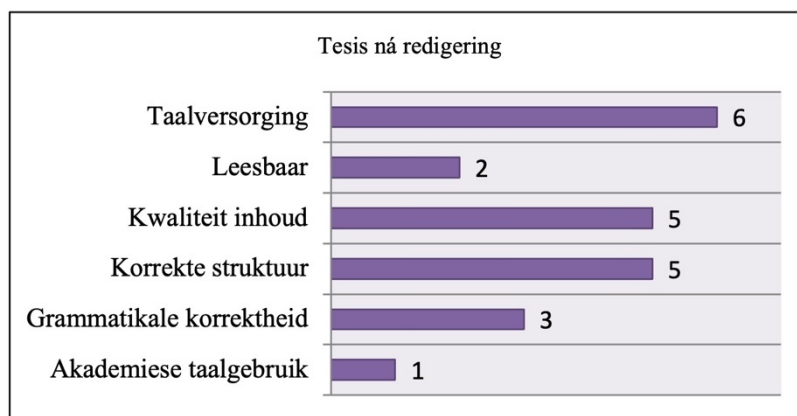
5.1.2.3 Redigeerder se terugvoer

Figuur 5.8: Redigeerder se terugvoer

Ná die ontleding is dit duidelik dat die studieleiers verwag dat die terugvoer elektronies, persoonlik of telefonies sal plaasvind. *Elektroniese* terugvoer word hoofsaaklik verkies waar die studente dan die werklike tesisdokument met kommentaar sal ontvang (sien figuur 5.8). Die voorkeur is dat die redigeerder MS-Word se spoorfunksies in die dokument gebruik, wat per e-pos aan die student gestuur kan word, sodat die studente die regstellings kan aanvaar of nie en dit derhalwe 'n leerproses vir die studente bly. Daar word ook beklemtoon dat die terugvoer onafhanklik van die studieleier moet plaasvind en net tussen die student en die redigeerder hanteer moet word.

5.1.2.4 Tesis ná redigering

Figuur 5.9: Tesis ná redigering

Die studieleiers verwag dat die kwaliteit van die teks verbeter sal word, spesifiek ten opsigte van *taalversorging*, *inhoud* en *struktuur*. Hulle beklemtoon ses keer dat daar minimum of selfs geen spel- en tikfoute moet wees nie en dat die tesis goed afgerond sal wees. Daar word ook na kopieredigering verwys wat verband hou met taalversorging. Soos bevind deur Fourie (2018:74-75), verwag studente ook 'n goed afgeronde tesis wat geen spel- en interpunksiefoute bevat nie sodat die leeservaring maklik en genotvol kan wees.

Wat die *inhoud* betref, meen die studieleiers dat die werk se wetenskaplike meriete en die kwaliteit van die bevindinge nie bevraagteken kan word nie en die tesis kwaliteitwerk moet wees wat waardig is om geëksamineer te word. Die tesis moet ook *geen strukturele foute* bevat nie en formatering moet konsekwent toegepas word. Korrekte struktuur het een van die hoogste frekwensies; tog is bevind dat die studieleiers nie dink dat eksterne strukturele redigering die redigeerder se verantwoordelikheid is nie. Die studieleiers beklemtoon dat die formateringsaspekte van die tesis moet ooreenstem met die vereistes wat byvoorbeeld in die US Jaarboek uiteengesit is. Hieruit kan afgelei word dat studieleiers dink dat die eksterne struktuur die student se verantwoordelikheid is (moontlik) omdat die redigeerder nie bekend is met formateringsvereistes in verskillende fakulteite nie.

5.1.2.5 'n Verslag wat uiteensit wat die redigeerder gedoen het

Die meerderheid studieleiers *verwag nie 'n verslag nie* omrede die terugvoer (verkieslik elektronies soos vroeër bespreek) tussen die student en die redigeerder moet bly sodat die student uit die redigeerproses kan leer. Een studieleier meen dat akademiese grense oorskry word wanneer die studieleier daarby betrokke raak.

Van die studieleiers meen dat 'n verslag goed en nuttig kan wees indien daar geld betrokke is of wanneer die finale tesis se kwaliteit baie beter as die oorspronklike weergawe is deurdat die redigeerder byvoorbeeld nie net op taalkundige vlak ingegryp het nie. Die studieleier kan dan betrek word indien dit nodig is. 'n Ander studieleier meen dat sy 'n verslag vir persoonlike ontwikkeling kan gebruik en die redigeerder se raad in die toekoms met ander studente oorweeg sou kon word, alhoewel sy beklemtoon dat dit nie 'n verwagting is nie, soos die meerderheid van die studieleiers aanvoer.

5.1.3 Tema 3: Behoeftes

5.1.3.1 *Behoeftes oor die akademiese redigeerproses*

Soos voorheen bespreek, was geen studieleiers van voorlopige redigeerriglyne vir die akademiese redigeerpraktyk bewus nie. Hulle onbewustheid kon moontlik daartoe bydra dat die meerderheid van die studieleiers die behoefte het om meer te weet oor wat akademiese redigeerders behoort te doen. Albei studieleiers in Fourie (2018:72) se honneursstudie het aangedui dat hulle 'n behoefte aan meer inligting het oor wat tydens die akademiese redigeerproses plaasvind en tot watter mate die redigeerder ingryp.

Een studieleier het na die dokument (addendum B) verwys wat saam met die vraelyste uitgestuur is, wat elke tipe redigering en die take daaronder omskryf saam met voorbeelde van hoe 'n opmerking en 'n wysiging sal lyk. Volgens haar is dit nuttige inligting en stem die take ooreen met haar verwagtinge van die redigeerproses. Hier kan bevraagteken word of die studieleiers werklik ingelig is oor al die tipes redigeertake en hoe bewusmaking daartoe kan bydra om etiese dilemmas te vermy of makliker raak te sien.

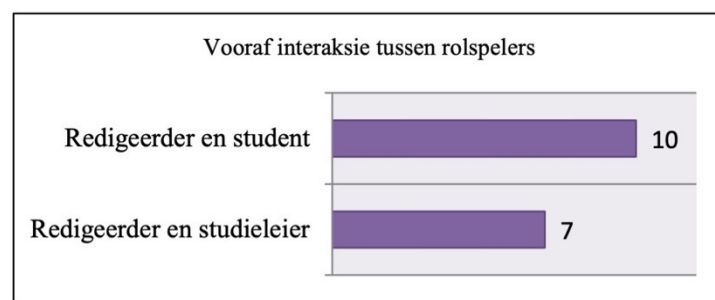
Wat hieruit afgelei word, is dat 'n bewusmakingsveldtog waardevol kan wees, veral waar daar aan studieleiers verduidelik word wat die dienste insluit wat redigeerders kan bied. Een studieleier het beklemtoon dat sy graag meer daaroor wil uitvind, wat dien as bevestiging dat 'n bewusmakingsveldtog oorweeg moet word. Studieleiers sal dan ingelig kan wees oor wat werklik alles tydens die redigeerproses deur die redigeerder gedoen word en hoe ingrypend die redigeerder te werk gegaan het ten einde moontlike etiese dilemmas uit te skakel.

5.1.3.2 *Studieleiers se behoeftes dat die studente vooraf weet wat die studieleier se rol in die redigeerproses is*

Die meerderheid van die studieleiers het 'n behoefte daaraan dat die *studente vooraf moet weet* wat hulle rol in die redigeerproses is en drie studieleiers noem dat hulle dit vooraf met die student bespreek sodat dit duidelik is wat hulle bereid is om te doen. Sodanige bespreking is volgens hulle nuttig omdat daar studente is wat nie baie onafhanklik kan werk nie. Een studieleier stel voor dat dit deel van die ooreenkoms kan vorm wat 'n studieleier vooraf met 'n student aangaan. Die studieleiers in die honneursstudie (2018:63) het dieselfde siening as die meerderheid van die studieleiers in die huidige studie en meen dat die studente vooraf moet weet wat hulle rol en verantwoordelikhede is en wat buite die omvang daarvan val.

Van die kleiner groep studieleiers in die huidige studie wat *nie 'n behoefte daaraan* het dat die studente vooraf weet wat hulle rol is nie, verduidelik dat die studente gewoonlik weet wat die studieleier se rol en beperkings is en dat die proses dit afspeel soos die studie vorder. Dit word egter betwyfel of studente werklik weet wat die studieleier se rol is indien dit nie vooraf aan hulle gekommunikeer word nie. Die vraag ontstaan ook of dit nodig is om vas te stel hoe en wat vooraf aan die studente gekommunikeer kan word sodat daar nie botsende verwagtinge is nie. Indien daar nie duidelike kommunikasie is nie, mag daar dalk studente wees wat aanneem dat alle studieleiers as die redigeerders optree of studieleiers wat verwag dat studente 'n eksterne redigeerder moet gebruik en die student dan nie daarvan bewus is nie.

5.1.3.3 Vooraf interaksie tussen rolspelers

Figuur 5.10: Vooraf interaksie tussen rolspelers

Die tema van *'n vooraf interaksie tussen die redigeerder en die student* word as die belangrikste interaksie beskou waar dit 10 keer in die resultate voorkom. Uit die data is bevind dat dit noodsaaklik en waardevol is omdat studente nie altyd ingelig is oor wat redigering behels en vereis nie en dit kan help om hulle verwagtinge vooraf duidelik te maak en te bestuur. Die student moet die leiding neem en met die redigeerder bespreek wat gedoen moet word al dan nie ten einde die projek te finaliseer.

Hierdie bevindinge sluit aan by dié van Fourie (2018:61) waar studente ook van mening is dat 'n vooraf interaksie met die redigeerder kan help om die onderwerp te bespreek en dalk 'n ooreenkoms aan te gaan, sodat hulle verwagtinge duidelik is. Die studente verwag ook om te kies of hulle 'n konsultasie met die redigeerder ná die redigeerproses wil hê, sodat die opmerkings en wysigings bespreek kan word, maar hulle besef die problematiek daaragter en sal tevrede wees met notas, veral wanneer daar vir die diens betaal word. Volgens die studieleiers in die honneursstudie (Fourie, 2018:63) is die vooraf interaksie belangrik, sodat die studente weet wat redigering is, kan en behoort te wees en die twee rolspelers hulle verwagtinge kan verduidelik.

Die ander tema wat aangedui word, maar wel minder in die besprekings (sewe keer) na vore gekom het, is 'n *vooraf interaksie tussen die redigeerder en studieleier*. Studieleiers meen dit kan waardevol wees om moontlike probleme in die tesis vooraf te bespreek en sodat die redigeerder die studie en die konteks kan verstaan. Een studieleier (Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe) noem dat dit net nodig sal wees indien dit standaard raak in sy studieveld om 'n redigeerder te gebruik en 'n ander studieleier meen dit sal nie nodig wees indien die fokus net op grammatikale redigering – dus kopieredigering – is nie. Daar kan afgelei word dat die nodigheid daarvan tussen die student en die studieleier bespreek moet word en indien die studieleier saamstem, die redigeerder genader moet word en bevestig of die interaksie 'n moontlikheid kan wees.

Daar kan dus afgelei word dat interaksie tussen die student en die redigeerder belangriker as interaksie tussen die studieleier en die redigeerder geag word, alhoewel laasgenoemde voordelig kan wees. Die vooraf interaksie kan daartoe bydra dat daar nie misplaaste verwagtinge is nie en studente en redigeerders bewus is van hulle verwagtinge en kan uiteindelik ook 'n bydrae tot etiese akademiese redigering lewer.

Ná die analise en bespreking van studieleiers se houdings, behoeftes en verwagtinge deur middel van die temas wat geïdentifiseer is, is dit duidelik wat hulle sienings oor die akademiese redigeerproses en die verantwoordelikhede van die rolspelers is.

5.2 NAVORSINGSVRAAG 2

Subvraag 2.1: As hoe bruikbaar ervaar die studieleiers die prototipe-ooreenkomsvorm in die akademiese redigeerpraktyk?

Daar is bevind dat die prototipe-ooreenkomsvorm bruikbaar in die akademiese redigeerpraktyk is waar die meerderheid van die studieleiers motiveer dat 'n ooreenkomsvorm belangrik en nuttig is en tot groot voordeel van die studente kan wees, veral wanneer die student vir die diens moet betaal en hulle dan bewus kan wees van verwagtinge en koste. Daar word verder verduidelik dat dit 'n goeie idee is sodat moontlike misverstande of konflik betyds uit die weg geruim of selfs vermy kan word en die ooreenkomsvorm beide partye kan beskerm, omdat beide die student en die redigeerder verantwoordelik gehou word vir die redigeerproses. 'n Studieleier meen dat so 'n vorm deur almal in die fakulteit gebruik moet word en daar dus 'n standaardvorm moet wees wat in die studieveld van toepassing is.

Ná ontleding van die belangrikheid van *nommer 1* is bevind dat die meerderheid van die studieleiers tevrede is met die deel waar studente hulle besonderhede moet invul en dat dit voldoende lyk. Hulle meen dit is belangrike algemene inligting omdat dit praktiese verwagtinge, soos die leweringsdatum, uiteensit. *Nommer 2*, oor bykomende inligting, word as noodsaaklik en nuttig beskou, veral indien dit vir 'n publikasie soos 'n joernaal of vir 'n konferensie is waar daar spesifieke vereistes sal wees. Daar word verder gemotiveer dat dit latere onduidelikhede kan uitskakel en dat dit die studieleier se werk kan vergemaklik voordat die werk ingehandig moet word.

Die meerderheid van die studieleiers dink dat die insluiting van *nommer 3* belangrik is en dit voordelig kan wees as die student die keuse vir 'n konsultasie voor én na die tyd het. Studieleiers wat neutrale opinies oor die konsultasies het, verduidelik dat dit net belangrik is as die student dit verkies en dat dit nie noodwendig prakties is nie omdat nie alle gekwalifiseerde redigeerders sal toestem tot sulke vereistes of standarde buite die praktyk of deur die persoon met wie hulle 'n kontraktuele of finansiële verhouding het nie. Tog meen hy dat dit nie beteken dat dit nie 'n goeie ooreenkoms is nie.

Subvraag 2.2: Is daar enige verdere verfyning van die voorlopige redigeerriglyne (gebaseer op Lourens [2016] en aangepas deur Fourie [2018]) nodig aan die hand van die bevindinge oor die sienings van die studieleiers? Indien wel, wat sal dit behels?

Die studieleiers se kommentaar op elkeen van Lourens (2016) se voorlopige redigeerriglyne, volgens die soorte redigering soos uiteengesit by vraag 7-16 (*nommer 4*) in die prototipe-ooreenkomsvorm, word hier onder volgens tema bespreek om subvraag 2.2 te beantwoord.

5.2.1 Tema: Inhoudelike redigering

Die meerderheid van die studieleiers stem saam met die moontlike take vir inhoudelike redigering, maar daar is ook studieleiers wat net tot 'n mate daarmee saamstem. Drie studieleiers het verduidelik dat hulle nie verwag dat die redigeerder basiese berekeninge kontroleer nie (waarvan een studieleier ook konseptuele probleme noem) en dit die studieleier se verantwoordelikheid is omrede die studieleier 'n kenner op die vakgebied is en dat dit verder deur eksterne eksaminators kontroleer kan word. Die redigeerder kan foute uitlig wanneer studente byvoorbeeld noem dat 'n sekere aantal faktore gelys sal word en die aantal nie ooreenstem nie.

'n Ander studieleier (Biomediese Wetenskappe) meen dat inhoudelike redigering in sy studieveld die studieleier se rol is. Daar word aangedui dat dit nie die redigeerder se verantwoordelikheid is om teoretiese inhoudelike sake na te gaan nie omdat die redigeerder nie 'n akademiese spesialis of studieleier is nie. 'n Ander studieleier meen dat daar die risiko is dat die kopieredigeerder 'n intellektuele bydrae begin lewer.

Ná ontleding van die resultate kan afgelei word dat daar nie altyd met inhoudelike take, spesifiek die nagaan van basiese berekeninge, saamgestem word nie. Dit is duidelik dat studieleiers dink daar die risiko is dat redigeerders inhoudelik te ingrypend sal redigeer en dat dit die studieleier se werk is omdat hulle kennis van die vakgebied het. Hieruit kan afgelei word dat daar moontlik meer bewusmaking nodig is oor wat inhoudelike redigering behels omdat die uitwys van logiese foute (teenstellings, toutologie en verwarrende idees) deel vorm van die redigeertake by inhoudelike redigering en kan bydra tot die duidelikheid van die teks, waarteenoor die nagaan van inhoud oor die algemeen as die studieleier se verantwoordelikheid beskou word.

In die bespreking van die gebruik van opmerkings vir inhoudelike redigering is bevind dat die meerderheid van die studieleiers ten gunste van opmerkings is. Hulle meen dat dit sal help om te wys hoe 'n leser verstaan wat geskryf is en daar nie veranderinge aangebring word wat die student nie kan naspeur nie. Hier is dalk bewusmaking vir studieleiers nodig dat wanneer 'n redigeerder byvoorbeeld die spoorfunksie in MS-Word gebruik, die student wel die veranderinge kan sien en self besluit om dit te aanvaar of nie.

Die studieleiers wat nie met opmerkings vir inhoudelike redigering saamstem nie, is meestal dié wat meen dat inhoudelike redigering nie die redigeerder se verantwoordelikheid is nie. Dit kom daarop neer dat van die take onder inhoudelike redigering of selfs almal, as die studieleier se verantwoordelikhede beskou word, terwyl die redigeerder verantwoordelik is vir byvoorbeeld duidelikheid en styl. Die prototipe-ooreenkomsvorm maak voorsiening hiervoor deur buigbare riglyne voor te stel en opsies te gee, sodat die student en die studieleier vooraf kan bespreek watter redigeertake uitgevoer mag word. Hieruit kan ook afgelei word dat bewusmaking oor inhoudelike redigering nodig is.

5.2.2 Tema: Stilistiese redigering

Die meerderheid van die studieleiers stem saam met die moontlike take vir stilistiese redigering en 'n kleiner aantal stem meestal saam. Daar is onsekerheid oor die nagaan van vakkundige terme wanneer die redigeerder nie bekend is met die vakgebied nie en twee studieleiers bevraagteken die aandui van tegniese probleme as 'n redigeertaak. Dit kan waardevol wees om studieleiers oor die stilistiese redigeertake in te lig en waarom dit as stilistiese redigering beskou word.

Die meerderheid van die studieleiers beveel opmerkings én wysigings aan by stilistiese redigering omdat dit kan help met duidelikheid ten opsigte van woordkeuses en sinskonstruksies, waar studente nie altyd met alternatiewe vorendag kan kom nie. Daar word uitgelig dat alle opmerkings en wysigings deur die student aanvaar en/of toegepas moet word, selfs ooglopende taalfoute, sodat dit 'n leerproses is. Daar is plek vir beide opmerkings en wysigings, waar daar byvoorbeeld twyfel bestaan oor hoe spesifiek en korrek vakkundige terme in daardie studieveld is, selfs al word dit dalk nie algemeen só gebruik nie.

Daar word aangedui dat opmerkings hoofsaaklik gebruik kan word by konseptuele probleme en dat dit nodig is omdat studente soms geneig is om net voorstelle via die spoorfunksie te aanvaar. Wanneer dit op betekenisveranderinge neerkom, is opmerkings beter as wysigings.

Wysigings is nodig as iets vir duidelikheid herformuleer moet word, om aan te dui hoe iets die eerste keer gedoen moet word en dit dan die student se verantwoordelikheid is om dit deurgaans reg te maak. Die minderheid van die studieleiers beveel aan dat dit belangrik is dat die student op onduidelikhede of foute gewys moet word, maar dat die redigeerder moet oordeel hoe om die student daarop attent te maak. 'n Ander studieleier meen dat dit sal afhang van die aantal regstellings wat nodig is, maar dat dit dalk eenvoudiger kan wees om wysigings aan te bring en dit in 'n opvolgkonsultasie te verduidelik.

5.2.3 Tema: Kopieredigering

Die meerderheid van die studieleiers stem saam met die moontlike take vir kopieredigering en meer as die helfte van die studieleiers stem saam dat 'n kombinasie van opmerkings en wysigings aanvaarbaar vir kopieredigering is. Daar word aangedui dat beide nodig is wanneer daar 'n probleem met begrip is omdat dit daartoe sal bydra dat die studente se navorsingsvaardighede uitgebrei word en hulle taalgebruik verbeter kan word. Daar word weereens genoem dat studente geneig is om net voorstelle via die spoorfunksie te aanvaar en 'n kombinasie van opmerkings en wysigings dus waardevol kan wees. Wanneer kopieredigering toegepas word, is wysigings voldoende vir eenvoudige spelfoute, maar wanneer veranderinge verder as spelfoute strek, soos betekenisveranderinge, moet dit in 'n opmerking verduidelik word.

'n Kleiner aantal van die studieleiers is ten gunste van opmerkings vir kopieredigering omdat dit die kleiner aspekte is wat 'n teks ophef en dit belangrik is dat die studente iets moet leer uit die redigeerproses deur self die veranderinge of wysigings aan te bring. Daar kan afgelei word dat dit vir hierdie studieleiers belangrik is dat die werk dié van die student bly, maar dat hulle nie almal so vertrouwd is met byvoorbeeld spoorfunksies nie, waar studente nog steeds daaroor beheer het om 'n wysiging 'aan te bring' deur dit te aanvaar of nie. Daarteenoor was daar een studieleier wat meen dat net wysigings vir kopieredigering nodig is.

5.2.4 Tema: Interne strukturele redigering

Al die studieleiers stem saam met die moontlike take vir interne strukturele redigering en motiveer dat dit belangrik en voldoende is omdat baie skrywers daarmee sukkel en dit help om logiese vloei te verseker. Verder word aangedui dat dit 'n waardevolle leerproses vir studente is om op hulle eie skryfstyl te reflekteer en te verbeter. Daar word aangedui dat alhoewel dit die student kan help om duideliker te kommunikeer, moet die kwaliteit en die oorspronklikheid van studente se argumente nie bevraagteken kan word nie.

Al die studieleiers dink dat opmerkings aanvaarbaar vir interne strukturele redigering sal wees sodat die redigeerder probleme, byvoorbeeld ten opsigte van betekenis, kan uitlig en die student self die veranderinge kan aanbring. Daar word weer aangedui dat studente geneig is om spoorfunksies net te aanvaar en dat dit raadsaam is om een keer aan te dui hoe iets reggestel moet word en dit die student se verantwoordelikheid is om dit deurgaans reg te maak.

5.2.5 Tema: Eksterne strukturele redigering

Die meerderheid van die studieleiers stem saam met die moontlike take vir eksterne strukturele redigering en dui aan dat dit noodsaaklik vir die aanbieding van die dokument is en daar verwag word dat die redigeerder dit sal doen. Die studieleiers wat net tot 'n mate saamstem, verduidelik dat daar soms template is wat studente moet gebruik, alhoewel eksterne strukturele redigering steeds waardevol kan wees, dalk net nie in elke vakgebied nie. 'n Studieleier het voorgestel dat 'n opsie bygevoeg word om toe te sien dat spesifieke departemente/universiteite/vakdisseplines se formatering in gedagte gehou word.

Wat opmerkings en wysigings betref, is die meerderheid van die studieleiers ten gunste van beide vir eksterne strukturele redigering en dui aan dat dit aan die student oorgelaat moet word. Motiverings vir opmerkings is vir herhalende probleme en sodat studente nie net al die redigeerder se wysigings aanvaar nie. Studente sal moontlik nie alle wysigings verstaan nie en daarom sal dit beter wees as daar opmerkings by is, veral wanneer betekenisveranderinge hanteer word. Dan kan die student self besluit of die verandering nodig is. Wysigings kan gebruik word om die eerste keer aan te dui wat die korrekte manier is om iets toe te pas sodat die student en moontlik die studieleier, die veranderinge kan sien.

Die minderheid meen dat net opmerkings voldoende is. Hulle dink dat dit doeltreffend sal wees en nodig is vir die student om iets te leer. Daar was net een studieleier wat ten gunste van slegs wysigings is en meen dat dit soos kopieredigering hanteer moet word.

Die laaste afdeling in die ooreenkomsvorm, *nommer 5*, is volgens die meerderheid van die studieleiers prakties werkbaar omdat die redigeerder en die student se verantwoordelikhede uitgelig word en die noodsaaklikheid van redigering beklemtoon word. Ná analise en bespreking is die studieleiers se opinies oor die bruikbaarheid van die prototipe-ooreenkomsvorm en die voorlopige redigeerriglyne geskep deur Lourens (2016), wat deel van die prototipe-ooreenkomsvorm uitmaak, baie duidelik.

Daar is uitgelig wat voldoende is, maar voorstelle is ook gegee waar verbeterings aangebring kan word. Die implikasie daarvan is dat die voorlopige redigeerriglyne geskep én die prototipe-ooreenkomsvorm as 'n geheel, verder verfyn kan word.

5.3 KORT VERGELYKING TUSSEN DIE STUDIELEIERS IN DIE HUIDIGE STUDIE EN DIE STUDENTE IN DIE HONNEURSSTUDIE (FOURIE, 2018) SE OPINIES OOR DIE VOORLOPIGE REDIGEERRIGLYNE VAN LOURENS (2016)

Daar moet in ag geneem word dat die studieleiers se opinies op die voorlopige redigeerriglyne van Lourens (2016) gebaseer is, soos uiteengesit onder elke soort redigering in die prototipe-ooreenkomsvorm. Die studente se opinies is gebaseer op die toetsing van dieselfde voorlopige redigeerriglyne op dele van hulle magistertesise.

5.3.1 Inhoudelike redigering

Tabel 5.1: Inhoudelike redigering

Inhoudelike redigering	
Studente	Studieleiers
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Die studente was tevrede met al die redigeertake wat onder inhoudelike redigering uitgevoer is, veral voorstelle wat gemaak is vir die invoeg en weglaat van inligting en die uitwys van logiese en konseptuele probleme, wat herhaling ingesluit het (Fourie, 2018:64). ➤ Die studente was van mening dat hulle nog steeds finale kontrole gehad het en eienaarskap kon behou omdat geen veranderinge net aangebring is nie. Daar kan dus afgelei word dat die riglyne etiese redigering kan bewerkstellig. ➤ Al die studente het saamgestem dat opmerkings vir inhoudelike redigering gebruik moet word omdat hulle vertrou is daarmee en daar nie dan net aan hulle dokument verander word nie (Fourie, 2018:65). 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Die studieleiers verskil oor die nagaan van basiese berekeninge as redigeertaak en daar is studieleiers wat nie inhoudelike redigering as die verantwoordelikheid van die redigeerder beskou nie. ➤ Die meerderheid van die studieleiers se sienings is dat opmerkings vir inhoudelike redigering gebruik moet word.
<p>Daar is dus teenstrydighede tussen die studente en die studieleiers se opinies oor inhoudelike redigering omdat die studente ten gunste van al die redigeertake onder inhoudelike redigering is. Hulle stem wel saam oor die gebruik van opmerkings vir inhoudelike redigering. Bewusmaking by studieleiers oor inhoudelike redigering is nodig sodat die nut van die redigeertake daaronder beklemtoon kan word.</p>	

5.3.2 Stilistiese redigering

Tabel 5.2: Stilistiese redigering

Stilistiese redigering	
Studente	Studieleiers
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Volgens Fourie (2018:66) is die studente tevrede met die redigeertake onder stilistiese redigering, veral die nagaan van woordkeuses en sinskonstruksies en dat voorstelle die teks meer samehangend gemaak het sonder dat daar aan die betekenis van die sinne verander is. ➤ Die studente is ten gunste van beide opmerkings en wysigings by stilistiese redigering en motiveer dat beide kan bydra tot helderheid en leesbaarheid (Fourie, 2018:66). Hulle verkies wel opmerkings wanneer voorstelle gemaak word. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Die studieleiers het die nagaan van vakkundige terme bevraagteken omdat hulle meen dat nie alle redigeerders kennis van elke studieveld sal hê nie. Tegniese probleme word ook bevraagteken omdat hulle onseker daaroor is. ➤ Die studieleiers meen dat opmerkings én wysigings kan help met duidelikheid ten opsigte van woordkeuses en sinskonstruksies, maar dat opmerkings hoofsaaklik vir konseptuele probleme en betekenisveranderinge gebruik kan word en wanneer dit op onduidelikheid neerkom, kan wysigings aangebring word.
Die studieleiers verskil dus van die studente oor die redigeertake omdat hulle die nagaan van vakkundige terme bevraagteken, alhoewel hulle saamstem oor die gebruik van opmerkings én wysigings.	

5.3.3 Kopieredigering

Tabel 5.3: Kopieredigering

Kopieredigering	
Studente	Studieleiers
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Volgens die studente in die honneursstudie (Fourie, 2018:68) is hulle tevrede met redigeertake onder kopieredigering soos sintaktiese voorstelle en voorstelle vir korrekte taalgebruik. ➤ Die studente meen dat 'n kombinasie van opmerkings en wysigings aanvaarbaar vir kopieredigering is. Wysigings soos interpunksietekens en die regmaak van spelfoute kan aangebring word met behulp van spoorfunksies, en opmerkings moet gebruik word wanneer byvoorbeeld 'n hele sin verander moet word (Fourie, 2018:67). ➤ Daar is bevind dat dit belangrik is om opmerkings te gebruik waar nodig sodat die studente nie iets wat die redigeerder sonder motivering verander het, net weer terug verander nie. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Die meerderheid van die studieleiers stem saam met die moontlike take vir kopieredigering. ➤ Meer as die helfte van die studieleiers meen dat 'n kombinasie van opmerkings en wysigings aanvaarbaar vir kopieredigering is, soos ook aangedui deur die studente. Volgens die studieleiers moet beide gebruik word by probleme met begrip sodat studente se navorsingsvaardighede uitgebrei en hulle taalgebruik verbeter kan word. ➤ Wysigings is voldoende vir spelfoute, maar indien veranderinge die betekenis beïnvloed, moet dit in 'n opmerking verduidelik word en dit is ook die studente se aanbevelings.
<p>Die studente en die studieleiers is tevrede met die moontlike take vir kopieredigering. Hulle stem ook saam dat 'n kombinasie van opmerkings én wysigings (vir spelfoute) aanvaarbaar vir kopieredigering is. Die studieleiers se voorstelle impliseer dat hulle ten gunste van 'n prosesgeoriënteerde benadering is, omdat die opmerkings en wysigings daartoe kan bydra dat die redigering vir die student 'n leerproses is.</p>	

5.3.4 Eksterne strukturele redigering

Tabel 5.4: Eksterne strukturele redigering

Eksterne strukturele redigering	
Studente	Studieleiers
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Volgens Fourie (2018:69) is die studente tevrede met die redigering van opskrifte, voetnotas en verwysings wat deel uitmaak van die redigeertake onder eksterne strukturele redigering. ➤ Die studente meen dat wysigings en opmerkings gebruik moet word. Wysigings kan gebruik word wanneer byvoorbeeld 'n ander lettertipe gebruik moet word, maar hulle verkies opmerkings wanneer byvoorbeeld paragrawe geskuif word of titels ingevoeg word om die eksterne struktuur te verbeter (Fourie, 2018: 69). 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Die meerderheid van die studieleiers stem saam met die moontlike take vir eksterne strukturele redigering, alhoewel hulle uitlig dat daar soms reeds template is wat studente moet gebruik wat dan klaar 'n formaat uiteensit. ➤ 'n Studieleier het voorgestel dat 'n opsie in die ooreenkomsvorm bygevoeg word om aan te dui dat spesifieke departemente/universiteite/vakdisseplines se formatering in gedagte gehou word en eksterne strukturele redigering steeds waardevol kan wees. ➤ Die studieleiers is ten gunste van opmerkings en wysigings vir eksterne strukturele redigering en verduidelik dat opmerkings herhalende probleme moet uitlig asook wanneer wysigings tot betekenisveranderinge kan lei. ➤ Wysigings kan gebruik word om die eerste keer aan te dui wat die korrekte manier is om iets toe te pas sodat die student en moontlik die studieleier, kan sien wat verander is.
<p>Beide rolspelers is ten gunste van die gebruik van opmerkings én wysigings vir eksterne strukturele redigering. Albei rolspelers stel ook die verfyning van die riglyne onder eksterne strukturele redigering voor, en dit kom neer op die formaat van 'n akademiese teks wat binne verskillende studielevelde verskil.</p>	

5.3.5 Interne strukturele redigering

Tabel 5.5: Interne strukturele redigering

Interne strukturele redigering	
Studente	Studieleiers
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Die studente het saamgestem met die voorstelle vir oorgangsinne en -paragrafe of waar koherensieprobleme aangedui is, wat redigeertake onder interne strukturele redigering is. ➤ Die studente verkies dit wanneer die redigeerder oplossings en voorstelle, dus opmerkings, vir interne probleme kan bied omdat hulle vir die diens betaal en hulle self nie die interne struktuur reggekry het nie (Fourie, 2018: 68). 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Die studieleiers stem ook saam met die redigeertake vir interne strukturele redigering en verduidelik dat baie skrywers daarmee sukkel en dit belangrik is dat logiese vloei verseker word. ➤ Al die studieleiers dink dat opmerkings aanvaarbaar sal wees waar die redigeerder probleme uitlig en voorstelle maak en die student self die veranderinge aanbring.
Die studente en studieleiers stem dus saam met die redigeertake onder interne strukturele redigering en die gebruik van opmerkings om die interne struktuur te verbeter.	

As daar weer gekyk word na Lourens (2016) se voorlopige redigeerriglyne (sien hoofstuk 2), is dit duidelik uit die analise en terugvoer van die studente uit die honneursstudie en die studieleiers in die huidige studie dat die voorlopige redigeerriglyne bruikbaar is in die akademiese redigeerpraktyk, alhoewel daar sommige riglyne is wat verfyn kan word ten opsigte van idees wat bygevoeg kan word, moontlik verwyder kan word of die bewoording van sekere frases wat kan verander. Hier onder word die aanbevelings van die studente en die studieleiers bespreek.

5.4 AANBEVELINGS VIR DIE VERFYNING VAN DIE VOORLOPIGE REDIGEERRIGLYNE

5.4.1 Inhoudelike redigering

Tabel 5.6: Aanbevelings by inhoudelike redigering

Inhoudelike redigering	
Studente	Studieleiers
Die konsep is verwarrend en laat hulle dink aan dit waaraan die studieleier aandag moet gee (Fourie, 2018: 64-65).	<p>Van die studieleiers meen dat studieleiers die inhoud moet nagaan omdat hulle (en nie noodwendig redigeerders nie) kennis van die vakgebied het.</p> <p>Daar word nie verwag dat die redigeerder basiese berekeninge nagaan nie.</p>

Bewusmaking oor inhoudelike redigering is dus nodig sodat rolspelers weet dat om redigering op 'n etiese manier te doen, daar nie noodwendig betekenisveranderinge gaan wees nie, maar die doel is om 'n teks/studie te lewer wat nie logiese probleme en ander ooglopende logiese foute het nie. Inhoudelike redigering kan moontlik, voordat die redigeerriglyne daaronder uiteengesit word, breedvoeriger omskryf word as volg:

Inhoudelike redigering behels voorstelle waar tekortkominge, onnodige inligting en logiese foute (soos teenstellings, toutologie en verwarrende idees) geïdentifiseer word. Die redigeerder moet van opmerkings gebruik maak, indien enige van die voorafgenoemde voorstelle tot betekenisveranderinge kan lei, sodat die student daarvan bewus gemaak kan word en self daaroor kan besluit.

Die volgende redigeerriglyn onder inhoudelike redigering kan aangepas word omdat studieleiers nie verwag dat die redigeerder basiese berekeninge nagaan nie.

Riglyn: “Redigeerders behoort basiese berekeninge (bv. persentasies) deur te gaan en ooglopende probleme te merk of te bevraagteken sodat die outeur finaal kan kontroleer” (Lourens, 2016:12).

Verfynde riglyn: Redigeerders behoort basiese berekeninge (byvoorbeeld persentasies) deur te gaan, indien so ooreengekom tussen die student en die studieleier²⁸, en ooglopende probleme te merk of te bevraagteken sodat die outeur finaal kan kontroleer.

5.4.2 Stilistiese redigering

Tabel 5.7: Aanbevelings by stilistiese redigering

Stilistiese redigering	
Studente	Studieleiers
Nagaan van helderheid moet opmerkings insluit en wysigings kan gebruik word om die student een keer van 'n probleem bewus te maak en die student dit dan deurgaans moet regmaak. Wysigings moet in opmerkings verduidelik word sodat hulle op alle stilistiese wysigings attent gemaak word (Fourie, 2018:66).	Wysigings moet in opmerkings verduidelik word. Die redigering van vaktaal word bevraagteken omdat nie alle redigeerders noodwendig daarvan kennis sal dra nie. Die redigering van tegniese kwessies word bevraagteken omdat daar nie verstaan word waarom afkortings as 'n tegniese stilistiese kwessie beskou word nie.

Die studieleiers se voorstelle oor wanneer 'n opmerking of wysiging nodig is kan by die redigeerriglyn gevoeg word en daar moet aangedui word dat geen wysigings aangebring word sonder opmerkings nie. Die bewoording van die riglyn by vaktaal kan moontlik aangepas word en dit is nodig om die riglyn oor tegniese kwessies duideliker te maak sodat die studieleiers kan verstaan waarom dit nodig is.

Riglyn: “As 'n algemene riglyn mag die redigeerder stilistiese wysigings aanbring sonder om opmerkings te verskaf. Kwessies soos bondigheid, helderheid en formaliteit kan dus hanteer word sonder om die outeur daarop attent te maak, maar volgens die prosesbenadering kan dit meer sinvol wees om bepaalde stylbeginsels aan die outeur te verduidelik, nadat die wysiging aangebring is” (Lourens, 2016:13).

Verfynde riglyn: Geen stilistiese wysigings moet aangebring word sonder om opmerkings te verskaf nie. Kwessies soos bondigheid en formaliteit kan sonder opmerkings hanteer word om die outeur daarop attent te maak wat dit self deurgaans kan regmaak, maar dit kan waardevol wees as kwessies soos helderheid deur opmerkings verduidelik word. Volgens die prosesbenadering kan dit meer sinvol wees om bepaalde stylbeginsels aan die outeur te verduidelik, nadat die wysiging aangebring is.

²⁸ Die onderstreepte gedeeltes in die verfynde riglyne dui aan wat die aanpassings .

Riglyn: “Wanneer die taalgebruik ten opsigte van vaktaal verbeter word, is dit nodig dat die redigeerder ’n opmerking invoeg indien daar enige twyfel is oor vakkundige korrektheid” (Lourens, 2016:13).

Riglyn: “Opmerkings kan veral ten opsigte van die meer ‘tegniese’ stilistiese kwessies gebruik word om bepaalde beginsels by die outeur vas te lê – veral met betrekking tot die hantering van afkortings: Gee altyd die volle term wanneer dit die eerste keer in die artikel voorkom, tesame met die afkorting. Daarna mag slegs die afkorting gebruik word” (Lourens:2016:14).

Verfynde riglyn: Opmerkings kan veral ten opsigte van die meer ‘tegniese’ stilistiese kwessies gebruik word om bepaalde beginsels by die outeur vas te lê – veral met betrekking tot die hantering van afkortings: Gee altyd die volle term wanneer dit die eerste keer in die artikel voorkom, tesame met die afkorting. Daarna mag slegs die afkorting gebruik word. Die opmerkings moet tot ’n meer leesbare teks bydra en groter begrip by die leser kan bewerkstellig.

Verfynde riglyn: Wanneer daar tussen die student en die studieleier besluit word dat die redigeerder die taalgebruik ten opsigte van vaktaal moet verbeter, is dit nodig dat die redigeerder ’n opmerking invoeg indien daar enige twyfel oor vakkundige korrektheid is.

5.4.3 Kopieredigering

Tabel 5.8: Aanbevelings by kopieredigering

Kopieredigering	
Studente	Studieleiers
Wysigings kan aangebring word by tegniese probleme en opmerkings kan vir taalgebruik gebruik word. Subklasse kan ingesluit word sodat die redigeerder weet wanneer opmerkings wel verskaf moet word (omdat dit in sekere gevalle meer waardevol is as net wysigings) en wanneer wysigings alleen voldoende is (Fourie, 2018:67-68).	Opmerkings is nodig wanneer kopieredigering tot betekenisveranderinge kan lei en wysigings is nodig vir spelfoute.

Die voorstelle vir wanneer ’n opmerking en wanneer ’n wysiging nodig is, kan as voorbeelde by die redigeerriglyn ingevoeg word. Die bewoording in die sinne kan aangepas word omdat studente subklasse voorstel wat kan impliseer dat redigeertake meer spesifiek genoem moet word. Die laaste sin benodig aanpassing soos aanbeveel word deur die studieleiers.

Riglyn: “Die redigeerder mag wysigings ten opsigte van kopieredigering aanbring sonder om opmerkings te verskaf. Opmerkings kan wel waardevol wees om outeurs van herhalende probleme bewus te maak – veral wat verwysingstegnieke betref. Dit is verkieslik om een opmerking aan byvoorbeeld die begin van die bronnelys te gee, en soortgelyke probleme bloot te merk (bv. deur die dele te belig). Ten opsigte van kopieredigeringskwessies behoort redigeerders soveel as moontlik van die probleme op te los.” (Lourens, 2016:14)

Verfynde riglyn: Die redigeerder mag wysigings ten opsigte van kopieredigering aanbring sonder om opmerkings te verskaf, byvoorbeeld by spelfoute en tegniese probleme. Opmerkings kan wel waardevol wees om outeurs van herhalende probleme bewus te maak – veral wat verwysingstegnieke en taalgebruik betref. Dit is verkieslik om een opmerking aan byvoorbeeld die begin van die bronnelys te gee en soortgelyke probleme bloot te merk (bv. deur die dele te belig). Ten opsigte van kopieredigeringskwessies behoort redigeerders soveel as moontlik van die probleme op te los.

Riglyn: “Opmerkings het die bemagtiging van outeurs ten doel, eerder as dat redigeerders self hierdie soort probleme moet oplos. Opmerkings word ingevoeg wanneer dit tegnies nie moontlik is om ’n wysiging aan te bring nie – byvoorbeeld in ’n figuur. Wanneer die redigeerder ’n tikfout vermoed, maar dit nie kan naslaan nie, behoort dit in ’n opmerking aangedui te word sodat die outeur dit kan nagaan” (Lourens, 2016:14).

Verfynde riglyn: Opmerkings het die bemagtiging van outeurs ten doel, eerder as dat redigeerders self hierdie soort probleme moet oplos. Opmerkings word ingevoeg wanneer dit tegnies nie moontlik is om ’n wysiging aan te bring nie – byvoorbeeld in ’n figuur. Wanneer die redigeerder ’n tikfout vermoed, maar dit nie kan naslaan nie, of vermoed dat ’n wysiging tot ’n betekenisverandering kan lei, behoort dit in ’n opmerking aangedui te word sodat die outeur dit kan nagaan.

5.4.4 Eksterne strukturele redigering

Tabel 5.9: Aanbevelings by eksterne strukturele redigering

Eksterne strukturele redigering	
Studente	Studieleier
Die riglyne moet insluit dat eksterne strukturele redigering uitgevoer kan word nadat inhoudelike, stilistiese, kopie- en interne strukturele redigering toegepas is en die wysigings aangebring is omdat dit die teks se eksterne struktuur beïnvloed (Fourie, 2018:69-70).	Daar is soms template wat studente moet gebruik vir die tesis se formaat/uitleg. Redigeerders kan dan nie altyd die redigering toepas nie tensy hulle daarvan bewus is. Wysigings kan gebruik word om die student die eerste keer op 'n fout te wys en hulle dit self deurgaans regmaak. Opmerkings kan vir herhalende probleme gebruik word en wanneer eksterne strukturele redigering tot betekenisveranderinge kan lei.

Daar kan afgelei word dat bewustheid oor template nodig is en moontlik aan die redigeerder gestuur kan word. Voorbeelde van wanneer opmerkings en wysigings nodig is, kan ingesluit word asook die opsie dat studente kan kies dat eksterne redigering laaste gedoen moet word.

Riglyn: “Eksterne strukturele probleme kan in sekere gevalle deur die redigeerder gekorrigeer word, veral wanneer die regstelling meer 'n meganistiese ingreep deur die redigeerder behels. Nietemin behoort sulke wysigings deur 'n verduidelikende opmerking vergesel te word, sodat die outeur die fout in die toekoms kan vermy. Wanneer die probleem ten opsigte van eksterne struktuur na die inhoudelike toe oorhel, behoort die redigeerder slegs 'n toeliggende opmerking te gee” (Lourens, 2016:12).

Verfynde riglyn: Eksterne strukturele probleme kan in sekere gevalle deur die redigeerder gekorrigeer word, veral wanneer die regstelling meer 'n meganistiese ingreep deur die redigeerder behels. Nietemin behoort sulke wysigings deur 'n verduidelikende opmerking vergesel te word, byvoorbeeld om die eerste keer 'n fout aan te wys sodat die outeur dit self deurgaans kan verander en in die toekoms die fout kan vermy. Wanneer die probleem ten opsigte van eksterne struktuur na die inhoudelike, byvoorbeeld betekenisveranderinge, toe oorhel, behoort die redigeerder slegs 'n toeliggende opmerking te gee. Redigeerders moet uitvind of die student 'n templaar moet gebruik wat die formaat/uitleg van die tesis uiteensit en of dit reeds toegepas is of nog toegepas moet word. Die redigeerder moet vasstel of die eksterne struktuur laaste geredigeer moet word.

5.4.5 Interne strukturele redigering

Die studente en studieleiers het geen aanbevelings by interne strukturele redigering nie en is ten gunste van die gebruik van opmerkings om interne strukturele probleme te hanteer.

Riglyn: “Interne strukturele probleme word altyd deur middel van opmerkings hanteer. Redigeerders behoort fyn op te let na byvoorbeeld koherensieprobleme, en hulle moet uitgewys word sodat die outeur die nodige korreksies kan aanbring. In ooreenstemming met die prosesbenadering behoort die outeur self na die oplossing te soek. Voorstelle vir die invoeging van byvoorbeeld oorgangsinne en -paragrafe moet slegs as voorstelle aangebied word. Vrae kan die outeur ook help om die probleem te begryp” (Lourens, 2016:12).

Die verfyning van die voorlopige redigeerriglyne kan daartoe bydra dat daar geen verwarring by die rolspelers geskep word oor die manier waarop die redigeerder te werk moet gaan nie en daar ooreenstemming tussen die rolspelers is. Die verfyning kan ook daartoe bydra dat die rolspelers van etiese redigering verseker word, veral omdat hulle baie klem plaas op die gebruik van opmerkings in elke afdeling.

Die studieleiers en die studente se terugvoer is gebruik om Fourie (2018) se prototipe-ooreenkomsvorm, sien addendum F asook die volgende bladsy, aan te pas. Die vorm sluit gekleurde kommentaarblokkies in (sien 5.5.) wat aandui waar die studieleiers se voorstelle ingesluit is en die bykomende inligting word in grys uitgelig. Ná die vorm volg die motiverings vir die aanpassings wat gemaak is. Al die rolspelers se voorstelle is in ag geneem, maar nie noodwendig toegepas nie (byvoorbeeld wanneer daar baie min ooreenstemming oor 'n saak is). Daar is ook kleiner tegniese veranderinge aangebring.

5.5 AANPASSINGS IN DIE PROTOTIPE-OOREENKOMSVORM

Ooreenkomsvorm

Toestemming vir die redigering van 'n akademiese teks, gestuur deur die redigeerder aan die voornemende student. Elke rolspeler vul die gedeelte in wat op hom/haar van toepassing is.

Let wel: Die ooreenkomsvorm bestaan uit riglyne, nie reëls of voorskrifte nie en daar is die opsie vir die student om JA of NEE te omkring en as die redigeerder teken, dien dit as bevestiging dat hy/sy daarmee saamstem.

Studieleier 14

Student se naam en van: _____

Huistaal: _____

Studieleier 12

E-posadres: _____

Kontaknommer: _____

Studieleier 14

'n Student [*naam*] _____ by die [*universiteit*] _____

in die Departement/Fakulteit _____ berei 'n
[*verslag/navorsingswerkstuk/tesis/proefskrif/artikel*] _____ voor, met die titel

vir die [*kursus/diploma/graad/vaktydskrif*] _____

Studieleier se naam en van: _____

Is die studieleier bewus van die gebruik van 'n eksterne redigeerder? _____

Studieleier 5

1. Algemene inligting

Aantal woorde van die teks wat geredigeer moet word: _____

Studieleier 14

Tarief²⁹: _____

Betaalwyse: _____

Elektroniese of handgeskrewe redigering: _____

Datum wat die teks aan die redigeerder gestuur is: _____

Studieleier 1

Leweringsdatum: _____

2. Is daar enige bykomende inligting oor die verslag/navorsingswerkstuk/tesis/proefskrif of artikel wat die redigeerder kan ontvang, wat in ag geneem moet word, of wat hom/haar mag help? (omkring regte keuse)

Studieleier 1 en 10

- Dokumente wat die formaat/reëls/vereistes van die departement/fakulteit uiteensit. JA NEE
- Dokumente wat die formaat/reëls/vereistes van die vaktydskrif uiteensit, indien daar vir 'n spesifieke vaktydskrif geskryf word. JA NEE

3. Konsultasies

- Is 'n vooraf konsultasie tussen die student en redigeerder nodig of ná redigering (of voor én na redigering)?

- Indien ja, sal daar addisionele koste wees? _____

Studieleier 14

- Op watter platform sal die konsultasie plaasvind? _____

4. Terugvoer:

- Word notas oor die veranderinge of spoorfunksies in 'n elektroniese dokument ná redigering vereis? _____

Studieleier 12

²⁹ Tariewe verskil tussen redigeerders omdat dit op verskillende maniere bereken kan word, byvoorbeeld per woord of per bladsy en daarom is dit nodig dat dit ook in die ooreenkomsvorm gespesifiseer word.

- Moet die student ná die veranderinge aangebring is dit weer met die redigeerder bespreek?

Studieleier 2 en 5

5. Die redigeerder het die toestemming om die volgende soorte redigering toe te pas:³⁰

5.1 Inhoudelike redigering (opmerkings)

Ooglopende feitefoute ³¹ uitwys (byvoorbeeld as gevolg van 'n tikfout)	JA NEE
Voorstelle om inligting by te voeg	JA NEE
Voorstelle om inligting weg te laat	JA NEE
Basiese berekeninge ³² nagaan	JA NEE
Logiese en konseptuele probleme ³³ uitwys	JA NEE

5.2 Stilistiese redigering (geen wysigings sonder opmerkings nie)

Vakkundige terme ³⁴ nagaan (verkieslik opmerkings)	Studieleier 14	JA NEE
Woordkeuses nagaan		JA NEE
Sinskonstruksies nagaan		JA NEE
Tegniese probleme ³⁵ uitwys		JA NEE

5.3 Kopieredigering (opmerkings en wysigings)

Spelfoute korrigeer (wysigings voldoende)	Studieleier 10	JA NEE
Interpunksieprobleme oplos		JA NEE

³⁰ Die student moet asseblief rekening hou daarmee dat aspekte soos tegniese probleme, spelfoute, interpunksieprobleme, sintaktiese kwessies en korrekte taalgebruik ononderhandelbaar is.

³¹ Verwys na inkonsekwentheid en/of onnodige herhaling (Lourens, 2016: 12).

³² Basiese berekeninge soos persentasies en ander ooglopende probleme (Lourens, 2016: 12).

³³ Konseptuele probleme verwys na teenstellings, toutologieë en enige idees wat verwarring kan veroorsaak (Mossop, 2014:86).

³⁴ Verwys na die taalgebruik ten opsigte van vaktaal (Lourens, 2016: 13).

³⁵ Verwys na die hantering van afkortings (Lourens, 2016: 13).

Sintaktiese kwessies aandui

JA NEE

Taalgebruik nagaan (verkieslik opmerkings)

Studieleier 12

JA NEE

Studieleier 3

5.4 Eksterne strukturele redigering (opmerkings vir herhalende probleme en wysigings)

Moet hierdie afdeling afsonderlik geredigeer word nadat ander afdelings geredigeer is en die spoorveranderinge aangebring en deur die student aanvaar is, of kan die redigeerder die eksterne strukturele redigering saam met die ander afdelings hanteer?³⁶

Lettergroottes en lettertipes nagaan

JA NEE

Opskrifte nagaan

JA NEE

Tabelle en diagramme nagaan

JA NEE

Voetnotas nagaan

JA NEE

Verwysings nagaan

JA NEE

5.5 Interne strukturele redigering (opmerkings)

Voorstelle vir oorgangsinne en -paragrafe maak

JA NEE

Koherensieprobleme uitwys

JA NEE

6. Ek het die dokument gelees en stem saam:

_____ [Student se handtekening]

_____ [Redigeerder se handtekening]

_____ [Datum]

³⁶ Let op dat die redigering van die ander kategorieë 'n invloed kan hê op die eksterne struktuur.

5.6 MOTIVERINGS VIR DIE AANPASSINGS IN DIE PROTOTYPE-OOREENKOMSVORM

Die doel van die ooreenkomsvorm is om alle rolspelers tevrede te stel sodat etiese redigering in die akademiese redigeerpraktyk bewerkstellig kan word.

Daar is meer as een studieleier wat van mening is dat dit wat in die vorm ingesluit word, *riglyne* moet wees en nie voorskrifte nie en studente het uitgelig dat verskillende studielede verskillende vereistes sal hê. Hulle sienings kom daarop neer dat die riglyne buigbaar is en moontlik binne verskillende kontekste toegepas kan word of leiding bied oor rolspelers se verantwoordelikhede. 'n Studieleier wou meer duidelikheid oor die term “ooreenkomsvorm” hê. Die volgende gedeelte is vir duidelikheid aan die begin van die ooreenkomsvorm ingesluit:

Let wel: Die ooreenkomsvorm bestaan uit riglyne, nie reëls of voorskrifte nie, en daar is die opsie vir die student om JA of NEE te omring en as die redigeerder teken, dien dit as bevestiging dat hy/sy daarmee saamstem.

Waar die student inligting oor hom/haarself moet invoeg, het 'n studieleier aanbeveel dat die student se huistaal ingesluit word, sodat die redigeerder meer ingelig daarvoor kan wees en voorbereid kan wees op watter vlak van taalgebruik (dalk) verwag kan word. Dit is daarom ingesluit onder die student se naam en van. 'n Ander studieleier het aanbeveel dat daar onduidelikheid oor die nommer van die student is en daarom is ‘nommer’ na ‘kontaknommer’ verander.

Daar is aanbeveel dat die studieleier se besonderhede ingevul moet word en aangedui word of die studieleier daarvan bewus is dat die student van 'n eksterne redigeerder gebruik maak. Voordat die ooreenkomsvorm ingevul word, kan die student en sy/haar studieleier besluit of 'n eksterne redigeerder nodig is en op watter vlakke redigeer kan word. Sodoende is daar duidelikheid oor die studieleier se verwagtinge dat die student die verantwoordelikheid sal neem om met 'n redigeerder in verbinding te tree.

Een studieleier het ook aanbeveel dat die studieleier by die ooreenkomsvorm ingesluit moet word. In die honneursstudie (Fourie, 2018:74), is bevind dat studente ook voel dat indien so 'n vorm in werking gestel word, elke rolspeler se basiese pligte uiteengesit moet word. Daar word dus geïmpliseer dat hulle dit sal verkies as die studieleier ook moontlik daarby betrek word.

Daar is besluit dat net die besonderhede van die studieleier ingesluit moet word en dit 'n private ooreenkoms tussen die student en wie ook al verantwoordelik vir redigering is, moet wees. Daar word gewoonlik verwag dat studieleiers en studente soortgelyke ooreenkomste aan die begin van die navorsingsproses aangaan en daarom word die studieleier nie hier ook betrek nie. 'n Ander studieleier meen dit kan gevaarlik wees vir die Universiteit om by so 'n tipe ooreenkoms tussen die student en die redigeerder betrokke te raak en dit tot etiese dilemmas kan lei. Die meerderheid van die studieleiers verkies om nie by die redigeerproses betrokke te wees nie en daarom is dit meer prakties om 'n ooreenkomsvorm tussen die student en die redigeerder te hou.

5.6.1 Aanbevelings by nommer 1 oor algemene inligting

Die een studieleier het bevraagteken wat met die aantal woorde bedoel word en of dit na die aantal woorde van die tesis verwys of wat die beperkinge op die aantal woorde of bladsye is en daarom is die frase “wat geredigeer moet word” bygevoeg. Die bewoording daarvan is dus net duideliker gestel om verwarring te vermy.

Daar is 'n voorstel dat die datum wat die redigeer die teks ontvang, ingesluit moet word en daarom is die sin “[d]atum wat die teks aan die redigeerder gestuur is” bygevoeg. Dit maak prakties sin, want dan is die datum wat die teks gestuur word duidelik asook die datum wat die teks teruggestuur moet word, sodat daar rekord gehou kan word van die tydsverloop en hoe lank die redigeerproses tipies duur.

5.6.2 Aanbevelings by nommer 2 oor bykomende inligting

'n Studieleier het verduidelik dat daar in haar departement 'n templaar is wat die studente gebruik wat reeds die tesis se uitleg en formaat uiteensit. Moontlike template moet deur die redigeerder in ag geneem word, veral by eksterne strukturele redigering, sodat die redigeerder formatering daarvolgens kan doen. Die woord ‘formaar’ is daarom by beide stellings oor bykomende inligting bygevoeg, sodat die redigeerder van die begin af bewus is van sulke dokumente of vereistes.

Die bykomende inligting spreek ook die studente se behoeftes en verwagtinge aan. Dit stel hulle in staat om bykomende inligting oor reëls of vereistes binne hulle departemente of die vaktydskrif waarvoor geskryf word, te verskaf. Sodoende is die studente verseker dat die redigeerder nie so sal redigeer dat dit op die ou einde voorkom asof die student nie die reëls/vereistes in ag geneem het nie.

5.6.3 Aanbevelings by nommer 3 oor konsultasies

'n Studieleier het bevraagteken of konsultasies tot addisionele kostes sal lei en 'n ander studieleier het voorgestel dat redigeerders vergoeding vir konsultasies moet ontvang. Die vraag is daarom in die vorm ingesluit en daarmee saam moet dit duidelik gemaak word dat 'n konsultasie 'n verwagting is en dat daar notas tussen die redigeerder en die student nodig is. Daar kan aanbeveel word dat dit iets is wat die student vooraf met die redigeerder moet bespreek. Soos vroeër genoem, is daar gewoonlik 'n ooreenkoms wat tussen 'n studieleier en student aangegaan word en as gevolg daarvan is konsultasies tussen die redigeerder en studieleier nie ingesluit nie.

Die ander vraag wat bygevoeg word, handel oor die platform waarop die konsultasie kan plaasvind, soos in persoon, elektronies, telefonies, ensovoorts. Die insluiting van konsultasies as 'n opsie spreek die studente se behoeftes aan om konsultasies te kan aanvra; indien die redigeerder nie gewillig is nie, het die student die geleentheid om 'n ander redigeerder te kry wat die redigeerproses hanteer soos wat die student dit sou verkies.

5.6.4 Aanbevelings by nommer 4 oor terugvoer

Daar is aanbeveel dat die ooreenkomsvom duideliker uiteensit wat die verantwoordelikhede van beide rolspelers is, byvoorbeeld tot watter mate die redigeerder betrokke is en of die student self die foute moet regmaak en weer aan die redigeerder stuur met die doel dat die student nie net 'n korrekte weergawe ontvang nie. Hulle meen dat dit vir die student 'n leerproses moet wees. Dit is ook belangrik om vas te stel hoe die student terugvoer gaan ontvang, sodat daar nie botsende verwagtinge is nie. Daarom is die opskrif “terugvoer” en die twee stellings daaronder bygevoeg.

5.6.5 Aanbevelings by nommer 5 oor die soorte redigering

5.6.5.1 Inhoudelike redigering

Uit hierdie studie is daar bevind dat daar baie teenstrydige sienings oor inhoudelike redigering is. Daar is studieleiers en studente wat met sekere of al die inhoudelike redigeerriglyne saamstem en aan die ander kant is daar studieleiers wat meen dat inhoudelike redigering nie die redigeerder se verantwoordelikheid is nie. Soos reeds bespreek, is dit belangrik om in ag te neem dat die nagaan van inhoud en inhoudelike redigering nie noodwendig as dieselfde konsepte beskou kan word nie.

Bogenoemde bespreking dien as motivering waarom inhoudelike redigering nie uit die prototipe-ooreenkomsvorm verwyder is nie. Daar is verskeie riglyne en die studente het die keuse om JA of NEE te omring. Hulle kan dit vooraf met hulle studieleiers bespreek en studieleiers kan dan uitwys watter redigeerriglyne onder inhoudelike redigering net die studieleier se verantwoordelikheid is. Die studente kan dan via die vorm aandui watter inhoudelike redigeerriglyne die redigeerder kan oorslaan.

5.6.5.2 *Stilistiese redigering*

Net soos by inhoudelike redigering verskil die rolspelers oor stilistiese redigering. Daar word spesifiek bevraagteken of dit die redigeerder se verantwoordelikheid is om vakkundige terme na te gaan en tegniese stilistiese kwessies uit te wys. Die redigering daarvan kan op dieselfde wyse as inhoudelike redigering hanteer word en daarom is geen redigeerriglyne verwyder nie.

Die studente en studieleiers beveel aan dat geen wysigings aangebring moet word sonder dat dit in 'n opmerking verduidelik word nie en dat opmerkings by die nagaan van vakkundige terme verkies word. Hierdie voorkeur is tussen hakies in die vorm bygevoeg omdat die studente én die studieleiers dit voorstel, maar dit kan egter ook bevraagteken word omdat die praktiese implikasies vir die redigering in ag geneem moet word. Dit sal baie tydrowend wees om 'n opmerking vir elke stilistiese wysiging ten opsigte van sinskonstruksies in te voeg. Dit sal dalk meer effektief wees om, indien 'n student baie problematiese sinskonstruksies het, net een keer 'n opmerking in te voeg om aan te dui dat baie sintaktiese wysigings aangebring is.

5.6.5.3 *Kopieredigering*

Daar is by die riglyn om spelfoute te korrigeer, tussen hakies bygevoeg dat wysigings voldoende is omdat dit so deur die studente en studieleiers uitgelig is. Opmerkings word egter verkies by die nagaan van taalgebruik en daarom is dit ook tussen hakies bygevoeg.

Samevattend kan motiveer word dat die ooreenkomsvorm omskryf is en daar duidelik gemaak word dat dit net riglyne is. Die gepaste inligting oor die student en studieleier word ingesluit sowel as belangrike algemene inligting, bykomende inligting en hoe die terugvoer tussen die student en die redigeerder moet plaasvind. Die insluiting van die woorde 'opmerkings' en 'wysigings' is gebaseer op die voorkeure van die studente en studieleiers en studente kan verder self kies watter vlakke van redigering asook watter redigeerriglyne daaronder toegepas mag word om sodoende finale kontrole oor hulle werk te behou.

5.7 UITEENSETTING VAN DIE STUDENTE ÉN DIE STUDIELEIERS IN DIE HONNEURSSTUDIE (FOURIE, 2018), EN DIE STUDIELEIERS IN DIE HUIDIGE STUDIE SE OPINIES OOR DIE ROLSPELERS SE VERANTWOORDELIKHEDE

Die tabel op die volgende bladsy is geskep om vas te stel waar daar verskille of ooreenstemming tussen die studente en studieleiers in Fourie (2018) se studie en die studieleiers in die huidige studie oor die verantwoordelikhede van elke rolspeler is.

Tabel 5.10: Rolspelers se verantwoordelikhede

Rolspeler	Studente (Fourie, 2018)	Studieleiers (huidige studie)	Studieleiers (Fourie, 2018)
Redigeerder	Die studente het aangedui dat die redigeerder die nodige <i>agtergrond van die studieveld</i> moet hê en 'n sistematiese proses moet volg wanneer hulle redigeer sodat etiese redigering bewerkstellig kan word (Fourie, 2018: 60).	Die studieleiers is van mening dat dit voordelig is wanneer 'n redigeerder in <i>dieselfde studieveld</i> werk.	
	Wat die soorte redigering betref, het die studente verduidelik dat die redigeerder <i>op al die vlakke</i> , naamlik inhoudelike, kopie-, stilistiese en strukturele redigering moet redigeer en het die nagaan van spelling, wat deel vorm van kopieredigering, beklemtoon.	Die studieleiers se houdings oor die redigeerder se verantwoordelikhede is dat die redigeerder <i>op al die vlakke</i> moet redigeer alhoewel die klem meestal op kopieredigering (veral taalgebruik) en stilistiese redigering (onduidelikheid en dubbelsinnigheid uitskakel) is. Inhoudelike redigering is min bespreek as gevolg van moontlike onbewustheid of omdat die studieleiers versigtig is vir etiese grense om oorskry te word.	Die studieleiers in die honneursstudie verwag dat die redigeerder probleme by interpunksie, woordkeuses, taalgebruik en sinsbou nagaan wat <i>kopieredigering</i> en <i>stilistiese redigering</i> impliseer (Fourie, 2018:71) Verder moet die redigeerder seker maak dat die bronverwysings en die tesis se formaat korrek is wat dui op <i>eksterne strukturele redigering</i> (Fourie, 2018:63).
Student	Daar is bevind dat dit vir studente baie belangrik is om die leier van die studie te wees sodat hulle deurgaans in beheer kan bly. Studente wil <i>selfstandig</i> optree en <i>eienaarskap</i> van die tesis neem. Hulle beklemtoon finale kontrole en verduidelik dat hulle met behulp van opmerkings sodoende beheer sal behou oor die finale produk (Fourie, 2018:81).	Die studieleiers toon dieselfde houdings teenoor die studente se verantwoordelikhede. Die studieleiers verwag dat die student <i>eienaarskap</i> van die tesis neem en die finale weergawe moet skryf terwyl die vakgebied en fakulteit se vereistes in ag geneem word. Hulle het uitgelik dat die student <i>onafhanklik</i> te werk moet gaan, wat verband hou met studente se menings oor selfstandigheid.	
	Waar hulle houdings meer spesifiek ondersoek is, is bevind dat hulle meen dit hulle verantwoordelikheid is om te verseker dat die <i>inhoud</i> voldoende is en om die werk	Studieleiers het ook breedvoerig verduidelik dat die student met al die konseptuele aspekte vorendag moet kom wat kan verwys na die studie se <i>inhoud</i> en dus ooreenstem	Studieleiers in die honneursstudie verwag van die studente om die projek te konseptualiseer en selfrevisie toe te pas deur gebruik te maak van speltoetsers,

Rolspeler	Studente (Fourie, 2018)	Studieleiers (huidige studie)	Studieleiers (Fourie, 2018)
	<p>’n paar keer te proeflees om seker te maak dat die teks goed versorg en afgerond is.</p>	<p>met studente se verwagtinge. Die studieleiers het taalversorging beklemtoon wat ooreenstem met studente en studieleiers (Fourie, 2018) se menings dat die teks goed versorg en afgerond moet wees.</p>	<p>woordeboeke en skryfgidse. Sodoende kan ’n kwaliteit studie gelewer word en aangedui word dat die student ’n goeie greep op taalgebruik het (Fourie, 2018:71).</p>
Studieleier	<p>Die feit dat studente betrokkenheid van die redigeerder en studieleier in hulle leerproses verwag dui weer op die effektiwiteit van die prosesgeoriënteerde benadering. Daar is <i>verskille</i> in opinies tussen die studente oor die <i>studieleier se rol</i> in die redigeerproses omdat die verskillende departemente aan die Universiteit Stellenbosch verskillende vereistes het ten opsigte van die redigering van magisterstudente se tesisse.</p>	<p>Die studieleiers stem saam dat die <i>studieleier se rol</i> binne verskillende kontekste sal <i>verskil</i>.</p>	
	<p>Volgens die studente moet die studieleier die <i>inhoud</i> aandagtig nagaan omdat die studieleier kennis van die studieveld het (Fourie, 2018:71). Vir party van die studente is dit belangrik dat die studieleier inhoudelik redigeer, indien die studieleier betrokke is by die redigeerproses omdat hulle genoeg vertroue in die studieleier se skryfvermoë het. Die studente impliseer dat studieleiers logiese foute moet nagaan wat ’n invloed op die studie se <i>samehang</i> kan hê.</p>	<p>Studieleiers verduidelik dat hulle as ervare kundiges moet optree en dat die student op hulle ervaring in die studieveld moet kan staatmaak. Hulle meen dat die studieleier die <i>inhoud</i> moet nagaan en dit sluit in om leiding te gee met die doelwit van die studie, die navorsingsvraag, verskaffing van beskikbare literatuur en ’n gepaste metodologie. Die studieleier moet verder raad gee oor hoe die resultate en bevindinge opgeskryf moet word en studieleiers stem saam dat hulle die <i>samehang</i> moet nagaan – wat ook ’n aanduiding van <i>stilistiese</i> of interne strukturele redigering kan wees.</p>	<p>Studieleiers vanuit die honneursstudie verduidelik dat hulle leiding moet bied en tekortkominge in die student se taalgebruik moet uitwys – wat dui op kopieredigering en stilistiese redigering. Die student moet verder verantwoordelikheid neem vir die taalversorging. Daar is dus ooreenstemming tussen die studieleiers vanuit die honneursstudie en die studieleiers vanuit die huidige studie oor <i>stilistiese redigering</i> as hulle verantwoordelikheid.</p>

5.8 RIGLYNE VIR DIE REDIGEERDER, STUDENT EN STUDIELEIER IN DIE AKADEMIESE REDIGEERPRAKTYK

Die tabel wat volg (tabel 5.11) bestaan uit riglyne van verskeie bronne, afleidings en bevindinge van die huidige studie vir al drie rolspelers (die student, studieleier en redigeerder) in die akademiese redigeerpraktik. Die uiteensetting daarvan moedig die prosesgeoriënteerde benadering aan omdat dit waardevol kan wees om die studieleier en die redigeerder by die student se leerproses te betrek. Die redigeerder kan dus 'n ontwikkelingsrol inneem sodat die studente verskeie akademiese vaardighede aanleer en die studieleier 'n mentorskaprol inneem waar die verhouding nie so beperk is nie, alhoewel daar nog steeds aangemoedig word dat die student onafhanklik werk.

Soos bevind, is veral studieleiers ten gunste van riglyne, in teenstelling met voorskrifte, en daarom word die term 'riglyne' gebruik. Dit is nie standaard nie, slegs riglyne wat daartoe kan bydra dat al drie rolspelers se verwagtinge oorgedra kan word en daar vasgestel kan word watter rolspelers watter verantwoordelikhede moet aanneem en dit openlik bespreek kan word. Die feit dat dit buigbare riglyne is, kan aan studente en studieleiers se behoeftes voldoen en dit kan moontlik in verskeie kontekste toegepas word deur leiding aan die rolspelers te bied.

Die riglyne kan moontlik tot 'n etiese akademiese redigeerpraktik bydra waar rolspelers nie op vlakke ingryp wat etiese grense oorskry nie en al die rolspelers in die proses beskerm kan word. Sekere riglyne in die tabel kom ook in die prototipe-ooreenkomsvorm voor, maar die vorm en tabel is nie gekombineer nie omdat die studieleier nie by die prototipe-ooreenkomsvorm betrek word nie. Die doel van die prototipe-ooreenkomsvorm is om etiese redigering te bewerkstellig waar die student en redigeerder ooreenkom watter redigeertake uitgevoer word en wat die redigeerproses sal behels. Daarteenoor is die uiteensetting van die tabel ter ondersteuning van die prosesgeoriënteerde benadering en kan bewusmaking by al drie rolspelers oor hulle moontlike verantwoordelikhede geskep word én die rolspelers kan sien wat van mekaar verwag kan word ten einde etiese akademiese redigering in die hand te werk.

Tabel 5.11: Riglyne vir al drie rolspelers

Riglyn	Studieleier	Student	Redigeerder
Rol³⁷	Wees professioneel, kundig, ondersteunend en gee leiding (Kruger en Bevan-Dye, 2013). Tree as 'n mentor op wat die navorsingsproses monitor, die student aanmoedig en oorweeg die prosesgeoriënteerde benadering.	Leier van die studie en die hele navorsings- en skryfproses (van die eerste weergawe tot die finale weergawe). Wees onafhanklik, selfstandig en oorweeg die prosesgeoriënteerde benadering.	Buigbaar, professioneel en 'n opgeleide kundige. Volg 'n sistematiese proses, wees ingelig oor voorlopige redigeerriglyne en oorweeg die prosesgeoriënteerde benadering (Fourie, 2018).
<i>Bespreek verantwoordelikhede</i>	Maak dit duidelik watter verantwoordelikhede die studieleier inneem (Fourie, 2018).	Maak seker wat die studieleier bereid is om te doen en wie as die redigeerder moet optree. Indien 'n redigeerder aanbeveel word, verkry skriftelike toestemming (as bevestiging) en gee vir die redigeerder 'n kopie (EAC, 2012).	Bevestig wat die verantwoordelikhede van die studieleier is en of hy/sy bewus is van die gebruik van 'n redigeerder (EAC, 2012).
Redigeerder en redigeertake	Maak dit duidelik wie as die redigeerder moet optree en watter redigeertake uitgevoer moet word (CASE, 2010).	Verduidelik aan die redigeerder waaraan die studieleier aandag gaan gee en dan watter redigeertake die redigeerder moet uitvoer.	Bevestig watter soorte redigering toegepas moet word.
Konsultasies en bykomende dokumente	Bespreek of 'n vooraf konsultasie met die redigeerder nodig is, indien een gebruik word.	Kommunikeer met die redigeerder oor konsultasies voor en ná die redigeerproses (Fourie, 2018).	Bespreek standarde/vereistes, etiese protokol en stylgidse van die studieveld/dissipline/fakulteit/departement (EAC, 2012).

³⁷ Die groen blokkies met kursivering dui 'n riglyn aan en hoe dit van toepassing op elke rolspeler is wat in blou uitgelig word. Die pyltjies wat volg is net sub-afdelings van die riglyn waaronder dit val.

Riglyn	Studieleier	Student	Redigeerder
Redigeerder se terugvoer	Bespreek of terugvoer van die redigeerder nodig is, indien een gebruik word	Lig die redigeerder in indien 'n verslag verwag word. Bespreek met die redigeerder in watter formaat hulle terugvoer gestuur gaan word. Die voorstelle moet deur die student toegepas word.	Bespreek hoe terugvoer gestuur sal word bv. opmerkings en wysigings via spoorfunksies of persoonlike konsultasies.
Eienaarskap	Maak dit duidelik dat die student eienaarskap moet neem en vir die skryf van die teks/finale produk verantwoordelik is (CASE, 2010).	Neem eienaarskap en verantwoordelikheid vir die hele studie en skryfproses.	Die student is verantwoordelik vir die finale produk en moet die wysigings en voorstelle deurgaen en self toepas.
Studieleier se terugvoer	Gee konstruktiewe en tydige terugvoer en bespreek vooraf hoe die student dit sal ontvang (Wang & Li, 2011).	Bespreek met die studieleier in watter formaat hulle terugvoer gestuur gaan word. Die voorstelle moet deur die student toegepas word.	
Belangrike datums	Stel sperdatums en reël vergaderings/interaksies met die student.	Bestuur tyd en kommunikeer die tydsraamwerk aan die redigeerder (SENSE, 2016).	Maak seker van die inhandigings- en leweringsdatum sowel as die aantal woorde wat geredigeer moet word.
Behoeftes	Bepaal wat die student se behoeftes is (Fourie, 2018).	Kommunikeer behoeftes aan die studieleier en die redigeerder en die moontlikheid van 'n Ooreenkomsvorm tussen die student en die redigeerder.	Oorweeg om 'n ooreenkomsvorm met die student te bespreek (Fourie, 2018).
Tariewe		Bespreek die tarief en betaalwyse met die redigeerder.	Maak die tarief en betaalwyse vooraf duidelik.

Riglyn	Studieleier	Student	Redigeerder
<i>Verantwoordelikhede ten opsigte van die teks (studieleiers en studente) en redigeerproses (redigeerder en studente)</i>	Inhoud nagaan vir feitelike korrektheid, samehang, kwaliteit argumente en geloofwaardigheid.	Skryf van die inhoud (bv. inleiding, navorsingsprobleem, navorsingsvrae, literatuuroorsig, analise, bevindinge en gevolgtrekking) (Lessing, 2011).	Inhoudelike redigering (bevestig met student wat dit sal insluit).
Plagiaat	Akademiese integriteit: Maak seker dat plagiaat nie gepleeg is nie (CASE, 2014). Kyk dat die inhoud vakkundig korrek is.	Moenie plagiaat pleeg nie, gee erkenning aan al die bronne.	Kontroleer dat verwysings korrek is, indien dit wel so ooreengekom is.
Taalkundige aspekte	Die taalgebruik moet nagegaan word vir kleiner kwessies.	Taalversorging en redigering (self-revisie).	Kopieredigering (grammatika, taalversorging).
Styl	Styl nagaan.	Skryf in die korrekte en gepaste styl.	Stilistiese redigering (formulering, sinskonstruksies, bondigheid, duidelikheid).
Struktuur en formaat	Kyk dat die formaat en struktuur aan die standaarde voldoen.	Maak seker wat die formaat en struktuur van die studie behels.	Eksterne en interne strukturele redigering (logiese argumentasie).
Bronverwysings	Verwysings nagaan.	Korrekte verwysingstyl gebruik.	Vind uit of verwysings geredigeer moet word.
Leerproses	Help die studente om hulle woordeskat uit te brei.	Ontwikkel akademiese skryfvaardighede.	Hou etiese redigering in gedagte sodat dit vir die student 'n leerproses bly.
Literatuur	Lei die studente na relevante literatuur/bronne.	Soek, lees en analiseer relevante literatuur en bronne.	
Kriteria	Verskaf kriteria vir navorsingsvoorstelle (Albertyn, 2008).	Maak seker wat al die kriteria en vereistes is.	
Metodologie	Gee raad vir 'n gepaste metodologie.	Bespreek die metodologie met die studieleier.	

Riglyn	Studieleier	Student	Redigeerder
<i>Aanbevelings</i>	Aanbieding van seminare of werksessies om studente te help met akademiese skryfwerk.	Konseptualiseer die hele studie en navorsingsproses met behulp van studieleier (Fourie, 2018).	Maak seker of die teks in 'n spesifieke formaat moet wees voordat eksterne strukturele redigering toegepas word.
	Kry opleiding en doen selfrefleksie deur met ander studieleiers te praat (Bitzer, 2010).	Stel sperdatums om op skedule te bly.	Bespreek die moontlikheid van 'n ooreenkomsvorm om etiese kwessies te vermy.
	Gee vir die student raad oor finansies en beurse.	Raadpleeg enige hulpbronne wat met die navorsingsproses kan help.	Gee die opsie om die opmerkings en wysigings te bespreek, indien die student dit nodig ag.

5.9 BEWUSMAKINGSVELDTOG

Daar is bevind dat dit nuttig kan wees indien studieleiers van etiese dilemmas en voorlopige redigeerriglyne bewus gemaak kan word. 'n Studieleier verduidelik dat etiese redigering 'n konsep is wat deur studieleiers beklemtoon moet word terwyl twee ander studieleiers meen dat die term "etiese redigering" behoorlik in die praktyk uiteengesit moet word. Nog 'n studieleier verduidelik dat sy nie sal weet hoe om etiese dilemmas te hanteer of wat dit behels nie. Daar kan afgelei word dat die verduideliking en bewusmaking van etiese akademiese redigering nodig is omdat nie alle studieleiers genoeg kennis daarvan dra nie. Daarom word die idee van 'n bewusmakingsveldtog vir die rolspelers voorgestel en is dit ook belangrik om in ag te neem wat die studieleiers se opinies oor 'n bewusmakingsveldtog is en hoe hulle daaroor ingelig kan word.

5.9.1 Studieleiers se opinies oor 'n bewusmakingsveldtog

Ná ontleding is bevind dat die meerderheid van die studieleiers dink dat *bewusmaking nuttig* vir al die rolspelers kan wees, en elkeen se take en verantwoordelikhede duidelik uiteengesit moet word. Hulle meen dat bewusmaking altyd nodig is wanneer riglyne, standarde of beleide in werking gestel moet word. 'n Ander studieleier noem dat daar duidelikheid oor 'n veldtog moet wees en dit binne verskillende kontekste relevant moet wees, gebaseer op behoeftes en sonder reëls en regulasies.

Een studieleier is van mening dat dit baie kan help as hy presies aan die student kan oordra wat van die redigeerproses verwag kan word en 'n ander studieleier noem dat sy nie bekend genoeg is daarmee om die geskikte professionele redigeerders vir die studente te kry nie en nie altyd weet wie om te vertrou nie. Een studieleier noem dat dit 'n goeie idee sal wees om studieleiers van enige kwessies (moontlik etiese dilemmas) bewus te maak en hoe dit hanteer kan word.

Daar is ook 'n behoefte om meer te weet oor wat tydens die akademiese redigeerproses plaasvind en wat elke rolspeler se verantwoordelikhede is. Die bewusmaking is hier dus op die *studieleier* gerig. Die bewusmakingsveldtog kan studieleiers help om hulle verwagtinge van die studente beter te kommunikeer, vas te stel wat die student se behoeftes is, aan te dui wat hulle bereid is om te doen en ook bewus te wees van wat redigeerders werklik tydens die akademiese redigeerproses doen.

'n Studieleier het voorgestel dat 'n bewusmakingsveldtog gedoen kan word saam met die opleiding wat studente oor plagiaat kry, – dus is bewusmaking op *studente* ook gerig. Studente kan voordeel uit 'n bewusmakingsveldtog trek deur hulle behoeftes aan die studieleier te kommunikeer en vas te stel wat die studieleier bereid is om te doen. Dit kan ook die studente help om bewus te wees van hulle eie verantwoordelikhede sowel as om hulle verwagtinge van die redigeerproses met die redigeerder te bespreek en ooreen te kom op watter vlakke geredigeer moet word.

Die *redigeerder* kan volgens die studieleiers ook baat vind by 'n bewusmakingsveldtog omdat dit hulle kan help om die redigeerproses sistematies aan te pak wanneer die aangepaste redigeerriglyne, tabel met riglyne vir al drie rolspelers én die prototipe-ooreenkomsvorm bestudeer word. Daar sal verder oorweeg moet word hoe so 'n bewusmakingsveldtog beplan kan word, wat dit sal behels en of dit vir al die rolspelers nodig is. Die riglyne sal van geen nut wees as die rolspelers nie daarvan bewus is nie.

5.9.2 Beplanning van 'n bewusmakingsveldtog

Die bevindinge kan gebruik word om 'n wetenskaplike of populêre artikel te skryf om die rolspelers van die navorsing bewus te maak. Nog 'n opsie is om 'n program of kortkursus te ontwikkel wat vir die rolspelers aangebied kan word. Dit kan waardevol wees om *studente* by universiteite via kursusse/modules of in die ooreenkomsvorm, wat die studieleier soms met 'n student aangaan, oor die navorsing in te lig, waar hulle opgelei kan word om die navorsingsproses aan te pak. Opleiding kan ook deel vorm van sillabusse vir byvoorbeeld studente wat kwalifikasies in die taalpraktyk doen, om sodoende hulle vaardighede te ontwikkel en bewusmaking van etiese redigering te skep.

Dit sal moontlik nuttig wees om programme, werksessies of konferensies oor suksesvolle studieleiding op die *studieleiers* te mik deur selfrefleksie-oefeninge ook in te sluit sodat hulle oor hulle eie studieleiding kan nadink en die student suksesvol kan bystaan in die hele navorsingsproses. Werksessies of praatjies vir *redigeerders* deur SAVI (Suid-Afrikaanse Vertalersinstituut) of PEG (The Professional Editors' Guild) moet klem lê op die moontlikheid van ooreenkomsvorms, maar veral die aangepaste redigeerriglyne vir die akademiese redigeerpraktyk.

5.10 SAMEVATTING

Die data-analise het die navorser in staat gestel om antwoorde op die navorsingsvrae te verkry waar ander relevante temas ook na vore gekom het. Die verband tussen die studente en studieleiers in die honneursstudie (Fourie, 2018) en die studieleiers in die huidige studie was duidelik en is bespreek. Die navorsingsvrae kon beantwoord word omdat die studieleiers se houdings, behoeftes en verwagtinge oor akademiese redigering bepaal is, die voorlopige redigeerriglyne van Lourens (2016) verfyn is en die prototipe-ooreenkomsvorm van Fourie (2018) verbeter is. Dit het die navorser in staat gestel om 'n tabel met riglyne ter bewusmaking vir al drie rolspelers saam te stel en daar is bespreek waarom 'n bewusmakingsveldtog vir al drie rolspelers waardevol kan wees en wat dit kan behels.

HOOFSTUK 6:

GEVOLGTREKKING

6.1 INLEIDING

Na die deeglike analise van die data en die bespreking van die bevindinge is dit moontlik om die antwoorde op die navorsingsvrae saam te vat.

Navorsingsvraag 1: Wat is die houdings, behoeftes en verwagtinge van studieleiers ten opsigte van die akademiese redigering van hulle studente se werk?

Studieleiers se opinies oor akademiese redigering

Die ondersoek na die houdings, behoeftes en verwagtinge van studieleiers was die eerste stap om studieleiers se opinies oor akademiese redigering te bepaal. Nadat hulle opinies met dié van die studente en studieleiers in die honneursstudie (Fourie, 2018) in verband gebring is, het dit duidelik geraak dat, alhoewel hulle verskillende motiverings vir die belangrikheid van akademiese redigering gee, hulle dit as noodsaaklik beskou.

Studieleiers se opinies oor die akademiese redigeerproses

Bevindinge oor die akademiese redigeerproses is dat die studente en studieleiers verkies dat die spoorfunksies in MS-Word gebruik word om opmerkings en wysigings in die dokument te voeg. Beide rolspelers verkies opmerkings én wysigings by kopie-, stilistiese en eksterne strukturele redigering, maar net opmerkings by inhoudelike en interne strukturele redigering. Die redigeerproses moet vir die student 'n leerproses wees en daarom moet die student self die wysigings aanvaar (of nie) en die opmerkings deurgaan om verbeterings aan te bring.

Studieleiers se opinies oor studente se rol in die navorsingsproses

Bevindinge oor studente se rol in die navorsingsproses behels dat hulle onafhanklik moet optree sowel as intellektuele verantwoordelikheid en eienaarskap neem. Die student moet al die vereistes van die studieveld/fakulteit/departement in ag neem, die studie konseptualiseer, uitvoer, analiseer, opskryf en 'n goed afgeronde weergawe ingee. Studente is daarvoor verantwoordelik om finale kontrole te behou deur die terugvoer van beide die studieleier en die eksterne redigeerder, indien een gebruik word, teen mekaar op te weeg.

Studieleiers se opinies oor die verantwoordelikhede van die studieleier in die navorsingsproses

Die hoofverantwoordelikhede van die studieleier is om 'n mentorskaprol in te neem deur die navorsingsproses te monitor, leiding en ondersteuning te bied terwyl kennis en kundigheid oorgedra word, die inhoud nagegaan word en te verseker dat die teks reg vir inhandiging is. Daar is bevind dat studieleiers meestal op al die redigeervlakke ingryp waar hulle verantwoordelikheid vir sekere redigeertake neem, veral ten opsigte van kopie-, stilistiese en interne strukturele redigering. Die studieleiers redigeer wel nie so omvattend soos 'n redigeerder nie, en dus is die gebruik van eksterne redigeerders steeds waardevol.

Studieleiers se opinies oor die rol van die redigeerder in akademiese redigering

Soos bevind, is die rol van die redigeerder om professioneel op te tree, terwyl daar regverdig en eties geredigeer moet word met die inspanning van die prosesgeoriënteerde benadering waar die redigeerder 'n ontwikkelingsrol aanneem. Die eksterne redigeerder se verantwoordelikhede ten opsigte van die redigeertake, is om op al die vlakke, naamlik kopie-, inhoudelike, stilistiese, interne en eksterne strukturele redigering te redigeer, alhoewel die klem op die redigeertake onder kopie- en stilistiese redigering lê. Inhoudelike redigering word soms bevraagteken omrede dit moontlik met die nagaan van inhoud (hoofsaaklik die studieleier se verantwoordelikheid) verwar word en daar is ook bevind dat meer bewustheid oor die redigeertake onder eksterne strukturele redigering nodig is, sodat studieleiers bewus kan wees van hoe dit tot die verbetering van die teks lei.

Navorsing dui wel op verskille tussen die studieleiers en studente in die honneursstudie en die studieleiers in die huidige studie sowel as tussen die studieleiers in die huidige studie. Dit is daarom belangrik dat die rolspelers hulle verwagtinge openlik moet kommunikeer sodat konflik, misverstande en onetiese redigering teengewerk word. Studieleiers en studente moet hulle behoeftes en verwagtinge aan mekaar oordra. Dit moet aan studente duidelik gemaak word wie as die redigeerder moet optree en die studente en redigeerders moet in ooreenstemming wees oor die redigeertake wat uitgevoer mag word.

Navorsingsvraag 2.1: As hoe bruikbaar ervaar die studieleiers die prototipe-ooreenkomsvorm in die akademiese redigeerpraktyk?

Daar is bevind dat die prototipe-ooreenkomsvorm waardevol en bruikbaar in die akademiese redigeerpraktyk kan wees. Die meerderheid van die studieleiers dink dat 'n ooreenkomsvorm tussen die redigeerder en die student belangrik sal wees, maar daar is egter verskille in opinies oor wie in die ooreenkomsvorm ingesluit moet word. Studieleiers word nie by die konsultasies, soos voorgestel in die prototipe-ooreenkomsvorm, betrek nie omdat die meerderheid motiveer het waarom hulle nie by die redigeerproses betrokke wil raak nie. Myns insiens sal dit beter wees om die ooreenkoms tussen die student en die redigeerder te hou en die studieleier net vooraf met die student bespreek watter take die redigeerder mag uitvoer.

Daar word verder gemotiveer dat die prototipe-ooreenkomsvorm gebruik kan word om moontlike misverstande of konflik betyds uit die weg te ruim of selfs vermy asook beide partye kan beskerm, omdat beide die student en die redigeerder verantwoordelik gehou word vir die redigeerproses. Voorstelle is gemaak dat so 'n vorm deur almal binne 'n fakulteit gebruik moet word en daar dus 'n standaardvorm moet wees wat in die studieveld van toepassing is.

Navorsingsvraag 2.2: Is daar enige verdere verfyning van die voorlopige redigeerriglyne (gebaseer op Lourens [2016] en aangepas deur Fourie [2018], nodig aan die hand van die bevindinge oor die sienings van die studieleiers? Indien wel, wat sal dit behels?

Ná die ondersoek na studieleiers se houdings, behoeftes en verwagtinge is dit duidelik dat hulle die noodsaaklikheid van buigbare riglyne beklemtoon. Die aangepaste voorlopige redigeerriglyne, gebaseer op Lourens (2016) en aangepas deur Fourie (2018) is verder verfyn, soos uiteengesit in Hoofstuk 5, sonder om enige teks te verwyder omdat die bewoording soms net aangepas kon word en voorbeelde bygevoeg is sodat die riglyne buigbaar kan wees. Die verfynde riglyne kom ook in die verbeterde prototipe-ooreenkomsvorm voor (waar die studieleier weggelaat is om die ooreenkoms tussen die student en redigeerder te hou) met die byvoeging van verskeie voorstelle en aanbevelings van die studieleiers.

Daar is bevind dat die studente en studieleiers van etiese dilemmas bewus is en hulle daarom die noodsaaklikheid van standaardriglyne uitlig. Daar kan wel afgelei word dat dit nie noodwendig dissipline-spesifiek moet wees nie, maar eerder buigbare riglyne wat binne verskillende kontekste, waar akademiese tekste verskillende vereistes het, toegepas kan word wat die redigeerder in staat kan stel om 'n sistematiese redigeerproses te volg. Die verskille binne kontekste en studies kan ook daartoe lei dat wedersydse verwagtinge verskil.

Navorsing en bevindinge oor die rolspelers se sienings, die verbeterde prototipe-ooreenkomsvorm en die verfynde riglyne is gebruik om 'n tabel met riglyne vir al drie rolspelers op te stel en die prosesgeoriënteerde benadering aan te moedig waar die fokus nie net op die eindproduk is nie. Die riglyne kan studieleiers aanmoedig om hulle studieleidingvaardighede te ontwikkel, bewus te wees van studente se behoeftes (omdat studente uit verskillende agtergronde kom en oor verskillende akademiese skryfvaardighede beskik) asook wat die werk van die redigeerder in die akademiese redigeerproses behels. Die tabel moedig studente aan om hulle behoeftes aan die redigeerder en studieleier te kommunikeer, lig hulle in oor die moontlikheid van 'n ooreenkomsvorm en wat van die redigeerproses en die studieleier verwag kan word. In die tabel word redigeerders ook oor die moontlikheid van 'n ooreenkomsvorm, asook die gebruik van voorlopige redigeerriglyne vir 'n sistematiese en etiese akademiese redigeerproses, ingelig.

Die rolspelers kan oor etiese akademiese redigering ingelig word deur middel van platforms soos artikels, programme, kortkursusse, modules, werksessies of konferensies. Die doel is om van die akademiese redigeerpraktik 'n eties gegronde een te maak waar studente etiese protokol volg en geloofwaardige en oorspronklike werk lewer en die studieleier en redigeerder nie op inhoudelike vlak ingryp en etiese grense oorskry nie.

6.2 BEPERKINGE VAN DIE STUDIE

Die studie sluit net vyftien studieleiers in en alhoewel elke studieleier uit 'n ander departement aan die Universiteit Stellenbosch kom, is nie al die fakulteite ingesluit nie. Die studie is beperk ten opsigte van die aantal studieleiers wat betrek is omdat 'n klein steekproef die veralgemeenbaarheid van die resultate, spesifiek oor die houdings, behoeftes en verwagtinge van die studieleiers, beperk. Die prototipe-ooreenkomsvorm kon dus net op dié groep rolspelers getoets word. Die studie het glad nie die sienings van redigeerders en studente by die data-insamelingsproses ingesluit nie omdat die fokus van die studie op studieleiers is. Daar is wel vantevore baie navorsing gedoen oor redigeerders en tot 'n mate oor studente wat gebruik is om die bevindinge aan te vul.

'n Moontlike nadeel is dat die uitnodiging om aan die studie deel te neem die studieleiers kon afskrik of hulle dit selfs ignoreer deur nie die e-pos lees nie. Tekortkomings van die vraelyste is dat studieleiers nie altyd motiverings bygevoeg het na “ja en nee”-antwoorde nie en vrae soms uitgelaat is.

Dit was ook moeiliker om onsekerhede uit te klaar omdat persoonlike onderhoude nie gevoer is nie en volgens Bryman (2012:658) is dit moeiliker vir die onderhoudvoerder om 'n gesprek aan te moedig en deelnemers te betrek in 'n asinchroniese proses. Daar kan baie afgelei word uit die manier waarop deelnemers spontaan sekere vrae beantwoord asook uit deelnemers se lyftaal, wat nie moontlik is wanneer daar nie persoonlike onderhoude gevoer word nie. Hierdie aspekte gaan verlore in die elektroniese proses omdat studieleiers eers kan dink wat hulle in die vraelys wil invul en opvolgvrae nie onmiddellik gevra kan word en antwoorde daarop verkry kan word nie. Daarteenoor kan dit ook as 'n voordeel beskou word omdat die navorser moontlik weldeurdagte antwoorde kan ontvang.

Die risiko bestaan dat deelnemers makliker besluit om nie meer deel te neem nie – wat wel gebeur het – en ander deelnemers genader moet word. Daar is natuurlik ook die onsekerheid of dit werklik die deelnemer is wat die vraelys invul en terugstuur. Laastens kan dit baie lank neem om al die voltooië vraelyste terug te ontvang, tensy 'n deelnemer baie in die onderwerp belangstel. Ten spyte daarvan het die studie steeds waardevolle resultate gelewer.

6.3 TOEKOMSTIGE NAVORSINGSMOONTLIKHEDE

Die prototipe-ooreenkomsvorm en verfynde riglyne kan onder meer studieleiers getoets word, maar dit sal ook nodig wees om nog studente en dan ook redigeerders se opinies daaroor te verkry – wat dus ook die oordraagbaarheid van die studie bevestig omdat die bevindinge as basis vir 'n groter studie dien. Dan kan bepaal word of die prototipe-ooreenkomsvorm prakties werkbaar is in die akademiese redigeerpraktyk en of dit en die verfynde redigeerriglyne verdere aanpassings benodig.

Verdere studies kan meer verteenwoordigende resultate van die sienings van al drie rolspelers ten opsigte van akademiese redigering gee deur meer studieleiers uit verskillende fakulteite/departemente aan die US of ander universiteite te betrek, asook redigeerders. Daar sal bepaal kan word hoe hulle opinies verskil of ooreenstem met dié wat in hierdie studie bespreek is en of die rolspelers ten gunste van die prosesgeoriënteerde benadering is. Die doel moet bly om verantwoordbare of etiese gegronde akademiese redigering na te streef.

BRONNELYS

- Albertyn, R.M., Kapp, C.A. en Bitzer, E.M. 2008. Profiling existing postgraduate students' performance and experiences. *South African Journal of Higher Education*, 22(4):749-772.
- Azman, H., Nor, N.F.M. en Aghwela, H.O.M. 2013. Investigating supervisory feedback practices and their impact on international research student's thesis development: A case study. *Social and Behavioral Sciences*, 141(2014):152-159.
- Barben, T., Buch, V., Linnegar, J., Lotz, S., Lourens, A., Baumgardt, J. en Robertson, C. 2019. Towards devising a set of PEG guidelines for editing research theses in a South African context. Besprekingsdokument. Professional Editors' Guild.
- Bitzer, E.M. 2010. Postgraduate research supervision: More at stake than research training. *Acta Academica Supplementum*, 2010(1):23-56.
- Bryman, A. 2012. *Social research methods*. 4de uitgawe. New York: Oxford University Press.
- Carstens, W.A.M. en Van de Poel, K.. 2012. *Teksredaksie*. Hersiene uitgawe. Stellenbosch: SUN MeDIA.
- Conradie, J. 2018. Die redigeerder se rol in nagraadse navorsing: 'n Opname van nagraadse studente se verwagtinge. Ongepubliseerde honneurswerkstuk. Noordwes-Universiteit se Vaaldriehoek kampus.
- Council of Australian Societies of Editors (CASE). 2013. Australian standards for editing practice [Internet]. Beskikbaar: <http://www.ipeditors.org/site/DefaultSite/filesystem/documents/ASEP%20flat%20onscreen%20version.pdf> [2018, Augustus 13].
- DESK. 2012. Departementele Etieksiftingskomitee (DESK) -riglyne [Internet]. Beskikbaar: https://www.sun.ac.za/afrikaans/researchinnovation/Documents/DESK_Riglyne_Sept2012.pdf [2018, Oktober, 24].
- Editors' Association of Canada (EAC). 2009. Professional editorial standards [Internet]. Beskikbaar: <http://www.editors.ca/publications/professional-editorial-standards/preface-2009-edition> [2018, Augustus 09].

- Editors' Association of Canada (EAC). 2012. Guidelines for ethical editing of theses/dissertations [Internet]. Beskikbaar: <http://www.editors.ca/hire/guidelines-editing-theses> [2018, Augustus 09].
- Editors' Association of Canada (EAC). 2016. Professional editorial standards [Internet]. Beskikbaar: <http://www.editors.ca/publications/professional-editorial-standards> [2018, Augustus 13].
- EXACTICA. 2003. Theses andd dissertation solutions [Internet]. Beskikbaar: <http://www.exactica.co.za/> [2021, Februarie 26].
- Fourie, A. 2018. Akademiese redigering: Die behoeftes, houdings en verwagtinge van studieleiers en studente asook die toetsing van voorlopige redigeerriglyne vir 'n eties gefundeerde akademiese redigeerpraktiek vir die Universiteit Stellenbosch. Ongepubliseerde honneurswerkstuk. Stellenbosch: Universiteit Stellenbosch.
- Hofstee, E. 2006. *Constructing a good dissertation: A practical guide to finishing a Master's, MBA or PhD on schedule*. Johannesburg: EPE.
- Huysamen, G.K. 1993. *Metodologie vir die sosiale en gedragwetenskappe*. Durban: Southern.
- Kerin, R. 2017. Why is academic editing important? [Internet]. Beskikbaar: <https://www.capstoneediting.com.au/blog/why-is-academic-editingimportant> [2018, Augustus 15].
- Kruger, H. en Bevan-Dye, A. 2010. Guidelines for the editing of dissertations and theses: A survey of editors' perceptions. *Southern African Linguistics and Applied Language Studies*, 28(2):153-169.
- Kruger, H. en Bevan-Dye, A. 2013. The language editor's role in postgraduate research: A survey of supervisors' perceptions. *South African Journal of Higher Education*, 27(4):875-899.
- Lessing, A.C. 2011. The role of the supervisor in the supervisory process. *South African Journal of Higher Education*, 25(5):921- 936.
- Lourens, A. 2014. Produk teenoor proses tydens akademiese redigering: Opmerkings as aanduiders van redigeergerigtheid. *Stellenbosch Papers in Linguistics Plus*, 43:261-296.

- Lourens, A. 2016. Die gebruik van opmerkings as 'n strategie tydens die verantwoordbare redigering van akademiese tekste. *Literator*, 37(2):1-14.
- Mossop, B. 2014. *Editing and revising for translators*. New York: Routledge.
- Pillay, G. en Balfour, R.J. 2011. Postgraduate supervision practices in South African universities in the era of democracy and educational change 1994–2004. *South African Journal of Higher Education*, 25(2):358-371.
- SENSE. 2016. *Guidelines for proofreading student texts* [Internet]. Beskikbaar: <https://www.sense-online.nl/about/sense-publications/guidelines> [2018, September 24].
- Stellenbosch University. 2018. Guidelines for higher degrees research in the Faculty of Arts and Social Sciences, Addendum XX. Stellenbosch: Faculty of Arts and Sciences.
- Stellenbosch University Library and Information Services. 2020. SUNScholar research repository [Internet]. Beskikbaar: <https://scholar.sun.ac.za/> [2020, Oktober 24].
- Taalsentrum. 2019. Redigering van jou tesis of navorsingsverslag [Internet]. Beskikbaar: http://www0.sun.ac.za/taalsentrum/assets/files/TaaldiensDokumente/Tesisredigering_2019_Okt.pdf [2020, September 02].
- The Institute of Professional Editors Limited. 2010. IPED's 'Guidelines for editing research theses' [Internet]. Beskikbaar: http://iped-editors.org/about_editing/editing_theses.aspx [2020, September 02].
- The Latex Project. 2020. LaTeX – A document preparation system [Internet]. Beskikbaar: <https://www.latex-project.org/> [2020, Oktober 24].
- Wagner, C., Kawulich, B. en Garner, M. 2012. *Doing social research – A global context*. Berkshire: McGraw-Hill Higher Education.
- Wang, T. en Li, L.Y. 2011. 'Tell me what to do' vs. 'guide me through it': Feedback experiences of international doctoral students. *Active Learning in Higher Education*, 12(2):101-112.

ADDENDUM A: INDIVIDUELE ONDERHOUD MET DIE STUDIELEIERS (AFRIKAANS EN ENGELS)

Individuele onderhoud met studieleier

Nommer:

Baie dankie dat u ingestem het om aan die studie deel te neem. Die doel van die onderhoud is om vas te stel wat u houdings, behoeftes en verwagtinge is ten opsigte van akademiese redigering asook wat u opinie is ten opsigte van 'n prototipe ooreenkomsvorm (aangeheg in die e-pos) vir die akademiese redigeerpraktyk. E-pos gerus as daar onduidelikheid is oor 'n spesifieke vraag.

AFDELING 1

Houdings:

1. Wat voel u is u rol en verantwoordelikhede as studieleier?
2. Voel u dat redigering van tesse nodig is en waarom?
3. Dink u die verantwoordelikhede van die student, studieleier en redigeerder sal verskil in verskillende kontekste/studievelde? Indien ja, verduidelik.
4. Dink u dit is belangrik om die houdings, behoeftes en verwagtinge van studente in ag te neem voor redigering plaasvind?
5. Dink u dat u as die redigeerder van die tesis moet optree?
6. Is u van mening dat studente soms te veel van die studieleier verwag in terme van die skryf- en redigeerproses?
7. Het u dalk al self met etiese dilemmas te make gekry met verwysing na etiese vrae wat soms ontstaan oor die reikwydte/omvang van die redigeerder se betrokkenheid by die redigeerproses?
8. Is daar gestandaardiseerde riglyne vir die redigeerder nodig in die akademiese redigeerpraktyk?
9. Dink u dat sulke gestandaardiseerde riglyne moontlike etiese dilemmas kan help voorkom?

10. Is u bewus daarvan dat daar sulke riglyne bestaan?
11. Hoe voel u daaroor dat die student en die redigeerder 'n ooreenkomsvorm teken voor die redigeerproses plaasvind wat uiteensit wat die redigeerder se verantwoordelikhede is?
12. Hoe voel u oor 'n moontlike bewusmakingsveldtog vir alle rolspelers oor etiese redigering?

Behoeftes:

1. Het u 'n behoefte daaraan dat die studente vooraf weet wat u rol in die redigeerproses is?
2. Het u 'n behoefte om meer te weet oor wat presies akademiese redigeerders behoort te doen?
3. Voel u dat interaksie tussen die redigeerder en studieleier nodig is om die tesis en die redigering daarvan te bespreek voordat redigering plaasvind?
4. Voel u dat interaksie tussen die redigeerder en student nodig is om die tesis en die redigering daarvan te bespreek voordat redigering plaasvind?

Verwagtinge:

1. Wat is u verwagtinge in terme van die rol en verantwoordelikhede van die redigeerder in die redigeerproses?
2. Wat is u verwagtinge van die verantwoordelikhede van die student in terme van die skryf- en redigeerproses?
3. Wat is u verwagtinge ten opsigte van die manier waarop die terugvoering tussen die student en die redigeerder plaasvind?
4. Verwag u om 'n verslag te ontvang wat uiteensit wat die redigeerder gedoen het?
5. Wat is u verwagtinge ten opsigte van die student se tesis na die redigeerproses?

AFDELING 2

Prototipe ooreenkomsvorm

1. Het u enige voorstelle by die inligting oor die student wat ingevul moet word?
2. Dink u afdeling 1 verlang belangrike algemene inligting?
3. Het u voorstelle om items by te voeg?
4. Dink u dat afdeling 2 oor bykomende inligting wat die redigeerder kan ontvang, belangrik is?
5. Is die insluiting van afdeling 3 oor die konsultasies belangrik?
6. Is afdeling 5 prakties werkbaar?
7. Stem u saam met die moontlike take vir inhoudelike redigering (4.1)?
8. Dink u dat opmerkings³⁸ vir inhoudelike redigering voldoende is?
9. Stem u saam met die moontlike take vir stilistiese redigering (4.2)?
10. Dink u dat opmerkings en wysigings³⁹ hier effektief sal wees? Wanneer dink u sal 'n opmerking nodig wees en wanneer kan 'n wysiging maar aangebring word?
11. Stem u saam met die moontlike take vir kopieredigering (4.3)?
12. Dink u dat opmerkings en wysigings hier van hulp sal wees? Wanneer dink u sal 'n opmerking nodig wees en wanneer kan 'n wysiging maar aangebring word?
13. Stem u saam met die moontlike take vir eksterne strukturele redigering (4.4)?
14. Dink u dat opmerkings en wysigings hier doeltreffend sal wees? Wanneer dink u sal 'n opmerking nodig wees en wanneer kan 'n wysiging maar aangebring word?
15. Stem u saam met die moontlike take vir interne strukturele redigering (4.5)?
16. Dink u dat opmerkings hier effektief sal wees?

³⁸ "Comments" in die Word dokument.

³⁹ Wanneer veranderinge aangebring word sonder kommentaar deur middel van "track changes"-opsie.

Individual interview with the supervisor

Number:

Thank you for agreeing to take part in the study. The purpose of this interview is to determine your attitudes, needs and expectations with regards to academic editing, and also to obtain your opinion of a prototype agreement form (attached in the email) for the academic editing practice. Please feel free to email me if there is a specific question that is unclear.

SECTION 1

Attitudes:

1. What do you feel your roles and responsibilities are as a supervisor?
2. Do you feel that the editing of a thesis is necessary? If so, why?
3. Do you think that the responsibilities of the student, supervisor and editor will differ in different contexts/study fields? If so, please explain.
4. Do you think that it is important to consider the attitudes, needs and expectations of students before editing takes place?
5. Do you think that you should act as an editor of the thesis?
6. Are you of the opinion that students sometimes expect too much of their supervisor?
7. Have you ever come across ethical dilemmas arising because of the editor's possible over-involvement in the text production process?
8. Do editors need standardised guidelines for the academic editing practice?
9. Do you think that such standardised guidelines can help prevent possible ethical dilemmas?
10. Are you aware that such guidelines exist?
11. How do you feel about the student and editor signing an agreement form, which indicates what the responsibilities of the editor are, before the editing process starts?
12. How do you feel about a possible awareness campaign about ethical editing for all role players?

Needs:

1. Do you need students to know what your role is in the editing process before you take on the role as supervisor?
2. Do you have a need to know more about the academic editor's tasks and role(s)?
3. Do you feel that interaction between the editor and the supervisor is necessary to discuss the thesis and the process of its editing before the editor starts working on the text?
4. Do you feel that interaction between the editor and the student is necessary to discuss the thesis and its editing before the editor starts working on the text?

Expectations:

1. What are your expectations in terms of the roles and responsibilities of the editor in the editing process?
2. What responsibilities do you expect the student to adhere to?
3. How would you want the feedback between the student and editor to take place?
4. Do you expect to receive a report which sets out what the editor did?
5. What are your expectations with regards to the quality of student's thesis after the editing process?

SECTION 2

Prototype agreement form

1. Do you have any suggestions on the information that the student needs to fill in?
2. Do you think that Section 1 is important general information?
3. Do you have suggestions to add to the existing form?
4. Do you think that Section 2, referring to the additional information that the editor can receive, is important?
5. Is the inclusion of Section 3 about the consultations important?
6. Is Section 5 workable on a practical level?
7. Do you agree with the editing tasks for content editing (4.1)?

8. Do you think that the comments for content editing are sufficient?
9. Do you agree with the editing tasks for stylistic editing (4.2)?
10. Do you think that comments and changes will be effective here? When do you think a comment will be necessary, and when can a change be made?
11. Do you agree with the editing tasks for copy editing (4.3)?
12. Do you think that comments and changes will help here? When do you think a comment will be necessary, and when can a change be made?
13. Do you agree with the editing tasks for external structural editing (4.4)?
14. Do you think that comments and changes will be effective here? When do you think a comment will be necessary, and when can a change be made?
15. Do you agree with the editing tasks for internal structural editing (4.5)?
16. Do you think that comments will be effective here?

ADDENDUM B:

BESKRYWING VAN ELKE TIPE/SOORT REDIGERING EN DIE REDIGEERTAKE DAARONDER, MET DIE INSLUITING VAN VOORBEELDE VAN OPMERKINGS EN WYSIGINGS (AFRIKAANS EN ENGELS)

1. Inhoudelike redigering

Inhoudelike redigering behels voorstelle waar inligting bygevoeg of weggelaat kan word sowel as die korreksies van ooglopende feitefoute (byvoorbeeld as gevolg van 'n tikfout). Dit verwys ook na die nagaan van basiese berekeninge soos persentasies en die uitwys van logiese foute wat verwys na teenstellings, toutologie en enige idees wat verwarring kan veroorsaak (Mossop, 2014: 86).

<p>aan die land en sy mense toegeken is. D.C. Zook skryf in sy boek <i>Writing the past imperfectly</i> (2017) dat Westerse ontdekkingsreisigers al sedert die verkenning van 'die donker kontinent' (gedurende die 1400's) en die moderne imperialistiese tydperk (1870-1914), die behoefte ten toon gestel het om te benoem en te kategoriseer. Zook verwys in hierdie opsig slegs na die Westerse geskiedenis van die ontstaan van rassisme, waartydens verskillende</p>	<div style="text-align: center;">Opmerking</div> <div style="border: 1px solid red; padding: 5px; margin-top: 10px;"> Comment [A7]: Inhoud. Noem dalk net wat die ontdekkingsreisigers wou benoem en kategoriseer? </div>
--	--

<p>better our world and moral systems we must address these issues. There have been many of these problems over the ages. From the Euthyphro problem, all the way to the modern debates on free will and responsibility, we as a species have been overwhelmed by morality and its problems. Just as we have made progress in the past, so should we make progress</p>	<div style="border: 1px solid red; padding: 5px;"> Comment [A7]: Inhoud. Sit dalk'n voetnoot in met 'n kort beskrywing van die "Euthyphro problem"? </div>
---	---

<div style="text-align: center; margin-bottom: 5px;">Wysiging</div> <p>Introduction</p> <p>We humans are unique in a very important sense; we have morality. This, however, is only part of why we are unique. There are many different types of creatures on this planet, and the</p>	<div style="border: 1px solid red; padding: 5px;"> Comment [A2]: Inhoud. Oorweeg om te begin met "Humans are..." </div>
--	--

<p>In 1979, Thomas Nagel introduced the concept of moral luck to the field of moral philosophy in his paper simply titled: <i>Moral Luck</i>. Nagel's argument was that the idea within moral</p>	<div style="border: 1px solid red; padding: 5px;"> Comment [A9]: Inhoud. Intaks-verwysing? </div>
---	--

2. Kopieredigering

Kopieredigering verwys na die korreksies in 'n teks sodat dit ooreenstem met voorafbepaalde algemene reëls ten opsigte van die spelling en grammatika wat in 'n taalgemeenskap geld. Daar word ook daarna verwys as reël-vir-reël werk op die mikrovlak van die teks (Mossop, 2014:43). Mossop (2014: 42) verwys na kopieredigering wat ook aspekte insluit soos “house style”, wat verwys na bepaalde riglyne vir taalgebruik en die gebruik van visuele beelde ten einde 'n publikasie se unieke institusionele stem te verseker, spelfoute korrigeer, sintaktiese kwessies aandui en interpunksie en korrekte taalgebruik nagaan.

Basso et al., 2014; Martelli, 2014; Nascimento et al., 2015). The four main, most widespread virus-associated disease complexes responsible for economic loss are Grapevine fleck disease, Grapevine fanleaf degeneration disease, Grapevine leafroll disease and Rugose wood disease (Minafra et al., 2017).	Comment [A4]: Kopie-In die paragraaf waar hierdie onderwerp bespreek word is “wood” en “disease”, met hoofletters in die opskrif. Bly konsekwent.
are malformed, branch abnormally and form double nodes. Internodes are short and grow in a zigzag pattern. Irregular ripening of berries is also observed. In contrast, varying degrees of chrome yellow discolorations on all vegetative parts are	Comment [A7]: Kopie-Volgens die Oxford Dictionary is die spelling “zigzag”. Definisie: “A line or course having abrupt alternate right and left turn”.
murdered a person and someone who only attempted to murder a person, both wanted wanting to do the same thing, but we treat them differently due to factors out of their hands which led to the one killing someone and the other not. Circumstantial Luck is the type of	Comment [A15]: Kopie-Taalgebruik. Eerder: “factors beyond their control”.
batch” kulture waar ‘n dinamiese voer-model gebruik is om die kultuur by ‘n konstante spesifieke groeiselheid (μ_{spec}) te haandaf.	Comment [A7]: Kopie. Spelling. “dinamiese” Comment [A8]: Kopie. Spelling. “handhaaf”.
Deurdat die μ_{spec} by sleutel-punte gehaandaf was kon ‘n maksimum $Y_{x/\varepsilon}$ van 0,83 g g ⁻¹ , 0.68 g.	Comment [A9]: Kopie. Spelling gehandhaaf.
beskou kan word. Ek gaan van die standpunt uit dat die ekokritiek belangrike insigte bied	Comment [A16]: Kopie. Taalgebruik. “neem die standpunt in”?

3. Stilistiese redigering

Tekste word stilisties geredigeer deur die woordeskat/woordkeuses en die sinskonstruksies van die teks te verbeter. Die doel is om 'n teks meer leesbaar te maak met die voorkeur vir bondige sinne sodat die lesers die teks makliker kan verwerk (Mossop, 2014: 70). Stilistiese redigering hou ook verband met die duidelikheid van die betekenisse in die teks sodat daar nie verwarring by die lesers veroorsaak word nie (Mossop, 2014: 72). Dit behels ook die nagaan van vakkundige terme (die taalgebruik ten opsigte van vaktaal) en om tegniese probleme uit te wys soos die hantering van afkortings.

<p>young. What makes us unique is that we are able to inspect and self-asses our moral systems. We judge them, change them, critique them, and evaluate them. This inspection and evaluation of our moral rules has led to systems which are nowhere else to be found. I would make the argument that this is one of the greatest achievements of the human species. The way we have organised our existence is a true accomplishment, but it is not all-perfectperfect. Although this evaluation of our moral systems has led to great growth in human society, it</p>	<p>Comment [A3]: Stilisties. Woordkeuse dalk eerder "humans" omdat jy die uniekheid van die mens teenoor diere uitwys. Dit skep ook sterker kohesie met die sin in kommentaar A2.</p> <p>Comment [A5]: Stilisties. Kombineer dalk die twee sinne. "...our moral systems through judgement, change, critique and evaluation".</p>
<p>Die fermentatiewe kapasiteit van die afsonderlike kulture het gewys dat die gis by 'n groeiselheid gekweek kan word waar 'n maksimale biomassa-opbrengs bereik is sonder dat</p>	<p>Comment [A16]: Stilisties. Woordkeuse. "fermentasie"</p>
<p>and transmitted through vegetative propagation and grafting. The vitiviruses, Grapevine virus A, B, E and F (GVA, GVB, GVE and GVF) are transmissible via several mealybugs and soft scale insects, whereas the foveavirus, Grapevine rupestris stem pitting-associated virus (GRSPaV), is not (Martelli et al., 2007; Martelli and Jelkmann, 1998). No specific vector has</p>	<p>Comment [A15]: Stilisties. Herformuleer dalk? The vitiviruses, Grapevine virus A(GVA), B(GVB), E(GVE) and F(GVF) are...</p>
<p>sisteem in 'n hiërargie van binêr-opponerende pare verdeel. Dit wil sê, positief staan teenoor negatief, rasionaliteit teenoor irrasionaliteit, logika teenoor emosie, en kultuur teenoor natuur. Daar sal vir die doeleindes van hierdie studie grootliks gefokus word op die</p>	<p>Comment [A10]: Stilisties. Verander na "positiwiteit teenoor negatiwiteit" of verander volgende woorde na "rasioneel teenoor irrasioneel". Bly net konsekwent.</p>

4. Eksterne strukturele redigering

Die eksterne struktuur hou verband met die uitleg en dele van die teks soos die titel, opskrifte, opsomming en paragraafstrukture. Dit sluit ook die nagaan van lettergroottes en lettertipes, tabelle en diagramme, voetnotas en verwysings in (Mossop, 2014: 94).

<p>g^{-1} en 0.76 g g^{-1} bereik word vir <i>I. orientalis</i>, <i>M. pulcherrima</i> en <i>L. thermotolerans</i>, afsonderlik. Dit is hoër as die 0.51 g g^{-1} wat in <i>S. cerevisiae</i> kulture bereik is. Die hoër $Y_{x/z}$ wat bereik is in die nie-<i>Saccharomyces</i> kulture kan toegeskryf word aan 'n meer effektiewe</p>	<div></div> <p>Comment [A11]: Struktuur (E). Waarom nie ook in sjiemsdruk?</p>
<p>General introduction</p> <p>Grapevine, classified into the genus <i>Vitis</i>, family <i>Vitaceae</i>, is one of the oldest domesticated fruit crops in the world (Reisch and Pratt, 1996). <i>Vitis vinifera</i> holds the most significant</p>	<p>Comment [A1]: Struktuur (E). Bladsynommers ontbreek</p> <p>Formatted: Top: 1,5 cm</p>
<p>Grapevine fanleaf degeneration</p> <p>Grapevine fanleaf degeneration (GFLD) is one of the oldest known grapevine diseases (Martelli and Savino, 1990). The main infectious agent is <i>Grapevine fanleaf virus</i> (GFLV), a</p>	<p>Comment [A6]: Struktuur (E). In die volgende opskrifte begin elke woord in die opskrif met 'n hoofletter. Bly konsekwent.</p>
<p>2.1 Bourdieu's theory of capital, field and habitus</p> <p>All Bourdieu's concepts are linked to form a theory that explains the hegemony of certain</p>	<p>Formatted: Top: 1,46 cm</p> <p>Comment [A2]: Struktuur (E). Volgorde verskil in volgende opskrif.</p>

5. Interne strukturele redigering

Die interne struktuur verwys na die koherensie van die teks, ook genoem die konseptuele struktuur wat verwys na die innerlike bou. Dit behels elemente soos die probleem wat voorgelê word, die oplossing, die argumente en die gevolgtrekking. Dit sluit ook voorstelle vir oorgangsinne en –paragrafe in sowel as om koherensieprobleme uit te wys (Mossop, 2014: 97).

which bears value (capital) rather hinges on tacit agreements. 'Habit is important in this respect because such agreements are precisely rooted in habit; indeed they are so deeply rooted that they are seldom identified as agreements at all' (Crossley, 2001:87). This means	Comment [A14]: Struktuur (I). Crossley (2001: 87) stated that habitus is important..."
geleer het hoe om te kommunikeer. Om maar enkele voorbeelde te noem: In die geskiedenis van wetenskaplike taksonomie, was die Griekse filosoof Aristoteles (384-322 vC) die eerste om lewende dinge te klassifiseer, (waarvan van hierdie kategorieë (ondermeer die vertebrata en die invertebrata), vandag nog gebruik word (Manktelow, 2010: 1).	
n Voorbeeld uit die meer onlangse verlede kan gesien word in die Westerse praktyk van kolonialisering van ander lande. Die ganse koloniale tydperk kan gekenmerk word aan die Europeërs se anneksasie van ander lande, waartydens daar ondermeer Westerse benamings	Comment [A5]: Struktuur (I). Dis 'n voorbeeld wat deel vorm van die "enkele voorbeelde" in die eerste paragraaf. Skuif dit boontoe of herformuleer "Om maar enkele voorbeelde te noem" in paragraaf 1.
groepe mense geklassifiseer is volgens ras, maar daar is egter op dieselfde wyse met die natuur omgegaan.	
Die ontstaan van die Kunstkammers gedurende die 1600's is een so 'n voorbeeld van die Westerse klassifikasie van die natuurlike omgewing. Die samestelling van die Kunstkammers	Comment [A8]: Struktuur (I). Skuif dit dalk na die begin van die sin sodat dit beter skakel met die vorige paragraaf.
factors beyond our control. Nagel identified 4 different types of luck which hinder our responsibility (Nagel, 1979). Many different arguments have been put forward, both against and for his view.	Comment [A11]: Struktuur (I). Die vier tipes word nie genoem nie? Jy noem dit wel later so kan die herhaling daarvan hier skrap?

Explanation of each type of editing and the editing tasks included as well as examples of comments and changes

1. Content editing

Content editing involves suggestions to add or omit information as well as correcting obvious factual errors (for example due to a typo). It also refers to checking basic calculations like percentages and pointing out logical problems referring to opposites or any ideas that can cause confusion (Mossop, 2014: 86).

The diagram illustrates content editing tasks through three examples, each with a text snippet and associated editing suggestions.

Example 1:

Text: better our world and moral systems we must address these issues. There have been many of these problems over the ages. From the **Euthyphro** problem, all the way to the modern debates on free will and responsibility, we as a species have been overwhelmed by morality and its problems. Just as we have made progress in the past, so should we make progress

Comment: Content. Consider inserting a footnote explaining the "Euthyphro problem".

Example 2:

Section: **Introduction**

Text: **We humans** are unique in a very important sense; we have morality. This, however, is only part of why we are unique. There are many different types of creatures on this planet, and the

Changes: Content. Consider starting with "Humans are..."

Example 3:

Text: In 1979, Thomas Nagel introduced the concept of moral luck to the field of moral philosophy in his paper simply titled: *Moral Luck*. Nagel's argument was that the idea within moral

Comment: Content. In text reference?

Example 4:

Text: The problem Nagel created for our moral views was formulated in four different types of moral luck. **Moral luck** indicates any factor which hinders the agents control of his/her actions in such a way as to take away responsibility. The **four types of moral luck** described by Nagel are: Resultant Luck; Circumstantial Luck; Constitutive Luck; and Causal Luck (Nagel, 1997).

Comment: Consider a heading i.e. 'Four types of moral luck'. Also, avoid repetition of 'four types of moral luck'.

2. Copy editing

Copy editing refers to corrections in a text so that it agrees with general rules regarding spelling and grammar in the language community. It is also considered as line-by-line referencing on the micro level of the text. Mossop (2014: 42) refers to other aspects such as house style which refers to certain guidelines for language use as well as correcting spelling mistakes, indicating syntactic issues, solving punctuation problems as well as checking language usage.

<p>Basso et al., 2014; Martelli, 2014; Nascimento et al., 2015). The four main, most widespread virus-associated disease complexes responsible for economic loss are Grapevine fleck disease, Grapevine fanleaf degeneration disease, Grapevine leafroll disease and Rugose wood disease (Minafra et al., 2017).</p>	<p>In the paragraph discussing this topic, 'wood' and 'disease' is written with capital letters in the heading. Stay consistent.</p>
<p>are malformed, branch abnormally and form double nodes. Internodes are short and grow in a zigzag pattern. Irregular ripening of berries is also observed.</p> <p>In contrast, varying degrees of chrome yellow discolorations on all vegetative parts are</p>	<p>According to the Oxford Dictionary the spelling is 'zigzag'.</p>
<p>murdered a person and someone who only attempted to murder a person, both wanted wanting to do the same thing, but we treat them differently due to factors out of their hands which led to the one killing someone and the other not. Circumstantial Luck is the type of</p>	<p>Language use. Consider phrasing it as 'factors beyond their control'.</p>
<p>Constitutive Luck is the type of luck in who you are; our personalities, wills, and desires are formed by the world around us, we have no direct influence on who we are, and yet we hold one another responsible for actions that came about due to our personality even though we are not responsible for it. Finally, Causal Luck is the type of luck in how one is caused by circumstances that came before; if determinism is true then all our actions are caused by events that happened before us, events which that are out of our control, so why hold ourselves responsible? These four types of luck hinder our classical view of moral</p>	<p>Consider starting with a new sentence at 'we'. Should 'caused' rather be 'influenced'.</p>

3. Stylistic editing

Texts are edited stylistically by improving word choices and sentence constructions. The purpose is to make the text more reader friendly with short and concise sentences so that the reader can process the text easier (Mossop, 2014: 70). Stylistic editing also refers to the clarity of meaning in the text so that there is not confusing under the readers (Mossop, 2014: 72). It also involves checking professional terminology (language use with regards to subject language) and to indicate technical problems like the handling of abbreviations.

<p>young. What makes <u>us</u> unique is that we are able to inspect and <u>self-asses</u> our moral systems. <u>We</u> judge them, change them, critique them, and evaluate them. This inspection and evaluation of our moral rules has led to systems which are nowhere else to be found. I would make the argument that this is one of the greatest achievements of the human species. The way <u>we have organised</u> our existence is a true accomplishment, but it is not <u>all perfect perfect</u>. Although this evaluation of our moral systems has led to great growth in human society, it</p>	<p>Word choice. Consider using 'humans' rather than 'we'. Also consider combining the two sentences '...our moral systems through judgement, change, critique and evaluation'.</p>
<p>wielding its specific capital (Crossley, 2001:85-86). The more individuals strive to gain a certain field's capital and learn its rules (<u>the more they become invested in a certain field</u>), the more they legitimise the field. Invested individuals take the <u>doxa</u> and <u>capital of a field</u> for granted and see it as inherently valuable and <u>meaningful</u>. Invested individuals therefore feel as if they are partaking in something meaningful. Bourdieu (1990:66) uses the term</p>	<p>Consider combining the two sentences. '...and meaningful and, therefore, feel as if...'</p>
<p>and transmitted through vegetative propagation and grafting. <u>The vitiviruses, Grapevine virus A, B, E and F (GVA, GVB, GVE and GVF) are</u> transmissible via several mealybugs and soft scale insects, whereas the <u>foveavirus, Grapevine rupestris stem pitting-associated virus (GRSPaV)</u>, is not (Martelli et al., 2007; Martelli and Jelkmann, 1998). No specific vector has</p>	<p>Consider changing it to 'The vitiviruses, Grapevine virus A(GVA), B(GVB), E(GVE) and F(GVF) are...</p>
<p>are presupposed in the thesis and their justifications. Once this has been done, the problem of Moral Luck as put forward by Thomas Nagel will be explained in detail and focus will be given to the first three types of Moral Luck; <u>the</u> fourth type, Causal Luck, will not be discussed since I believe it is fully answered by answering Circumstantial Luck and Constitutive Luck. <u>Once Moral Luck has been explained I will move on to evaluating each</u></p>	<p>Consider starting with a new sentence at 'the'.</p>

4. External structural editing

The external structure involves the layout and parts of the texts, headings, abstract and paragraph structures. It includes checking font types and sizes, labels and charts, footnotes and references (Mossop, 2014: 94).

<p><u>General introduction</u></p> <p>Grapevine, classified into the genus <i>Vitis</i>, family <i>Vitaceae</i>, is one of the oldest domesticated fruit crops in the world (Reisch and Pratt, 1996). <i>Vitis vinifera</i> holds the most significant</p>	<p>Still need to insert page numbers.</p>
<p><u>Grapevine fanleaf degeneration</u></p> <p>Grapevine fanleaf degeneration (GFLD) is one of the oldest known grapevine diseases (Martelli and Savino, 1990). The main infectious agent is <i>Grapevine fanleaf virus</i> (GFLV), a</p>	<p>In the following headings, each word in the heading starts with a capital letter. Stay consistent.</p>
<p>2.1 Bourdieu's theory of capital, field and habitus</p> <p>All Bourdieu's concepts are linked to form a theory that explains the hegemony of certain</p>	<p>Order is different in the next heading.</p>
<p>now. In this thesis, I wish to discuss the problem of Moral Luck as it is found in the works of Thomas Nagel. It is my aim to once again, help make progress in our society.</p> <p>In 1979, Thomas Nagel introduced the concept of moral luck to the field of moral philosophy in his paper simply titled: <i>Moral Luck</i>. Nagel's argument was that the idea within moral philosophy of an agent only being responsible for his actions, if said agent was in control of those actions, was threatened by what he called <i>moral luck</i>. Nagel explained that we as</p>	<p>Consider inserting a sub-heading i.e. 'Thomas Nagel and the concept of Moral Luck'.</p>

5. Internal structural editing

The internal structure refers to how coherent a text is, also called the conceptual structure which is the inner build. It involves elements like the problem that is stated, the solution, the arguments and the conclusion. It also entails suggestions for transitional sentences and paragraphs as well as pointing out cohesion problems (Mossop, 2014: 97).

<p>which bears value (capital) rather hinges on tacit <u>agreements</u>. 'Habitus is important in this respect because such agreements are precisely rooted in habit; indeed they are so deeply rooted that they are seldom identified as agreements at all' <u>(Crossley, 2001:87)</u>. This means</p>	<p>Comment [A14]: <u>Struktur (1)</u>, "Crossley (2001: 87) stated that habitus is important..."</p> <p>Consider starting with Crossley (2001:87) stated that habitus is important...</p>
<p>factors beyond our control. Nagel identified <u>4</u> different types of luck which hinder our <u>responsibility</u> (Nagel, 1979). Many different arguments have been put forward, both against and for his view.</p>	<p>The four types are not named. You do mention it later so maybe you can remove the repetition thereof here.</p>
<p>The problem Nagel created for our moral <u>views</u> was formulated in four different types of moral luck. <u>Moral luck</u> indicates any factor which hinders the <u>agents</u> control of his/her actions in such a way as to take away responsibility. The <u>four types of moral luck</u> described by Nagel are: Resultant Luck; Circumstantial Luck; Constitutive Luck; and Causal Luck (Nagel, 1997).</p>	<p>Maybe move this sentence to the top where you start talking about Nagel's ideas about Moral Luck.</p>

ADDENDUM C: FINALE WEERGAWE VAN DIE PROTOTYPE- OOREENKOMSVORM (AFRIKAANS EN ENGELS)

Ooreenkomsvorm

Toestemming vir die redigering van 'n akademiese teks, gestuur deur die redigeerder aan die voornemende student. Elke rolspeler vul die gedeelte in wat op hom/haar van toepassing is.

Let wel: Die ooreenkomsvorm bestaan uit riglyne, nie reëls of voorskrifte nie en daar is die opsie vir die student om JA of NEE te omring en as die redigeerder teken, dien dit as bevestiging dat hy/sy daarmee saamstem.

Student se naam en van: _____

Huistaal: _____

E-posadres: _____

Kontaknommer: _____

'n Student [*naam*] _____ by die [*universiteit*] _____

in die Departement/Fakulteit _____ berei 'n

[*verslag/navorsingswerkstuk/tesis/proefskrif/artikel*] _____ voor, met die titel

_____ vir die [*kursus/diploma/graad/vaktydskrif*] _____

Studieleier se naam en van: _____

Is die studieleier bewus van die gebruik van 'n eksterne redigeerder? _____

1. Algemene inligting

Aantal woorde van die teks wat geredigeer moet word: _____

Tarief⁴⁰: _____

Betaalwyse: _____

Elektroniese of handgeskrewe redigering: _____

Datum wat die teks aan die redigeerder gestuur is: _____

Leweringsdatum: _____

2. Is daar enige bykomende inligting oor die verslag/navorsingswerkstuk/tesis/proefskrif of artikel wat die redigeerder kan ontvang, wat in ag geneem moet word, of wat hom/haar mag help? (omkring regte keuse)

- Dokumente wat die formaat/reëls/vereistes van die departement/fakulteit uiteensit. JA NEE
- Dokumente wat die formaat/reëls/vereistes van die vaktydskrif uiteensit, indien daar vir 'n spesifieke vaktydskrif geskryf word. JA NEE

3. Konsultasies

- Is 'n vooraf konsultasie tussen die student en redigeerder nodig of ná redigering (of voor én na redigering)? _____
- Indien ja, sal daar addisionele koste wees _____
- Op watter platform sal die konsultasie plaasvind? _____

4. Terugvoer:

- Word notas oor die veranderinge of spoorfunksies in 'n elektroniese dokument na redigering vereis? _____
- Moet die student na die veranderinge aangebring is dit weer met die redigeerder bespreek? _____

⁴⁰ Tariewe verskil tussen redigeerders omdat dit op verskillende maniere bereken kan word, byvoorbeeld per woord of per bladsy en daarom is dit nodig dat dit ook in die ooreenkomsvorm gespesifiseer word.

5. Die redigeerder het die toestemming om die volgende soorte redigering toe te pas:⁴¹

5.1 Inhoudelike redigering (opmerkings)

Ooglopende feitefoute ⁴² uitwys (byvoorbeeld as gevolg van 'n tikfout)	JA NEE
Voorstelle om inligting by te voeg	JA NEE
Voorstelle om inligting weg te laat	JA NEE
Basiese berekeninge ⁴³ nagaan	JA NEE
Logiese en konseptuele probleme ⁴⁴ uitwys	JA NEE

5.2 Stilistiese redigering (geen wysigings sonder opmerkings nie)

Vakkundige terme ⁴⁵ nagaan (verkieslik opmerkings)	JA NEE
Woordkeuses nagaan	JA NEE
Sinskonstruksies nagaan	JA NEE
Tegniese probleme ⁴⁶ uitwys	JA NEE

5.3 Kopieredigering (opmerkings en wysiging)

Spelfoute korrigeer (wysigings voldoende)	JA NEE
Interpunksieprobleme oplos	JA NEE
Sintaktiese kwessies aandui	JA NEE
Taalgebruik nagaan (verkieslik opmerkings)	JA NEE

⁴¹ Die student moet asseblief rekening hou daarmee dat aspekte soos tegniese probleme, spelfoute, interpunksieprobleme, sintaktiese kwessies en korrekte taalgebruik ononderhandelbaar is.

⁴² Verwys na inkonsekwentheid en/of onnodige herhaling (Lourens, 2016: 12).

⁴³ Basiese berekeninge soos persentasies en ander ooglopende probleme (Lourens, 2016: 12).

⁴⁴ Konseptuele probleme verwys na teenstellings, toutologieë en enige idees wat verwarring kan veroorsaak (Mossop, 2014:86).

⁴⁵ Verwys na die taalgebruik ten opsigte van vaktaal (Lourens, 2016: 13).

⁴⁶ Verwys na die hantering van afkortings (Lourens, 2016: 13).

5.4 Eksterne strukturele redigering (opmerkings vir herhalende probleme en wysigings)

Moet hierdie afdeling afsonderlik geredigeer word nadat ander afdelings geredigeer is en die spoorveranderinge aangebring en deur die student aanvaar is, of kan die redigeerder die eksterne strukturele redigering saam met die ander afdelings hanteer?⁴⁷

Lettergroottes en lettertipes nagaan	JA NEE
Opskrifte nagaan	JA NEE
Tabelle en diagramme nagaan	JA NEE
Voetnotas nagaan	JA NEE
Verwysings nagaan	JA NEE

5.5 Interne strukturele redigering (opmerkings)

Voorstelle vir oorgangsinne en -paragrafe maak	JA NEE
Koherensieprobleme uitwys	JA NEE

6. Ek het die dokument gelees en stem saam:

_____ [*Student se handtekening*]

_____ [*Redigeerder se handtekening*]

_____ [*Datum*]

⁴⁷ Let op dat die redigering van die ander kategorieë 'n invloed kan hê op die eksterne struktuur.

Agreement form

Permission for the editing of an academic text, sent by the editor to the prospective student.
Each roleplayer completes the section that applies to him/her.

Student's name and surname: _____

E-mail address: _____

Number: _____

A student [*name*] _____ at [*university*] _____ in the
Department/Faculty _____ is preparing a
[*report/research assignment/theses/dissertation/article*] _____, with the title

_____ for the [*course/diploma/degree/journal*] _____

1. General information

Number of words of the text: _____

Tariff⁴⁸: _____

Mode of payment: _____

Electronic or hardcopy editing: _____

Delivery date: _____

2. Is there any additional information about the report/ research assignment/ thesis/
dissertation/ article that the editor can receive that should be taken into consideration or
that may help him/ her? (circle correct choice)

- Documents setting out the rules/ requirements of the department/ faculty? YES NO
- Documents setting out the rules/ requirements of the journal, if written for a
particular journal? YES NO

⁴⁸ Tariffs differ between editors because they can be calculated in different ways, for example per word or per page and therefore it is necessary that it is also specified in the agreement form.

3. Consultations

- Is a consultation between the student and editor required before or after editing (or before and after editing)? _____
- Are notes of the changes required after editing? _____

4. The editor has the permission to apply the following types of editing:⁴⁹

4.1 Content editing (comments)

Point out obvious factual errors ⁵⁰ (for example due to a typo)	YES NO
Suggestions to add information	YES NO
Suggestions to omit information	YES NO
Check basic calculations ⁵¹	YES NO
Point out logical and conceptual problems ⁵²	YES NO

4.2 Stylistic editing (comments and changes)

Check professional terminology ⁵³	YES NO
Check word choices	YES NO
Check sentence construction	YES NO
Point out technical problems ⁵⁴	YES NO

4.3 Copy editing (comments and changes)

Correct spelling mistakes	YES NO
Solve punctuation problems	YES NO
Indicate syntactic issues	YES NO
Check language usage (correct language use)	YES NO

⁴⁹ The student must please take into account that aspects such as technical problems, spelling errors, punctuation problems, syntactic issues and correct language use are non-negotiable.

⁵⁰ Refer to inconsistency and/ or unnecessary repetition (Lourens, 2016: 12).

⁵¹ Basic calculations such as percentages and other obvious problems (Lourens, 2016: 12).

⁵² It refers to contradictions, tautologies and any ideas that can cause confusion (Mossop, 2014:86).

⁵³ Refer to the language use with regards to subject language (Lourens, 2016: 13).

⁵⁴ Refer to the handling of abbreviations (Lourens, 2016: 13).

4.4 External structural editing (comments and changes)

Should this section be edited separately after other sections have been edited and the track changes made and accepted by the student, or can the editor handle the external structural editing with the other sections?⁵⁵ _____

Check font and font sizes YES NO

Check headings YES NO

Check tables and charts YES NO

Check footnotes YES NO

Check references YES NO

4.5 Internal structural editing (comments)

Make suggestions for transitional sentences and paragraphs YES NO

Point out coherence problems YES NO

5. I read the document and agree:

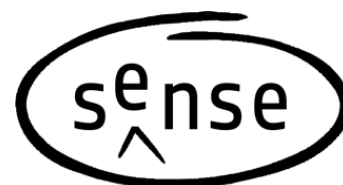
_____ [*Student's signature*]

_____ [*Editor's signature*]

_____ [*Date*]

⁵⁵ Note that editing the other categories can affect the external structure.

ADDENDUM D: SENSE-VORM

Best Practice Information

Form to confirm proofreading¹ service for a student thesis/paper

→ This form accompanies the SENSE Guidelines for Proofreading of Student Texts, which clarify what proofreaders¹ can do to help students in preparing their English-language theses or papers. The form can be sent by the proofreader to prospective students/clients and their supervisors.

Title of text to be submitted for proofreading Nature of document No. of words No. of figures & tables	e.g. paper/essay/thesis/internship report
Date request made	
Signature of student	signature
Student's name Email Phone no. Full postal address	
Name/type of study course or internship Degree/diploma level of course University/college/institute	Bachelor's / Master's / PhD / Other
Student's supervisor/education coordinator Email	
Delivery date to proofreader Return date to student (in full / in instalments)	
Estimated cost of proofreading + BTW (VAT) if applicable Terms of payment (interval between submitting invoice and payment)	
Name and address of person responsible for paying the invoice if different from above.	
Are corrections to be written by hand on hard copy or as track changes in an electronic document?	
What type of proofreading service is required? ² Fixing Flagging Fixing and flagging	
What will the proofreading cover? ³ Formatting Figures Tables References Appendices Any other material to be checked Consultation, answering student's queries	e.g. maps/supplementary information
What is the word or page limit? What house style should be used? UK or US English?	

¹ NB This form uses "proofreading" as defined by Harwood et al. 2012: "third party interventions (that entail some level of written alteration) on assessed work in progress." <http://dx.doi.org/10.1080/03075079.2010.531462>. The student remains responsible for the originality of the work and the factual information.

² "Fixing", i.e. straightforward corrections pertaining to spelling, grammar, punctuation, basic vocabulary (basically only one correct answer possible).

"Flagging", i.e. nuanced corrections pertaining to register (proper formality and academic style), word choice, clarity, word order, and/or consistency/ correctness of layout, where more than one solution is possible.

³ The proofreader is not responsible for the accuracy of references or factual information. It is the student's responsibility to avoid plagiarism.

ADDENDUM E: WEERGAWE VAN PROTOTYPE-OOREENKOMSVORM VOORGESTEL IN FOURIE (2018)

Ooreenkomsvorm

Toestemming vir redigering

’n Student [*naam*] _____ by die [*universiteit*] _____
in die Departement/Fakulteit _____ berei ’n
[*navorsingswerkstuk/tesis/proefskrif*] _____ voor, met die titel
_____.

1. Hy/sy het toestemming om ’n eksterne redigeerder te gebruik.

_____ [*Studieleier se titel, naam en van*]

_____ [*Studieleier se handtekening*]

_____ [*Datum*]

2. Is daar enige bykomende inligting oor die navorsingswerkstuk/tesis/proefskrif wat die redigeerder kan ontvang wat in ag geneem moet word of wat hom/haar mag help? (omkring regte keuse)

- Dokumente wat die reëls/vereistes van die departement/fakulteit uiteensit. JA NEE
- Dokumente wat die reëls/vereistes van die vaktydskrif uiteensit, indien daar vir ’n spesifieke vaktydskrif geskryf word. JA NEE

3. Konsultasies

- Konsultasie tussen die student en redigeerder voor redigering? JA NEE
- Konsultasie tussen die student en redigeerder ná redigering OF net notas van die veranderinge OF ’n konsultasie én notas ná die redigering?

4. Die redigeerder het die toestemming om die volgende redigering toe te pas. Daar moet ook ingedagte gehou word dat aspekte soos tegniese probleme, spelfoute, interpunksieprobleme, sintaktiese kwessies en korrekte taalgebruik ononderhandelbaar is.

Inhoudelike redigering (opmerkings)

Nalatige feitefoute nagaan	JA NEE
Voorstelle om inligting by te voeg	JA NEE
Voorstelle om inligting weg te laat	JA NEE
Basiese berekeninge nagaan	JA NEE
Logiese en konseptuele probleme uitwys	JA NEE

Stilistiese redigering (opmerkings en wysigings)

Vakkundige terme nagaan	JA NEE
Woordkeuses nagaan	JA NEE
Sinskonstruksies nagaan	JA NEE
Tegniese probleme uitwys	JA NEE

Kopieredigering (opmerkings en wysiging)

Spelfoute	JA NEE
Interpunksieprobleme	JA NEE
Sintaktiese kwessies	JA NEE
Taalgebruik nagaan (korrekte en keurige taalgebruik)	JA NEE

Interne strukturele redigering (opmerkings)

Voorstelle vir oorgangsinne en -paragrafe	JA NEE
Koherensieprobleme uitwys	JA NEE

Eksterne strukturele redigering (opmerkings en wysigings)

Moet hierdie afdeling apart geredigeer word nadat ander afdelings geredigeer is en die veranderinge aangebring is, of kan die redigeerder die uitleg saam met die ander afdelings hanteer? _____

Lettergroottes en lettertipes	JA NEE
Opskrifte	JA NEE
Tabelle en diagramme	JA NEE
Voetnotas	JA NEE
Verwysings	JA NEE

5. Ek het die dokument gelees en stem saam

_____ [*Student se handtekening*]

_____ [*Redigeerder se handtekening*]

_____ [*Datum*]

ADDENDUM F: AANGEPASTE PROTOTYPE-OOREENKOMSVORM VAN FOURIE (2018) NÁ DIE SENSE-VORM IN AG GENEEM IS MET MOTIVERINGS

Ooreenkomsvorm

Toestemming vir die redigering van 'n akademiese teks, gestuur deur die redigeerder aan die voornemende student. Elke rolspeler vul die gedeelte in wat op hom/haar van toepassing is.

Dit is
belangrik
om te
weet
watter
rolspelers
by die
invul van
die vorm
betrek
word

Student se naam en van: _____

E-pos adres _____

Nommer: _____

Student se
kontakbesonderhede is
nodig

'n Student [*naam*] _____ by die [*universiteit*] _____

in die Departement/Fakulteit _____ berei 'n

[*verslag/navorsingswerkstuk/tesis/proefskrif/artikel*] _____ voor, met die titel

vir die [*kursus/diploma/graad/vaktydskrif*] _____

Redigeerder
moet bewus
wees hiervan

1. Aantal woorde van die teks: _____

Tarief⁵⁶: _____

Betaalwyse: _____

Nodig vir 'n
ooreenkoms
tussen die
redigeerder
en student

⁵⁶ Tariewe verskil tussen redigeerders omdat dit op verskillende maniere bereken kan word, byvoorbeeld per woord of per bladsy en daarom is dit nodig dat dit ook in die ooreenkomsvorm gespesifiseer word.

Elektroniese of handgeskrewe redigering: _____	Nodig vir 'n ooreenkoms tussen die redigeerder en student
Leweringsdatum: _____	

2. Is daar enige bykomende inligting oor die verslag/navorsingswerkstuk/tesis/proefskrif/artikel wat die redigeerder kan ontvang wat in ag geneem moet word of wat hom/haar mag help? (omkring regte keuse)

- Dokumente wat die reëls/vereistes van die departement/fakulteit uiteensit. JA NEE
- Dokumente wat die reëls/vereistes van die vaktydskrif uiteensit, indien daar vir 'n spesifieke vaktydskrif geskryf word. JA NEE

3. Konsultasies

- Is 'n konsultasie tussen die student en redigeerder nodig voor of ná redigering (of voor én ná redigering)? _____
- Word notas van die veranderinge vereis ná redigering? _____

Die formulering
van die vrae is
verander vir
bondigheid.

4. Die redigeerder het die toestemming om die volgende soorte redigering toe te pas:⁵⁷

Voetnota bygevoeg
omdat dit bykomstige
inligting is.

Inhoudelike redigering (opmerkings)

Ooglopende feitefoute⁵⁸ uitwys (byvoorbeeld as gevolg van 'n tikfout) JA NEE

Voorstelle om inligting by te voeg JA NEE

Voorstelle om inligting weg te laat JA NEE

Basiese berekeninge⁵⁹ nagaan JA NEE

Logiese en konseptuele probleme⁶⁰ uitwys JA NEE

Voetnotas oor die
moontlike take
bygevoeg vir
duidelikheid

⁵⁷ Die student moet asseblief rekening hou daarmee dat aspekte soos tegniese probleme, spelfoute, interpunksieprobleme, sintaktiese kwessies en korrekte taalgebruik ononderhandelbaar is.

⁵⁸ Verwys na inkonsekwentheid en/of onnodige herhaling (Lourens, 2016: 12).

⁵⁹ Basiese berekening soos persentasies en ander ooglopende probleme (Lourens, 2016: 12).

⁶⁰ Dit verwys na teenstellings, toutologieë en enige idees wat verwarring kan veroorsaak (Mossop, 2014:86).

Stilistiese redigering (opmerkings en wysigings)

Vakkundige terme ⁶¹ nagaan		JA NEE
Woordkeuses nagaan	<div style="border: 1px solid black; background-color: #e6f2ff; padding: 5px; display: inline-block;"> Voetnotas oor die moontlike take bygevoeg vir duidelikheid </div>	JA NEE
Sinskonstruksies nagaan		JA NEE
Tegniese probleme ⁶² uitwys		JA NEE

Kopieredigering (opmerkings en wysiging)

Spelfoute korreger	JA NEE
Interpunksieprobleme oplos	JA NEE
Sintaktiese kwessies aandui	JA NEE
Taalgebruik nagaan (korrekte en keurige taalgebruik)	JA NEE

Eksterne strukturele redigering (opmerkings en wysigings)

Moet hierdie afdeling afsonderlik geredigeer word nadat ander afdelings geredigeer is en die spoorveranderinge aangebring en deur die student aanvaar is, of kan die redigeerder die **eksterne strukturele redigering** saam met die ander afdelings hanteer?⁶³

Bewoording
aangepas en
'n voetnota
is bygevoeg
vir
duidelikheid

Lettergroottes en lettertypes nagaan	JA NEE
Opskrifte nagaan	JA NEE
Tabelle en diagramme nagaan	JA NEE
Voetnotas nagaan	JA NEE
Verwysings nagaan	JA NEE

⁶¹ Verwys na die taalgebruik ten opsigte van vaktaal (Lourens, 2016: 13).

⁶² Verwys na die hantering van afkortings (Lourens, 2016: 13).

⁶³ Let op dat die redigering van die ander kategorieë 'n invloed kan hê op die eksterne struktuur.

Interne strukturele redigering (opmerkings)

Voorstelle vir oorgangsinne en -paragrafe maak

JA NEE

Koherensieprobleme uitwys

JA NEE

5. Ek het die dokument gelees en stem saam:

_____ [*Student se handtekening*]

_____ [*Redigeerder se handtekening*]

_____ [*Datum*]

ADDENDUM G: VOLTOOIDE VRAELYTE VAN DIE 15 STUDIELEIERS

Nommer:

Studieleier 1

Baie dankie dat u ingestem het om aan die studie deel te neem. Die doel van die onderhoud is om vas te stel wat u houdings, behoeftes en verwagtinge is ten opsigte van akademiese redigering asook wat u opinie is ten opsigte van 'n prototipe ooreenkomsvorm vir die akademiese redigeerpraktyk. E-pos gerus as daar onduidelikheid is oor 'n spesifieke vraag.

AFDELING 1

Houdings:

1. Wat voel u is u rol en verantwoordelikhede oor die redigeerproses as studieleier?

Vir die studente wat ek nou tot dusver studieleiding voor gegee het, is teen die tyd wat die tesis opgeskryf word dan is die “deadline” eintlik nogal naby so ek gee vir hulle 'n tyd wat hulle goed kan aanstuur en dan kyk ek deur wat hulle vir my gee so partykeer is dit verskriklik onvolledig en nie baie inligting nie en ander kere gee hulle vir my volle hoofstukke wat hulleself geredigeer het. So my rol dan is om, eers te kyk of dit vakkundig korrek is en dan as daar “obvious” verskriklike slegte taal is wat redelik gebeur dan maak ek dit vir hulle reg maar ek gaan nie die hele tesis vir hulle redigeer nie. Ek sal bv. die eerste hoofstuk vir hulle doen en vir hulle se okay jou taal is verskriklik jy moet asseblief iemand gaan sien of dit lyk okay of gebruik dalk sagteware of “grammarly” of so iets. As ek sien die student skryf sleg dan sê ek net gaan maak 'n afspraak by die taalsentrum om vir jou te help daarmee.

2. Voel u dat redigering van tesisse nodig is, en waarom?

Ja, vir party studente is dit nodig, maar nie vir almal nie. Redigeringsdienste beskikbaar is definitief nodig vir sommige studente selfs al is dit net 'n konsultasie wat hulle vir jou kyk na een van die hoofstukke en dan vir jou raad gee oor hoe mens sekere goed skryf en net om vir die studente te wys om op te let na taalgebruik en sulke tipe goed. So natuurlik is daar 'n hele "scope" van dienste, enige iets van net raad tot gaan deur die hele tesis so ek dink afhangende van die student se vaardighede.

3. Dink u die verantwoordelikhede van die student, studieleier en redigeerder sal in verskillende kontekste/studievelde verskil? Indien ja, verduidelik.

Ja ek dink party tesisse het nie verskriklik skryfwerk nie en dit is eintlik maar net verduidelikings van uhm byvoorbeeld 'n hele afleiding wat gedoen is en dan moet jy dit verduidelik so daar is as mens gaan kyk na die hoeveelheid teks is dit nie baie nie terwyl ek kan insien dat ander goeters aansienlik meer teks het so dit hang af van die persoon baie mense skryf kompak so as daar minder woorde is is minder redigering nodig? Ek dink die verantwoordelikhede hang maar af van die studieleier en die studieleier se werkslas so ek het voorheen net een student op 'n slag gehad wat klaar maak, maar nou het ek hierdie jaar 'n groot klomp studente. So dit gaan nou bietjie van 'n groter las op my wees en ek gaan eenvoudig nie die tyd hê om al die studente se tesisse in detail, en meer as een weergawe, vir hulle mee te help nie so as ek 'n student het wat nie so goed kan skryf nie het ek gesê maak reg en stuur maar weer vir my dat ek kan sien of dit reg is.

4. Dink u dit is belangrik om die houdings, behoeftes en verwagtinge van studente oor die redigeerproses in ag te neem voor redigering plaasvind?

Ja, die behoeftes hang af van die studente se "skill level", maar ook party studente is 'n bietjie meer sensitief as ek dit so kan stel. As jy die persoon 'n bietjie meer ken sal jy sulke goed weet en hoe om hulle te motiveer en ek dink miskien sal 'n eksterne redigeerder nie so sensitief kan wees nie.

5. Dink u dat u as die redigeerder van die tesis moet optree?

Uiteindelik staan my naam ook op die tesis so daar is 'n vlak van "quality control" wat moet gebeur maar soos ek sê daar is nie altyd tyd nie. Studente skryf tot die sekonde wat die "deadline" is so daar is nie tyd om die hele tesis te redigeer nie, maar daar gebeur wel 'n vlak van kwaliteitsbeheer.

6. Is u van mening dat studente soms te veel van die studieleier verwag in terme van die skryf- en redigeerproses?

Ek dink hulle kan behalwe as jy vooraf vir hulle sê wat jy gaan doen en wat jy bereid is om te gaan doen anders kan hulle verwag dat jy absoluut tot op 'n sinsvlak elke woord vir hulle moet gaan “check, terwyl mens van die begin af kan sê ek gaan 'n “check” doen van een keer op hierdie datum van wat jy op daai punt het dan weet hulle presies.

7. Het u dalk al self met etiese dilemmas te make gekry met verwysing na etiese vrae wat soms ontstaan oor die reikwydte/omvang van die redigeerder se betrokkenheid by die redigeerproses?

Nee, ons het nie eintlik etiese probleme nie ons is mos maar harde wetenskap so ons het nie etiese probleme nie.

8. Is daar gestandaardiseerde riglyne vir die redigeerder in die akademiese redigeerpraktyk nodig?

Ek het eintlik nog nie gedink aan so iets nie. Ek dink dit kan handig wees, maar miskien ook meer in die sin van wat om te verwag van die student en dat die student ook 'n idee kan kry van 'n tydlyn. As jy 'n dokument laat redigeer het, kan jy nie net vir iemand 'n aand gee nie so ek dink as daar so iets beskikbaar is, kan dit help.

9. Dink u dat sulke gestandaardiseerde riglyne moontlike etiese dilemmas kan help voorkom?

Soos ek sê ek het nog nooit iets gekry oor etiese dilemmas nie so ek sal nie weet hoe om dit te hanteer of wat dit eers behels nie.

10. Is u bewus daarvan dat daar sulke riglyne bestaan? Nee

11. Verwag u om voor redigering 'n ooreenkomsvorm te teken wat vir alle betrokkenes by die redigeerproses aandui wat elkeen se rol en verantwoordelikhede is?

Dit is definitief nodig. Ja, ek dink veral as daar betaling betrokke is, want dan kan daar nie geskil wees nie.

12. Hoe voel u oor 'n moontlike bewusmakingsveldtog oor etiese redigering vir alle rolspelers?

Ek verstaan dit as die studieleier kyk na die vakkundige inhoud en hy hoef nie te “worry” oor taal en sulke tipe goed nie en die redigeerder moet die taal uitpluis. Dit sal kan help as mens dit kan uitpluis.

Behoeftes:

1. Het u 'n behoefte daaraan dat die studente vooraf weet wat u rol in die redigeerproses is?

Ja, maar soos ek sê ek bespreek dit met hulle.

2. Het u 'n behoefte om meer te wete te kom oor wat presies akademiese redigeerders behoort te doen?

Ja ek sal graag wil weet, want partykeer dan as 'n mens nou na redigeerders kyk dan gee hulle miskien raad oor hoe om goed te skryf maar dan verander dit eintlik die konteks van die dokument. Daar is sekere maniere wat goed gesê word in sekere vakgebiede wat die redigeerder nie noodwendig mee bekend is nie, maar die studieleier is meer bekend daarmee so in so geval is die studieleier die persoon wat sal kan sê ja sê dit so of moet dit nie so sê nie, want dan verstaan mense dit as iets anders. So ja ek dink dit sal nogal, as mens kan tipe van goed kan uitpluis sal dit nogal help

3. Voel u dat interaksie tussen die redigeerder en studieleier nodig is om die tesis en die redigering daarvan te bespreek voordat redigering plaasvind?

Ek dink dis maar eerder die redigeerder en die student. Jy kan my korrigeer as ek verkeerd is. Ek dink die redigeerder se rol is om te kyk na taalgebruik en om 'n student te help om sy taalgebruik op 'n sekere standaard te kry so ek weet nie of ek noodwendig nodig is in daai "mix" nie so die student en die redigeerder moet die storie uitsorteer en ek kan sien of dit vakkundig sin maak en reg is in die konteks van die vakgebied.

4. Voel u dat interaksie tussen die redigeerder en student nodig is om die tesis en die redigering daarvan te bespreek voordat redigering plaasvind?

Ja.

Verwagtinge:

1. Wat is u verwagtinge wat betref die rol en verantwoordelikhede van die redigeerder in die redigeerproses?

Ja om meer te fokus op die taalaspekte.

2. Wat is u verwagtinge van die verantwoordelikhede van die student in terme van die skryf- en redigeerproses?

Ek dink die student moet eienaarskap vat van die tesis so ek sal vir die student sê jy sal nou baie goed kan doen om jou tesis professioneel te laat redigeer en dan voel ek hulle moet dit doen of ek sal vir hulle sê okay jou taal is so sleg dat dit die punt gaan beïnvloed so gaan praat asseblief met iemand en dit is die student se verantwoordelikheid om dit op te vat.

3. Wat is u verwagtinge ten opsigte van die manier waarop die terugvoering tussen die student en die redigeerder plaasvind?
4. Ek dink “track changes” want ’n aparte dokument sal moeilik wees vanuit ’n praktiese oogpunt, maar dit moet ook die student help leer in die proses sodat hulle kan sien hoekom hulle goed op ’n sekere manier sê en nie net die regmaak van foute en dan is dit klaar nie.
5. Verwag u om ’n verslag te ontvang wat uiteensit wat die redigeerder gedoen het?

Ek sal nie noodwendig ’n verslag wil hê nie, maar as geld betrokke is wil mens darem weet dat die redigeerder iets gedoen het. Vir die leerdoeleindes moet die kwaliteit van die tesis verbeter in terme van taalversorging en as jy betaal wil jy sien dit is gelees en nie net “gecharge” en als is reg nie.

6. Wat is u verwagtinge ten opsigte van die student se tesis ná die redigeerproses?

Dat dit taalkundig op ’n sekere vlak is.

AFDELING 2

Prototipe-ooreenkomsvorm

1. Wat is u mening oor die insluiting van afdeling 1 (die besonderhede van die student en die studieleier)?

Dit lyk vir my voldoende.

2. Dink u afdeling 2 is belangrike algemene inligting? Ja
3. Het u voorstelle vir die byvoeging van items?

Ek dink miskien net die datum wat die student die teks afgelewer het sodat mens kan sien hoeveel tyd verby gaan en weet hoe lank dit tipies vat om geredigeer te word.

4. Dink u dat vraag 3 oor bykomende inligting wat die redigeerder kan ontvang, belangrik is?

Ja, verseker as dit byvoorbeeld vir 'n konferensie of 'n joernaal is.

5. Onderhoudvoerder: Is die insluiting van vraag 4 oor die konsultasies belangrik?

Ja, ek dink 'n konsultasie is belangrik oor die algemeen, maar ook dat dit duidelik is dat 'n konsultasie 'n verwagting is.

6. Is vraag 6 prakties werkbaar? Ja

7. Onderhoudvoerder: Stem u saam met die redigeertake vir inhoudelike redigering?

Ek dink die berekeninge en konsepsuele probleme sal meer die studieleier se werk wees. As jy nie 'n kenner is op die vakgebied nie sal dit moeilik wees om raak te sien.

8. Dink u dat die opmerkings vir inhoudelike redigering voldoende is?

Ek dink om eerder uit te wys is beter as om net wysigings aan te bring, want dan kan 'n mens ook sien as iemand van buite dit gelees het wat hulle verstaan oor wat jy geskryf het. As jy skryf dink jy-jy is baie duidelik, want jy weet klaar wat jy wil sê.

9. Stem u saam met die redigeertake vir stilistiese redigering?

Indien 'n redigeerder nie bekend is met 'n vakgebied nie hoe sal hulle vakkundige terme nagaan? Ja, ek dink die vorm kan dit insluit maar daar moet aangedui word dat die redigeerder bekend is met vakterme, maar dit is gevaarlik om in te sluit.

10. Dink u dat opmerkings en wysigings hier effektief sal wees? Wanneer dink u sal 'n opmerking nodig wees en wanneer kan 'n wysiging bloot aangebring word?

Met woordkeuses en sinskonstruksie sodanig is dat die konteks onduidelik is en jy glad nie kan agterkom wat die persoon probeer sê nie of konteks verander dan kan dit help.

11. Stem u saam met die redigeertake vir kopieredigering?

Wat is interpunksieprobleme? Kommas, punte ens. Stem u saam? Dit is 'n baie belangrike deel en daar moet opmerkings wees, want dit is deel van die leerproses.

12. Dink u dat opmerkings en wysigings hier van hulp sal wees? Wanneer dink u sal 'n opmerking nodig wees en wanneer kan 'n wysiging bloot aangebring word?

Ek dink ons studente skryf nie baie nie, so hierdie tipe klein goedjies wat 'n teks ophef is belangrik om te leer. Opmerkings is nodig as deel van die leerproses.

13. Stem u saam met die redigeertake vir interne strukturele redigering?

Ja, dit is baie belangrik.

14. Dink u dat opmerkings hier doeltreffend sal wees?

Ook opmerkings

15. Stem u saam met die redigeertake vir eksterne strukturele redigering?

Tot 'n mate, maar die studieleier kan hier meer inkom om te sê dit is wat verwag word van 'n tesis in die vakgebied. Ons werk dikwels reeds met template so dit is nie eers nodig om na lettertypes te kyk nie. Dit kan waardevol wees, net nie in ons vakgebied nie.

16. Dink u dat opmerkings en wysigings hier effektief sal wees? Wanneer dink u sal 'n opmerking nodig wees en wanneer kan 'n wysiging bloot aangebring word?

Ek dink opmerkings, ja.

Number: 2

Thank you for agreeing to take part in the study. The purpose of this interview is to determine your attitudes, needs and expectations with regards to academic editing, and also to obtain your opinion of a prototype agreement form (attached in the email) for the academic editing practice. Please feel free to email me if there is a specific question that is unclear.

SECTION 1**Attitudes:**

1. What do you feel your roles and responsibilities are as a supervisor?

My responses are from the viewpoint of a biological sciences supervisor. I need to ensure that the student develops into a mature and knowledgeable scientist through imparting knowledge, guiding self-study, providing training in technical aspects of the chosen field, providing the necessary infrastructure and financial requirements for the work, to guide the experimental design, to enable the conduction of experiments, encourage critical analytical skills and guiding appropriate reporting of results in oral and written forms and finally, to supervise the successful completion of the examination process.

2. Do you feel that the editing of a thesis is necessary? If so, why?

We hardly ever use an external editor. That function is mostly fulfilled by the supervisor. However, as we deal with many non-English speaking students, editing would make my supervision role a lot easier.

3. Do you think that the responsibilities of the student, supervisor and editor will differ in different contexts/study fields? If so, please explain.

Partly. In my field the linguistic aspects are often neglected, which is not good. As long as the write up is clear enough, a thesis is often passed with horrific grammar and poor style. This can also lead to misinterpretations. Scientific writing has to be unambiguous. Due to the very technical nature of our work, editors find it difficult to address linguistic issues without altering the scientific intent of some statements. Supervisors in my field focus mainly on the technical validity of the write up, although they do comment on obvious grammatical or typographical errors.

I would think that in the humanities, a much larger emphasis would be placed on linguistic aspects of the work. There, editing could presumably change context and the question would arise whether the student is actually submitting their own or the editor's ideas. This is much less likely to happen in the science fields.

4. Do you think that it is important to consider the attitudes, needs and expectations of students before editing takes place?

Students should know that the final work is their responsibility and that the editor merely assists in guiding the student towards a better presentation of the work. The student must know that the ideas in the work should be their own, the analysis and interpretation and contextualization must be their own. The same is true for our environment where the supervisors act as editors. Whose thesis is it anyway? It is the student's. The role of the editor is not to rewrite the work.

5. Do you think that you should act as an editor of the thesis?

In effect I am the editor. However, I do not regard it as my primary function to teach the student English or how to write. I point towards issues and make recommendations but my role and the editor's role is not to rewrite the work. We simply do not have the funds to employ an editor for every thesis and therefore we end up playing that role, which is frustrating and very time consuming.

6. Are you of the opinion that students sometimes expect too much of their supervisor?

Certainly. Sometimes a below par work piece is given to us with the expectation that we will correct everything and should they fail after submission of the final product, we get blamed. It remains the primary responsibility of the student to deliver work that meets the standards.

7. Have you ever come across ethical dilemmas arising because of the editor's possible over-involvement in the text production process?

It is difficult to identify such instances as only the supervisors see the initial draft and only they and the student know how much input was made by the editor or supervisor.

8. Do editors need standardised guidelines for the academic editing practice?

Yes, that would be great. At the moment, supervisors/editors are under pressure to make sure that their students pass and as there are no accepted guidelines, supervisors will err on the side of caution and end up taking too much responsibility for the final product.

9. Do you think that such standardised guidelines can help prevent possible ethical dilemmas?

Certainly, as touched on above.

10. Are you aware that such guidelines exist?

No. Such guidelines would have to be widely circulated and adopted by the institution, otherwise only some will abide by them.

11. How do you feel about the student and editor signing an agreement form, which indicates what the responsibilities of the editor are, before the editing process starts?

That would be welcome, but then everyone on a faculty would have to do so and the agreement would have to be a standard one that is applicable to all in the specific environment.

12. How do you feel about a possible awareness campaign about ethical editing for all role players?

Whenever guidelines or policies are implemented, awareness campaigns are essential.

Needs:

1. Do you need students to know what your role is in the editing process before you take on the role as supervisor?

Yes, as discussed above.

2. Do you have a need to know more about the academic editor's tasks and role(s)?

I think it differs from environment to environment and each field will have to define the roles.

3. Do you feel that interaction between the editor and the supervisor is necessary to discuss the thesis and the process of its editing before the editor starts working on the text?

If editors in my field become the standard, that interaction would be necessary.

4. Do you feel that interaction between the editor and the student is necessary to discuss the thesis and its editing before the editor starts working on the text? Absolutely.

Expectations:

1. What are your expectations in terms of the roles and responsibilities of the editor in the editing process?

To address grammatical, typographical and linguistic issues, to advise on formatting.

2. What responsibilities do you expect the student to adhere to?

To write a full, complete draft, to come up with all conceptual aspects of the work, to represent results in an orderly and accurate manner, to interpret results independently, to contextualize the work independently. To ensure the best possible linguistic standard for that student.

3. How would you want the feedback between the student and editor to take place?

Mainly electronically and if needed face-to-face meetings.

4. Do you expect to receive a report which sets out what the editor did? Yes.

5. What are your expectations with regards to the quality of student's thesis after the editing process?

The student remains responsible for implementing the editor's recommendations. The supervisor then needs to verify the correctness of the work described, including checking the method section, the results, analysis and discussion as well as the contextualization.

SECTION 2

Prototype agreement form

1. Do you have any suggestions on the information that the student needs to fill in?

I like the form that you attached.

2. Do you think that Section 1 is important general information? Yes.

3. Do you have suggestions to add to the existing form? No.

4. Do you think that Section 2, referring to the additional information that the editor can receive, is important?

Yes, i.e. if this is for publication, specific journal requirements are needed.

5. Is the inclusion of Section 3 about the consultations important?

Yes, I would like to see what changes were recommended and which ones were implemented or not.

6. Is Section 5 workable on a practical level? Yes

7. Do you agree with the editing tasks for content editing (4.1)?

In my field that would be for the supervisor role.

8. Do you think that the comments for content editing are sufficient?

As stated, I think that is for the supervisor.

9. Do you agree with the editing tasks for stylistic editing (4.2)? YES!

10. Do you think that comments and changes will be effective here? When do you think a comment will be necessary, and when can a change be made?

Comments and suggested changes will ne necessary as some of our students will simply not be able to come up with alternatives as they are not first or second language English speaking.

11. Do you agree with the editing tasks for copy editing (4.3)? YES.

12. Do you think that comments and changes will help here? When do you think a comment will be necessary, and when can a change be made?

Changes have to be made by the student but comments and suggestions would be needed.

13. Do you agree with the editing tasks for external structural editing (4.4)? Yes

14. Do you think that comments and changes will be effective here? When do you think a comment will be necessary, and when can a change be made?

Like everywhere, only comments and suggestions. Students must make the changes themselves.

15. Do you agree with the editing tasks for internal structural editing (4.5)? Yes.

16. Do you think that comments will be effective here?

Yes, comments ok, changes to be made by student.

Nommer: 3

Baie dankie dat u ingestem het om aan die studie deel te neem. Die doel van die onderhoud is om vas te stel wat u houdings, behoeftes en verwagtinge is ten opsigte van akademiese redigering asook wat u opinie is ten opsigte van 'n prototipe ooreenkomsvorm (aangeheg in die e-pos) vir die akademiese redigeerpraktyk. E-pos gerus as daar onduidelikheid is oor 'n spesifieke vraag.

AFDELING 1**Houdings:**

1. Wat voel u is u rol en verantwoordelikhede as studieleier?

Om die student te ondersteun en lei in wetenskaplike navorsingsvaardighede. Dit beteken dat die student die bes moontlike wetenskaplike produk kan voorle wat die navorsingsvraag duidelik en gefundeerd beantwoord. Dit gaan dus oor navorsingsvaardighede, die toepassing van die vaardighede, en laastens die aanbieding van die navorsingsverslag. Die verslag moet op so 'n wyse aangebied word dat dit aan die betrokke vakgebied se vereistes voldoen en dat die leser van die verslag heeltyd "by" en ingelig kan volg wat die navorser oordra.

2. Voel u dat redigering van tesisse nodig is en waarom? Beslis.

Elke vakgebied het metodes en wyses. Die studieleier behoort die een te wees wat die student begelei in hierdie werkswyses ten einde 'n produk te lewer in ooreenstemming met vak-wetenskaplike standaarde en prosedures. Redigering, verstaan ek as verfyning en versorging van algemene taalreels en -gebruik. Dit is dan verdere werk om onsekerheid, onduidelikheid, en dubbelsinnigheid uit te skakel sodat die oorspronklike bedoeling van elke woord en sin so akkuraat moontlik tussen navorser (student) en leser is.

3. Dink u die verantwoordelikhede van die student, studieleier en redigeerder sal verskil in verskillende kontekste/studievelde? Indien ja, verduidelik.

Ek sou eerder se dat die relatiewe gewig van elkeen se bydrae (verantwoordelikhede) tussen vakgebiede mag verskil. Dit sal bepaal word deur die vakgebied se metodes, prosedures, aanbiedingstyl(e), en belangrikheid van akkurate kommunikasie.

4. Dink u dit is belangrik om die houdings, behoeftes en verwagtinge van studente in ag te neem voor redigering plaasvind?

Ek dink dit is een van die aspekte wat die studieleier moet kommunikeer met die student. Redigering is net so 'n belangrike aspek van die navorsingsproses soos verskeie ander aspekte – en die student moet dit ook verstaan. Ek voel op hierdie stadium dat studieleiding en redigering nie heeltemal geskei kan word nie. Die studieleier is alreeds van heel vroeg af ook besig met redigering. Formele redigering kan wel as 'n afsonderlike proses beskou word.

5. Dink u dat u as die redigeerder van die tesis moet optree?

Ek kan nie daar uit bly nie. As ek iets baie basies of ooglopend verkeerd sien, wys ek die student daarop. Dit is tog reeds redigering?

6. Is u van mening dat studente soms te veel van die studieleier verwag in terme van die skryf- en redigeerproses?

Soms wel.

7. Het u dalk al self met etiese dilemmas te make gekry met verwysing na etiese vrae wat soms ontstaan oor die reikwydte/omvang van die redigeerder se betrokkenheid by die redigeerproses?

Nee, maar ek kan my indink dat dit moontlik is.

8. Is daar gestandaardiseerde riglyne vir die redigeerder nodig in die akademiese redigeerpraktyk?

Ek kan nie dink hoe dit gaan werk nie. Ek kan wel sien dat daar 'n verstaan-verhouding tussen 'n redigeerder en 'n akademiese vakgebied moet wees. Met ander woorde, wat word verwag van die redigeerder (in die algemeen) en hoe vertrou is die redigeerder met aanbiddingstyle in die vakgebied?

9. Dink u dat sulke gestandaardiseerde riglyne moontlike etiese dilemmas kan help voorkom?

Moeilik om te beantwoord. In my wêreld sou ek dink die studieleier is die eerste linie van moontlike on-etiese gedrag. Byvoorbeeld, is die werk werklik die student se werk?

10. Is u bewus daarvan dat daar sulke riglyne bestaan?

Nee

11. Hoe voel u daaroor dat die student en die redigeerder 'n ooreenkomsvorm teken voor die redigeerproses plaasvind wat uiteensit wat die redigeerder se verantwoordelikhede is?

As studieleier dink ek nie dit is nodig vir 'n ooreenkoms nie. Miskien kan daar wel gekommunikeer word oor presies wat dit is wat die redigeerder kan bydra om die gehalte van die produk te verhoog sonder om die student se werk te doen. Terloops, studieleiers sit voortdurend met presies hierdie probleem.

12. Hoe voel u oor 'n moontlike bewusmakingsveldtog vir alle rolspelers oor etiese redigering?

Dit kan net goed wees. Vir my as studieleier sal dit ook baie help as ek presies aan die student kan kommunikeer wat van redigering verwag kan word.

Behoeftes:

1. Het u 'n behoefte daaraan dat die studente vooraf weet wat u rol in die redigeerproses is? Ja
2. Het u 'n behoefte om meer te weet oor wat presies akademiese redigeerders behoort te doen? Ja
3. Voel u dat interaksie tussen die redigeerder en studieleier nodig is om die tesis en die redigering daarvan te bespreek voordat redigering plaasvind? Ja
4. Voel u dat interaksie tussen die redigeerder en student nodig is om die tesis en die redigering daarvan te bespreek voordat redigering plaasvind? Ja

Verwagtinge:

1. Wat is u verwagtinge in terme van die rol en verantwoordelikhede van die redigeerder in die redigeerproses?

Eerstens taalkundige versorging. Dan duidelike (logiese) kommunikasie wat so min as moontlik dubbelsinnigheid of onduidelikheid by die leser sal los. Dit sal 'n bonus wees as die redigeerder op irrelevantheid of teenstrydighede in 'n sin of paragraaf kan wys, of die student net op die moontlikheid daarvan kan wys. Dit sal ook 'n bonus wees as die redigeerder absoluut op hoogte is van die verwysingstyl wat gebruik word.

2. Wat is u verwagtinge van die verantwoordelikhede van die student in terme van die skryf- en redigeerproses?

Om die dokument na die beste van haar vermoëns aan te bied. Dit beteken dat die dokument as 'n geheel 'n eenheid is; dat die leser nerens verlore voel nie, dat die student so konkreet en spesifiek as moontlik moet wees.

3. Wat is u verwagtinge ten opsigte van die manier waarop die terugvoering tussen die student en die redigeerder plaasvind?

Dat die redigeerder wel verduidelik (kortliks) wat problematies is; wat teemstrydig of onduidelik is en moontlik herformuleer moet word.

4. Verwag u om 'n verslag te ontvang wat uiteensit wat die redigeerder gedoen het?

Nee, wat my betref is dit tussen student en redigeerder. Indien nodig kan ek betrek word, maar dit is meer belangrik dat die student iets sal leer uit die redigeringsproses.

5. Wat is u verwagtinge ten opsigte van die student se tesis na die redigeerproses?

Dat die dokument, nadat op aanbevelings gereageer is deur die student, dat die dokument taalkundig goed versorg is en dat daar so min as moontlik onduidelikhede/teenstrydighede/dubbelsinnighede in die teks sal wees.

AFDELING 2

Prototipe ooreenkomsvorm

1. Het u enige voorstelle by die inligting oor die student wat ingevul moet word? Nee

2. Dink u afdeling 1 verlang belangrike algemene inligting? Beslis

3. Het u voorstelle om items by te voeg? Nee

4. Dink u dat afdeling 2 oor bykomende inligting wat die redigeerder kan ontvang, belangrik is? Ja

5. Is die insluiting van afdeling 3 oor die konsultasies belangrik?

Eerder net indien die student dit sou verkies kan dit gereel word. Vind dit in die meeste gevalle nie net elektronies plaas nie?

6. Is afdeling 5 prakties werkbaar? Ek twyfel

7. Stem u saam met die moontlike take vir inhoudelike redigering (4.1)?

Ja. Persoonlik verwag ek nie dat die redigeerder berekeninge hoef te kontroleer nie. Miskien wel voorbeelde waar na 'n getal verwys word. Byvoorbeeld, daar is vier faktore wat 'n rol speel ... en dan is daar net drie wat gemeld word.

8. Dink u dat opmerkings⁶⁴ vir inhoudelike redigering voldoende is? Ja
9. Stem u saam met die moontlike take vir stilistiese redigering (4.2)? Ja
10. Dink u dat opmerkings en wysigings⁶⁵ hier effektief sal wees? Wanneer dink u sal 'n opmerking nodig wees en wanneer kan 'n wysiging maar aangebring word?

Redigeerder moet oordeel. Ek reken dit is wel belangrik dat die student op die onduidelikheid/fout gewys moet word.
11. Stem u saam met die moontlike take vir kopieredigering (4.3)? Ja
12. Dink u dat opmerkings en wysigings hier van hulp sal wees? Wanneer dink u sal 'n opmerking nodig wees en wanneer kan 'n wysiging maar aangebring word?

Ja. Wanneer die redigeerder agterkom dit is 'n begrippeleem, wys die student daarop. Dit hoef nie herhalend gedoen te word nie, maar soos voorheen aangedui, hierdie proses is tog ook deel van die student se totale leerproses om 'n beter navorser te word. Redigering en studieleiding oorvleuel wel!
13. Stem u saam met die moontlike take vir eksterne strukturele redigering (4.4)? Ja
14. Dink u dat opmerkings en wysigings hier doeltreffend sal wees? Wanneer dink u sal 'n opmerking nodig wees en wanneer kan 'n wysiging maar aangebring word?

Bring die wysiging aan. Indien herhalend, wys dan op die vorige opmerking hieroor.
15. Stem u saam met die moontlike take vir interne strukturele redigering (4.5)? Ja
16. Dink u dat opmerkings hier effektief sal wees? Beslis

⁶⁴ “Comments” in die Word dokument.

⁶⁵ Wanneer veranderinge aangebring word sonder kommentaar deur middel van “track changes”-opsie.

Number: Supervisor 4

Thank you for agreeing to take part in the study. The purpose of this interview is to determine your attitudes, needs and expectations with regards to academic editing, and also to obtain your opinion of a prototype agreement form (attached in the email) for the academic editing practice. Please feel free to email me if there is a specific question that is unclear.

SECTION 1

Attitudes:

1. What do you feel your roles and responsibilities are as a supervisor?

To examine the argument proffered by students

2. Do you feel that the editing of a thesis is necessary? If so, why?

Definitely both at the level of technical and at times conceptual editing. If not students' work will remain messy.

3. Do you think that the responsibilities of the student, supervisor and editor will differ in different contexts/study fields? If so, please explain.

Yes: Supervisor/promoter looks at lucidity, coherence of argument

Editor: looks at technical issues

Student: needs to write succinctly and carefully

4. Do you think that it is important to consider the attitudes, needs and expectations of students before editing takes place?

Yes, but the writing skills are important as a prerequisite for admission into the programmes of study

5. Do you think that you should act as an editor of the thesis?

No! I need to look at the argument, clarity and consistency

6. Are you of the opinion that students sometimes expect too much of their supervisor?

Yes, especially with those who submit sloppy work

7. Have you ever come across ethical dilemmas arising because of the editor's possible over-involvement in the text production process?

Sometimes, but editors have mostly been extremely helpful in finalising the theses. Make it ready for examination I would add!

8. Do editors need standardised guidelines for the academic editing practice?

Of course and they should be asked to use a respective procedure.

9. Do you think that such standardised guidelines can help prevent possible ethical dilemmas?

Yes it can contribute to minimising crises

10. Are you aware that such guidelines exist? Guidelines for postgraduate studies, yes. But not on editing!

11. How do you feel about the student and editor signing an agreement form, which indicates what the responsibilities of the editor are, before the editing process starts? They should as both will be held accountable.

12. How do you feel about a possible awareness campaign about ethical editing for all role players? The supervisors should emphasise this.

Needs:

1. Do you need students to know what your role is in the editing process before you take on the role as supervisor? Yes!
2. Do you have a need to know more about the academic editor's tasks and role(s)? Of course.
3. Do you feel that interaction between the editor and the supervisor is necessary to discuss the thesis and the process of its editing before the editor starts working on the text? Occasionally.
4. Do you feel that interaction between the editor and the student is necessary to discuss the thesis and its editing before the editor starts working on the text? Yes!

Expectations:

1. What are your expectations in terms of the roles and responsibilities of the editor in the editing process? As indicated above
2. What responsibilities do you expect the student to adhere to? As per above

3. How would you want the feedback between the student and editor to take place? Very concise
4. Do you expect to receive a report which sets out what the editor did? Yes, please
5. What are your expectations with regards to the quality of student's thesis after the editing process? The work should be enhanced and ready for submission.

SECTION 2

Prototype agreement form

1. Do you have any suggestions on the information that the student needs to fill in? The admission process is more important. It is of no use if the student is allowed to register and then struggles to write a coherent sentence.
2. Do you think that Section 1 is important general information? Yes
3. Do you have suggestions to add to the existing form? No, adequate enough!
4. Do you think that Section 2, referring to the additional information that the editor can receive, is important? No, too over-zealous.
5. Is the inclusion of Section 3 about the consultations important? Yes
6. Is Section 5 workable on a practical level? Yes
7. Do you agree with the editing tasks for content editing (4.1)? Yes
8. Do you think that the comments for content editing are sufficient? Yes
9. Do you agree with the editing tasks for stylistic editing (4.2)? Yes
10. Do you think that comments and changes will be effective here? When do you think a comment will be necessary, and when can a change be made? Yes and yes
11. Do you agree with the editing tasks for copy editing (4.3)? Yes
12. Do you think that comments and changes will help here? When do you think a comment will be necessary, and when can a change be made? Too many comments might also obscure the actual work a student should be doing. Revisions suggested should be clear.
13. Do you agree with the editing tasks for external structural editing (4.4)? With some.

14. Do you think that comments and changes will be effective here? When do you think a comment will be necessary, and when can a change be made? Yes. Changes requested need to be honoured!
15. Do you agree with the editing tasks for internal structural editing (4.5)? Yes
16. Do you think that comments will be effective here? Yes

Number: 5

Thank you for agreeing to take part in the study. The purpose of this interview is to determine your attitudes, needs and expectations with regards to academic editing, and also to obtain your opinion of a prototype agreement form (attached in the email) for the academic editing practice. Please feel free to email me if there is a specific question that is unclear.

SECTION 1**Attitudes:**

1. What do you feel your roles and responsibilities are as a supervisor?

I am responsible for ensuring that the student develops their academic and intellectual skills for independent research, which in the end results in a technically well-finished thesis. I have to advise on research topic, guide the student in the development of their ideas, and ensure that the thesis is suitable to be sent out for examination. The latter sometimes requires considerable intervention in the form of extensive comments on written work, including suggestions for formulation, stylistic choices, structure guidelines, and so on.

2. Do you feel that the editing of a thesis is necessary? If so, why?

Yes. Very few students (academics?) are able to write a perfect piece of text by themselves. Sometimes I'm lucky and a student has the same intuitive grasp for academic writing that I have (although even I benefit from other people commenting on my text), but more often than not, students' work requires extensive reworking and editing at each stage of the process.

3. Do you think that the responsibilities of the student, supervisor and editor will differ in different contexts/study fields? If so, please explain.

Probably – I get the feeling that in a Natural Sciences context, the supervisor will possibly be less equipped to do the editing themselves (although that is possibly my bias showing), whereas in the Humanities (especially in Linguistics or other language-related fields) academic writing and editing is more part of the supervisor's skill set (but again, I'm possibly biased).

4. Do you think that it is important to consider the attitudes, needs and expectations of students before editing takes place?

Absolutely, otherwise the end product of the editing process might be disappointing to the student, or might overwhelm them. If all the role-players know what each other's expectations are, there is less chance for misunderstanding.

5. Do you think that you should act as an editor of the thesis?

In an ideal world, I wouldn't have to act as an editor of the thesis – I would comment on content and conceptual structure and the student would implement my suggestions and address my concerns, and, if necessary, have the thesis professionally edited after I was satisfied with the content and the argumentation. Unfortunately, I find it very difficult to comment on a piece of writing without editing. Part of my process as a supervisor is working on the student's formulation – to the extent that final editing is generally not necessary. Of course this makes the process incredibly time-consuming – and the time I spend editing the student's writing detracts from the amount of time I am able to spend grappling with the content and structure as a whole. I am trying to stop myself from editing students' work too much, especially in the early stages of the writing of the thesis.

Also I am sometimes aware that students are not financially able to pay for professional editing, and so, because I consider the thesis to also be a reflection on me, I ensure that the thesis is edited properly – by doing it myself. Nevertheless, I do not think it is the supervisor's job to edit a thesis – certainly not comprehensively.

6. Are you of the opinion that students sometimes expect too much of their supervisor?

I'm not sure I would say that students expect too much of their supervisor – more that they are often unaware of the need for editing, they are not (yet) familiar with the amount of work that goes in to ensuring a thesis is a polished, well-written piece of text.

7. Have you ever come across ethical dilemmas arising because of the editor's possible over-involvement in the text production process?

No, I've never come across this issue. Sometimes I wonder if, as supervisor, I put too much of myself into my students' work, and it is always important for me to keep in mind that the student's voice must come through, but given what I have seen as expectations by examiners, I do tend to advise strongly when it comes to academic formulation.

8. Do editors need standardised guidelines for the academic editing practice?

I think standardised guidelines help, as they provide a framework within which to work – and they make it clear to the student (and supervisor) what they can expect from the editor. But academia is vast, and requirements differ from context to context.

9. Do you think that such standardised guidelines can help prevent possible ethical dilemmas?

Absolutely – as I said above – guidelines provide a framework; they can help editors and students (and even supervisors) to manage expectations.

10. Are you aware that such guidelines exist?

No. I mean, I'm sure they do, but I am not aware of them, not having made use of editors for myself or, for the most part, for my students.

11. How do you feel about the student and editor signing an agreement form, which indicates what the responsibilities of the editor are, before the editing process starts?

I think this is an excellent idea – and it might also be helpful to include the supervisor. If everyone is on the same page, there is less chance of misunderstanding, less chance of unrealistic expectations, and less chance of ethical issues arising.

12. How do you feel about a possible awareness campaign about ethical editing for all role players?

I like this idea! As I've admitted I'm not familiar enough with finding appropriate professional editors for students' work, as I'm never quite sure who to 'trust'.

Even though I am not a professional editor, I am a linguist and I have experienced poor results from professional editing in the past – where I have had to re-edit a thesis because the work was just not up to scratch.

Needs:

1. Do you need students to know what your role is in the editing process before you take on the role as supervisor?

I suppose it would make things easier – but again, as I said before, I do in fact do a lot of editing of my students' work. However, if the expectation was not there, maybe I could discipline myself not to do so much editing.

2. Do you have a need to know more about the academic editor's tasks and role(s)?

Possibly – I found the document with the explanation of each category of editing task very illuminating. It outlined explicitly my intuitive experience/knowledge of the editing process.

3. Do you feel that interaction between the editor and the supervisor is necessary to discuss the thesis and the process of its editing before the editor starts working on the text?

Absolutely!

4. Do you feel that interaction between the editor and the student is necessary to discuss the thesis and its editing before the editor starts working on the text?

Yes. For the same reason that I noted above w.r.t. students' expectations of supervisors – they are often unaware of what editing actually requires, and how to manage their expectations.

Expectations:

1. What are your expectations in terms of the roles and responsibilities of the editor in the editing process?

I'm not really sure – I've never given it much thought. I suppose they are pretty similar to those of the supervisor when it comes to the linguistic and stylistic formulation and structuring of the thesis. Making (minor) changes where these improve the text (without rewriting the text) and pointing out more significant problems that the student should address (possibly with suggestions for how to go about that) but without inserting themselves in the text (not an easy task).

2. What responsibilities do you expect the student to adhere to?

The student should do their best to produce a coherent thesis with logical argumentation – and undertake to address problems identified by the editor.

3. How would you want the feedback between the student and editor to take place?

However it suited them?

4. Do you expect to receive a report which sets out what the editor did?

Yes, I'd like to know how much work went into editing the thesis (but in broad strokes).

5. What are your expectations with regards to the quality of student's thesis after the editing process?

The student's thesis should be free of typos, the formatting and text conventions should be consistent, the formulation should be clear and idiomatic for the most part. It should be technically well-finished.

SECTION 2

Prototype agreement form

1. Do you have any suggestions on the information that the student needs to fill in?

Who the supervisor is, and whether they are aware of the use of the editor.

2. Do you think that Section 1 is important general information?

Yes, clearly sets out practical expectations.

3. Do you have suggestions to add to the existing form?

No – it seems pretty comprehensive.

4. Do you think that Section 2, referring to the additional information that the editor can receive, is important?

Yes, this is very important – style guides/requirements are essential for an editor (this is a pet peeve for me – students/authors who don't follow a style guide/requirements for an article/thesis drive me absolutely nuts!).

5. Is the inclusion of Section 3 about the consultations important?

Yes, again because it sets out practical expectations.

6. Is Section 5 workable on a practical level?

I don't see why not. And as I mentioned above, I would include the supervisor in such an agreement. Even if it might not work out completely perfectly in practice, the fact that the agreement is in place will assist all parties in managing their expectations, and should make the process go smoother than it might otherwise have gone without this sort of explicit agreement.

7. Do you agree with the editing tasks for content editing (4.1)? Yes

8. Do you think that the comments for content editing are sufficient?

I can't think of anything to add off the top of my head.

9. Do you agree with the editing tasks for stylistic editing (4.2)? Yes

10. Do you think that comments and changes will be effective here? When do you think a comment will be necessary, and when can a change be made?

I think this is the trickiest part of editing – changing enough to make the text a coherent whole, without rewriting/stifling the student’s voice. I think a comment is necessary if the issue is conceptual, but a change is fine if it is merely rewording something for clarity. But yeah, it’s a tricky one! I find this very difficult to distinguish myself.

11. Do you agree with the editing tasks for copy editing (4.3)?

Yes – this is the most straightforward aspect of editing in my opinion.

12. Do you think that comments and changes will help here? When do you think a comment will be necessary, and when can a change be made?

Here for the most part changes can be made across the board.

13. Do you agree with the editing tasks for external structural editing (4.4)? Yes

14. Do you think that comments and changes will be effective here? When do you think a comment will be necessary, and when can a change be made?

As with copy editing, most formatting and external structure editing can simply be changes.

15. Do you agree with the editing tasks for internal structural editing (4.5)? Yes

16. Do you think that comments will be effective here?

Very much so – these are issues that the student should work on themselves, but having an editor point them out might be essential.

Number: 6

Thank you for agreeing to take part in the study. The purpose of this interview is to determine your attitudes, needs and expectations with regards to academic editing, and also to obtain your opinion of a prototype agreement form (attached in the email) for the academic editing practice. Please feel free to email me if there is a specific question that is unclear.

SECTION 1**Attitudes:**

1. What do you feel your roles and responsibilities are as a supervisor?

My answer is specific to academic editing, as it relates to a thesis: The minimum requirement is for me to assess the document extensively and make recommendations and give guidance that would allow the student to submit an acceptable thesis, while ensuring the bulk of the intellectual contribution remains the student's. I also must check for plagiarism, although this can be automated via Turnitin.

My more general roles as a supervisor (outside of thesis editing) include: project conceptualisation, project funding, delimitation of project scope, approval of risk assessment, guidance sufficient to allow the student to succeed within his/her capability

2. Do you feel that the editing of a thesis is necessary? If so, why?

See my 1st paragraph above.

3. Do you think that the responsibilities of the student, supervisor and editor will differ in different contexts/study fields? If so, please explain.

Regarding supervision - Yes. As an example, in my discipline it is important that postgraduate work is industrially relevant. This means that projects should be scoped together with sponsoring industry partners. Only the supervisor can do this, as the student has neither the experience nor industrial contacts to do so. In addition, Masters projects in my discipline typically cost around R 500 000. The student cannot source such funding. However, I think that the requirements for editing are rather similar across disciplines.

4. Do you think that it is important to consider the attitudes, needs and expectations of students before editing takes place?

The needs of the student are important – language ability needs to be considered carefully. I think that expectations need to be mutually agreed.

5. Do you think that you should act as an editor of the thesis?

I should edit the thesis, but I should not perform extensive language editing, nor should I add an intellectual contribution that is inappropriately large.

6. Are you of the opinion that students sometimes expect too much of their supervisor?

In general, I have not experienced this.

7. Have you ever come across ethical dilemmas arising because of the editor's possible over-involvement in the text production process?

Not in my personal experiences of supervision.

8. Do editors need standardised guidelines for the academic editing practice?

I think that there needs to be an agreed standard for academic editing for supervisors within a department or faculty. In my opinion, this exists to a large extent in my relatively homogenous faculty. When the editor is not the supervisor, then the expectation needs to be clearer and documentation could assist.

9. Do you think that such standardised guidelines can help prevent possible ethical dilemmas?

Yes, provided that these are guidelines, so that flexibility and discipline-specific issues are understood.

10. Are you aware that such guidelines exist?

Guidelines do exist when the question pertains to supervisors. In fact, minimum requirements for supervisors exist. I am not aware of guidelines for language or text editing by a non-supervising editor.

How do you feel about the student and editor signing an agreement form, which indicates what the responsibilities of the editor are, before the editing process starts?

In general, in my environment this would not be necessary, although there have been instances where such a document could have assisted. Here I am referring specifically to the role of the supervisor in reviewing (including editing) a thesis.

11. How do you feel about a possible awareness campaign about ethical editing for all role players?

In my environment this would not be necessary – in others it might be.

Needs:

1. Do you need students to know what your role is in the editing process before you take on the role as supervisor?

In general students usually know the limits of the role of the supervisor in editing.

2. Do you have a need to know more about the academic editor's tasks and role(s)?

I think I would expect that the academic editor would restrict his/her attention primarily to copy editing.

3. Do you feel that interaction between the editor and the supervisor is necessary to discuss the thesis and the process of its editing before the editor starts working on the text?

Not really.

4. Do you feel that interaction between the editor and the student is necessary to discuss the thesis and its editing before the editor starts working on the text?

Yes, probably to ensure expectations are established up front.

Expectations:

1. What are your expectations in terms of the roles and responsibilities of the editor in the editing process?

Primarily copy editing, as per your examples.

2. What responsibilities do you expect the student to adhere to?

The student must take full intellectual responsibility for the thesis.

3. How would you want the feedback between the student and editor to take place?

No strong opinion.

4. Do you expect to receive a report which sets out what the editor did?

No, but I can see that there might be instances where this would be helpful – when the quality of the final thesis is much better than the original, and where it might be thought that the input was greater than language editing only.

5. What are your expectations with regards to the quality of student's thesis after the editing process?

Fully copy-edited\

SECTION 2

Prototype agreement form

1. Do you have any suggestions on the information that the student needs to fill in?

I like the form!

2. Do you think that Section 1 is important general information? Yes

3. Do you have suggestions to add to the existing form?

For the final form make sure it is a fillable pdf, with drop-downs to select options.

4. Do you think that Section 2, referring to the additional information that the editor can receive, is important? Yes

5. Is the inclusion of Section 3 about the consultations important?

Good idea

6. Is Section 5 workable on a practical level?

Section 5?

7. Do you agree with the editing tasks for content editing (4.1)?

There is a risk that the copy editor starts to make an intellectual contribution.

8. Do you think that the comments for content editing are sufficient?

I am concerned that some of the suggestions exceed what ought to be done

9. Do you agree with the editing tasks for stylistic editing (4.2)? Yes

10. Do you think that comments and changes will be effective here? When do you think a comment will be necessary, and when can a change be made?

Yes. Depending on the number of suggestions/changes being made, it might be simpler to make changes, and only explain in a follow up consultation

11. Do you agree with the editing tasks for copy editing (4.3)? Yes

12. Do you think that comments and changes will help here? When do you think a comment will be necessary, and when can a change be made?

Much copy editing can simply be done by making the changes, without the need to comment

13. Do you agree with the editing tasks for external structural editing (4.4)? Yes

14. Do you think that comments and changes will be effective here? When do you think a comment will be necessary, and when can a change be made?

Yes. Comments will help the student learn ...

15. Do you agree with the editing tasks for internal structural editing (4.5)? Yes

16. Do you think that comments will be effective here? Yes

Nommer: Studieleier 7

Baie dankie dat u ingestem het om aan die studie deel te neem. Die doel van die onderhoud is om vas te stel wat u houdings, behoeftes en verwagtinge is ten opsigte van akademiese redigering asook wat u opinie is ten opsigte van 'n prototipe ooreenkomsvorm (aangeheg in die e-pos) vir die akademiese redigeerpraktyk. E-pos gerus as daar onduidelikheid is oor 'n spesifieke vraag.

AFDELING 1

Houdings:

1. Wat voel u is u rol en verantwoordelikhede as studieleier?

Om aan studente te begelei met die proses van die skryf en voltooiing van 'n tesis. Die rol sluit in:

- Vakspesifieke leiding waarbinne die studie onderneem word;
- Die struktuur van tesis- noodsaaklike elemente soos navorsingsvraag, die uitwys van leemte wat die studie relevant maak ens.
- Ondersteuning/ aanmoediging – baie keer word daar meer verwag op die gebied as wat studieleiers regtig kapasiteit voor het
- Gereelde en duidelike terugvoer

2. Voel u dat redigering van tesse nodig is en waarom?

Ja vir 'n akademiese dokument van die omvang is dit noodsaaklik.

3. Dink u die verantwoordelikhede van die student, studieleier en redigeerder sal verskil in verskillende kontekste/studieveld? Indien ja, verduidelik.

Ja dit is beter as die redigeerder ook in die studieveld is maar studente vind selde redigeerders in hul studieveld.

4. Dink u dit is belangrik om die houdings, behoeftes en verwagtinge van studente in ag te neem voor redigering plaasvind?

Ja dit kan nodig wees, baie van ons studente se moedertaal is nie Engels nie, alhoewel daar van hulle verwag word om in Engels hul tesis te skryf. Gevolglik, steun hulle swaar op die redigeerder om die kwaliteit van die werk te verbeter.

5. Dink u dat u as die redigeerder van die tesis moet optree?

Nee ek sien dit nie as my rol nie, maar maak wel regstellings met die lees van die werk om dit meer sinvol en verstaanbaar te maak. Ek maak dit egter duidelik aan die student dat die werk deur 'n professionele persoon redigeer moet word

6. Is u van mening dat studente soms te veel van die studieleier verwag in terme van die skryf- en redigeerproses?

Ja oor die algemeen is dit die geval. Studente skram weg om te stoei met hulle eie idees, genoegsaam te soek na gepaste literatuur en dit dan sorgvuldig te lees. Die proses word meestal beter later beter soos die student gewoond raak aan die proses van skryf en alles wat dit behels asook herskryf.

7. Het u dalk al self met etiese dilemmas te make gekry met verwysing na etiese vrae wat soms ontstaan oor die reikwydte/omvang van die redigeerder se betrokkenheid by die redigeerproses?

Nee nog nie maar ek het al baie ondervind dat alhoewel studente bewyse het dat iemand die werk redigeer het, daar soms nog baie taalfoute voorkom.

8. Is daar gestandaardiseerde riglyne vir die redigeerder nodig in die akademiese redigeerpraktyk?

Ek reken dit kan van groot hulp wees.

9. Dink u dat sulke gestandaardiseerde riglyne moontlike etiese dilemmas kan help voorkom?

Ja die vorm wat jy hier voorstel kan die proses baie help.

10. Is u bewus daarvan dat daar sulke riglyne bestaan?

Nee ek het nog nie voorheen sulke riglyne gesien nie, miskien omdat ek nie veel betrokke is by die student se keuse van 'n redigeerder nie.

11. Hoe voel u daaroor dat die student en die redigeerder 'n ooreenkomsvorm teken voor die redigeerproses plaasvind wat uiteensit wat die redigeerder se verantwoordelikhede is?

Aangesien meeste redigeerders fooie hef dink ek dit kan groot tot voordeel van veral die student strek wat vir die diens moet betaal.

12. Hoe voel u oor 'n moontlike bewusmakingsveldtog vir alle rolspelers oor etiese redigering?

Behoeftes:

1. Het u 'n behoefte daaraan dat die studente vooraf weet wat u rol in die redigeerproses is?

Ja

2. Het u 'n behoefte om meer te weet oor wat presies akademiese redigeerders behoort te doen?

Ja

3. Voel u dat interaksie tussen die redigeerder en studieleier nodig is om die tesis en die redigering daarvan te bespreek voordat redigering plaasvind?

Dit kan moontlik help maar beteken meer werk vir die Studieleier.

4. Voel u dat interaksie tussen die redigeerder en student nodig is om die tesis en die redigering daarvan te bespreek voordat redigering plaasvind?

Dink dat sal goed wees.

Verwagtinge:

1. Wat is u verwagtinge in terme van die rol en verantwoordelikhede van die redigeerder in die redigeerproses?

Om te verseker dat daar geen spelfoute is nie asook formulerings goed is en betekenisvol inligting oordra.

2. Wat is u verwagtinge van die verantwoordelikhede van die student in terme van die skryf- en redigeerproses?

Ek vermoed studente verwag dalk te veel van die proses- veral as die redigeerder in die vakgebied is sal hy/sy sekere dele nie verstaan en sinvol kan verander nie.

3. Wat is u verwagtinge ten opsigte van die manier waarop die terugvoering tussen die student en die redigeerder plaasvind?

Ek weet min van hoe dit werk omdat ek nog nooit daarby betrokke was nie.

4. Verwag u om 'n verslag te ontvang wat uiteensit wat die redigeerder gedoen het?

Ek dink dit kan van groot waarde wees as dit byvoorbeeld per hoofstuk kan gebeur.

5. Wat is u verwagtinge ten opsigte van die student se tesis na die redigeerproses?

Geen spelfoute en goeie formulerings.

AFDELING 2

Prototipe ooreenkomsvorm

1. Het u enige voorstelle by die inligting oor die student wat ingevul moet word? Nee
2. Dink u afdeling 1 verlang belangrike algemene inligting? Ja
3. Het u voorstelle om items by te voeg? Nee
4. Dink u dat afdeling 2 oor bykomende inligting wat die redigeerder kan ontvang, belangrik is? Ja
5. Is die insluiting van afdeling 3 oor die konsultasies belangrik? Ja
6. Is afdeling 5 prakties werkbaar?

Ja ek hou baie daarvan want dit beklemtoon die verantwoordelikheid van beide die redigeerder en student asook die erns van die aspek van redigering.
7. Stem u saam met die moontlike take vir inhoudelike redigering (4.1)? Ja
8. Dink u dat opmerkings⁶⁶ vir inhoudelike redigering voldoende is?

Ja te veel kategorieë kan die proses kompliseer.
9. Stem u saam met die moontlike take vir stilistiese redigering (4.2)? Ja
10. Dink u dat opmerkings en wysigings⁶⁷ hier effektief sal wees? Wanneer dink u sal 'n opmerking nodig wees en wanneer kan 'n wysiging maar aangebring word? Ja
11. Stem u saam met die moontlike take vir kopieredigering (4.3)? Ja
12. Dink u dat opmerkings en wysigings hier van hulp sal wees? Wanneer dink u sal 'n opmerking nodig wees en wanneer kan 'n wysiging maar aangebring word? Ja
13. Stem u saam met die moontlike take vir eksterne strukturele redigering (4.4)? Ja
14. Dink u dat opmerkings en wysigings hier doeltreffend sal wees? Wanneer dink u sal 'n opmerking nodig wees en wanneer kan 'n wysiging maar aangebring word? Ja
15. Stem u saam met die moontlike take vir interne strukturele redigering (4.5)? Ja
16. Dink u dat opmerkings hier effektief sal wees?

⁶⁶ “Comments” in die Word dokument.

⁶⁷ Wanneer veranderinge aangebring word sonder kommentaar deur middel van “track changes”-opsie.

Ja- ek dink dis noodsaaklik dat die Studieleier weer die tesis goed deurlees na redigering om seker te maak dat dit nou die beste teks aanbied vir evaluering. Studente beplan egter dikwels nie genoegsame tyd hiervoor wat die Studieleier onder groot druk plaas om die teks weer deur te lees na redigering.

Number: 8

Thank you for agreeing to take part in the study. The purpose of this interview is to determine your attitudes, needs and expectations with regards to academic editing, and also to obtain your opinion of a prototype agreement form (attached in the email) for the academic editing practice. Please feel free to email me if there is a specific question that is unclear.

SECTION 1**Attitudes:**

1. What do you feel your roles and responsibilities are as a supervisor?

To ensure that I support my postgraduate student in terms of her academic development, related to the research project he or she is undertaking. To mentor the student and provide support in terms of bursary applications, references. To provide research training to the student.

2. Do you feel that the editing of a thesis is necessary? If so, why?

Yes, students are often novice writers, thus editing is important in order to provide a thesis in which the content is of an acceptable scholarly standard.

3. Do you think that the responsibilities of the student, supervisor and editor will differ in different contexts/study fields? If so, please explain.

No, these roles are independent of each other and very specific.

4. Do you think that it is important to consider the attitudes, needs and expectations of students before editing takes place? Yes.

5. Do you think that you should act as an editor of the thesis?

Yes but not to construct or rewrite the entire thesis.

6. Are you of the opinion that students sometimes expect too much of their supervisor? Yes.

7. Have you ever come across ethical dilemmas arising because of the editor's possible over-involvement in the text production process?

Yes. A few colleagues have reported this.

8. Do editors need standardised guidelines for the academic editing practice? Yes.
9. Do you think that such standardised guidelines can help prevent possible ethical dilemmas? Yes.
10. Are you aware that such guidelines exist? No.
11. How do you feel about the student and editor signing an agreement form, which indicates what the responsibilities of the editor are, before the editing process starts?
Yes, that is important.
12. How do you feel about a possible awareness campaign about ethical editing for all role players?
Great idea.

Needs:

1. Do you need students to know what your role is in the editing process before you take on the role as supervisor? Yes.
2. Do you have a need to know more about the academic editor's tasks and role(s)? Yes.
3. Do you feel that interaction between the editor and the supervisor is necessary to discuss the thesis and the process of its editing before the editor starts working on the text? Yes.
4. Do you feel that interaction between the editor and the student is necessary to discuss the thesis and its editing before the editor starts working on the text? Yes.

Expectations:

1. What are your expectations in terms of the roles and responsibilities of the editor in the editing process?
The editor only edits-he does not change content.
2. What responsibilities do you expect the student to adhere to?
The student should not expect the editor or supervisor to write the thesis.
3. How would you want the feedback between the student and editor to take place?
Meeting or via a document commentary.
4. Do you expect to receive a report which sets out what the editor did? Yes.

5. What are your expectations with regards to the quality of student's thesis after the editing process?

It should read well and lack language, content and structural errors.

SECTION 2

Prototype agreement form

1. Do you have any suggestions on the information that the student needs to fill in? No.
2. Do you think that Section 1 is important general information? Yes.
3. Do you have suggestions to add to the existing form? No.
4. Do you think that Section 2, referring to the additional information that the editor can receive, is important? Yes.
5. Is the inclusion of Section 3 about the consultations important? Yes.
6. Is Section 5 workable on a practical level? Yes.
7. Do you agree with the editing tasks for content editing (4.1)? Yes.
8. Do you think that the comments for content editing are sufficient? Yes.
9. Do you agree with the editing tasks for stylistic editing (4.2)? Yes.
10. Do you think that comments and changes will be effective here? When do you think a comment will be necessary, and when can a change be made?
Yes. Unsure.
11. Do you agree with the editing tasks for copy editing (4.3)? Yes.
12. Do you think that comments and changes will help here? When do you think a comment will be necessary, and when can a change be made?
Yes. Unsure.
13. Do you agree with the editing tasks for external structural editing (4.4)?
Yes. Unsure.
14. Do you think that comments and changes will be effective here? When do you think a comment will be necessary, and when can a change be made?

Yes. Unsure.

15. Do you agree with the editing tasks for internal structural editing (4.5)? Yes.

16. Do you think that comments will be effective here? Yes.

Number: 9

Thank you for agreeing to take part in the study. The purpose of this ~~interview~~ questionnaire is to determine your attitudes, needs and expectations with regards to academic editing, and also to obtain your opinion of a prototype agreement form (attached in the email) for the academic editing practice. Please feel free to email me if there is a specific question that is unclear.

SECTION 1**Attitudes:**

1. What do you feel your roles and responsibilities are as a supervisor?

The role of a supervisor varies, in terms of the project demands, student needs, and level of study (supervision of a Master's student is different to that of a doctoral study). My primary responsibility is to help the student understand the basic principles of research and the execution thereof within a study (particularly at a Master's level), and socialising the student into the academic community relevant to the study (through literature, links to other students working in the field, and networks of scholars). At a doctoral level, I need to help the student reach an appropriate level of independence (in research), and help them to make an original contribution (as the main two expectations of doctoral study).

2. Do you feel that the editing of a thesis is necessary? If so, why?

Yes, as academic writing is a different genre of writing. It is a developmental process, and editing may form part of that process. It may be equally beneficial to both English first language students, as well as those who do not have English as a first language.

3. Do you think that the responsibilities of the student, supervisor and editor will differ in different contexts/study fields? If so, please explain.

Yes, and also in terms of thesis format (monograph vs thesis by publication), mostly depending on the needs of the particular student.

But most aspects would be generic across fields and studies. Students doing empirical fieldwork and/or experimental work would have different needs to those doing textual work, although editing might be beneficial in all cases.

4. Do you think that it is important to consider the attitudes, needs and expectations of students before editing takes place?

Yes.

5. Do you think that you should act as an editor of the thesis? No.
6. Are you of the opinion that students sometimes expect too much of their supervisor? Yes.
7. Have you ever come across ethical dilemmas arising because of the editor's possible over-involvement in the text production process? Yes.
8. Do editors need standardised guidelines for the academic editing practice?
Not if they are experienced and work closely with the supervisor.
9. Do you think that such standardised guidelines can help prevent possible ethical dilemmas?
Yes, for novice editors.
10. Are you aware that such guidelines exist? No.
11. How do you feel about the student and editor signing an agreement form, which indicates what the responsibilities of the editor are, before the editing process starts?
Might be a good idea.
12. How do you feel about a possible awareness campaign about ethical editing for all role players?
Depends on what it meant by "campaign". There still needs to be some flexibility based on context and needs. I would not be impressed if these are seen as "rules and regulations", and yet another bureaucratic layer that needs to be negotiated and managed by the supervisor.

Needs:

1. Do you need students to know what your role is in the editing process before you take on the role as supervisor? Yes
2. Do you have a need to know more about the academic editor's tasks and role(s)? No.
3. Do you feel that interaction between the editor and the supervisor is necessary to discuss the thesis and the process of its editing before the editor starts working on the text?
Sometimes. It depends on the project, the student, and the level of expertise of the editor.
4. Do you feel that interaction between the editor and the student is necessary to discuss the thesis and its editing before the editor starts working on the text? Yes.

Expectations:

1. What are your expectations in terms of the roles and responsibilities of the editor in the editing process?

I prefer the editor to work in a Socratic manner – pointing out inconsistencies, errors and possible ambiguities by means of critical questioning. It is the student's responsibility to attend to these issues.

2. What responsibilities do you expect the student to adhere to?

The work needs to be that of the student, not the editor's or the supervisor's. So it is the student's responsibility to make sure the editing is properly done, even if an editor assists in this regard as explained above.

3. How would you want the feedback between the student and editor to take place?

Electronic, on the actual thesis document.

4. Do you expect to receive a report which sets out what the editor did? No.

5. What are your expectations with regards to the quality of student's thesis after the editing process?

There should be no formatting or technical errors. Every aspect of the thesis needs to be consistent and in line with the requirements of theses as set out in the Yearbook. Of course, my main responsibility is the scientific merit of the work presented in the thesis. But if the editing is not done properly, the rest suffers (regardless of the scientific merit of the work), and results in examiners being overly critical of the work. Poor editing creates a very poor first impression.

SECTION 2

Prototype agreement form

1. Do you have any suggestions on the information that the student needs to fill in?

Maybe have a look at the following sources as additional background:

Kumar, V. & Stracke, E. (2007). An analysis of written feedback on a PhD thesis. *Teaching in Higher Education*, 12(4), 461-470.

Stracke, E. & Kumar, V. (2016). Exploring doctoral students' perceptions of language use in supervisory written feedback practices – because “feedback is hard to have”. *Australian Review of Applied Linguistics*, 39(2), 122-138.

Stracke, E. & Kumar, V. (2020). Encouraging dialogue in doctoral supervision: the development of the feedback expectation tool. *International Journal of Doctoral Studies*, 15(1).

Stracke, E. & Kumar, V. (2008). A Taxonomy of good practices in providing feedback on PhD Drafts. In *AILA 2008 - The 15th World Congress of Applied Linguistics, Multilingualism: Challenges and Opportunities*.

2. Do you think that Section 1 is important general information? Yes.
3. Do you have suggestions to add to the existing form? No.
4. Do you think that Section 2, referring to the additional information that the editor can receive, is important? Yes.
5. Is the inclusion of Section 3 about the consultations important? Yes.
6. Is Section 5 workable on a practical level? Yes.
7. Do you agree with the editing tasks for content editing (4.1)? Yes.
8. Do you think that the comments for content editing are sufficient? Yes.
9. Do you agree with the editing tasks for stylistic editing (4.2)? Yes.
10. Do you think that comments and changes will be effective here? When do you think a comment will be necessary, and when can a change be made?

I prefer comments to track changes, as students tend to “accept all” in the case of track changes. Track changes are useful to show how something should be done the first time, then it is the student's responsibility to check that it me corrected throughout the thesis.

11. Do you agree with the editing tasks for copy editing (4.3)? Yes.
12. Do you think that comments and changes will help here? When do you think a comment will be necessary, and when can a change be made?

Same as in point 10 above.

13. Do you agree with the editing tasks for external structural editing (4.4)? Yes.

14. Do you think that comments and changes will be effective here? When do you think a comment will be necessary, and when can a change be made?

See point 10 above.

15. Do you agree with the editing tasks for internal structural editing (4.5)? Yes.

16. Do you think that comments will be effective here? See point 10 above.

Nommer: 10

Baie dankie dat u ingestem het om aan die studie deel te neem. Die doel van die onderhoud is om vas te stel wat u houdings, behoeftes en verwagtinge is ten opsigte van akademiese redigering asook wat u opinie is ten opsigte van 'n prototipe ooreenkomsvorm (aangeheg in die e-pos) vir die akademiese redigeerpraktyk. E-pos gerus as daar onduidelikheid is oor 'n spesifieke vraag.

AFDELING 1**Houdings:**

1. Wat voel u is u rol en verantwoordelikhede as studieleier?

Ek glo dit is belangrik vir 'n studieleier om haar student te lei om uiteindelik onafhanklike navorsing te kan doen. Vóór 'n student egter dié punt bereik, moet die studieleier raad gee wat betref vakkennis, insig tot die spesifieke navorsingsprobleem en akademiese register.

2. Voel u dat redigering van tesisse nodig is en waarom?

Dit is beslis nodig. Nie net dui dit daarop dat die student ernstig is oor hulle werk nie, dit maak 'n goeie indruk op 'n eksaminator as 'n tesis taalkundig en stilisties goed afgerond is.

3. Dink u die verantwoordelikhede van die student, studieleier en redigeerder sal verskil in verskillende kontekste/studievelde? Indien ja, verduidelik.

Ek dink so, ja – veral afhangende van hoe tegnies/statisties/dissipline-spesifiek enige tesismateriaal is.

4. Dink u dit is belangrik om die houdings, behoeftes en verwagtinge van studente in ag te neem voor redigering plaasvind?

Ek dink dit is belangrik ja, want die student moet weet waarvoor sy verantwoordelikheid moet aanvaar alvorens die redigeringsproses begin – en sodat die student weet waarvoor sy betaal.

5. Dink u dat u as die redigeerder van die tesis moet optree?

Ek dink daar kan van die studieleier verwag word om basiese redigeringsfoute uit te wys, ja. My aandag as studieleier is egter meer gefokus op inhoud en (oorhoofse) struktuur, as spesifieke taalfoute.

6. Is u van mening dat studente soms te veel van die studieleier verwag in terme van die skryf- en redigeerproses?

Dit kan die geval wees, ja. Veral as 'n student van 'n studieleier verwag om elke taalfout reg te maak (nie net uit te wys nie, maar reg te maak). Ek dink ook nie dit is die werk van 'n studieleier om formattering te doen nie.

7. Het u dalk al self met etiese dilemmas te make gekry met verwysing na etiese vrae wat soms ontstaan oor die reikwydte/omvang van die redigeerder se betrokkenheid by die redigeerproses?

Dit het nog nie met my gebeur nie, nee.

8. Is daar gestandaardiseerde riglyne vir die redigeerder nodig in die akademiese redigeerpraktyk?

Ek dink daar is basiese riglyne nodig, ja. Dit sal help om misverstande te voorkom.

9. Dink u dat sulke gestandaardiseerde riglyne moontlike etiese dilemmas kan help voorkom?

Ek is nie seker wat met moontlike “etiese dilemmas” bedoel word nie. Verwys dit na 'n redigeer wat buite haar mandaat optree deur inhoud te wysig? Ek dink sulke riglyne kan help ja. Maar dit sal tog aangepas moet word vir elke vakdissipline.

10. Is u bewus daarvan dat daar sulke riglyne bestaan?

Ek weet daar is basiese uiteensettings deur die Taalsentrum van waarvoor 'n mens betaal as jy hulle dienste gebruik, maar nie enige verdere riglyne nie, nee.

11. Hoe voel u daaroor dat die student en die redigeerder 'n ooreenkomsvorm teken voor die redigeerproses plaasvind wat uiteensit wat die redigeerder se verantwoordelikhede is?

Ek dink dit is 'n goeie idee om enige moontlike misverstande betyds uit die weg te ruim.

12. Hoe voel u oor 'n moontlike bewusmakingsveldtog vir alle rolspelers oor etiese redigering?

Dit kan waarde hê – as die term “etiese redigering” behoorlik uiteengesit word.

Behoeftes:

1. Het u 'n behoefte daaraan dat die studente vooraf weet wat u rol in die redigeerproses is?

Ek dink dit kan help, ja. Veral vir studente wat nie baie onafhanklike kan werk nie.

2. Het u 'n behoefte om meer te weet oor wat presies akademiese redigeerders behoort te doen?

Ja, dit sal my help – veral vir die spesifieke redigeerders waarmee my studente werk.

3. Voel u dat interaksie tussen die redigeerder en studieleier nodig is om die tesis en die redigering daarvan te bespreek voordat redigering plaasvind?

Nee. Ek dink op nagraadse vlak – veral van magistervlak af – moet studente self hiervoor verantwoordelikheid aanvaar.

4. Voel u dat interaksie tussen die redigeerder en student nodig is om die tesis en die redigering daarvan te bespreek voordat redigering plaasvind?

Ja, dit is belangrik.

Verwagtinge:

1. Wat is u verwagtinge in terme van die rol en verantwoordelikhede van die redigeerder in die redigeerproses?

Dit wentel hoofsaaklik rondom keurige taalversorging, om seker te maak daar is konsekwentheid wat betref die gebruik/spelling van terminologie en name, en om die verwysings na te gaan.

2. Wat is u verwagtinge van die verantwoordelikhede van die student in terme van die skryf- en redigeerproses?

Die student moet trots genoeg wees op hul werk om uit die staanspoor self te fokus op behoorlike taalversorging. Die hooftfokus van die student moet egter op die inhoud van die tesis wees.

3. Wat is u verwagtinge ten opsigte van die manier waarop die terugvoering tussen die student en die redigeerder plaasvind?

Ek het nie hier spesifieke verwagtinge nie, want ek glo hierdie interaksies moet onafhanklik van die studieleier plaasvind.

4. Verwag u om 'n verslag te ontvang wat uiteensit wat die redigeerder gedoen het?

Glad nie. Ek sien gewoonlik nie weer 'n student se tesis na afloop van die finale redigering nie. Ek dink die kommunikasie tussen die student en die redigeerder is die student se verantwoordelikheid.

5. Wat is u verwagtinge ten opsigte van die student se tesis na die redigeerproses?

Die student moet deeglik kennis neem van die redigeerder se aanbevelings en navraag doen as iets onduidelik is.

AFDELING 2

Prototipe ooreenkomsvorm

1. Het u enige voorstelle by die inligting oor die student wat ingevul moet word? Nee.
2. Dink u afdeling 1 verlang belangrike algemene inligting? Ja, dit lyk voldoende.
3. Het u voorstelle om items by te voeg? Nee.
4. Dink u dat afdeling 2 oor bykomende inligting wat die redigeerder kan ontvang, belangrik is?
Beslis. Dit kan latere onduidelikhede uitskakel.
5. Is die insluiting van afdeling 3 oor die konsultasies belangrik?
Dit is goed dat die student die keuse het om persoonlik te konsulteer, ja.
6. Is afdeling 5 prakties werkbaar?
Dit is onduidelik waarna hier verwys word.
7. Stem u saam met die moontlike take vir inhoudelike redigering (4.1)? Ja.
8. Dink u dat opmerkings⁶⁸ vir inhoudelike redigering voldoende is?
Ja. Ek dink nie die redigeerder moet direkte veranderinge aanbring wat die student nie kan naspur nie.
9. Stem u saam met die moontlike take vir stilistiese redigering (4.2)?
Ek verstaan nie hoekom afkortings as “tegniese probleme” aangedui word nie.
10. Dink u dat opmerkings en wysigings⁶⁹ hier effektief sal wees? Wanneer dink u sal ’n opmerking nodig wees en wanneer kan ’n wysiging maar aangebring word?
Ek is nie ’n voorstander van onnodige wysigings wat nie deur opmerkings verduidelik word nie. Maar ja, dit help as die wysigings direk uitgewys word.

⁶⁸ “Comments” in die Word dokument.

⁶⁹ Wanneer veranderinge aangebring word sonder kommentaar deur middel van “track changes”-opsie.

11. Stem u saam met die moontlike take vir kopieredigering (4.3)?

Ja. Dit lyk voldoende.

12. Dink u dat opmerkings en wysigings hier van hulp sal wees? Wanneer dink u sal 'n opmerking nodig wees en wanneer kan 'n wysiging maar aangebring word?

Albei sal van hulp wees. Ek dink vir eenvoudige spelfoute is wysigings voldoende, maar as daar 'n meer obskure verandering/voorstel gemaak word, moet dit in 'n opmerking verduidelik word.

13. Stem u saam met die moontlike take vir eksterne strukturele redigering (4.4)?

Ek dink hier kan 'n opsie bygevoeg word om te kyk dat die spesifieke departement/universiteit/vakdisipline se formattering in gedagte gehou word.

14. Dink u dat opmerkings en wysigings hier doeltreffend sal wees? Wanneer dink u sal 'n opmerking nodig wees en wanneer kan 'n wysiging maar aangebring word?

Ek dink albei sal hier van waarde wees.

15. Stem u saam met die moontlike take vir interne strukturele redigering (4.5)?

Dit lyk voldoende hier, maar ek is nie seker hoekom dit laaste gelys word – voor die “eksterne strukturele redigering” nie.

16. Dink u dat opmerkings hier effektief sal wees?

Ja.

Nommer: 11

Baie dankie dat u ingestem het om aan die studie deel te neem. Die doel van die onderhoud is om vas te stel wat u houdings, behoeftes en verwagtinge is ten opsigte van akademiese redigering asook wat u opinie is ten opsigte van 'n prototipe ooreenkomsvorm (aangeheg in die e-pos) vir die akademiese redigeerpraktyk. E-pos gerus as daar onduidelikheid is oor 'n spesifieke vraag.

AFDELING 1**Houdings:**

1. Wat voel u is u rol en verantwoordelikhede as studieleier?

Ek moet die student lei om op skedule te bly en stel dus mediumtermyn-doelwitte, tipies watter werk aan die einde van elke kalendermaand voltooi moet wees. Ek moet verseker dat die student na die relevante literatuur verwys, en dit interpreteer. Ek voorsien die student van die nodige programmatuur (maar geen gebruiksondersteuning nie), geleenthede om konferensies by te woon en verkieslik voordragte te lewer, en om maandelike uitruilgeleenthede te ondersteun. Ek moet verseker dat die student die navorsingsvraag gefokus ondersoek en 'n gepaste metodologie volg om dit te bereik. Resultate moet duidelik en eerlik rapporteer word.

Ek verseker ook dat die navorsingsdokument die korrekte struktuur het, en doen 'n eerste-orde taalversorging. Ek is streng oor stilistiese versorging, veral m.b.t. wiskunde, grafieke en tabelle. Ek help dikwels studente wat persoonlike probleme het met my ietwat lomp en onkundige advies, want die student het soms 'n klankbord nodig.

2. Voel u dat redigering van tesisse nodig is en waarom?

Dit is noodsaaklik. Die tesis gaan op SunScholar verskyn met my naam op, en dit is daar vir die wêreld om te sien.

'n Studie moet nie net bruikbare resultate lewer nie maar moet as 'n volledige, byna volmaakte pakket aangebied word. As ek 'n tesis, epos, brief of kommentaar met taal/spel/tikfoute lees, neem ek dit nie ernstig op nie.

3. Dink u die verantwoordelikhede van die student, studieleier en redigeerder sal verskil in verskillende kontekste/studievelde? Indien ja, verduidelik.

Ja dit sal verskil. In die ingenieurswese moet feite en berekenings korrek wees, en programmatuur en ontwerpe gevalideer en getoets word. Ek neem aan in ander studievelde soos bv. Die regte sal gefokus word op korrekte feite en geldige argumente.

Die redigeerder wat ek gebruik fokus op die Engelse grammatika in tesse en sy ignoreer die wiskunde. Dit is ons ooreenkoms.

4. Dink u dit is belangrik om die houdings, behoeftes en verwagtinge van studente in ag te neem voor redigering plaasvind?

Voordat ek 'n student aanvaar vir 'n navorsingstaak voer ek eers 'n onderhoud met die persoon. Ek is streng met my studente, en die eerste punt wat ons bespreek is die benadering tot verslagskrywing. My verslae word in Latex geskryf, en ek lei die studente in die gebruik daarvan op. Daarby leer ek hulle my stilistiese beginsels en konvensies. Ek dink dus dat ek nie veel aandag aan hulle behoeftes en verwagtinge gee nie, maar dat ek wel hulle houding oor skryf belyn volgens my gebruike. My studente word wel geleer dat 'n goed-versorgde dokument goedkoper en vinniger is om te redigeer. Ek beklemtoon ook dat hulle vir die redigering moet betaal.

Ek twyfel of ek die vraag beantwoord, maar ek het nog nooit daaraan gedink dat studente behoeftes, houdings en verwagtinge het voor redigering nie. Ek sal hulle in die toekoms daarvoor vra. My terugvoer aan hulle sluit wel redigering in, so dit is 'n deurlopende proses waaraan hulle gewoon raak.

5. Dink u dat u as die redigeerder van die tesis moet optree?

Ja en nee! Ek raak kwaad as ek in Engels "is" en "are" moet regmaak, of as die student nie sy/haar gedagtes kan artikeleer nie. Ek moet die feite en die wetenskap redigeer, nie die grammatika nie. So ek sien dit as my plig om 'n wetenskaplike redigeerder te wees. Ek is ook nie 'n geoefende taalkundige nie en kan net soveel aan die taal doen. Omdat ek Afrikaanssprekend is, dink ek ook, nes baie studente, dikwels in die Afrikaanse idioom terwyl ek Engels lees, praat of skryf.

6. Is u van mening dat studente soms te veel van die studieleier verwag in terme van die skryf- en redigeerproses?

Beslis. Die studente dink dikwels ek is hulle “on-site” redigeerder. In terme van die navorsing wys ek tekortkominge en goeie werk uit, maar niks meer nie. Ek sorg ook dat die werk gefokus bly om die navorsingsvraag te ondersoek. Maar studente verwag dikwels dat ek hulle rprogramkode ontfout, of ’n wiskundige bewerking moet doen.

7. Het u dalk al self met etiese dilemmas te make gekry met verwysing na etiese vrae wat soms ontstaan oor die reikwydte/omvang van die redigeerder se betrokkenheid by die redigeerproses?

Nee, nog nie. Die redigeerders wat ek gebruik sien net om na die taalgebruik en maak aanbevelings oor styl.

8. Is daar gestandaardiseerde riglyne vir die redigeerder nodig in die akademiese redigeerpraktyk?

Ek dink riglyne sal nuttig wees, maar nie voorskrifte nie. Die student moet ook vryheid van uitdrukking en styl hê.

9. Dink u dat sulke gestandaardiseerde riglyne moontlike etiese dilemmas kan help voorkom?

Ja ek dink so; dit sal help om moontlike slaggate te vermy.

10. Is u bewus daarvan dat daar sulke riglyne bestaan?

Glad nie.

11. Hoe voel u daaroor dat die student en die redigeerder ’n ooreenkomsvorm teken voor die redigeerproses plaasvind wat uiteensit wat die redigeerder se verantwoordelikhede is?

My redigeerders het nog altyd net ’n kwotasie gegee, met die moontlikheid dat die tarief laer of hoër kan wees, en die studente het dit so aanvaar. ’n Ooreenkoms sal beide partye beskerm, maar ek en my studente het dit nog nie nodig gehad nie.

12. Hoe voel u oor ’n moontlike bewusmakingsveldtog vir alle rolspelers oor etiese redigering?

Dit kan nie skade doen nie.

Behoeftes:

1. Het u ’n behoefte daaraan dat die studente vooraf weet wat u rol in die redigeerproses is?

Ja, maar ek lig hulle duidelik in aan die begin van hulle studies wat my rol is.

2. Het u 'n behoefte om meer te weet oor wat presies akademiese redigeerders behoort te doen?

Ja dit sal help. Ek het gedink hulle sorg net dat die Engelse taal die student oorleef.

3. Voel u dat interaksie tussen die redigeerder en studieleier nodig is om die tesis en die redigering daarvan te bespreek voordat redigering plaasvind?

Ja dit is nodig. Ek en die redigeerders wat ek gebruik bespreek vooraf wat moontlike probleme in die tesis/se kan wees.

4. Voel u dat interaksie tussen die redigeerder en student nodig is om die tesis en die redigering daarvan te bespreek voordat redigering plaasvind?

Dit sal die student baie help, want dan oefen die student sommer om reg te skryf. Maar dan moet die redigeerder vir daardie tyd vergoed word. Ek gebruik die Taalsentrum om elke jaar vir my studente 'n kort skryfkursus aan te bied.

Verwagtinge:

1. Wat is u verwagtinge in terme van die rol en verantwoordelikhede van die redigeerder in die redigeerproses?

Sy moet alle taalfoute, spelfoute en tikfoute uitwys. Sy moet teenstrydige argumente vind, asook onnodige herhaling van stellings. Sy moet ook stilistiese versorging verseker. Ons probeer al hierdie aspekte reg doen, maar sy is die kundige wat ons werk byna perfek moet maak.

2. Wat is u verwagtinge van die verantwoordelikhede van die student in terme van die skryf- en redigeerproses?

Die student moet na die beste van haar vermoë bostaande aspekte (taalfoute, spelfoute, tikfoute, teenstrydige argumente, onnodige herhaling van stellings, stilistiese versorging) probeer in ag neem en van die begin af korrek implementeer.

3. Wat is u verwagtinge ten opsigte van die manier waarop die terugvoering tussen die student en die redigeerder plaasvind?

Die redigeerder verskaf 'n dokument met die redigeerwerk aangebied, maar met die opsie vir die student om regstellings te aanvaar of nie te aanvaar nie. MS-Word se "Track changes" werk goed hiermee. Die redigeerder moet ook algemene, herhalende foute uitwys.

4. Verwag u om 'n verslag te ontvang wat uiteensit wat die redigeerder gedoen het?

Die redigeerder wat ek gebruik gee so 'n verslag. Dit is baie handig en ek deel dit met ander studente (sonder om die betrokke student te na te kom).

5. Wat is u verwagtinge ten opsigte van die student se tesis na die redigeerproses?

Daar moet die minimum of selfs geen foute in wees nie. Wetenskaplike argumente kan wel nog weerlê word deur verdere werk, of algoritmes kan verbeter word.

AFDELING 2

Prototipe ooreenkomsvorm

1. Het u enige voorstelle by die inligting oor die student wat ingevul moet word?

Nee, geen.

2. Dink u afdeling 1 verlang belangrike algemene inligting?

Ja dit bevat belangrike inligting. Dit is veral die leweringsdatum wat duidelik gestel moet word omdat die tesis dikwels naby die finale ingeedsdatum redigeer word.

3. Het u voorstelle om items by te voeg?

Nee, geen.

4. Dink u dat afdeling 2 oor bykomende inligting wat die redigeerder kan ontvang, belangrik is?

Ja die riglyne is belangrik. As die redigeerder dit kan verseker dan is die werk vir my makliker voor die student indien.

5. Is die insluiting van afdeling 3 oor die konsultasies belangrik?

Ja dit is. Konsultasies voor en na redigering is noodsaaklik.

6. Is afdeling 5 prakties werkbaar?

Ek is nie seker nie.

7. Stem u saam met die moontlike take vir inhoudelike redigering (4.1)?

Ja, maar ek weet nie of "Basiese berekeninge nagaan" die taak van die redigeerder is nie. Ek sal dit nie aan haar oorlaat nie. Die interne en eksterne eksaminators kan maar dit kontroleer.

8. Dink u dat opmerkings⁷⁰ vir inhoudelike redigering voldoende is?

Ja, maar soms oorskryf ek groot dele of voeg groot dele by in die teks, dus gebruik ek nie altyd ‘Comments’ nie.

9. Stem u saam met die moontlike take vir stilistiese redigering (4.2)?

Ja, maar ek dink nie ‘Tegniese probleme uitwys’ is moontlik vir die redigeerder nie.

10. Dink u dat opmerkings en wysigings⁷¹ hier effektief sal wees? Wanneer dink u sal ’n opmerking nodig wees en wanneer kan ’n wysiging maar aangebring word?

Alle opmerkings en voorgestelde wysigings moet aan my en die student oorgelaat word. Selfs as ons ’n ooglopende taalfout maak, kan ek dit sien en dan daaruit leer. As die redigeerder dit wysig sonder dat ek of die student dit weet, weet ons nie ons het die fout gemaak nie.

11. Stem u saam met die moontlike take vir kopieredigering (4.3)?

12. Dink u dat opmerkings en wysigings hier van hulp sal wees? Wanneer dink u sal ’n opmerking nodig wees en wanneer kan ’n wysiging maar aangebring word?

Ja beslis! Dit is hoekom ek in die eerste plek redigering vereis en self laat doen vir my eie werk.

13. Stem u saam met die moontlike take vir eksterne strukturele redigering (4.4)?

Ja, want dit is noodsaaklik vir die aanbieding van die dokument.

14. Dink u dat opmerkings en wysigings hier doeltreffend sal wees? Wanneer dink u sal ’n opmerking nodig wees en wanneer kan ’n wysiging maar aangebring word?

Weereens, soos by 10, moet die opmerkings en voorgestelde wysigings aan my en die student oorgelaat word, selfs al dien dit net sodat ons uit ons foute leer.

15. Stem u saam met die moontlike take vir interne strukturele redigering (4.5)?

Beslis. Dit is iets waarmee baie van ons sukkel en ek versoek die redigeerder om daarvoor op die uitkyk te wees.

16. Dink u dat opmerkings hier effektief sal wees?

Beslis. Dit is waar goeie, logiese vloei verseker word.

⁷⁰ “Comments” in die Word dokument.

⁷¹ Wanneer veranderinge aangebring word sonder kommentaar deur middel van “track changes”-opsie.

Nommer: 12

Baie dankie dat u ingestem het om aan die studie deel te neem. Die doel van die onderhoud is om vas te stel wat u houdings, behoeftes en verwagtinge is ten opsigte van akademiese redigering asook wat u opinie is ten opsigte van 'n prototipe ooreenkomsvorm (aangeheg in die e-pos) vir die akademiese redigeerpraktyk. E-pos gerus as daar onduidelikheid is oor 'n spesifieke vraag.

AFDELING 1**Houdings:**

1. Wat voel u is u rol en verantwoordelikhede as studieleier?

Help student met doelwit van studie (aim and objectives)

Gee tegniese advies oor navorsingsinhoud in die vakrigting

Gaan tesis na vir die volgende:

- Logika en vloei van dokument, maak seker die aanbieding bly by die punt en dwaal nie weg nie.
- Sien om daarna dat inleiding en gevolgtrekkings koherent is
- Uitwys/help/voorstel soos aangedui in elkeen van die 5 redigeertake wat in die beskrywende dokument van hierdie vraelys beskryf word.
- Kyk na tegniek van verwysings

Uiteindelik is dit die rol van die studieleier om hierdie aspekte onder die student se aandag te bring vir sy/haar eie verantwoordelike implimentering. Die studieleier moet toesien dat die dokument hieraan voldoen wanneer dit ingehandig word.

2. Voel u dat redigering van tesse nodig is en waarom?

Absoluut, geen tesse voldoen ooit aan hierdie vereistes nie.

3. Dink u die verantwoordelikhede van die student, studieleier en redigeerder sal verskil in verskillende kontekste/studievelde? Indien ja, verduidelik.

Ja, dit sal verskil. Toevallig doen my eggenote tans n tesis in n vreemde taal. Die dosent is baie meer betrokke om die aanbieding in die vreemde taal op standaard te kry, as wat ek (by Ingenieurswese) is. Ek wys die foute uit, met voorbeelde, en verwag dat die student dit regmaak. Ek hou aan terugverwys totdat dit reg is. In my eggenote se geval, is sy nie vaardig genoeg in die vreemde taal om alles op die regte standaard te kry nie. Ek sou dink vreemde tale mag n uitsondering wees.

4. Dink u dit is belangrik om die houdings, behoeftes en verwagtinge van studente in ag te neem voor redigering plaasvind?

Dit is seker belangrik. Ek het dit nog nooit spesifiek vooraf ebspreek nie. Die redigering vind maar plaas deur die loop van die studie.

5. Dink u dat u as die redigeerder van die tesis moet optree?

Nee, ek moet wel die foute uitwys, en kan voorbeelde gee. Detail redigering is nie die taak van die studieleier nie.

6. Is u van mening dat studente soms te veel van die studieleier verwag in terme van die skryf- en redigeerproses?

Nee, ek dink nie so nie. Hulle weet egter nie wat van hulle verwag word nie! Wat ek bedoel, is dat studente nie weet wat goed of swak is nie. Hulle dink dit wat hulle doen is goed genoeg.

7. Het u dalk al self met etiese dilemmas te make gekry met verwysing na etiese vrae wat soms ontstaan oor die reikwydte/omvang van die redigeerder se betrokkenheid by die redigeerproses?

Nee.

8. Is daar gestandaardiseerde riglyne vir die redigeerder nodig in die akademiese redigeerpraktyk?

Ja, dit sal help, beide vir stduent en studieleier

9. Dink u dat sulke gestandaardiseerde riglyne moontlike etiese dilemmas kan help voorkom?

Ek dink dit kan juis etiese edilemmas skep.

10. Is u bewus daarvan dat daar sulke riglyne bestaan?

Nee, nie bewus nie, maar dis heel moontlik

11. Hoe voel u daaroor dat die student en die redigeerder 'n ooreenkomstige vorm teken voor die redigeerproses plaasvind wat uiteensit wat die redigeerder se verantwoordelikhede is?

Goeie plan

12. Hoe voel u oor 'n moontlike bewusmakingsveldtog vir alle rolspelers oor etiese redigering?

Dit kan gedoen word saam met die opleiding wat studente kry oor plagiaat.

Behoeftes:

1. Het u 'n behoefte daaraan dat die studente vooraf weet wat u rol in die redigeerproses is?

Nee wat, die proses speel hom maar af soos die studie vorder

2. Het u 'n behoefte om meer te weet oor wat presies akademiese redigeerders behoort te doen?

Nee dankie

3. Voel u dat interaksie tussen die redigeerder en studieleier nodig is om die tesis en die redigering daarvan te bespreek voordat redigering plaasvind?

Dis dalk 'n goeie idee, maar daar is nie tyd daarvoor nie.

4. Voel u dat interaksie tussen die redigeerder en student nodig is om die tesis en die redigering daarvan te bespreek voordat redigering plaasvind?

Ja, absoluut

Verwagtinge:

1. Wat is u verwagtinge in terme van die rol en verantwoordelikhede van die redigeerder in die redigeerproses?

Die redigeerder moet uitwys waar regeermaak moet word, en toesien dat dit gedoen is. Hy/sy hoef nie alles self te doen nie. 'n Groot deel van die tesis-ervaring is om student te leer om behoorlik te skryf. Dit kan nie eenvoudig alles deur die redigeerder gedoen word nie.

2. Wat is u verwagtinge van die verantwoordelikhede van die student in terme van die skryf- en redigeerproses?

Maak reg tot bevrediging van die redigeerder. Leer deur die oefening.

3. Wat is u verwagtinge ten opsigte van die manier waarop die terugvoering tussen die student en die redigeerder plaasvind?

Geen verwagting nie.

4. Verwag u om 'n verslag te ontvang wat uiteensit wat die redigeerder gedoen het? Nee.

5. Wat is u verwagtinge ten opsigte van die student se tesis na die redigeerproses?

Dat dit nie meer redigeerfoute bevat nie.

AFDELING 2

Prototipe ooreenkomsvorm

1. Het u enige voorstelle by die inligting oor die student wat ingevul moet word?

Dit mag waardevol wees om huistaal in te vul. Dit help die redigeerder om te besef watter vlak (dalk) verwag kan word.

2. Dink u afdeling 1 verlang belangrike algemene inligting? Ja

3. Het u voorstelle om items by te voeg?

Die dokument spreek nie aan die rol van die redigeerder en of die student nie:

- Hoeveel (tot watter mate) is die redigeerder betrokke
- Wat is die rol van die studente (moet self gaan regmaak, en weer bring?): My voorstel, die student moet leer uit die proses, en nie net korrekte weergawe ontvang nie.

4. Dink u dat afdeling 2 oor bykomende inligting wat die redigeerder kan ontvang, belangrik is? Ja, dis belangrik

5. Is die insluiting van afdeling 3 oor die konsultasies belangrik? Ja

Die notas is nodig tussen redigeerder en student. Studieleier het dit nie nodig nie.

6. Is afdeling 5 prakties werkbaar? Ja, belangrik

7. Stem u saam met die moontlike take vir inhoudelike redigering (4.1)? Ja

8. Dink u dat opmerkings⁷² vir inhoudelike redigering voldoende is?

⁷² "Comments" in die Word dokument.

Nee, daar word baie keer redigering gedoen, maar die dokument is dan steeds onlogies. Die redigeerder moet na die logika omsien en die holistiese aanbieding in ag neem.

9. Stem u saam met die moontlike take vir stilistiese redigering (4.2)? Ja

10. Dink u dat opmerkings en wysigings⁷³ hier effektief sal wees? Wanneer dink u sal 'n opmerking nodig wees en wanneer kan 'n wysiging maar aangebring word?

Ja, dit sal effektief wees:

- Woordkeuse
- Sinskonstruksie (hoekom, hoe, wanneer)

11. Stem u saam met die moontlike take vir kopieredigering (4.3)? Ja

12. Dink u dat opmerkings en wysigings hier van hulp sal wees? Wanneer dink u sal 'n opmerking nodig wees en wanneer kan 'n wysiging maar aangebring word?

Ja. Van hulp by taalgebruik.

13. Stem u saam met die moontlike take vir eksterne strukturele redigering (4.4)? Ja.

14. Dink u dat opmerkings en wysigings hier doeltreffend sal wees? Wanneer dink u sal 'n opmerking nodig wees en wanneer kan 'n wysiging maar aangebring word?

Ja, wanneer foute gemaak is, verduidelikw at die fout is. Studente verstaan soms nie en neem ook ni kennis van die fout as daar nie n beskrywing by is nie.

15. Stem u saam met die moontlike take vir interne strukturele redigering (4.5)? Ja

16. Dink u dat opmerkings hier effektief sal wees? Ja, beslis

⁷³ Wanneer veranderinge aangebring word sonder kommentaar deur middel van “track changes”-opsie.

Number: 13

Thank you for agreeing to take part in the study. The purpose of this interview is to determine your attitudes, needs and expectations with regards to academic editing, and also to obtain your opinion of a prototype agreement form (attached in the email) for the academic editing practice. Please feel free to email me if there is a specific question that is unclear.

SECTION 1**Attitudes:**

1. What do you feel your roles and responsibilities are as a supervisor?

The role of a supervisor are:

- A. Journey with the researcher to help her to sharpen her thinking, broaden the research possibilities related to her topic, ask some questions etc. So basically, to allow the student to rely on your experience of the field and discipline to shape and form their project to make a credible contribution.
- B. The supervisor is also intended to maintain academic integrity and the quality of the research. So, this means keeping an eye on the methodological, ethical and theoretical aspects of the research to ensure that they developed fully and carefully so that the project has academic integrity at its end.
- C. The supervisor is often also an ‘experienced’ guide and coach for the student in their research journey – helping them to find ways to solve problems, keeping them motivated, encouraging them to do better work, to do more work in particular areas, and to offer their best.
- D. The supervisor also serves as an ‘informal first examiner’. I often read my students work, review it for academic clarity, for the quality of the argument, the depth of reasoning, the theoretical and methodological accuracy and stringency, and of course the presentation of the research findings and conclusions. If they can convince me that the work is done well, I ‘sign off’ on the project for it to be examined. If I don’t feel it is yet ready I will offer detailed, constructive, and helpful feedback and guidance for them to get it ready for examination.

2. Do you feel that the editing of a thesis is necessary? If so, why?

Yes, it is crucial. In theology, in particular, language and communication are very critical to the conveying of understanding and the shaping of meaning. Every word, every sentence, every paragraph, should be deliberately crafted to most clearly and effectively explain the research problem, the approach to the problem, and the findings. If a study is unclear, poorly prepared, inadequately edited (if the language is problematic, if words are poorly chosen, sentences and paragraphs are not clearly constructed), the meaning and value of the study will be weakened. Moreover, the value of a study (particularly at Masters and Doctoral level) needs to reach beyond the formal examination to the broader disciplinary field.

For this to be possible it must be written in the correct academic tone, the referencing and citations must be accurate and complete, the formatting of the document must be consistent, clear, and easy to follow, and the argument must be clearly represented in high level academic language that will be acceptable within a professional / academic field. Most of our students need help with this. They have not yet had enough time to learn how to tackle all of these aspects with equal excellence (tone, style, technical requirements, grammatical / language requirements, clarity of argument, layout etc.) As such, it requires the help of an expert academic editor with knowledge of the subject field to point this out. This becomes all the more crucial if one is dealing with specific technical aspects related to a field (e.g., Greek language, Hebrew language, philosophy, science etc.)

3. Do you think that the responsibilities of the student, supervisor and editor will differ in different contexts/study fields? If so, please explain.

Yes, there will be significant differences across the disciplines (if I have understood your question correctly). Students in the humanities and social sciences are expected to have a much higher proficiency in communication and writing. Whereas students in the natural and applied sciences would need to be much more skilled in aspects such as design, scientific methods and reliability of experiments and results etc.

Supervisor in the arts, humanities and social sciences is primarily dealing with the depth and breadth of a student's understanding of problems in thought in relation to historical and contemporary theories. She or he must be extremely well read, critical of various positions and ideas, and capable of seeing where a student may, or may not, have missed something or misunderstood something. Language, concepts, and clarity of communication are essential in this regard.

The supervisor must be a subject matter expert with years of experience in the field in order to adequately guide the researcher in terms of theory and method. The purpose of the editor is not to deal with academic content, as such, but rather to help the student to present her content in the clearest, neatest, most understandable and verifiable manner that is possible. The student has the responsibility of conducting the research, and then gaining the necessary support, guidance and insight to present her project in a clear, succinct, and convincing manner for the examiners. Of course these roles will require different skill sets, but the ultimate responsibility rests with the student / researcher to ensure that she delivers the best quality of research in the clearest manner possible.

4. Do you think that it is important to consider the attitudes, needs and expectations of students before editing takes place?

Yes, I do. At the end of the day, the work that gets submitted must be the intellectual property of the student. She or he will be judged on what they have presented and so they need to have the final say about what happens with their work. However, it is also important that the supervisor and editor communicate with clarity and care what they think is best for the student to consider in relation to her work. But, at the end of the day, the student needs to produce and present her own authentic project. The supervisor and editor can only be guides. The student has to bear responsibility for the academic integrity and academic quality of her work.

5. Do you think that you should act as an editor of the thesis?

No, I don't think that is the responsibility of the supervisor. The supervisor is a subject matter expert, not a language, formatting, or communications expert. Of course, through years of writing, reading, examining and supervision one does get to learn what is acceptable and not acceptable, what could help or hinder the presentation of work, and what may give the student the best chance for succession. I would often make suggestions to students about how they could improve their work, or what I may find unacceptable and not adequate for examination. But, it is not my responsibility to undertake the task of writing, editing, formatting, or referencing a student's work.

6. Are you of the opinion that students sometimes expect too much of their supervisor?

Yes, many of my students expect me to supply them with readings, to give them 'ideas', to solve their research problems, to become a 'co-researcher', and of course to edit and fix their work. Over the years I have learned not to do that. It is not honest to the student, it diminishes the integrity of the academic project if a student passes because of my work on their research. So, while they may expect it, I communicate clearly what I am willing and able to do, and what they are responsible for and what I will not accept.

7. Have you ever come across ethical dilemmas arising because of the editor's possible over-involvement in the text production process?

Yes, I have. I have had students whose work has been so badly edited by unskilled editors (either because they are not qualified to undertake the task, or because they are sloppy in their work). I often find out who that editor is and dissuade future students from using that person's services. I have, however, also seen instances where a more skilled editor (a more senior academic, or an academic from another friend who is a family member, friend, or someone who is paid) will alter the actual content of the research thesis.

This is often easy to spot because of the change in the quality of argumentation, the sudden introduction of new ideas and sources, or an inconsistency in quality and style.

8. Do editors need standardised guidelines for the academic editing practice?

I think that would help. However, I am cautious to over-regulate such a function. It will make it unaffordable, and may in fact hinder the success of many students who cannot afford, or find, a suitable trained and certified person. But, some guidelines (rather than regulated standards) would be a great help in assisting students to find a suitably qualified person to help them in appropriate ways with adding the 'finishing touches' to their own work.

9. Do you think that such standardised guidelines can help prevent possible ethical dilemmas?

No, I am not aware of such standardised guidelines. I do know that some editors can provide certification of having been trained as language editors / scientific editors. But, I am not aware of the requirements for such certification. It is not standard in our fields of academic research.

10. Are you aware that such guidelines exist?

Please see my answer above. I am aware that such guidelines must exist, but I am not aware of what they are.

11. How do you feel about the student and editor signing an agreement form, which indicates what the responsibilities of the editor are, before the editing process starts?

Yes, I think that would be most appropriate and helpful. It protects both the student and the editor from possible problems and conflicts.

12. How do you feel about a possible awareness campaign about ethical editing for all role players?

I think that would be a great help for students, supervisors, and editors.

Needs:

1. Do you need students to know what your role is in the editing process before you take on the role as supervisor?

Yes, I do. I explain to them what I am willing to do and what I am not willing to do.

2. Do you have a need to know more about the academic editor's tasks and role(s)?

Not really. I explain my expectations to the student (quality, authentic, academic research). Since they are responsible for the work that they produce I will point out what I find to be problematic, what needs fixing or improving, and point them to sources in the academic field that can serve as guidelines and examples of the expectations. They must bear responsibility for achieving those objectives. It is dangerous to expect the supervisor to get involved in the editing process. She / he must simply receive the students best work at all times, if it is not up to standard, she / he must point out what is missing, and the student must ensure that it is reworked to meet the required standards without compromising her academic integrity.

3. Do you feel that interaction between the editor and the supervisor is necessary to discuss the thesis and the process of its editing before the editor starts working on the text?

No. I feel that is inappropriate.

4. Do you feel that interaction between the editor and the student is necessary to discuss the thesis and its editing before the editor starts working on the text?

Yes, that is crucial. As mentioned above, since the student bears responsibility for the quality and authenticity of her work, it must be her guidance, instructions, and decisions that shape what the editor does, or does not do, to help her finalise her project.

Expectations:

1. What are your expectations in terms of the roles and responsibilities of the editor in the editing process?

I have no direct or formal expectations of the editor. That should have nothing to do with me. I have expectations of the student. She must deliver the kind of work that meets the required academic standards. As a moral person, however, I would expect that someone who does editing work would be fair, honest, and responsible in what they do with the work of others. But that has nothing to do with me. I do not contract the editor – the student does so. She must manage that relationship and the quality of the service she receives. I will simply evaluate the quality of the work that the student supplies to me. I will not engage with the editor in any way. She or he is an outside party to the University.

2. What responsibilities do you expect the student to adhere to?

The student must adhere to the broader expectations of the discipline within which she is working (academic integrity, methodological requirements, layout and formatting requirements, language requirements and tone). Then, she must adhere to the specific requirements of the Department / Faculty / University. Her work must be credible, clear, and of the highest academic standard for the award of a degree.

3. How would you want the feedback between the student and editor to take place?

That should not have anything to do with the supervisor. This should be strictly between the student and the editor she contracts. Of course I can give the student the kind of advice that I would expect if I paid money for editorial work. In my instance I would expect written agreements, written texts to be returned with track changes, and an opportunity to discuss the required changes and suggestions with the editor.

4. Do you expect to receive a report which sets out what the editor did?

No, I do not. I expect a finalised thesis that meets the requirements for examination from my student. How she does this should not be the responsibility of the supervisor, that oversteps the academic bounds.

5. What are your expectations with regards to the quality of student's thesis after the editing process?

I expect that the thesis that my student submits to me after our supervision relationship would be a quality of work that can be examined and found worthy of the award of a degree. The student must deliver the kind of work that presents her best efforts and the expectations of the University and the broader disciplinary field for the award of the degree.

SECTION 2

Prototype agreement form

1. Do you have any suggestions on the information that the student needs to fill in?

As I have stated above, I think it is extremely dangerous when the University, or a representative of the University (e.g., a supervisor) becomes party to any kind of formal agreement between a student and an outside party.

This is not the appropriate role for the University to play. Ethically it could lead to a conflict of interest in the recognition and appointment of editors, and it could reduce the agency of the student to take responsibility for her own work. I think that the form is very helpful, but it **MUST** be a private agreement between the student and whomever she chooses to contract to assist her with her work.

I must confess, that I think you will struggle to get quality editors to agree to such a form / process with students. But, that is not to say that it is not a great agreement, I just think that good editors never struggle to have work. They are not going to want to be held accountable to some standard outside of their profession, or by a person with whom they have no contractual or financial relationship.

2. Do you think that Section 1 is important general information?

Yes, it seems very practical and reasonable.

3. Do you have suggestions to add to the existing form?

No, I don't.

4. Do you think that Section 2, referring to the additional information that the editor can receive, is important?

Yes, I think this is very helpful.

5. Is the inclusion of Section 3 about the consultations important?

I think it would be wise for the student to ensure that she gets the support required to finalise her work / project. However, I fear that, as I said in point 1 above, one will struggle to get a high quality editor to conform to such expectations, and if they do, the costs would be so high that it will exclude most students from being able to afford these services. I don't think this is practical.

6. Is Section 5 workable on a practical level?

I am afraid that your form is not clear enough. I struggled to see what section 5 referred to? There were only 4 points in section 1, 4.5 was clear and helpful. I think it is practical for an editor who has some subject matter expertise, but not practical for a general language editor who has no knowledge of the specific academic discipline.

7. Do you agree with the editing tasks for content editing (4.1)?

In part, yes. But I do not think that it is the editor's responsibility to deal with theoretical content matters. That is the supervisor's task. The editor is not an academic specialist or academic supervisor.

8. Do you think that the comments for content editing are sufficient?

I am not sure I agree with what you require for content editing. Please see my comment above. I don't think it is the responsibility of the editor to do content work – that is the responsibility of the academic supervisor. The editor deals with issues of style, and clarity, not academic content.

9. Do you agree with the editing tasks for stylistic editing (4.2)?

Yes in large measure.

10. Do you think that comments and changes will be effective here? When do you think a comment will be necessary, and when can a change be made?

I am not sure what you are asking in your question?

A skilled editor should be able to see what is missing, what is problematic, and help the student to address that for clarity and coherence. Of course all such issues must be commented upon and pointed out by the editor. They are necessary. That is what the student is paying the editor to do.

11. Do you agree with the editing tasks for copy editing (4.3)?

Yes.

12. Do you think that comments and changes will help here? When do you think a comment will be necessary, and when can a change be made?

As stated previously, your question is ambiguous. But, if you are asking whether the editor must point out such issues in the student's text, and help her to correct them, then yes, such comments are necessary.

13. Do you agree with the editing tasks for external structural editing (4.4)?

Yes, this is what I would expect an editor to do.

14. Do you think that comments and changes will be effective here? When do you think a comment will be necessary, and when can a change be made?

I am afraid that your question is not clear. If you asking whether the editor should comment upon, and correct, mistakes in the layout of a student's thesis, then the answer is yes. This is what one would expect an editor to do if you pay for it.

15. Do you agree with the editing tasks for internal structural editing (4.5)?

I am very cautious about this. Yes, it is possible that a good editor could help a student to communicate more clearly, but this should not hinder the quality and authenticity of the student's own work or argument.

16. Do you think that comments will be effective here?

Yes, comments and suggestions, or questions, could be helpful here.

Number: 14

Thank you for agreeing to take part in the study. The purpose of this interview is to determine your attitudes, needs and expectations with regards to academic editing, and also to obtain your opinion of a prototype agreement form (attached in the email) for the academic editing practice. Please feel free to email me if there is a specific question that is unclear.

SECTION 1**Attitudes:**

1. What do you feel your roles and responsibilities are as a supervisor?

I would rather use “think” than “feel” in these questions. Supervision of students are of course at different levels – pre-graduate/Masters/PhD and to some extent the responsibilities differ. I will focus on Masters/PhD level supervision. I think the supervisor needs to guide the student to a reasonable and do-able topic/research question (important – not too much but also not too little for their level of degree), guide the student with writing of a decent protocol, encouraging the student with regular meetings to proceed timeously, guide them in the process of the study and finally, to assist them in writing up their findings in a proper way, whether it be a an article, thesis or dissertation. Encouragement is a large part of a supervisor’s role, but also keeping the student on track.

2. Do you feel that the editing of a thesis is necessary? If so, why?

Yes, definitely. A student can have the most wonderful study and results, but if they do not present it in proper way, it is “wasted” knowledge and, in case of a journal manuscript, if not well written, it has a higher chance of being rejected.

In our Faculty, medical doctors who specialise (doing their MMed) have to do a research project and write a thesis, but they do not have any experience doing research, therefore support/guidance is needed doing their study but definitely also in writing up their study findings. Writing a good thesis or manuscript develops with experience and as said, few of these students can write or have experience in writing scientific manuscripts.

Unfortunately, but understandably, not all of these master's students are interested in research and the quicker they can get it done with the better (my experience). However, as supervisors we cannot invest lots of time in a study without it being properly presented (mostly in the form of a publication). Regarding PhDs, these are usually people with more research experience, but writing scientifically does not come naturally and therefore guidance and editing is often needed.

3. Do you think that the responsibilities of the student, supervisor and editor will differ in different contexts/study fields? If so, please explain.

I only have experience in medicine, so it is difficult to say, but yes, I think it would differ. In my experience, we have not used an official editor to edit our students' theses or dissertations, but we as supervisors assist with the scientific writing as well as the editing. It could be different in other departments of the Faculty. In my view, the student has to master getting the question right and understand the research process (and of course, do the research) and write the initial draft. Once they have come to this point with the necessary guidance, we as supervisors assist with the scientific writing and editing where possible.

4. Do you think that it is important to consider the attitudes, needs and expectations of students before editing takes place?

Some students, especially at the level of PhD, are very independent and write well, and although their expectations may be very different from masters' students, I have not had the experience that they do not appreciate the supervisor's suggestions or advice. I think at PhD level this has to be discussed up front. However, at Master-degree level in medicine, because of by far the majority not having any research experience or training, guidance is essential and assisting with editing almost a given. Of course, as supervisor I also do take into account that it should be the student's work and their opinion is important, but eventually as supervisor you want a product that is scientifically sound and correct with a good chance of success

5. Do you think that you should act as an editor of the thesis?

Well, let's put it this way – I have always thought that it is part of the supervisor's responsibility.

My mentors taught me that way

6. Are you of the opinion that students sometimes expect too much of their supervisor?

Yes, in some cases. The MMed's often just want to get the research done and get their degree. They write a thesis, which is marked by examiners and once they have passed, they are not interested in getting the work done to a scientific publication. I think that at this level they should rather be writing a scientific manuscript for publication than writing a "thesis" – these are quite different. This then often leaves the responsibility to the supervisor to write an academic manuscript for publication, as otherwise a lot of time and energy has been wasted

7. Have you ever come across ethical dilemmas arising because of the editor's possible over-involvement in the text production process?

No, not that I can remember

8. Do editors need standardised guidelines for the academic editing practice?

I think that if we want an editor in the medical field, they need to understand medical terminology and ideas very well. They should not change the context of a manuscript – that is, if they think that what they are thinking is correct, it should be discussed with the student (and possibly supervisor) before changing meanings

9. Do you think that such standardised guidelines can help prevent possible ethical dilemmas?

I suppose so

10. Are you aware that such guidelines exist?

No, not aware of such guidelines

11. How do you feel about the student and editor signing an agreement form, which indicates what the responsibilities of the editor are, before the editing process starts?

I think it could be good thing – to know and understand the expectations but also the cost

12. How do you feel about a possible awareness campaign about ethical editing for all role players?

I think an explanation of what "ethical editing" implies would be important

Needs:

1. Do you need students to know what your role is in the editing process before you take on the role as supervisor?

I think students need to understand what we expect of them and that we are there to assist. Editing, I suppose is not primarily part of supervision, but that is what I often assist with. Even when peer reviewing manuscripts for journals I often assist with editing, although not primarily the responsibility of the reviewer, but one can see when the work done is good, but the inexperience of the authors is hindering (or could be) their publication

2. Do you have a need to know more about the academic editor's tasks and role(s)?

I am nearing retirement, so at this point probably not. I have edited a number of books and many articles myself

3. Do you feel that interaction between the editor and the supervisor is necessary to discuss the thesis and the process of its editing before the editor starts working on the text?

I think if you are going to make use of an editor it is important for the editor to understand the study and context, so it would be beneficial to have a discussion with the supervisor unless it is purely grammatical editing that is involved

4. Do you feel that interaction between the editor and the student is necessary to discuss the thesis and its editing before the editor starts working on the text?

Yes, I think it would be wise to discuss what is expected, as otherwise it may end up being a complete waste of time

Expectations:

1. What are your expectations in terms of the roles and responsibilities of the editor in the editing process?

I would think the editor should look at mainly grammar and spelling as well as identifying glaring mistakes. The things you have mentioned in your list should be fine. Should be careful not to change meanings if they do not understand

2. What responsibilities do you expect the student to adhere to?

In connection with what? I am not clear on the question. The expectation for different students (M or PhD) also quite different. They should identify the topic/research question, perform the work and write it up, but as supervisor (and often other investigators) we can assist. The work should primarily be the student's responsibility

3. How would you want the feedback between the student and editor to take place?

I think electronically mainly, but in our case as supervisors we will discuss this with the students

4. Do you expect to receive a report which sets out what the editor did?

As supervisor, if there is an editor involved, I would like to see the changes that were made

5. What are your expectations with regards to the quality of student's thesis after the editing process?

The quality of a thesis largely depends on the study and study findings of the work the student has done – my expectation of editing would be readability and grammatical correctness mainly

SECTION 2

Prototype agreement form

1. Do you have any suggestions on the information that the student needs to fill in?

Clarification on what "Number" you want – I suppose contact/telephone number?

2. Do you think that Section 1 is important general information?

I suppose so. What do you mean with number of words – when submitted to editor or what is expected? Often limitations on word counts or number of pages – this should also be clear to the editor

3. Do you have suggestions to add to the existing form?

Would consultations cause additional costs – I suppose so?

4. Do you think that Section 2, referring to the additional information that the editor can receive, is important?

Yes

- 5.

6. Is the inclusion of Section 3 about the consultations important?

Yes – cost implications? Our students often work with no official budget (own cost)!

7. Is Section 5 workable on a practical level?

Should specify “Agreement” document

8. Do you agree with the editing tasks for content editing (4.1)?

It seems fair

9. Do you think that the comments for content editing are sufficient? Yes

10. Do you agree with the editing tasks for stylistic editing (4.2)? Yes

11. Do you think that comments and changes will be effective here? When do you think a comment will be necessary, and when can a change be made?

Should be very careful changing “meanings” – if only words, no comments, but if possible meaning change, definitely needs comment

12. Do you agree with the editing tasks for copy editing (4.3)? Yes

13. Do you think that comments and changes will help here? When do you think a comment will be necessary, and when can a change be made?

In all of these, comments are needed if you suggest meaning changes. Others track changes, so student/supervisor can see what has been changed should be good

14. Do you agree with the editing tasks for external structural editing (4.4)? Yes

15. Do you think that comments and changes will be effective here? When do you think a comment will be necessary, and when can a change be made? See above

16. Do you agree with the editing tasks for internal structural editing (4.5)? Yes

17. Do you think that comments will be effective here?

See above

Nommer: Studieleier 15

Baie dankie dat u ingestem het om aan die studie deel te neem. Die doel van die onderhoud is om vas te stel wat u houdings, behoeftes en verwagtinge is ten opsigte van akademiese redigering asook wat u opinie is ten opsigte van 'n prototipe ooreenkomsvorm (aangeheg in die e-pos) vir die akademiese redigeerpraktyk. E-pos gerus as daar onduidelikheid is oor 'n spesifieke vraag.

AFDELING 1**Houdings:**

13. Wat voel u is u rol en verantwoordelikhede as studieleier?

Ek voel die studieleier speel 'n belangrike rol om die nagraadse student bekend te stel aan sekere konvensies in akademiese skryfwerk, en om hulle te help om steeds hulle eie “stem” te behou in die proses. Nagraadse studente het nie noodwendig almal dieselfde vlak van akademiese geletterdheid op die punt wanneer hulle begin met hulle nagraadse studies nie, en hulle verskil baie in terme van hulle vorige ervarings met akademiese skryfwerk en navorsing. So ek dink dis die rol van die toesighouer om te probeer identifiseer tot watter mate die student ondersteuning nodig het om hulle navorsing en idees op 'n samehangende wyse aan 'n akademiese gehoor oor te dra, en hulle verder te verwys vir professionele ondersteuning waar nodig.

14. Voel u dat redigering van tesse nodig is en waarom?

Ek dink nie dit is altyd nodig nie, want sommige studente is baie goed met akademiese skryfwerk en benodig nie noodwendig verdere insette as dit wat die toesighouer reeds gee nie. Bv. Vir sommige studente kan 'n mens eenkeer 'n algemene opmerking maak aan hand van iets wat hulle geskryf het, en hulle sal self daardie insette neem en dit verder toepas op hulle ander skryfwerk. Maar sommige studente benodig meer geleentheid en insette voor hulle die vaardigheid voldoende bemeester het, en kan dan baat vind by redigering.

15. Dink u die verantwoordelikhede van die student, studieleier en redigeerder sal verskil in verskillende kontekste/studievelde? Indien ja, verduidelik.

Ek dink nie noodwendig dat dit sal verskil nie, nee. Behalwe moontlik in die geval van kwalitatiewe navorsing waar rapportering van ander mense se woorde van sentrale belang is, en waar 'n toesighouer wat meer bekend is met die gebruike/konvensies van die studieveld en voorkeure van spesifieke joernale, moontlik meer spesifieke insette kan lewer as die redigeerder.

16. Dink u dit is belangrik om die houdings, behoeftes en verwagtinge van studente in ag te neem voor redigering plaasvind?

Ek dink dit is belangrik, ja. Anders kan daar maklik misverstande ontstaan tussen die student en redigeerder.

17. Dink u dat u as die redigeerder van die tesis moet optree?

Nee, ek dink nie dat dit die rol van die toesighouer is nie. Alhoewel die toesighouer belangrike insette kan gee en bv. voorstelle maak, is die hoofrol van die toesighouer om die oorsig en insig te bied oor die inhoud binne die gegewe studieveld.

18. Is u van mening dat studente soms te veel van die studieleier verwag in terme van die skryf- en redigeerproses?

Ja ek dink dit is dikwels die geval.

19. Het u dalk al self met etiese dilemmas te make gekry met verwysing na etiese vrae wat soms ontstaan oor die reikwydte/omvang van die redigeerder se betrokkenheid by die redigeerproses?

Nee ek het nog nie self daarmee te doen gekry nie. Ek het wel in my kapasiteit as evalueerder van navorsingsvoorleggings aan 'n voorgraadse etiekkomitee al dikwels te make gekry met situasies waar jy as evalueerder van die etiese aspekte van 'n navorsingsvoorlegging ook in die proses sekere probleme identifiseer met die navorsingsontwerp. Die vraag ontstaan dan of dit binne jou "brief" is om enigsins hierop kommentaar te lewer, selfs al beïnvloed dit volgens jou die akademiese en wetenskaplike integriteit van die studie.

20. Is daar gestandaardiseerde riglyne vir die redigeerder nodig in die akademiese redigeerpraktyk?

Ek dink so, sodat daar minder ruimte is vir misverstande om te ontstaan.

21. Dink u dat sulke gestandaardiseerde riglyne moontlike etiese dilemmas kan help voorkom?

Ja ek dink dit sou help.

22. Is u bewus daarvan dat daar sulke riglyne bestaan?

Nee, maar ek het nog nie self met 'n akademiese redigeerder gewerk in my rol as studieleier nie, so dit kan ook net wees dat ek nog nie teegekom het nie.

23. Hoe voel u daaroor dat die student en die redigeerder 'n ooreenkomstige vorm teken voor die redigeerproses plaasvind wat uiteensit wat die redigeerder se verantwoordelikhede is?

Ek dink dit is 'n goeie praktyk, net soos wat daar standaard verwag word dat studieleiers en studente sulke ooreenkomste aangaan aan die begin van die navorsingsproses.

24. Hoe voel u oor 'n moontlike bewusmakingsveldtog vir alle rolspelers oor etiese redigering?

Dit sou 'n goeie idee wees om studieleiers van die kwessies bewus te maak, en ook hoe dit aangespreek sou kon word.

Behoeftes:

1. Het u 'n behoefte daaraan dat die studente vooraf weet wat u rol in die redigeerproses is?

Ek dink dat dit 'n goeie idee is, ja. Dit kan deel vorm van die ooreenkoms wat ek as studieleier vooraf aangaan met 'n voorgraadse student.

2. Het u 'n behoefte om meer te weet oor wat presies akademiese redigeerders behoort te doen?

Ja ek sal graag meer daarvoor wil uitvind.

3. Voel u dat interaksie tussen die redigeerder en studieleier nodig is om die tesis en die redigering daarvan te bespreek voordat redigering plaasvind?

Ek dink nie dit is noodwendig nodig nie, nee, alhoewel dit moontlik in sommige situasies waardevol sou wees.

4. Voel u dat interaksie tussen die redigeerder en student nodig is om die tesis en die redigering daarvan te bespreek voordat redigering plaasvind?

Ek dink dit sal waardevol wees, ja.

Verwagtinge:

1. Wat is u verwagtinge in terme van die rol en verantwoordelikhede van die redigeerder in die redigeerproses?

Ek beskou die rol van die redigeerder as dat dit iemand is wat vanuit die objektiewe oog van 'n professionele taalpraktisyn kan kyk na 'n stuk skryfwerk, en voorstelle kan maak oor hoe die student daardie inligting meer bondig en effektief kan kommunikeer. Byvoorbeeld, as 'n student geneig is om paragrawe te gebruik met onnodig lang sinne waar dit moeilik is vir die luisteraar om die hoofidee van die sin te identifiseer, sou die redigeerder spesifieke voorstelle kon maak oor hoe om dit te verbeter.

2. Wat is u verwagtinge van die verantwoordelikhede van die student in terme van die skryf- en redigeerproses?

Volgens my is dit die student se verantwoordelikheid om die voorstelle wat die redigeerder maak oor die geskrewe werk, te bestudeer en verder toe te pas op hulle skryfwerk. Die student moet terselfdertyd die terugvoer van die redigeerder weeg teenoor die terugvoer wat hulle tot dusver ontvang het van die toesighouer, omdat lg. se terugvoer gegee is teen die agtergrond van 'n bepaalde dissipline/studieveld.

3. Wat is u verwagtinge ten opsigte van die manier waarop die terugvoering tussen die student en die redigeerder plaasvind?

Dit sou goed wees indien dit deur middel van 'n gesprek kan plaasvind indien moontlik, telefonies of in persoon. Dit kan aangevul word met inligting in 'n geskrewe formaat, bv. per epos gestuur.

4. Verwag u om 'n verslag te ontvang wat uiteensit wat die redigeerder gedoen het?

Dit sou vir my persoonlik interessant wees om die terugvoer van die redigeerder te ontvang, vir persoonlike ontwikkeling en raad wat mens self in die toekoms sou kon oorweeg met ander studente. Maar ek sou nie noodwendig verwag het om dit te ontvang nie, aangesien die kontak gewoonlik tussen die student en redigeerder is en nie iets waarby die studieleier betrokke is nie.

5. Wat is u verwagtinge ten opsigte van die student se tesis na die redigeerproses?

Die student is dan verder verantwoordelik om die veranderinge aan te bring. Ek het nog nie self met 'n redigeerder gewerk nie, maar ek sou aanneem dat die tesis wat die student ingehandig het vir redigering, die finale weergawe sou wees waarin my terugvoer reeds opgeneem is, so ek sou nie verwag om weer daarna te hoef te kyk voor inhandiging nie.

AFDELING 2

Prototipe ooreenkomsvorm

1. Het u enige voorstelle by die inligting oor die student wat ingevul moet word? Nee.
2. Dink u afdeling 1 verlang belangrike algemene inligting? Ja.
3. Het u voorstelle om items by te voeg? Nee.
4. Dink u dat afdeling 2 oor bykomende inligting wat die redigeerder kan ontvang, belangrik is? Ja.
5. Is die insluiting van afdeling 3 oor die konsultasies belangrik? Ja.
6. Is afdeling 5 prakties werkbaar? Ja.
7. Stem u saam met die moontlike take vir inhoudelike redigering (4.1)? Ja.
8. Dink u dat opmerkings⁷⁴ vir inhoudelike redigering voldoende is? Ja.
9. Stem u saam met die moontlike take vir stilistiese redigering (4.2)? Ja.
10. Dink u dat opmerkings en wysigings⁷⁵ hier effektief sal wees? Wanneer dink u sal 'n opmerking nodig wees en wanneer kan 'n wysiging maar aangebring word?

Ek dink dat daar 'n plek is vir opmerkings en wysigings, waar daar bv. enige twyfel bestaan oor of iets wat 'n student geskryf het, spesifiek en korrek is vir daardie studieveld, selfs al word dit dalk nie algemeen só gebruik nie (bv. vakkundige terme).

11. Stem u saam met die moontlike take vir kopieredigering (4.3)? Ja.

⁷⁴ "Comments" in die Word dokument.

⁷⁵ Wanneer veranderinge aangebring word sonder kommentaar deur middel van "track changes"-opsie.

12. Dink u dat opmerkings en wysigings hier van hulp sal wees? Wanneer dink u sal 'n opmerking nodig wees en wanneer kan 'n wysiging maar aangebring word?

Ek dink dat opmerkings en wysigings hier minder nodig of van hulp sal wees.

13. Stem u saam met die moontlike take vir eksterne strukturele redigering (4.4)? Ja.

14. Dink u dat opmerkings en wysigings hier doeltreffend sal wees? Wanneer dink u sal 'n opmerking nodig wees en wanneer kan 'n wysiging maar aangebring word?

'n Opmerking mag dalk nodig wees in 'n geval waar 'n verandering aanbeveel word, maar waar die student eers moet besluit (moontlik in konsultasie met die studieleier) of die verandering wel nodig is.

15. Stem u saam met die moontlike take vir interne strukturele redigering (4.5)? Ja.

16. Dink u dat opmerkings hier effektief sal wees?

Ja. Dit is 'n waardevolle leerproses vir studente om te reflekteer op hul eie skryfstyl en dit te verbeter.